

22. ZÁKLADNÍ ŠKOLA PLZEŇ, NA DLOUHÝCH 49,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 312 09 PLZEŇ

„Radost z vědění, radost ze života“

KONTAKTY:
22. základní škola
Na Dlouhých 49
312 09 Plzeň
☎: 378 028 731

skola@zs22.plzen-edu.cz
www.22zsplzen.cz

OBSAH ŠVP

	OBSAH	STRANA
	OBSAH	3 – 6
1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	7 – 9
1.1	Název ŠVP ZV	7
1.2	Údaje o škole	7
1.3	Zřizovatel	8
1.4	Platnost dokumentu	8
1.5	Další údaje	9
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	10
2.1	Úplnost a velikost školy	10
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	10
2.3	Charakteristika žáků	10
2.4	Dlouhodobé projekty	10
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	11 – 21
3.1	Zaměření školy	11
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.3.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.3.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
3.4.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP žáků mimořádně nadaných	17
3.4.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP žáků mimořádně nadaných	17
3.5	Začlenění průřezových témat	18
4	UČEBNÍ PLÁN	22 – 28
4.1	Tabulace učebního plánu pro I. stupeň	22
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	22
4.2	Tabulace učebního plánu pro II. stupeň	23

4.2.1	Tabulace učebního plánu pro II. stupeň – běžná třída	23
4.2.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	23
4.2.2	Tabulace učebního plánu pro II. stupeň – rozšiřující výuka přírodovědných předmětů	24
4.2.2.1	Poznámky k učebnímu plánu	25
4.2.3	Tabulace učebního plánu pro II. stupeň – rozšiřující výuka cizích jazyků	26
4.2.3.1	Poznámky k učebnímu plánu	26
4.2.4	Tabulace učebního plánu pro II. stupeň – rozšiřující výuka tělesné výchovy	27
4.2.4.1	Poznámky k učebnímu plánu	28
5	UČEBNÍ OSNOVY	29 – 310
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1	Český jazyk a literatura	31
5.1.2	Anglický jazyk	62
5.1.3	Německý jazyk	87
5.1.4	Ruský jazyk	103
5.1.5	Francouzský jazyk	111
5.1.6	Španělský jazyk	119
5.2	Matematika a její aplikace	127
5.2.1	Matematika	127
5.3	Informatika	149
5.3.1	Informatika	149
5.3.2	Počítačová praktika	161
5.4	Člověk a jeho svět	165
5.4.1	Člověk a svět	165
5.5	Člověk a společnost	183
5.5.1	Dějepis	183
5.5.2	Občanská výchova	194
5.6	Člověk a příroda	202
5.6.1	Fyzika	202
5.6.2	Chemie	214

5.6.3	Přírodopis	222
5.6.4	Zeměpis	234
5.7	Umění a kultura	245
5.7.1	Hudební výchova	245
5.7.2	Výtvarná výchova	258
5.8	Člověk a zdraví	275
5.8.1	Výchova ke zdraví	275
5.8.2	Tělesná výchova	283
5.8.3	Zdravotní tělesná výchova	298
5.9	Člověk a svět práce	302
5.9.1	Praktické činnosti	302
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	311
6.1	Pravidla hodnocení žáků	311
6.1.1	Cíle hodnocení	311
6.1.2	Způsoby hodnocení	311
6.1.3	Pravidla pro hodnocení a klasifikaci prospěchu	312
6.1.4	Stupně hodnocení prospěchu	313
6.1.5	Kritéria hodnocení	313
6.1.6	Zásady pro používání slovního hodnocení	314
6.1.7	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	314
6.1.8	Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a LMP	315
6.1.8.1	Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	315
6.1.8.2	Hodnocení a klasifikace žáků s lehkým mentálním postižením	316
6.1.9	Hodnocení a klasifikace žáků mimořádně nadaných	316
6.1.10	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	316
7	Multikulturní výchova - projekt	317
8	Finanční gramotnost	320
9	Dopravní výchova	323

10	Distanční výuka	324
11	Školní vzdělávací program přípravné třídy	329
Příloha č. 1	Postupné zahájení vzdělávání se ŠVP upraveným podle RVP ZV s novou vzdělávací oblastí Informatika od 1. 9. 2022	365

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP ZV:

Radost z vědění, radost ze života - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2 Údaje o škole:

název školy	22. základní škola Plzeň, Na Dlouhých 49, příspěvková organizace
adresa školy	Na Dlouhých 49, 312 09 Plzeň
jméno ředitele	Mgr. & Mgr.. Božena Světlíková
telefon	378 028 731
fax	378 028 730
e-mail	skola@zs22.plzen-edu.cz
www stránky	www.22zsplzen.cz

1.3 Zřizovatel:

název	Statutární město Plzeň
adresa	náměstí Republiky 1, Plzeň
telefon	378 033 100 (vedoucí odboru mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Plzně)
fax	378 033 142
e-mail	<u>skrlantova@plzen.eu</u>
www stránky	<u>www.plzen-city.cz</u>

1.4 Platnost dokumentu od:

datum **1.9. 2022**

podpis ředitele _____

razítko

1.5 Další údaje:

motivační název ŠVP	Radost z vědění, radost ze života
číslo jednací	22ZS/1075/2022
IČO	708 37 813
IZO	102 228 345
REDIZO	600 069 729
koordinátor	Mgr. Vendula Hrabčová

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

22. základní škola Plzeň, Na Dlouhých 49 je úplná základní škola s 1. až 9. postupným ročníkem. Škola má nejvyšší povolený počet žáků ve škole 780 – na prvním i druhém stupni jsou zpravidla tři třídy v každém ročníku. Od školního roku 2015/2016 je zřizována také přípravná třída pro žáky s odkladem povinné školní docházky. V průměru je v jedné třídě 25 žáků. Školní družina má kapacitu pro 330 žáků. Školní jídelna má nejvyšší počet stravovaných stanovený na 950.

Škola se nachází ve východní části Plzně v městské čtvrti Doubravka, v blízkosti Špitálského lesa. Škola je tvořena čtyřmi pavilony – pavilon 1. stupně, pavilon 2. stupně, pavilon s tělocvičnou a dílnami a pavilon školní družiny a jídelny. Dopravní obslužnost školy je velmi dobrá, před školou je zastávka trolejbusu č. 13.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

V současné době ve škole pracuje 75 pedagogických pracovníků, z toho 10 vychovatelek školní družiny a 15 asistentů pedagoga. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků je 97 %. Škola má školní poradenské pracoviště, kde pracuje výchovný poradce, školní psycholog, speciální pedagog a metodik prevence sociálně patologických jevů, dále je ustanoven metodik pro environmentální výchovu, metodik a koordinátor ICT. Většina pedagogických pracovníků absolvovala zdravotnický kurz. V pedagogickém sboru působí jak zkušení, tak i mladí učitelé.

2.3 Charakteristika žáků

Do školy docházejí převážně žáci z okolního sídliště. Narůstá počet žáků – cizinců. Ve spolupráci s PPP a SPC jsou do výuky zapojováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci nadaní. Ve škole pracuje žákovský parlament, který je tvořen zástupci tříd od 4. ročníku. Prostřednictvím parlamentu mohou žáci dávat připomínky a podněty k činnostem a k organizaci školy, organizovat vlastní aktivity.

2.4 Dlouhodobé projekty

Díky získaným grantům probíhá ve škole dlouhodobý ekologický projekt „Třídění odpadů“. Nové vybavení školní dílny bylo financováno ze získaných grantů. Byla rozšířena školní zahrada pro pěstitelské činnosti žáků. školní zahrada. V roce 2008 se uskutečnila rekonstrukce školního hřiště. Škola sponzoruje želvu ostruhatou v plzeňské zoologické zahradě. Každoročně probíhá projekt učení ke Dni Země. Škola je zapojena do projektu Pomáháme školám k úspěchu a Šablony III. Spolupracuje s plzeňskými středními školami. Pravidelně jsou realizovány tematické projekty, které vyučující připravují pro žáky všech ročníků. Ve škole je vydáván školní časopis „Dvaadvacítka“. Redakční radu tvoří žáci vyšších ročníků. Časopis informuje o významných aktivitách ve škole. Škola také přispívá na charitativní akce – část výtěžku z velikonočního jarmarku posíláme na konto projektu Pomozte dětem.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z dlouhodobé koncepce školy, z vnitřní analýzy školy a z požadavků zákonných zástupců žáků. Zároveň navazuje na tradici školy. Základní vzdělávání se stává službou, která vychází z požadavků společnosti, očekávání zákonných zástupců žáků a individuálních potřeb žáků. Na 1. stupni základní školy klademe důraz na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Převažuje činnostní a praktický charakter vyučování. Jsou voleny metody, které motivují k učení, k aktivitě a k poznávání. Na 2. stupni základní školy klademe důraz na získávání vědomostí, dovedností a návyků, které umožní samostatné učení, utváření hodnot a postojů. Vedeme žáky k uvážlivému chování, zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností. Naší snahou je vytvořit ve škole takové prostředí, ve kterém je žákům s různými vzdělávacími potřebami věnována kvalitní, odborná a profesionální péče, vstřícná a přátelská atmosféra a kde se žáci budou cítit bezpečně.

3.1 Zaměření školy

Cílem našeho ŠVP je žák, který:

- 📖 se umí učit a je motivován pro celoživotní vzdělávání
- 📖 tvořivě myslí, logicky uvažuje a je schopen řešit problémy
- 📖 všestranně komunikuje
- 📖 spolupracuje, respektuje práci a úspěchy vlastní i druhých
- 📖 je svěbytnou, svobodnou a zodpovědnou osobností
- 📖 uplatňuje svá práva a plní své povinnosti
- 📖 projevuje pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací
- 📖 je citlivý k ostatním lidem, zvířatům a celé přírodě
- 📖 rozvíjí a chrání své fyzické, duševní a sociální zdraví a zdraví ostatních, je za ně odpovědný
- 📖 je tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, k jejich kulturním a duchovním hodnotám
- 📖 je čestný a spravedlivý
- 📖 umí žít společně s ostatními lidmi
- 📖 váží si kulturního odkazu svých předků
- 📖 rozvíjí vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi
- 📖 na základě získaných vědomostí a dovedností rozhoduje o vlastní životní a profesní orientaci

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

- 📖 slouží ke splnění stanovených cílů
- 📖 umožňují rozvoj klíčových kompetencí
- 📖 jsou nástrojem k položení základu všestranného vzdělávání

📖 ke splnění našich cílů využíváme tyto cesty:

- integrované vyučování
- kladnou motivaci
- projektovou výuku
- problémové učení
- samostatnou práci
- práci ve dvojicích
- svobodnou tvůrčí práci
- vyučování v blocích a tematických celcích
- kooperativní vyučování
- diskuzní kruh
- prvky dramatické výchovy
- didaktické hry
- modelové situace
- projektové dny
- mezinárodní projekty
- třídnické hodiny
- další aktivity (viz kapitola 2.5 – Charakteristika školy)

KOMPETENCE

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- (umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)
 - ✓ vedeme žáky k hledání klíčových slov, tvoření osnovy, reprodukci textu – žák čte s porozuměním
 - ✓ učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací – žák se je učí vyhledávat, třídit, zpracovávat, hodnotit a propojovat – vytvářet „závěry“
 - práce s textem přiměřeným jeho věku
 - práce s literaturou
 - práce s multimediální technikou
 - ✓ zadáváme žákům samostatné práce a domácí úkoly – žák je připravuje, realizuje a prezentuje
 - ✓ využíváme sebekontrolu a sebekritiku žáků – žák argumentuje, přijímá kritiku, je schopen přehodnotit své názory, kriticky hodnotí výsledky své práce, umí posoudit vlastní pokrok
 - ✓ učíme žáky pozorovat, pojmenovávat, hledat vztahy a souvislosti – žák experimentuje, na základě toho vytváří „další výstupy“, sumarizuje
 - ✓ žáky vhodně motivujeme, poskytujeme jim možnost výběru způsobu práce – žák umí rozlišit podstatné od nepodstatného, je samostatný, umí si vybrat způsob učení, který mu vyhovuje
 - ✓ učitel podporuje žáky při vlastním tvořivém zpracovávání učiva – žák je tvořivý, uplatňuje svoji fantazii, poznává smysl a

- ✓ cíl učení, má k němu pozitivní vztah
- ✓ vedeme žáky k používání obecně známých termínů a symbolů

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- (podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

- ✓ vytváříme pro žáky modelové problémové situace – žák problém rozpozná, pojmenuje ho, hledá příčiny, hledá cesty k jeho řešení, využívá své znalosti, dovednosti a zkušenosti
- ✓ nabízíme žákům úkoly, při kterých je nutné řešit praktické problémy – žák vyhledává informace k řešení problému z různých zdrojů, dává je do souvislosti, vytváří závěry, obhajuje je
- ✓ zařazujeme do výuky modelové situace - žák se umí rozhodnout (při několika variantách řešení), nese zodpovědnost za svá rozhodnutí
- ✓ využíváme výuku ve skupinách a týmech – žák se zapojuje do soutěží
- ✓ škola organizuje školy v přírodě, exkurze, sportovní soutěže – žák řeší problémy běžného školního života
- ✓ umožňujeme žákům pozorovat jevy, provádět pokusy – žák řeší ve vhodných případech netradiční úlohy, získané poznatky aplikuje v praktickém životě

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- (vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- ✓ umožňujeme žákům používat různé formy práce dle nabídky – žák rozumí různým typům textů, záznamům, prakticky je používá
- ✓ vytváříme dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, učíme žáky respektovat názor druhých – žák naslouchá názorům ostatních, objektivně je hodnotí, vyjadřuje se přesně a výstižně, dokáže formulovat své myšlenky, dokáže je obhájit
- ✓ seznamujeme žáky s výhodami neverbální komunikace – žák volí vhodný způsob komunikace (verbální i neverbální)
- ✓ učíme žáky využívat informační technologii pro získávání informací – žák používá dostupné komunikační prostředky a technologie, dokáže kriticky hodnotit informace – vlastní úsudek, vlastní názor
- ✓ umožňujeme žákům pracovat ve skupinách a týmech – žák spolupracuje ve skupině, využívá získané dovednosti k vytváření mezilidských vztahů

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- (rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých)

- ✓ volíme formy práce, které umožňují práci ve skupině – žák pracuje ve skupině, střídá role ve skupině, spolupracuje, diskutuje, argumentuje
- ✓ nabízíme žákům možnost vytvářet si pravidla ve třídě – žák respektuje společně dohodnutá pravidla chování, na jejichž formulaci se sám podílí, rozpoznává společensky nepřijatelné chování a odmítá je
- ✓ tvoříme společně se žáky školní řád, vyžadujeme od nich jeho dodržování – žák se podílí na vytváření pozitivní atmosféry školy
- ✓ zdůrazňujeme pravidla spolupráce a vzájemné pomoci – žák je tolerantní, respektuje názory ostatních, je schopný empatie, je zdravě sebevědomý
- ✓ ve výuce nabízíme situace z každodenního života – žák čerpá ze zkušeností druhých lidí, pomáhá spolužákům

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

- (připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti)
 - ✓ požadujeme od žáků, aby se účastnili vytváření pravidel, hodnotili vlastní chování i chování spolužáků – žák se podílí na vytváření pravidel kolektivu třídy, dodržuje pravidla slušného chování, zná svá práva a povinnosti, povinnosti plní
 - ✓ připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti – žák jedná zodpovědně a uvědoměle nejen ve škole, ale i mimo školu, chová se ekologicky, poznává kulturní a historické tradice své země, váží si jich
 - ✓ seznamujeme žáky s kulturou jiných zemí – žák respektuje kulturní a náboženské rozdíly

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

- (pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci)
 - ✓ pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
 - ✓ zdůrazňujeme důležitost sebehodnocení žáků
 - ✓ umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro rozvoj vlastní osobnosti a v přípravě na své budoucí povolání – žák si umí osvojit základní pracovní dovednosti a návyky, aktivně se účastní na projektech důležitých pro volbu povolání
 - ✓ vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce druhých – žák využívá znalosti a zkušenosti získané z různých oborů pro svůj vývoj, při práci dodržuje zásady bezpečnosti
 - ✓ nabízíme žákům zájmovou činnost – žák se zapojuje do zájmových aktivit

7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- (pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života)
 - ✓ učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; umožňujeme jim využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti - samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
 - ✓ pomáháme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volíme postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - ✓ usnadňujeme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
 - ✓ umožňujeme žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
 - ✓ učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání
 - ✓ vedeme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednáme eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou integrováni v běžných třídách. Podpůrná opatření pro tyto žáky jsou zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pedagogické péče. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod. Školní poradenské pracoviště tvoří: výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a školní psycholog.

V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP pro žáka s LMP vycházíme při tvorbě IVP z doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke SVP žáka a využíváme při tom metodického průvodce www.rvp.cz/pruvodce, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů pro každý ročník (v ŠVP nemáme rozpracované minimální ročníkové výstupy).

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola volí podpůrná opatření 1. stupně v případě, že žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit změnami v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, úpravami v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy, případně poskytnutí pomůcek. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu, obsahuje popis obtíží, pedagogickou podporu, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Před zpracováním PLPP budou probíhat konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje schůzky se speciálním pedagogem, vyučujícími, případně metodikem prevence se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a žákem samotným. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z jeho obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Vyhotovuje ho třídní učitel za pomoci výchovného poradce, speciálního pedagoga a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření 2. až 5. stupně přiznaných školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje schůzky se speciálním pedagogem, vyučujícími, se zákonnými zástupci, žákem, případně metodikem prevence, vedením školy. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP pro 3., 5. a 9. ročník a bude na základě doporučení školského poradenského zařízení. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě ostatních žáků.

Škola ve spolupráce se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně sleduje a nejméně jedenkrát ročně vyhodnotí naplňování IVP. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména

📖 v oblasti metod výuky

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáka
- poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

📖 v oblasti organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

📖 zařazení předmětu speciálně pedagogické péče – vzdělávací obsah těchto předmětů bude přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými opatřeními v rámci IVP

- logopedická intervence
- ergoterapie
- práce s počítačem

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech nebo jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Zásady práce s mimořádně nadaným žákem

- umožnit pracovat rychlejším tempem
- méně procvičovat, umožnit postup dopředu
- náročnější výuka
- nezávislost

- kreativní myšlení
- kontakt s intelektovými vrstevníky
- zkušenostní učení

3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory (PLPP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. PLPP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, obsahuje pedagogickou podporu, její cíle a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změni PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP prováděn. Výchovný poradce po podpisu PLPP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle PLPP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků mimořádně nadaných

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Při vyhotovení a realizace IVP škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení.

Jako podpůrná opatření pro žáky mimořádně nadané mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména

- 📖 předčasný nástup žáka ke školní docházce
- 📖 vzdělávání skupiny nadaných a mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- 📖 účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětech ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- 📖 občasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- 📖 obohacování vzdělávacího obsahu
- 📖 zadávání specifických úkolů, projektů
- 📖 příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- 📖 nabídka volitelných vyučovacích předmětů

3.5 Začlenění průřezových témat

PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT – I. stupeň

TEMATICKÉ OKRUHY	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSOBNOSTNÍ ROZVOJ, SOCIÁLNÍ ROZVOJ, MORÁLNÍ ROZVOJ)					
Rozvoj schopností poznávání	Čs				
Sebepoznání a sebepojetí				Čs	
Seberegulace a sebeorganizace					Čs
Psychohygiena	Hv				
Kreativita	Pč				
Poznávání lidí	Čs				
Mezilidské vztahy			Čs		
Komunikace				Aj	Aj
Kooperace a kompetice		Čs			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M	I	
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj
VDO – VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola		Čj	Čs	Čj	
Občan, občanská společnost a stát				Čs	
Formy participace občanů v politickém životě					Čs
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Čs
EGS – VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Evropa a svět nás zajímá			Aj		Aj

Objevujeme Evropu a svět					Vv
Jsme Evropané				Čs	
MKV – MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – viz příloha (forma projektu)					
Kulturní diference		Čs		Čj	
Lidské vztahy					Čs
Etnický původ				Vv	
Multikulturalita					Čs
Princip sociálního smíru a solidarity				Aj	
EVMV – ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy		Čs		Čs	
Základní podmínky života				Čs	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Vv			
Vztah člověka k prostředí				Čs	Čs
MV – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (RECEPRIVNÍ A PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI)					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj	Čs	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					I
Stavba mediálních sdělení					I
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj
Fungování a vliv médií na společnost					I
Tvorba mediálního sdělení					I
Práce v realizačním týmu			Čs		

PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT – II. stupeň

TEMATICKÉ OKRUHY	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSOBNOSTNÍ ROZVOJ, SOCIÁLNÍ ROZVOJ, MORÁLNÍ ROZVOJ)				
Rozvoj schopností poznávání			Př	Př
Sebepoznání a sebepojetí	Čj	Čj		
Seberegulace a sebeorganizace			Vz	
Psychohygiena			Vz	
Kreativita	Pě			
Poznávání lidí	Čj	Čj		Čj
Mezilidské vztahy				Pě,
Komunikace			Aj	
Kooperace a kompetice	Pě			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			F	M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Pop			Ch
VDO – VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Občanská společnost a škola	Ov			Čj
Občan, občanská společnost a stát	Ov			
Formy participace občanů v politickém životě				Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu				Ov
EGS – VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Evropa a svět nás zajímá	Z	Aj, Nj,Rj,Fr,Šj		
Objevujeme Evropu a svět			Z	
Jsme Evropané				D
MKV – MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – viz příloha (forma projektu)				
Kulturní diference			Čj	
Lidské vztahy				Ov

Etnický původ		Čj,		
Multikulturalita			I	
Princip sociálního smíru a solidarity				Ov
EVMV – ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Ekosystémy			Ch	
Základní podmínky života		Př		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Z	
Vztah člověka k prostředí	F			
MV – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (RECEPRIVNÍ A PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI)				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Vv	
Stavba mediálních sdělení		Čj		
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj
Fungování a vliv médií na společnost	I	Pop		
Tvorba mediálního sdělení	Hv	I		
Práce v realizačním týmu				Čj

4 UČEBNÍ PLÁN 22. ZÁKLADNÍ ŠKOLY

4.1 Tabulace učebního plánu pro I. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	I.st.	1.	2.	3.	4.	5.	H	DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	7+3	7+2	7+2	6+1	6+1	33	9	42
	Anglický jazyk	9		0+1	3	3	3	9	1	10
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4	24
Informatika	Informatika	2				1	1	2		2
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	11	2	2	2	2+1	3+1	11	2	13
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	5		5
	Výtvarná výchova		1	1	1	2	2	7		7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	5	1	1	1	1	1	5		5
Disponibilní časová dotace		16								
Počet hodin týdně		118	21	22	24	25	26	102	16	118

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu:

- při vyšším počtu žáků ve třídě nebo větším počtu žáků se SVP ve třídě lze rozdělit žáky třídy do skupin na jednu vyučovací hodinu českého jazyka a matematiky
- na skupiny jsou děleni žáci třídy na výuku cizího jazyka a informatiky

4.2 Tabulace učebního plánu pro II. stupeň

4.2.1 Tabulace učebního plánu pro II. stupeň – běžná třída

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	II.st.	6.	7.	8.	9.	H	DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4	15	3	18
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk	6		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4+1	4	3+1	4	15	2	17
Informatika	Informatika	4	1	1	1	1	4		4
	Počítačová praktika		0+1	0+1				2	2
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	8		8
	Občanská výchova		1			1+1	2	1	3
Člověk a příroda	Fyzika	20	1	2	1+1	1+1	5	2	7
	Chemie				2	2	4		4
	Přírodopis		1+1	2	1+1	1	5	2	7
	Zeměpis		2	1+1	2	1	6	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova		2	1	1	1	5		5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	3	2	2	9		9
	Výchova ke zdraví				1		1		1
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3	0+2	1+1	1+1	1+1	3	5	8
Disponibilní časová dotace		18							
Počet hodin týdně		122	30	30	32	30	104	18	122

4.2.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

- další cizí jazyk je zařazen od 7. ročníku 2 hodiny týdně – časová dotace může být upravena, popřípadě může být celý vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s přiznanými podpůrnými opatřeními dle § 16 odst. 2 písm. b)
 - žáci si mohou volit z těchto jazyků německý jazyk, ruský jazyk, francouzský jazyk nebo španělský jazyk
- na skupiny jsou děleni žáci třídy na výuku cizího jazyka, druhého cizího jazyka, informatiky a počítačových praktik

- při vyšším počtu žáků ve třídě nebo větším počtu žáků se SVP ve třídě lze rozdělit žáky třídy do skupin na jednu vyučovací hodinu českého jazyka a matematiky
- na výuku tělesné výchovy jsou žáci zpravidla rozdělení na skupinu chlapců a skupinu dívek
- žáci jsou zpravidla dělení na skupiny na výuku praktických činností

4.2.2 Tabulace učebního plánu pro II.stupeň – rozšířená výuka přírodovědných předmětů

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	II.st.	6.	7.	8.	9.	H	DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4	4	15	2	17
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk	6		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4+2	4+1	3+2	4+1	15	6	21
Informatika	Informatika	4	1	1	1	1	4		4
	Počítačová praktika		0+1	0+1				2	2
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	8		8
	Občanská výchova		1			1+1	2	1	3
Člověk a příroda	Fyzika	20	1+1	2	1+2	1+1	5	4	9
	Chemie				2	2	4		4
	Přírodopis		1+1	2	1+1	1	5	2	7
	Zeměpis		2	1+1	2	1	6	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova		2	1	1	1	5		5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	3	2	2	9		9
	Výchova ke zdraví				1		1		1
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3		1	1	1	3		3
Disponibilní časová dotace		18							
Počet hodin týdně		122	30	30	32	30	104	18	122

4.2.2.1 Poznámky k učebnímu plánu

- další cizí jazyk je zařazen od 7. ročníku 2 hodiny týdně – časová dotace může být upravena, popřípadě může být celý vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s přiznanými podpůrnými opatřeními dle § 16 odst. 2 písm. b)
- žáci si mohou volit z těchto jazyků
 - německý jazyk, ruský jazyk, francouzský jazyk nebo španělský jazyk
- na skupiny jsou děleni žáci třídy na výuku cizího jazyka, druhého cizího jazyka, informatiky a počítačových praktik
- při vyšším počtu žáků ve třídě nebo větším počtu žáků se SVP ve třídě lze rozdělit žáky třídy do skupin na jednu vyučovací hodinu českého jazyka a matematiky
- na výuku tělesné výchovy jsou žáci zpravidla rozdělení na skupinu chlapců a skupinu dívek
- žáci jsou zpravidla děleni na skupiny na výuku praktických činností

4.2.3 Tabulace učebního plánu pro II.stupeň – rozšířená výuka cizích jazyků

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	II.st.	6.	7.	8.	9.	H	DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4	4	15	2	17
	Anglický jazyk	12	3	3+1	3+1	3+1	12	3	15
	Německý jazyk	6	0+2	2	2+1	2	6	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4+1	4	3+1	4	15	2	17
Informatika	Informatika	4	1	1	1	1	4		4
	Počítačová praktika		0+1	0+1				2	2
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	8		8
	Občanská výchova		1			1+1	2	1	3
Člověk a příroda	Fyzika	20	1	2	1+1	1+1	5	2	7
	Chemie				2	2	4		4
	Přírodopis		1+1	2	1+1	1	5	2	7
	Zeměpis		2	1+1	2	1	6	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova		2	1	1	1	5		5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	3	2	2	9		9
	Výchova ke zdraví				1		1		1
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3		1	1	1	3		3
Disponibilní časová dotace		18							
Počet hodin týdně		122	30	30	32	30	104	18	122

4.2.3.1 Poznámky k učebnímu plánu:

- další cizí jazyk – německý jazyk je zařazen v 6., 7 a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku je 3 hodiny týdně.
- na skupiny jsou děleni žáci třídy na výuku cizího jazyka, druhého cizího jazyka, informatiky a počítačových praktik

- při vyšším počtu žáků ve třídě nebo větším počtu žáků se SVP ve třídě lze rozdělit žáky třídy do skupin na jednu vyučovací hodinu českého jazyka a matematiky
- na výuku tělesné výchovy jsou žáci zpravidla rozdělení na skupinu chlapců a skupinu dívek
- žáci jsou zpravidla dělení na skupiny na výuku praktických činností

4.2.4 Tabulace učebního plánu pro II.stupeň – rozšířená výuka tělesné výchovy

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	II.st.	6.	7.	8.	9.	H	DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4	4	15	2	17
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk	6		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4+1	4	3+1	4	15	2	17
Informatika	Informatika	4	1	1	1	1	4		4
	Počítačová praktika		0+1	0+1				2	2
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	8		8
	Občanská výchova		1			1+1	2	1	3
Člověk a příroda	Fyzika	20	1	2	1+1	1+1	5	2	7
	Chemie				2	2	4		4
	Přírodopis		1+1	2	1+1	1	5	2	7
	Zeměpis		2	1+1	2	1	6	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova		2	1	1	1	5		5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2+2	3+1	2+2	2+1	9	6	15
	Výchova ke zdraví				1		1		1
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3		1	1	1	3		3
Disponibilní časová dotace		18							
Počet hodin týdně		122	30	30	32	30	104	18	122

4.2.4.1 Poznámky k učebnímu plánu:

- další cizí jazyk je zařazen od 7. ročníku 2 hodiny týdně – časová dotace může být upravena, popřípadě může být celý vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s přiznanými podpůrnými opatřeními dle § 16 odst. 2 písm. b)
- žáci si mohou volit z těchto jazyků
 - německý jazyk, ruský jazyk, francouzský jazyk nebo španělský jazyk
- na skupiny jsou děleni žáci třídy na výuku cizího jazyka, druhého cizího jazyka, informatiky a počítačových praktik
- při vyšším počtu žáků ve třídě nebo větším počtu žáků se SVP ve třídě lze rozdělit žáky třídy do skupin na jednu vyučovací hodinu českého jazyka a matematiky
- na výuku tělesné výchovy jsou žáci zpravidla rozdělení na skupinu chlapců a skupinu dívek
- žáci jsou zpravidla děleni na skupiny na výuku praktických činností

5 UČEBNÍ OSNOVY

	VZDĚLÁVACÍ OBLAST		VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT	ZKRATKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	STRANA
5.1	Jazyka a jazyková komunikace	5.1.1	Český jazyk a literatura	Čj	31
		5.1.2	Anglický jazyk	Aj	65
		5.1.3	Německý jazyk	Nj	90
		5.1.4	Ruský jazyk	Rj	106
		5.1.5	Francouzský jazyk	Fr	114
		5.1.6	Španělský jazyk	Šj	122
5.2	Matematika a její aplikace	5.2.1	Matematika	M	130
5.3	Informatika	5.3.1	Informatika	I	152
		5.3.2	Počítačová praktika	Pop	164
5.4	Člověka jeho svět	5.4.1	Člověk a svět	ČS	168
5.5	Člověk a společnost	5.5.1	Dějepis	D	187
		5.5.2	Občanská výchova	Ov	198
5.6	Člověk a příroda	5.6.1	Fyzika	F	207
		5.6.2	Chemie	Ch	218
		5.6.3	Přírodopis	Př	226
		5.6.4	Zeměpis	Z	238

5.7	Umění a kultura	5.7.1	Hudební výchova	Hv	250
		5.7.2	Výtvarná výchova	Vv	263
5.8	Člověk a zdraví	5.8.1	Výchova ke zdraví	VZ	280
		5.8.2	Tělesná výchova	Tv	288
		5.8.3	Zdravotní tělesná výchova	ZdrTv	302
5.9	Člověk a svět práce	5.9.1	Praktické činnosti	Pč	306

5.1 Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura (Čj)
- Cizí jazyk (Aj, Nj, Rj, Fr, Šj)

5.1.1 Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	7+3	7+2	7+2	6+1	6+1	4+1	3+1	4	4

V běžné třídě je v 8. ročníku 1 hodina navíc.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	7+3	7+2	7+2	6+1	6+1	4+1	3+1	4+1	4

Jedna vyučovací hodina navíc bude využita k procvičení a upevnění učiva 8. ročníku. Více času bude věnováno práci s textem, čtenářským dílnám a podpoře kritického myšlení.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat. Podporuje rozvoj dorozumívání, schopnost vyjadřování a porozumění jazykovým sdělením. Stává se předmětem poznávání.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má v 1. ročníku komplexní charakter. Od 2. do 9. ročníku je členěn do tří složek:

- **Komunikační a slohová výchova** - žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, třídit je a kriticky posuzovat jejich obsah. V této složce předmětu se učí žáci vytvářet vlastní texty, jsou vedeni k analýze textů a jejich hodnocení

- **Jazyková výchova** – prohlubuje osvojování spisovné podoby českého jazyka; připravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení a ke srozumitelnému vyjadřování
- **Literární výchova** – učí žáka rozlišovat základní literární druhy na základě četby, získávat a rozvíjet čtenářské návyky a formulovat vlastní názor o přečteném díle. Literární výchova ovlivňuje žákovy postoje a hodnoty. Komunikace verbální i nonverbální může být též rozvíjena pomocí prvků dramatické výchovy.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Ve vyučovacím předmětu český jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- ☒ předkládáme žákům možnosti používat osvojených dovedností v jiných oblastech
- ☒ vedeme žáky k systematickému řazení a ukládání informací
- ☒ vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- ☒ seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- ☒ vedeme žáky k samostatnému formulování pravidel, kterými se probírané mluvnické jevy řídí
- ☒ podporujeme schopnost nalézt chyby v textu a odůvodňovat správné řešení

Kompetence komunikativní

- ☒ vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- ☒ nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným literárním textům
- ☒ rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- ☒ vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větých celků

Kompetence sociální a personální

- ☒ vytváříme příležitosti k diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- ☒ stanovíme pravidla pro práci ve skupině i pro práci samostatnou a dbáme na jejich dodržování
- ☒ předkládáme žákům přiměřeně náročné úkoly a tím jim umožňujeme dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- ☒ podporujeme v žácích schopnost pomoc poskytnout i o ni požádat
- ☒ seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- ☒ podporujeme v žácích potřebu kultivovaného literárního projevu, četby, celoživotního vzdělávání

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení i psaní, k přípravě a udržování jejich pracovního prostoru
- ☑ vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

Kompetence digitální

- ☑ vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- ☑ navozujeme různé modelové komunikační situace (např. komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- ☑ vedeme žáky k vytváření digitálního obsahu kombinací různých formátů (např. tvorba referátů) a k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti a pro zkvalitnění výsledků své práce (např. využití aplikací pro procvičování pravopisu)

ČESKÝ JAZYK – 1. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních	▪ mluví srozumitelně ▪ orientuje se v textu Slabikáře ▪ provádí přípravná cvičení sluchová a zraková ▪ skládá a rozkládá slova podle sluchu ▪ pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám ▪ rozlišuje písmo tiskací a psací ▪ skládá a čte všechny druhy slov ▪ pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost ▪ plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem ▪ čte správně dlouhé a krátké samohlásky ▪ používá znaménka ve slovech i větách ▪ rozpozná členění textu	čtení ➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) ➤ rozvoj znělého hlasu, artikulování ➤ písmena malá, velká, tiskací, psací ➤ slova, uspořádání slov ve větě ➤ hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací ➤ interpunkční znaménka ➤ délka samohlásek naslouchání ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	

situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	▪ naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči ▪ učí se správnému dýchání ▪ vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky ▪ umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz ▪ uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní ▪ píše čárky, oblouky, zátrhy, vlnovky ▪ rozlišuje písmo psací a tiskací ▪ dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova ▪ dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky ▪ píše podle diktátu písmena a krátká slova ▪ opíše krátký text ▪ dbá na úpravu sešitu	➤ porozumění přečteným větám ➤ poslech mluvený projev ➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) ➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba ➤ vyprávění, dramatizace, recitace písemný projev ➤ základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) ➤ příprava na psaní ➤ písmo psací a tiskací ➤ psaní – písmeno, slovo ➤ technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	
Jazyková výchova: ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	▪ vyjadřuje se spisovně z hlediska správnosti a kultury mluveného projevu ▪ rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ▪ uvědoměle čte ▪ rozlišuje hlásku a písmeno, písmeno malé a velké, tištěné a psané ▪ umí určit hlásku na začátku a na konci slova ▪ přiřazuje obrázky ke slovům	zvuková stránka jazyka ➤ sluchové rozlišení hlásek ➤ výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin ➤ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov ➤ slova a pojmy ➤ poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám ➤ význam slov	

	▪ utváří si správné čtecí návyky ▪ uvědoměle čte text		
Literární výchova: ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ naslouchá pohádkám, příběhům ▪ vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje ▪ recituje básničku, zná říkadla, rozpočítadla ▪ orientuje se v textech známých knih ▪ všímá si ilustrací ▪ nakreslí ilustraci k příběhu ▪ vypravuje krátký příběh nebo reprodukuje čtený text ▪ hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav ▪ rozlišuje pojmy básnička, říkadlo, pohádka, spisovatel, kniha, časopis, zná pojmy loutkové a maňáskové divadlo	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ➤ poslech literárních textů pro děti základní literární pojmy ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; spisovatel ➤ básník, kniha, čtenář; divadelní představení herec, režisér ➤ verš, rým, přirovnání	

ČESKÝ JAZYK – 2. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní	▪ plynule přečte jednoduchý text ▪ užívá správný slovní přízvuk ▪ čte s porozuměním nahlas i potichu ▪ orientuje se v textu ▪ soustředěně naslouchá čtenému textu ▪ spojuje obsah textu s ilustrací	čtení ➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) ➤ věcné čtení (čtení jako zdroj informací) ➤ čtení hlasité a tiché ➤ slovní přízvuk	VDO občanská společnost a škola - poznává hodnoty – spravedlnost, tolerance, odpovědnost, respektování

komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	▪ učí se pozorně naslouchat ▪ zaznamenává slyšené kresbou ▪ reaguje vhodnými poznámkami ▪ jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými ▪ zvládá základní komunikační žánry – pozdravit, omluvit se, poděkovat ▪ dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy ▪ dodržuje základní hygienické návyky ▪ píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti ▪ píše písmena podle tvarových skupin ▪ dodržuje sklon písma ▪ správně spojuje písmena a slabiky ▪ používá znaménka ve slovech i větách ▪ popisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	naslouchání ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) ➤ aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ➤ soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy mluvený projev ➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) ➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci ➤ komunikační žánry ➤ dialog na základě obrazového materiálu ➤ základní komunikační pravidla ➤ mimojazykové prostředky řeči písemný projev ➤ základní hygienické návyky ➤ technika psaní ➤ tvary písmen abecedy ➤ spojování písmen, slabik ➤ umísťování diakritických znamének ➤ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin ➤ jednoduchý popis ➤ vypravování	
Jazyková výchova: ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké	▪ vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké projevy, píše jednoduché věty	zvuková stránka jazyka ➤ sluchové rozlišení hlásek ➤ výslovnost samohlásek, souhlásek i souhláskových skupin	

samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně : i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	▪ člení věty na slova, slova na slabiky a hlásky ▪ dělí slova na konci řádku ▪ rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací ▪ řadí věty podle děje ▪ určuje nadřazenost a podřazenost slov ▪ řadí slova ve větě podle smyslu ▪ rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách ▪ vyjmenuje řadu písmen po sobě jdoucích, řadí slova dle abecedy ▪ zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch ▪ dělí slova na konci řádku podle stavby slova ▪ používá v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ rozlišuje obecná a vlastní jména osob a zvířat	➤ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov ➤ slova a pojmy ➤ slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma ➤ význam slov tvarosloví ➤ tvary slov ➤ věta jednoduchá, souvětí ➤ druhy vět ➤ pořadí vět v textu ➤ slova nadřazená a podřazená ➤ pořádek slov ve větě ➤ slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek ➤ abeceda ➤ znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov ➤ význam slabiky pro dělení slov ➤ písmeno ě ve slovech ➤ poznávání a rozlišování slovních druhů pravopis ➤ lexikální ➤ vlastní jména osob a zvířat	
Literární výchova: ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární		poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem	

texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy ▪ recituje básně ▪ čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich ▪ dramatizuje pohádku ▪ vypravuje pomocí obrázkové osnovy ▪ seznamuje se s pojmy – knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel	➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka ➤ spisovatel, básník ➤ kniha, čtenář ➤ divadelní představení, herec, režisér ➤ verš, rým, přirovnání	
--	---	--	--

ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i	▪ čte plynule věty a souvětí, člení text ▪ čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářských dovedností ▪ zvládá správnou intonaci, člení text, frázuje ▪ používá četbu jako zdroj informací ▪ snaží se naslouchat pozorně, soustředěně ▪ jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými ▪ vypráví pohádky, povídky,	čtení ➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) ➤ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev ➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - učí se využívat potenciál médií jako zdroj informací

nonverbální prostředky řeči v běžných situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému ▪ orientuje se v textu dětských knih ▪ charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize ▪ ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru ▪ píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle ▪ provádí kontrolu vlastního písemného projevu ▪ napíše krátký dopis, adresu ▪ pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby ▪ dodržuje hygienické návyky při psaní a čtení	➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci ➤ komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva ➤ dialog na základě obrazového materiálu ➤ základní komunikační pravidla ➤ mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev ➤ základní hygienické návyky ➤ technika psaní ➤ tvary písmen, úprava zápisu ➤ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis ➤ vypravování	
Jazyková výchova: ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném	▪ rozlišuje pojmy – slabika, hláska, písmeno ▪ určí počet slabik ve slově ▪ třídí slova podle významu ▪ vyhledává slova souznačná a protikladná ▪ rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik ▪ vyslovuje slova se správným přízvukem ▪ seznámí se se slovními druhy ▪ určí ve větě podstatné jméno	zvuková stránka jazyka ➤ sluchové rozlišení hlásek ➤ výslovnost samohlásek, souhlásek i souhláskových skupin ➤ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov ➤ nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, antonyma, slova příbuzná tvarosloví ➤ poznávání a rozlišování slovních druhů	

projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně : i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	a sloveso ▪ rozlišuje slovní druhy ▪ skloňuje podstatná jména ▪ pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen ▪ správně píše obvyklá vlastní jména ▪ určuje osobu, číslo a čas u sloves, rozlišuje slova ohebná od slov neohebných ▪ odlišuje větu od souvětí, všímá si významů slov ▪ vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních ▪ vysvětlí rozdíl pravopisu u sloves stejně znějících (být-bít, mýt-mít, výr-vír, atd.)	➤ skloňování podstatných jmen ➤ rozlišování jednotného, množného čísla, rodu středního, ženského a mužského pravopis ➤ vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z ➤ výcvik pravopisu vlastních jmen ➤ vlastní jména měst, vesnic, hor a řek ➤ určování slovesné osoby, čísla a času ➤ časování sloves v přítomném, budoucím i minulém čase	
Literární výchova: ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ umí naslouchat čtenému textu ▪ využívá základních čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů ▪ recituje básnický text ▪ orientuje se v textu knihy určené dětem ▪ umí se orientovat v knihovně ▪ rozeznává různé typy vyjadřování autorů písňích pro děti ▪ domýšlí příběhy ▪ vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu ▪ chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě ▪ dokáže plnit úkoly k vyslechnutému	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání ➤ pověsti místní, regionální ➤ hledání podstaty příběhů a jejich smyslu ➤ seznamování se s dětskou literaturou tvořivé činnosti s literárním textem ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod ➤ charakteristika literární postavy ➤ líčení atmosféry příběhu	

	literárnímu textu seznamuje se s literárními druhy a žánry – poezie, próza, pověst, povídka, pohádka, bajka	základní literární pojmy literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	
--	--	---	--

ČESKÝ JAZYK – 4. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- čte s porozuměním, správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje - používá správný přízvuk slovní a větný - člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - naslouchá pozorně a soustředěně ostatním - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky - volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu - respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému	čtení - praktické čtení – tiché čtení s porozuměním - věcné čtení – čtení textů uměleckých a populárně naučných naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev - techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci, - komunikační žánry: omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení,	VDO občanská společnost a škola - zapojuje se do školní/třídní samosprávy - rozumí smyslu práv a povinností MKV kulturní diferenciaci - respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuálních zvláštností. MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení ▪ dokáže zacházet s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky ▪ píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře ▪ zvládá vyplňování tiskopisů ▪ (poštovní poukázka, průvodka) ▪ sestaví osnovu vyprávění a vytvoří krátký projev	vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) psaní ➤ technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) ➤ žánry písemného projevu: omluvenka, zpráva, inzerát, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	
Jazyková výchova: ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	▪ užívá různé podoby slova, rozlišuje význam slov, pozná slova spisovná, nespisovná, citově zabarvená ▪ rozlišuje část předponovou, příponovou ▪ rozpozná předložky a předpony ▪ uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov – vyjmenovaná slova ▪ poznává slovní druhy ▪ skloňuje podstatná jména ▪ určuje u sloves osobu, číslo, čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu ▪ rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací ▪ rozliší věty a souvětí ▪ spojuje věty, doplňuje souvětí ▪ určí počet vět v souvětí ▪ vyhledává ve větách základní stavební dvojici	slovní zásoba a tvoření slov ➤ slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma ➤ stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví ➤ slovní druhy, tvary slov skladba ➤ věta jednoduchá a souvětí ➤ základní skladební dvojice pravopis – lexikální ➤ základy morfologického	

	▪ píše správně i – y v přičestí minulém ▪ ovládá pravopis vlastních jmen osob, zvířat a jednoduchých zeměpisných názvů	➤ vlastní jména – zeměpisné jednoslovné názvy	
Literární výchova: ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	▪ čte správně, uvědoměle, plynule, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu ▪ vyhledává informace, využívá poznatků z četby ▪ čte potichu texty, reprodukuje obsah ▪ dramatizuje pomocí loutek, domýšlí literární příběhy ▪ vyjadřuje své pocity z četby ▪ využívá školní knihovnu ▪ vede čtenářský deník ▪ navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich ▪ objasní zadané literární pojmy ▪ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ používá elementární literární pojmy	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání ➤ rozvoj techniky čtení ➤ čtení textů uměleckých a populárně naučných ➤ tiché čtení s porozuměním tvořivé činnosti s literárním textem ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník ➤ kniha, čtenář ➤ divadelní představení, herec, režisér ➤ verš, rým, přirovnání	

ČESKÝ JAZYK – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova:		čtení	OSV

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	▪ čte plynule s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty ▪ vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm ▪ čte procítěně s prvky uměleckého přednesu ▪ předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy ▪ rozumí přiměřeně složitěmu sdělení, zapamatuje si jeho smysl ▪ rozlišuje podstatné od méně podstatného ▪ vyjádří své názory ▪ tvoří literární text na dané téma ▪ reprodukuje text ▪ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu a písemnému projevu jak ve škole, tak v běžném životě ▪ zná základní komunikační pravidla ▪ vytvoří krátký mluvený projev ▪ dokáže zacházet s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky ▪ píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře ▪ vyplňuje jednoduché tiskopisy (dotazník, přihláška)	➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé) ➤ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev ➤ techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci ➤ komunikační žánry: omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) ➤ základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) psaní ➤ technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) ➤ žánry písemného projevu: zpráva, inzerát, popis, pozvánka, vzkaz, jednoduché tiskopisy, vypravování	hodnoty, postoje, praktická etika - rozpozná hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích vnímání autora mediálních sdělení - zdůvodní užití výrazových prostředků - posoudí záměrnou manipulaci
---	--	---	---

Jazyková výchova: ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	▪ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak v běžném životě ▪ určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slootovorné základy, dodržuje pravopis ▪ doplňuje předpony a přípony podle smyslu ▪ užívá průběžně spisovnou výslovnost i pravopis ▪ vypravuje, popisuje, rozšiřuje si slovní zásobu ▪ rozlišuje a určuje slovní druhy ▪ určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru ▪ rozpozná druhy přídavných jmen, skloňuje přídavná jména ▪ rozpozná mluvnické kategorie sloves ▪ nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledává je v textu ▪ používá slovesný způsob – rozkazovací, oznamovací a podmiňovací, ▪ určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice ▪ rozumí pojmu věta, skladební dvojice ▪ vyhledá různé podměty ▪ rozpozná souvětí a jejich skladbu ▪ vyhledává řeč přímou a nepřímou ▪ užívá pravidla shody podmětu s přísudkem ▪ doplňuje správné koncovky podstatných a přídavných jmen ▪ bezpečně ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách	slovní zásoba a tvoření slov ➤ slova a pojmy ➤ význam slov ➤ slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma ➤ stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví ➤ slovní druhy ➤ mluvnické kategorie podstatných jmen ➤ přídavná jména ➤ zájmena ➤ číslovky skladba ➤ základní skladební dvojice ➤ rozvíjející větné členy ➤ podmět vyjádřený a nevyjádřený ➤ přímá řeč pravopis ➤ lexikální, ➤ základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) pravopisu	
--	--	---	--

Literární výchova: ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozšiřuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	▪ hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity ▪ odlišuje vyprávění literární od faktického ▪ vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech ▪ orientuje se v nabídce dětské literatury ▪ využívá pro vlastní četbu knihovny ▪ poradí si v běžném společenském styku ▪ zaznamenává si zajímavé myšlenky ▪ orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži ▪ rozlišuje a používá základní literární pojmy ▪ pozná nejnámější ilustrátory	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání ➤ výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů ➤ předčítání, recitace tvořivé činnosti s literárním textem ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník ➤ kniha, čtenář ➤ divadelní představení, herec, režisér ➤ verš, rým, přirovnání	
---	--	--	--

ČESKÝ JAZYK – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	▪ rozliší základní slohové útvary ▪ dodrží časovou posloupnost ▪ využívá vhodných jazykových prostředků	vypravování: čtení ➤ prožitkové naslouchání ➤ praktické (výchova k empatii, podnět	OSV sebezpoznávání a sebepojetí - umožňuje uvědomění si vlastní identity - napomáhá zaujmout postoj

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými	▪ vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném i písemném projevu ▪ vyhledá hlavní myšlenky textu ▪ vybírá vhodné výrazy ▪ stylizuje dopis dle konkrétní situace	k jednání) ➤ kritické (komunikační záměr mluvčího ➤ zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové mluvený projev ➤ zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) písemný projev ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech ➤ vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry) popis: čtení ➤ věcné (studijní - čtení jako zdroj informací) naslouchání ➤ věcné (soustředěné, aktivní) mluvený projev ➤ připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek písemný projev ➤ objektivní popis zpráva a oznámení: čtení ➤ praktické ➤ věcné naslouchání ➤ kritické (objektivní a subjektivní	k druhým poznávání lidí - porozumí druhým MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích
--	--	---	--

informačními zdroji		sdělení ➤ manipulativní působení projevu) výpisky a výtah: čtení ➤ kritické (hodnotící) písemný projev ➤ výpisky dopis: písemný projev ➤ soukromý a úřední dopis ➤ objednávka	
Jazyková výchova: ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je	▪ rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje ▪ v písemném i mluveném projevu uplatňuje zásady tvoření českých slov ▪ určí mluvnické kategorie u podstatných a přídavných jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu ▪ používá jazykové příručky	obecné poučení o jazyce: ➤ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), ➤ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), ➤ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace ➤ kultura jazyka a řeči ➤ původ a základy vývoje češtiny ➤ jazykové příručky zvuková stránka jazyka: ➤ zásady spisovné výslovnosti ➤ modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) ➤ intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov: ➤ slovní zásoba a její jednotky ➤ význam slova ➤ obohacování slovní zásoby ➤ způsoby tvoření slov pravopis:	

užívá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	▪ rozpozná druhy zájmen a číslovek, aplikuje tyto znalosti v písemném projevu ▪ vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu přísudku s podmětem	➤ pravopis lexikální, morfologický tvarosloví: ➤ slovní druhy ➤ mluvnické významy a tvary slov skladba: ➤ stavba věty ➤ pořádek slov ve větě ➤ souvětí ➤ stavba textu ➤ přímá řeč	
Literární výchova: ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	▪ používá literaturu jako zdroj poznání i prožitků ▪ reprodukuje přečtený text, formuluje hlavní myšlenky díla, zhodnotí hlavní postavy ▪ odliší pověst od pohádky, vysvětlí vznik bájí a mýtů ▪ porovná život člověka v různých historických obdobích ▪ přednese vhodné literární texty ▪ uvede základní znaky poezie ▪ rozliší sloku od verše ▪ formuluje své názory na umělecké dílo písemně i ústně ▪ pokusí se o vytvoření vlastních textů, výtvarný doprovod k literárním dílům ▪ při vyhledávání informací využívá různé typy katalogů, knihovny i další informační zdroje	tvořivé činnosti s literárním textem ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ záznam a reprodukce hlavních myšlenek ➤ interpretace literárního textu ➤ dramatizace ➤ vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie ➤ struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina ➤ kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie, rým) ➤ literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu) literární druhy a žánry ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová	

		období národní a světové literatury ➤ typické žánry a jejich představitelé	
--	--	---	--

ČESKÝ JAZYK – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel	▪ rozezná základní slohové útvary ▪ používá vhodných jazykových prostředků ▪ dodrží časovou posloupnost ▪ usiluje o vytvoření textu pravopisně i stylisticky správného, obsahově přiměřeného a myšlenkově bohatého ▪ dovede svým projevem zaujmout	vypravování: čtení ➤ prožitkové naslouchání ➤ praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) ➤ kritické (komunikační záměr mluvčího) ➤ zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové mluvený projev ➤ zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený a nepřipravený projev písemný projev ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu o základních slohových postupech a žánrech	OSV sebepoznávání a sebepojetí - vytváří si pozitivní vztah ke svému „já“, rozvíjí vztahy k ostatním poznávání lidí - poznává odlišnosti druhých ve třídě/skupině MKV etnický původ - doloží znalost základních pojmů (kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance) MV stavba mediálních sdělení - porovná a zhodnotí různé zdroje - vyhledá základní principy

mezivětného navazování ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	▪ rozliší jednotlivé druhy popisu (popis statický a dynamický, porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený) ▪ sestaví vlastní životopis ▪ napíše žádost, pozvánku	➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu ➤ vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry) popis: čtení ➤ praktické (pozorné, přiměřeně rychlé) ➤ znalost orientačních prvků v textu ➤ věcné (čtení jako zdroj informací) naslouchání ➤ věcné (soustředěné, aktivní) mluvený projev ➤ připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek písemný projev ➤ charakteristika ➤ subjektivně zabarvený popis životopis: písemný projev ➤ strukturovaný životopis mluvený projev ➤ zásady dorozumívání žádost: písemný projev ➤ žádost mluvený projev ➤ zásady dorozumívání pozdávka: písemný projev ➤ pozdávka čtení ➤ praktické, věcné (studijní), kritické naslouchání ➤ věcné, kritické výtah: písemný projev	
	▪ vyhledá hlavní myšlenky textu		

		➤ výpisek, výtah	
Jazyková výchova ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	▪ odhalí odchylky některých tvarů od tvarů vzorů ▪ rozliší slova podle významu a správně je skloňuje. ▪ upevní si vědomosti o přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích ▪ zvládá pravopis koncovek ▪ rozpozná zájmena v textu, určuje jejich druhy ▪ vztažná zájmena používá ve správných tvarech ▪ pozná číslovku v textu, zvládá jejich skloňování, orientuje se v družích číslovek ▪ užívá správné tvary sloves, určí slovesné kategorie, zvládá pravopis koncovek, používá jazykové příručky ▪ rozpozná příslovce v textu, užívá pravopisně správné tvary, obohacuje svoji slovní zásobu ▪ rozezná tyto slovní druhy v textu, zvládá jejich pravopis a aplikuje jejich znalost ve svém písemném i ústním projevu ▪ respektuje obecné pravopisné normy, aplikuje jejich znalost při zápisu konkrétních jmen místních ▪ procvičuje znalosti jazykové normy ▪ uplatňuje nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby, rozliší uplatnění odborných názvů, pozná a užívá slova mnohoznačná, sousloví a	tvarosloví: ➤ slovní druhy ➤ mluvnické významy a tvary slov pravopis: ➤ pravopis lexikální, morfologický, syntaktický slovní zásoba a tvoření slov: ➤ slovní zásoba a její jednotky ➤ slohové rozvrstvení slovní zásoby ➤ význam slova, homonyma, synonyma ➤ obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov skladba: ➤ výpověď a věta ➤ stavba věty ➤ pořádek slov ve větě ➤ rozvíjející větné členy ➤ souvětí ➤ přímá řeč ➤ stavba textu	

	- rčení ▪ rozpozná typy vět, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, zná a užívá další formy výpovědi ▪ vyhledá a určí základní skladební dvojici a zdůvodní shodu přísudku s podmětem ▪ rozvíjející větné členy rozpozná a prakticky užívá v samostatných projevech ústních i písemných ▪ poznává a aplikuje zásady tvorby souvislé výpovědi (ústní i písemné)		
Literární výchova: ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	▪ chápe literaturu jako zdroj poznání a prožitků ▪ přečtený text na patřičné úrovni reprodukuje, formuluje hlavní myšlenky díla, kriticky zhodnotí jednání postav ▪ aplikuje příběh na konkrétní životní situace ▪ porovnává život lidí v různých historických obdobích ▪ poznává specifika života v jiných oblastech světa ▪ seznamuje se s významnými představiteli české i světové literatury ▪ přednese vhodné literární texty dle vlastního výběru ▪ poznává základní znaky poezie, strukturu básní, jazykové i zvukové	tvořivé činnosti s literárním textem ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ vhodná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ záznam a reprodukce hlavních myšlenek ➤ interpretace literárního textu ➤ dramatizace ➤ vytváření vlastních textů ➤ vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie ➤ struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš, literatura umělecká literární druhy a žánry ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry	

	prostředky uplatňované v poezii (sloka, verš, rým, rytmus, obrazná pojmenování...) ▪ porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, případně i filmovém zpracování		
--	--	--	--

ČESKÝ JAZYK – 8. ročník

HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	▪ rozliší popis prostý (věci), popis osoby, popř. jiné živé bytosti, vnější (vzhled) a popis vnitřní (popis vlastností) ▪ vystihne vhodně volenými slovy lidské vlastnosti přímo, nebo na základě vzniklé situace ▪ chápe rozdíl mezi popisem na základě objektivního pozorování a subjektivně zabarveným popisem ▪ formuluje výstižně své dojmy ▪ odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů ▪ ověřuje fakta s pomocí dostupných informačních zdrojů ▪ porovnává nové poznatky a vyhledává klíčová slova ▪ formuluje hlavní myšlenky textu ▪ umí vytvářet otázky k danému tématu ▪ učí se základům studijního čtení ▪ je schopen pořídit si z textu přehledné	popis – charakteristika líčení: čtení ➤ praktické, věcné, kritické analytické, hodnotící, prožitkové naslouchání ➤ praktické (podnět k jednání), věcné ➤ kritické (objektivní a subjektivní sdělení) mluvený projev ➤ zásady dorozumívání ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ komunikační žánry písemný projev ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní ➤ komunikační žánry - charakteristika, subjektivně zabarvený popis výklad a výtah: čtení	MKV kulturní difference - poznává vlastní kulturní zakotvení

z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	▪ výpisky nebo výtah ▪ samostatně připraví a podle osnovy textu přednese referát ▪ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ▪ uvědomuje si vliv médií na člověka ▪ využívá vlastní zkušenosti při diskusích ▪ zaujímá postoje k daným tématům ▪ dorozumívá se kultivovaně, používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci s důrazem na spisovný jazyk ▪ zapojuje se do diskuse, učí se ji řídit ▪ dodržuje pravidla dialogu	➤ praktické, věcné, kritické, vyhledávací naslouchání ➤ praktické, věcné, kritické mluvený projev ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu) ➤ komunikační žánry – referát písemný projev ➤ komunikační žánry : výklad úvaha: čtení ➤ praktické, věcné, kritické naslouchání ➤ praktické, věcné, kritické mluvený projev ➤ komunikační žánry: diskuse písemný projev ➤ komunikační žánry: úvaha	
Jazyková výchova ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se	▪ vnímá češtinu jako národní, mateřský jazyk ▪ hledá podobnosti v jazycích sousedních států ▪ pozná odlišnosti ▪ pokouší se dávat poznatky do historických souvislostí ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu	obecné poučení o jazyce: ➤ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) ➤ skupiny jazyků (slovanské – především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) ➤ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ➤ jazyk a komunikace (jazyková norma	

Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovotvorný a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	▪ využívá znalostí o jazyce v různých komunikačních situacích, umí zdůvodnit užití určité jazykové vrstvy ▪ používá jazykové příručky při tvorbě psaných jazykových projevů ▪ umí vyhledávat sporné jazykové jevy v těchto příručkách, na základě zjištění umí během diskuse argumentovat ▪ snaží se vědomě o spisovnou výslovnost nejen českých, ale i přejatých slov ▪ správně třídí slovní druhy ▪ umí tvořit spisovné tvary, užívá jich ve vhodné komunikační situaci, zvládá pravopis ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí ▪ je schopen logické návaznosti vět a souvětí v projevech mluvených i psaných ▪ dokáže vyhledat chybná vyjádření v tisku i literárních textech ▪ vnímá přímou řeč jako prvek oživující výpověď, umí ji vytvořit ▪ usiluje o pestrost jazykového vyjádření ▪ porovnává větu jednoduchou holou a rozvíitou, větu a souvětí, souvětí jednodušší a složitě ▪ sleduje bohatost národního v konkrétních vybraných textech	a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) ➤ zásady spisovné výslovnosti slovní zásoba a tvoření slov: ➤ slovní zásoba a její jednotky, ➤ slohové rozvrstvení slovní zásoby ➤ význam slova ➤ obohacování slovní zásoby ➤ způsoby tvoření slov tvarosloví a pravopis: ➤ slovní druhy ➤ mluvnické významy a tvary slov ➤ pravopis lexikální, morfologický, syntaktický skladba: ➤ výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, ➤ přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
Literární výchova :		tvořivé činnosti s literárním textem	

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní a svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů v knihovně i v dalších informačních zdrojích	▪ používá literaturu jako zdroj poznání i prožitků ▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokládá argumenty ▪ rozpozná základní literární druhy a žánry ▪ formuluje hlavní myšlenky díla ▪ umí uceleně reprodukovat přečtený text, charakterizuje hlavní postavy ▪ všimá si jazykových prostředků v uměleckém díle ▪ rozpozná základní rysy autorova stylu ▪ dokáže ústně i písemně sdělit své dojmy z četby, návštěvy divadelního i filmového představení ▪ srovnává filmové adaptace s literárními předlohami ▪ má představu o typech knihoven ve městě (místě) ▪ snaží se o vlastní hodnocení uměleckého díla ▪ tvoří vlastní text podle svých schopností na základě znalostí z literární teorie ▪ orientuje se v hlavních literárních směrech, uvádí jejich znaky ▪ uvádí významné představitele hlavních vývoj. období v české a světové literatuře, s důrazem na lit. národní ▪ zkouší dávat do souvislosti vývoj literatury s dějinnými událostmi ▪ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ▪ umí výrazně přečíst, popř. zarecitovat	způsoby interpretace literárních i jiných děl základy literární teorie a historie ➤ publicistické žánry literární druhy a žánry ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času ➤ hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	
---	--	---	--

	- úryvek uměleckého díla ▪ zvládne pamětně básnický a kratší prozaický text ▪ zapojuje se do dramatizace vhodných textů ▪ umí spolupracovat ve skupině a při realizaci projektů		
--	--	--	--

ČESKÝ JAZYK – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační a slohová výchova: ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků dorozumívání ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně	▪ používá kultivovaný písemný a ústní projev na základě poznatků o jazyce a stylu ▪ rozliší popis statický a dynamický ▪ porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený ▪ rozliší jednotlivé druhy popisu	vypravování: čtení ➤ prožitkové naslouchání ➤ praktické, kritické, zážitkové mluvený projev ➤ zásady dorozumívání ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ komunikační žánry popis: čtení ➤ praktické, věcné, kritické, prožitkové naslouchání ➤ praktické (podnět k jednání), věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení) mluvený projev ➤ zásady dorozumívání ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ komunikační žánry písemný projev	OSV poznávání lidí - rozpozná odlišnosti, hledá výhody v odlišnostech VDO občanská společnost a škola - ověří formy zapojení žáků do života v místní komunitě MV vnímání autora mediálních sdělení - vymezí výrazové prostředky užívané pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci práce v realizačním týmu - zapojí se do tvorby mediálních sdělení v rámci školy či regionu

správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuze, řídí ji, využívá pravidel komunikace a zásad dialogu	▪ sestaví vlastní životopis ▪ napíše objednávku ▪ sleduje výstavbu textu, vyhledá části výkladové a popisné ▪ zpracuje výklad odborného textu ▪ uvažuje nad různými problémy, napíše úvahu na dané téma ▪ v řečnických vědomostech aplikuje získané vědomosti ▪ komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk ▪ rozliší základní publicistické útvary ▪ orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor	➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní ➤ komunikační žánry - charakteristika, popis, subjektivně zabarvený popis tiskopisy a životopis: písemný projev ➤ strukturovaný životopis, objednávka výpisky a výtah: čtení ➤ praktické, věcné, kritické naslouchání ➤ praktické, věcné, kritické mluvený projev ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu) ➤ komunikační žánry – referát písemný projev ➤ komunikační žánry : výklad úvaha: čtení ➤ praktické, věcné, kritické naslouchání ➤ praktické, věcné, kritické mluvený projev ➤ komunikační žánry: diskuse písemný projev ➤ komunikační žánry: úvaha, teze proslov: mluvený projev ➤ zásady kultivovaného projevu naslouchání písemný projev diskuse: mluvený projev	
---	--	---	--

		➤ zásady kultivovaného projevu komunikační žánry ➤ diskuse naslouchání ➤ kritické, praktické publicistické útvary	
Jazyková výchova: ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frázemech ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfológický, slovotvorný a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-06 rozlišuje významové	▪ využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů ▪ v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení ▪ uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka ▪ vysvětlí pojmy : archaismy, historismy a neologismy ▪ rozpozná samohlásky a souhlásky, rozliší souhlásky znělé a neznělé ▪ ve slovech rozpozná slovní přízvuk ▪ vysvětlí spodobu znělosti ▪ aplikuje zásady spisovné výslovnosti v praxi ▪ upevní si vědomosti z předchozích ročníků ▪ používá jazykové příručky ▪ rozliší a správně zařadí jednotlivé slovní druhy, vytváří jejich spisovné tvary ▪ určí mluvnické významy ohebných slovních druhů ▪ rozliší přechodník přítomný a minulý v textu ▪ obecná jména přejatá, cizí vlastní jména ▪ rozlišuje pravopisné jevy lexikální,	obecné poučení o jazyce: ➤ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) ➤ skupiny jazyků (slovanské – především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) ➤ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ➤ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) zvuková stránka jazyka: ➤ zásady spisovné výslovnosti, ➤ modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov: ➤ slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma , synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov tvarosloví: ➤ slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov pravopis: ➤ pravopis lexikální, morfológický,	

vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	morfologické a syntaktické ▪ odstraňuje nedostatky ve skladbě věty a souvětí, ▪ rozezná odchylky ve větné stavbě ▪ užívá správně interpunkci ve větě jednoduché a souvětí	syntaktický skladba: ➤ výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, ➤ přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
Literární výchova: ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá zpracování téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	▪ využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů ▪ charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury ▪ tvoří vlastní literární texty ▪ zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ při vyhledávání informací využívá různé typy katalogů, knihovny i další informační zdroje	tvořivé činnosti s literárním textem způsoby interpretace literárních i jiných děl základy literární teorie a historie ➤ publicistické žánry literární druhy a žánry ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času ➤ hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			
--	--	--	--

5.1.2 Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Anglický jazyk je vyučován od 2. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	2	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0+1	3	3	3	3	3	3	3

Ve třídách s rozšířenou výukou cizího jazyka je anglický jazyk vyučován v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	3	3+1	3+1	3+1

Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to jak receptivních, produktivních, tak i interaktivních. Při rozvíjení výše uvedených dovedností je využívána slovní zásoba tematických okruhů a komunikativních situací v rozsahu učiva jednotlivých ročníků. Obsah předmětu zohledňuje zájmy, nadání žáků i potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Výuka probíhá v běžných třídách i odborných učebnách za použití digitálních technologií. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Hodiny probíhají zábavnou formou, zaměřují se především na rozvoj poslechu a mluvení, zpracovávají se vhodné texty ke čtení a řízeně se rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci. Na druhém stupni výuka plynule navazuje na předcházející období. Vzhledem k posilování významu Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky – viz tabulka). V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem

(učebnice, autentické materiály, ...), jsou využívány zvukové nahrávky, jednoduché říkanky, písničky, filmy, dramatizace.

Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Více jsou využívány počítače, mobilní zařízení a internet, a to jak k procvičování dané látky, tak i pro komunikaci s vrstevníky z jiných zemí. Žáci poznávají kulturu anglicky mluvících zemí i dalších evropských zemí díky společné online komunikaci.

Od 6. třídy zavádíme skupiny s rozšířenou výukou anglického jazyka.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Společný evropský referenční rámec		A1	A2
POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.
MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnou velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím používat řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky.

PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.
-------	----------------	--	--

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu cizí jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- ☒ žáci spolupracují na projektech se žáky s jiných zemí, při těchto aktivitách používají angličtinu jako reálný prostředek komunikace
- ☒ vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- ☒ pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- ☒ motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- ☒ žáci pracují s knihami s anglickými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- ☒ žáci řeší úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít
- ☒ žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se žáky z jiných zemí

Kompetence komunikativní

- ☒ vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v anglickém jazyce, simulují reálné situace ze života
- ☒ umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci si pravidelně dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí
- ☒ žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- ☒ žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti, zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- ☒ navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- ☒ žáci připravují prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- ☒ vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu
- ☒ žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem
- ☒ při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- ☑ zadáváme úkoly z reálných životních situací
- ☑ žáci diskutují na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření

Kompetence digitální

- ☑ vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- ☑ vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků, a motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- ☑ vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)

ANGLICKÝ JAZYK – 2. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	▪ rozumí základním pokynům při výuce ▪ pozdraví jednoduchým způsobem ▪ rozliší členy rodiny ▪ popíše oblečení ▪ pojmenuje zvířata ▪ klade jednoduché otázky týkající se jeho okolí ▪ rozlišuje barvy ▪ čísla do 20 ▪ pojmenuje předměty kolem sebe ▪ zeptá se na věk spolužáka ▪ sdělí, kolik mu je let ▪ klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí	slovní zásoba na tématu ➤ oblečení ➤ čísla ➤ jídlo ➤ tělo ➤ rodina ➤ školní pomůcky ➤ zvířata ➤ Vánoce komunikační situace ➤ přání k Vánocům ➤ pokyny při výuce a při hře jazykové struktury a gramatika ➤ přivlastňovací zájmena můj, tvůj ➤ rozkazovací způsob ➤ jednoduché využití pokynů při hře a výuce reálie ➤ Vánoce v Anglii a jiných anglicky mluvících zemích	

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	▪ používá slovní zásobu v rozsahu učebnice ▪ dává příkazy a rozumí jim ▪ pojmenuje zvířata, barvy, názvy školních potřeb ▪ vyjádří pocity, nálady ▪ popíše části lidského těla ▪ mluví o své rodině ▪ mluví o jídle, oblečení ▪ správně a srozumitelně vyslovuje ▪ rozumí krátkým pokynům v textu ▪ rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele a spolužáků ▪ užívá slovník učebnice s pomocí obrázků ▪ hláskuje své jméno	➤ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích ➤ mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ➤ konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou těchto témat ➤ slovosled, základní gramatické struktury ➤ texty učebnice, časopisy, příběhy, písničky ➤ Tematické okruhy: - pozdravy a představení, barvy, čísla 1-20, třída, školní pomůcky, popis osob a pocitů, rodina, abeceda, části těla, jídlo a pití, zvířata, každodenní aktivity a zájmy, oblečení, hračky ➤ Gramatické jevy: - sloveso být - sloveso mít - osobní a přivlastňovací zájmena - přítomný čas prostý	EGS Evropa a svět nás zajímá - buduje si pozitivní vztah k jinakosti

		- jednotné a množné číslo - sloveso mít rád	
--	--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu	- reaguje na pokyny, jazyk učitele /spolužáků - rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně	- poslechy a texty v učebnici, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele - texty, komiksy a dodatečné materiály učebnice - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - texty učebnice, časopisy - slova, fráze a věty učebnice - materiál učebnice, pracovního sešitu - formulář, jméno, věk, národnost, adresa, země - cvičení učebnice, pracovního sešitu	OSV komunikace - rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích MKV princip sociálního smíru a solidarity - chápe význam angličtiny jako prostředku nadnárodní komunikace a studia
Mluvení CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- reaguje na pokyny, jazyk učitele /spolužáků - mluví o počasí - zaspívá písničky, říká básničky, říkanky a krátké příběhy - krátce shrne přečtený text, předvede scénku na základě přečteného / slyšeného - odpoví na otázku - vytvoří gramaticky správně otázku	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - sloveso být - přítomný čas prostý a průběhový - základní fráze (jak se jmenuješ, jak se máš, co je tvoje oblíbené..., máš	

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	v rozsahu gramatických jevů učebnice ▪ konverzuje se spolužákem i učitelem ▪ popíše dům/byt, místnosti ▪ popíše město, místa ve městě ▪ popíše obrázek ▪ vyjádří čas, zeptá se na čas, mluví o škole a rozvrhu ▪ na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se ▪ mluví o volném čase, koníčcích ▪ mluví o zvířatech	rád..., umím odpovědi na dané otázky, odpovědi ➤ věta kladná, záporná, otázka, krátké odpovědi ➤ místnosti v domě, zařízení bytu, předložky ➤ sloveso mít, fráze ➤ modální slovesa ➤ rozkaz 2.os. jednotného č. ➤ přítomný čas průběhový (kladná, záporná věta, otázka a krátké odpovědi) ➤ druhy počasí ➤ otázka Kolik je hodin? ➤ vyjadřování času ➤ školní předměty ➤ přídavná jména ➤ konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou těchto témat: domov, rodina, přátelé, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí	
Čtení s porozuměním CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	▪ přečte básničku, pohled, rozvrh hodin a v rozsahu slovní zásoby učebnice ▪ vyhledá zadanou informaci v přiměřeně dlouhém textu ▪ vyhledává dané slovo ve slovníku ▪ srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu		
Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	▪ napíše pohled a jednoduchý dopis z prázdnin ▪ píše anglické věty ▪ vyplní základní informace o sobě ▪ orientuje se v textech v učebnici a v poslechovém materiálu a zpracuje ho dle pokynů		

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu	▪ rozliší známá slova v poslechu ▪ rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. ▪ reaguje na jednoduché pokyny ▪ doplní informace z poslechu ▪ orientuje se v poslechových cvičeních o různých tématech a zpracuje je dle pokynů ▪ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	➤ texty a poslechová cvičení učebnice ➤ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích ➤ zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou Tematické okruhy: - země a národnosti - koníčky, zájmy - škola, třída - rodina - popis osob a vlastností - každodenní činnosti - dům - oblečení - měsíce, roční období - čísla - přídavná jména - realie anglicky mluvících zemí ➤ slovosled, základní gramatické struktury ➤ texty učebnice, časopisy, příběhy, písničky	OSV komunikace - rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích EGS Evropa a svět nás zajímá - poznává jiné kultury - porovnává tradice a zvyky
Mluvení CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	▪ aktivně se zapojí do jednoduché konverzace ▪ sám nebo se spolužákem reprodukuje texty v učebnici se správnou a srozumitelnou výslovností ▪ v textu s obrázky vyhledá informaci a správně gramaticky vytvoří odpověď ▪ umí se omluvit ▪ popíše svůj den ▪ ústně převypráví obsah přečteného a slyšeného textu ▪ jednoduše popíše obrázek ▪ představí se, zeptá se kdo je kdo ▪ sdělí své telefonní číslo, zeptá se na		

	- tel. čísla ostatních ▪ zeptá se na nejoblíbenější barvu, vyjádří svou oblíbenou barvu ▪ vytvoří školní pokyny ▪ vede jednoduchou konverzaci o lidech ▪ ptá se na každodenní činnosti, hovoří o nich ▪ hovoří o tom, co kdo má a nemá rád ▪ mluví o tom, co kdo může nebo umí udělat ▪ mluví o domově ▪ popíše osoby, porovná je ▪ mluví o zvycích, obvyklých činnostech a tom, co právě dělá ▪ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	➤ texty dané učebnice ➤ otázky zjišťující základní informace v textu ➤ mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Gramatické jevy: ➤ sloveso být ➤ sloveso mít ➤ přítomný prostý ➤ přítomný čas průběhový ➤ rozkaz ➤ množné číslo ➤ předložky ➤ modální slovesa ➤ vazba <i>there is /are</i> ➤ konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou probíraných témat	
Čtení s porozuměním CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	▪ vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. ▪ najde v textu zadanou informaci ▪ v textech s vizuální podporou porozumí hlavní myšlence	➤ anglicko-český a česko-anglický slovník	
Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do	▪ vytvoří projekt na dané téma ▪ napíše svůj rozvrh ▪ popíše svůj den ▪ vyplní formulář se všemi základními údaji ▪ doplní slovo do věty, doplní text		

formuláře 	▪ písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy ▪ vytvoří správně gramaticky větu ▪ shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace ▪ popíše obrázek, používá předložky		
--	--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ pracuje s příběhy, dialogy, konverzacemi, písněmi	➤ texty a poslechová cvičení učebnice ➤ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou Tematické okruhy: - škola - rodina - koníčky - denní režim - sport a volnočasové aktivity - jídlo a pití - zvířata, domácí mazlíčci - realie anglicky	
Mluvení CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ odpoví na otázky ▪ popíše jednoduchý obrázek ▪ vytvoří rozhovor/ sdělení na dané téma ▪ jednoduše převypráví příběh, situaci ▪ sestaví správně otázky v přítomných časech, minulém čase prostém ▪ používá fráze a ustálená spojení ▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma		
Čtení s porozuměním			

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ foneticky správně přečte dialog, konverzaci, krátký text se známou slovní zásobou ▪ rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky ▪ v textech vyhledá probírané výrazy a slova	mluvících zemí - film a knihy ➤ slovosled, základní gramatické struktury ➤ texty učebnice, časopisy, příběhy, písničky ➤ otázky zjišťující základní informace v textu ➤ mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ doplní do textu výrazy ▪ porozumění prokáže tím, že: spojí informaci s obrázkem, doplní informace, slyšenou informaci správně zapíše, opraví, sestaví správné pořadí ▪ popíše jednoduchý obrázek ▪ vypracuje text na dané téma ▪ vypracuje projekt na dané téma ▪ doplní správně vynechaná slova a jiné výrazy ▪ sestaví krátký text ▪ orientuje se ve dvojjazyčném slovníku ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva	Gramatické jevy: ▪ přítomné časy ▪ minulý čas prostý ▪ vyjádření množství, místa, času ▪ přídavná jména a jejich stupňování ▪ příslovce ➤ konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou probíraných témat ➤ anglicko-český a česko-anglický slovník	

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ rozlišuje rozdíl mezi českou a anglickou výslovností ▪ používá fonetické značky a zvuky, které představují ▪ rozlišuje slovní přízvuk a větný přízvuk	➤ texty, dialogy, konverzace v rozsahu učebnice ➤ textové materiály ➤ poslechové materiály, písničky ➤ konverzace, dialogy, texty a příběhy a poslechová cvičení ➤ práce se slovníkem ➤ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích ➤ zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou Gramatické jevy: ➤ minulý čas prostý ➤ nepravidelná slovesa ➤ vyjádření názoru – souhlas/nesouhlas ➤ minulý čas průběhový ➤ vyjádření budoucnosti ➤ modální slovesa ➤ vyjádření návrhu Tematické okruhy: - sporty, zájmy - film, knihy - kultura a tradice - oslava narozenin - cestování, město - realie anglicky mluvících zemí	EGS Jsme Evropané - poznává bohatosti evropských jazyků při práci na projektu věnovanému Dni Evropy
Mluvení CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ užívá vhodně fráze a ustálená spojení, aktivně se zapojí do rozhovoru ▪ sestaví rozhovor/sdělení na dané téma ▪ popíše obrázek, situaci ▪ převypráví obsah delšího textu, příběhu, konverzace ▪ převede převyprávění do jiného času / u dialogů, konverzací ▪ vyžádá si informaci v přítomnosti, minulosti i budoucnosti ▪ reaguje v běžných situacích		
Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ foneticky správně přečte dialogy/rozhovory i delší texty se známou slovní zásobou ▪ najde v textu požadovanou informaci, odpoví na otázky ▪ čte autentické časopisy ▪ různými typy cvičení prokáže pochopení obsahu příběhu, rozhovoru, interview, dialogu s probíranou slovní zásobou a tématem ▪ vybere požadovanou informaci		

	- z delších poslechů - používá strategie pro odvození významu - samostatně vybere nejdůležitější informace k převyprávění		
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sestaví krátký příběh - správně tvoří věty všech typů v daných gramatických jevech (čas minulý, přítomný, budoucí) - s pomocí učitele odvodí význam - pracuje se slovníkem		

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- pochopí obsah příběhu, rozhovoru, konverzace o probíraném tématu - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách	➤ texty, dialogy, konverzace v rozsahu učebnice ➤ textové materiály ➤ poslechové materiály, písničky ➤ konverzace, dialogy, texty a příběhy ➤ práce se slovníkem ➤ texty a poslechová cvičení učebnice	OSV komunikace - rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích
Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v	- používá přízvuk ve slovech i větách - odpoví na otázky, věty typu pravda/	slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a	

běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	nepravda ▪ sestaví dialogy, rozhovory, na daná témata, popíše složitější obrázek ▪ sestavuje věty kladné, záporné, otázky, krátké odpovědi v daných gramatických časech ▪ obměňuje věty s použitím daných výrazů, jevů ▪ užívá fráze a ustálená spojení ▪ reprodukuje obsah delších a složitějších textů používané učebnice s pomocí návodných obrázků, výrazů i samostatně ▪ sám sestaví jednoduché shrnutí obsahu textu ▪ vyžádá informaci o situacích a reaguje v situacích v přítomnosti, minulosti, budoucnosti; volí správné gramatické jevy	umí ji používat v komunikačních situacích ➤ zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou ➤ gramatické jevy: - budoucí čas - první a druhá podmínková věta - trpný rod - předpřítomný čas - nepravidelná slovesa - podmiňovací způsob - modální slovesa - spojky ➤ tematické okruhy: - počasí - životní prostředí - vynálezy, materiály - popis osob - mezilidské vztahy - problémy dopívání - práce - cestování - části těla - zdravý životní styl - nemoci, návštěva lékaře - české a britské reálie	
Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ vyhledá v textu požadovanou informaci ▪ najde v textu informaci při zběžném čtení (scanning) ▪ čte s porozuměním texty s obrázky ▪ foneticky správně přečte texty se známou slovní zásobou ▪ samostatně používá naučené strategie pro určení významu		
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	▪ vytvoří možné pokračování textu ▪ sestaví dialogy, rozhovory, na daná témata, popíše složitější obrázek ▪ vyjádří jednoduše svůj názor ▪ vypracuje projekt na dané téma		

osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ sestavuje věty kladné, záporné, otázky, krátké odpovědi v daných gramatických časech ▪ sestaví správně věty z daných výrazů ▪ obměňuje věty s použitím daných výrazů, jevů ▪ používá slovník		
--	---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách ▪ pochopí obsah příběhu, rozhovoru, konverzace o probíraném tématu	➤ poslechový materiál k textům z učebnice ➤ audio, video (filmy) ➤ poslechové materiály: texty písní ➤ porozumění poslouchaným textům ➤ doplnění informací do psaného textu z poslechu ➤ práce s textovými materiály učebnice ➤ každodenní konverzace	
Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu ▪ rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor. ▪ rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. ▪ ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty	➤ gramatické jevy: ➤ opakování přítomných časů ➤ opakování minulých časů ➤ budoucí čas ➤ modální slovesa ➤ předpřítomný čas	

	▪ ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. ▪ s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). ▪ adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem ▪ vyžádá informaci o situacích v přítomnosti, minulosti, budoucnosti, rozlišuje jednotlivé situace, volí správné gram. jevy ▪ rozvíjí použití gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (tolerování elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Probíraná témata: - domov - rodina - město a bydlení - škola a volba povolání - kultura - restaurace - stravovací návyky - organizace volného času - nákupy - společnost a její problémy - moderní technologie a média - cestování, hotel - realie zemí příslušných jazykových oblastí	
Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, časopisy, videi. ▪ v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky. ▪ v textech rozumí významu klíčových slov. ▪ rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů ▪ vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích ▪ sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola		

	▪ ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby ▪ opisem vyjádří větu či krátký text		
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky ▪ písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. ▪ vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni ▪ v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky ▪ využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje se slovníkem ▪ rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		

ANGLICKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ pracuje s příběhy, dialogy, konverzacemi, písněmi ▪	➤ texty a poslechová cvičení učebnice ➤ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi	
Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní	▪ odpoví na otázky		

informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ popíše jednoduchý obrázek ▪ vytvoří rozhovor/ sdělení na dané téma ▪ jednoduše převypráví příběh, situaci ▪ sestaví správně otázky v přítomných časech, minulém čase prostém ▪ používá fráze a ustálená spojení ▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma	zvukovou a grafickou podobou Tematické okruhy: - škola - rodina - koníčky - denní režim - sport a volnočasové aktivity - jídlo a pití - zvířata, domácí mazlíčci - realie anglicky mluvících zemí - film a knihy ➤ slovosled, základní gramatické struktury ➤ texty učebnice, časopisy, příběhy, písničky ➤ otázky zjišťující základní informace v textu ➤ mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Gramatické jevy: ▪ přítomné časy ▪ minulý čas prostý ▪ vyjádření množství, místa, času ▪ přídavná jména a jejich stupňování ▪ příslovce ➤ konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou probíraných témat	
Čtení s porozuměním CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ foneticky správně přečte dialog, konverzaci, krátký text se známou slovní zásobou ▪ rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky ▪ v textech vyhledá probírané výrazy a slova		
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ doplní do textu výrazy ▪ porozumění prokáže tím, že: spojí informaci s obrázkem, doplní informace, slyšenou informaci správně zapíše, opraví, sestaví správné pořadí ▪ popíše jednoduchý obrázek ▪ vypracuje text na dané téma ▪ vypracuje projekt na dané téma ▪ doplní správně vynechaná slova a jiné výrazy ▪ sestaví krátký text ▪ orientuje se ve dvojjazyčném slovníku ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva		

		➤ anglicko-český a česko-anglický slovník ➤ prohlubování a rozšiřování slovní zásoby a gramatických jevů	
--	--	---	--

ANGLICKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ rozlišuje rozdíl mezi českou a anglickou výslovností ▪ používá fonetické značky a zvuky, které představují ▪ rozlišuje slovní přízvuk a větný přízvuk	➤ texty, dialogy, konverzace v rozsahu učebnice ➤ textové materiály ➤ poslechové materiály, písničky ➤ konverzace, dialogy, texty a příběhy a poslechová cvičení ➤ práce se slovníkem ➤ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích ➤ zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou	EGS Jsme Evropané - poznává bohatosti evropských jazyků při práci na projektu věnovanému Dni Evropy
Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ užívá vhodně fráze a ustálená spojení, aktivně se zapojí do rozhovoru ▪ sestaví rozhovor/sdělení na dané téma ▪ popíše obrázek, situaci ▪ převypráví obsah delšího textu, příběhu, konverzace ▪ převede převyprávění do jiného času / u dialogů, konverzací ▪ vyžádá si informaci v přítomnosti,	Gramatické jevy: ➤ minulý čas prostý	

	▪ minulosti i budoucnosti ▪ reaguje v běžných situacích	➤ nepravdelná slovesa ➤ vyjádření názoru – souhlas/nesouhlas ➤ minulý čas průběhový ➤ vyjádření budoucnosti ➤ modální slovesa ➤ vyjádření návrhu	
Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ foneticky správně přečte dialogy/rozhovory i delší texty se známou slovní zásobou ▪ najde v textu požadovanou informaci, odpoví na otázky ▪ čte autentické časopisy ▪ různými typy cvičení prokáže pochopení obsahu příběhu, rozhovoru, interview, dialogu s probíranou slovní zásobou a tématem ▪ vybere požadovanou informaci z delších poslechů ▪ používá strategie pro odvození významu ▪ samostatně vybere nejdůležitější informace k převyprávění	Tematické okruhy: - sporty, zájmy - film, knihy - kultura a tradice - oslava narozenin - cestování, město - reálie anglicky mluvících zemí ➤ prohlubování a rozšiřování slovní zásoby a gramatických jevů	
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ sestaví krátký příběh ▪ správně tvoří věty všech typů v daných gramatických jevech (čas minulý, přítomný, budoucí) ▪ s pomocí učitele odvodí význam ▪ pracuje se slovníkem		

ANGLICKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ pochopí obsah příběhu, rozhovoru, konverzace o probíraném tématu ▪ rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách	➤ texty, dialogy, konverzace v rozsahu učebnice ➤ textové materiály ➤ poslechové materiály, písničky ➤ konverzace, dialogy, texty a příběhy ➤ práce se slovníkem ➤ texty a poslechová cvičení učebnice - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích ➤ zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou ➤ gramatické jevy: - budoucí čas - první a druhá podmínková věta - trpný rod - předpřítomný čas - nepravidelná slovesa - podmiňovací způsob - modální slovesa - spojky ➤ tematické okruhy: - počasí - životní prostředí	OSV komunikace - rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích
Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ používá přízvuk ve slovech i větách ▪ odpoví na otázky, věty typu pravda/nepravda ▪ sestaví dialogy, rozhovory, na daná témata, popíše složitější obrázek ▪ sestavuje věty kladné, záporné, otázky, krátké odpovědi v daných gramatických časech ▪ obměňuje věty s použitím daných výrazů, jevů ▪ užívá fráze a ustálená spojení ▪ reprodukuje obsah delších a složitějších textů používané učebnice s pomocí návodných obrázků, výrazů i samostatně ▪ sám sestaví jednoduché shrnutí obsahu textu vyžádá informaci o situacích a reaguje v situacích v přítomnosti, minulosti, budoucnosti; volí správné gramatické jevy		
Čtení s porozuměním			

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ vyhledá v textu požadovanou informaci ▪ najde v textu informaci při zběžném čtení (scanning) ▪ čte s porozuměním texty s obrázky ▪ foneticky správně přečte texty se známou slovní zásobou ▪ samostatně používá naučené strategie pro určení významu	- vynálezy, materiály - popis osob - mezilidské vztahy - problémy dopívání - práce - cestování - části těla - zdravý životní styl - nemoci, návštěva lékaře - české a britské realie	
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ vytvoří možné pokračování textu ▪ sestaví dialogy, rozhovory, na daná témata, popíše složitější obrázek ▪ vyjádří jednoduše svůj názor ▪ vypracuje projekt na dané téma ▪ sestavuje věty kladné, záporné, otázky, krátké odpovědi v daných gramatických časech ▪ sestaví správně věty z daných výrazů ▪ obměňuje věty s použitím daných výrazů, jevů ▪ používá slovník	➤ prohlubování a rozšiřování slovní zásoby a gramatických jevů	

ANGLICKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	▪ rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách ▪ pochopí obsah příběhu, rozhovoru,	➤ poslechový materiál k textům z učebnice ➤ Audio, video (filmy)	

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	konverzace o probíraném tématu	➤ Poslechové materiály: texty písní ➤ Porozumění poslouchaným textům ➤ Doplnění informací do psaného textu z poslechu	
Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu ▪ rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor. ▪ rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. ▪ ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty ▪ ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. ▪ s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). ▪ adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem ▪ vyžádá informaci o situacích v přítomnosti, minulosti, budoucnosti, rozlišuje jednotlivé situace, volí správné gram. jevy ▪ rozvíjí použití gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (tolerování elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	➤ gramatické jevy: ➤ opakování přítomných časů ➤ opakování minulých časů ➤ budoucí čas will s opisnými slovesy ➤ modální sloveso should (měl bys) ➤ předpřítomný čas a minulý čas slovo since ➤ vyjádření Já také / Já také ne ➤ Práce s textovými materiály učebnice ➤ každodenní konverzace ➤ Realie anglicky mluvících zemí a České republiky ➤ popis zkušeností, zážitků ➤ vyjádření vlastního názoru ➤ rozhovory na běžná témata související s každodenním životem ➤ Použití anglicko – českého a česko – anglického slovníku ➤ Vyhledávání ve výkladovém slovníku na začátečnické úrovni Probíraná témata: - domov, rodina, bydlení - škola, volný čas - kultura - sport - péče o zdraví - pocity a nálady - stravovací návyky - počasí	

Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, časopisy, videi. ▪ v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. ▪ v textech rozumí významu klíčových slov. ▪ rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů ▪ vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích ▪ sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola ▪ ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby ▪ opisem vyjádří větu či krátký text.	- příroda a měst - nákupy a móda - společnost a její problémy - volby povolání - moderní technologie a média - cestování - realie zemí příslušných jazykových oblastí ➤ prohlubování a rozšiřování slovní zásoby a gramatických jevů	
Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky ▪ písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. ▪ vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni ▪ v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky ▪ využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje se slovníkem ▪ rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným		

	tematickým okruhům a komunikačním situacím		
--	---	--	--

5.1.3 Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK

Německý jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2

Ve třídách s rozšířenou výukou cizího jazyka je Německý jazyk vyučován v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0+2	2	2+1	2

Škola zařazuje německý jazyk od 7. ročníku v časové dotaci 6. hodin výuky, ve skupinách s rozšířenou výukou cizích jazyků od 6. ročníku v časové dotaci 9 hodin výuky. Vzhledem k posilování významu vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky – viz tabulka). Je kladen důraz na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Více jsou využívány počítače a internet, a to jak k procvičování dané látky, tak i pro pravidelnou výměnu e-mailů s vrstevníky z jiných zemí. Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to jak receptivních, produktivních, tak i interaktivních. Při rozvíjení výše uvedených dovedností je využívána slovní zásoba tematických okruhů a komunikativních situací v rozsahu učiva jednotlivých ročníků. Obsah předmětu zohledňuje zájmy, nadání žáků i potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Výuka probíhá v běžných třídách i odborných učebnách za použití digitálních technologií. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Hodiny probíhají zábavnou formou, zaměřují se především na rozvoj poslechu a mluvení, zpracovávají se vhodné texty ke čtení a řízeně se rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci.

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Společný evropský referenční rámec	A1	A2
------------------------------------	----	----

POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěškách, plakátech nebo v katalogích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.
MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnu velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím používat řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky.
PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu cizí jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- ☒ žáci spolupracují na projektech se žáky s jiných zemí, při těchto aktivitách používají němčinu jako reálný prostředek komunikace
- ☒ vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování

- ☒ pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- ☒ motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- ☒ umožňujeme žákům pracovat s knihami s německými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- ☒ umožňujeme žákům řešit úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít
- ☒ umožňujeme žákům pracovat na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se žáky z jiných zemí

Kompetence komunikativní

- ☒ vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v německém jazyce, simulují reálné situace ze života
- ☒ umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci si pravidelně dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí
- ☒ žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- ☒ žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti, zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- ☒ navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- ☒ vedeme žáky, aby připravovali prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- ☒ vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu
- ☒ žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem
- ☒ při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí

Kompetence pracovní

- ☒ vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- ☒ zadáváme úkoly z reálných životních situací
- ☒ žáci diskutují na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření

Kompetence digitální

- ☒ vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- ☒ vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- ☒ vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- ☒ vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

NĚMECKÝ JAZYK – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	▪ rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ napodobuje správnou výslovnost ▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky ➤ jednoduchá sdělení – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	EGS Evropa a svět nás zajímá - poznává jiné kultury - porovnává tradice a zvyky (práce na projektech)
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech	slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku	tematické okruhy - domov, rodina, volný čas, škola, tradice a zvyky, dny v týdnu, realie zemí příslušných jazykových oblastí + lexikální výrazy učebnicového souboru básničky, písničky - vyplní ve formuláři základní	

Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	▪ rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy ▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ žák používá základní gramatické struktury a typy vět	údaje - texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem <u>Gramatické jevy</u> - sloveso být - sloveso mít, mít rád - osobní a přivlastňovací zájmena - časování pravidelných sloves v přítomnosti - člen určitý, neurčitý – 1.pád - slovosled ve větě oznamovací, tázací - slovosled se zápořem „nicht“	
---	--	--	--

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ žák rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ žák vyslovuje problematické hlásky správně ▪ žák reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ žák poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>slovní zásoba</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>tematické okruhy</u> - bydlení, nákupy, zvířata, kalendářní rok (svátky, roční	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým	▪ žák čte foneticky správně krátký text		

informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	se známou slovní zásobou ▪ žák čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech ▪ používá základní čtenářské strategie	období, měsíce, počasí, příroda reálie zemí příslušných jazykových oblastí + lexikální výrazy učebnicového souboru - vyplní ve formuláři základní údaje, texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem <u>Gramatické jevy</u> - Skloňování podstatných jmen – akkusativ (člen určitý, neurčitý) - Způsobové sloveso (möchten, können) - Řadové číslovky - NOMINATIV + DATIV s předložkou „am“ - Časování nepravidelných sloves v přítomnosti - Předložky: dativ/akusativ - Vazba „es gibt“ - Zápor podstatných jmen . akkusativ	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ žák sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ žák reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích ▪ žák užívá vhodné fráze a ustálené výrazy v daných situacích ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ žák dokáže používat jednoduché izolované fráze a věty o sobě, rodině, volném čase a dalších každodenních tématech.		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ žák rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy ▪ žák se orientuje bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ žák používá dvojjazyčný slovník ▪ žák vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ žák napíše věty v daných gramatických časech ▪ žák používá základní gramatické struktury a typy vět		

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ napodobuje správnou výslovnost ▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a německou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy - jídlo, oblékání, dopravní prostředky, obec, lidské tělo, zdraví, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí - lexikální výrazy učebnicového souboru, básničky, písničky - práce se slovníkem Gramatické jevy - Způsobové slovesa (müssen, dürfen, wollen) - Neosobní podmět „man“ - Číslovky řadové + časové předložky	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech		
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojuje do	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na		

jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	▪ dané téma, předvede konverzaci používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku	- Minulý čas pomocných sloves „sein“ a „haben“ – präteritum - Souvětí souřadné se spojkou „deshlab“ - Stupňování přídavných jmen	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy ▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět		

NĚMECKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	▪ rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ napodobuje správnou výslovnost ▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a německou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky ➤ jednoduchá sdělení – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti (reduzierte e, uzavřené samohlásky [o,u,ö,ü], rozdíl mezi českým [e:] a něm. [ä]...) ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>poslechová cvičení k tématům</u> - dny v týdnu - rodina, domov, - volný čas - škola, tradice, zvyky - důležité zeměpisné údaje - texty z učebnicového souboru <u>čtení s porozuměním k tématům</u> - dny v týdnu - rodina, domov - volný čas, - škola - tradice, zvyky - důležité zeměpisné údaje - texty z učebnicového souboru <u>slovní zásoba</u>	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech		
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z		

	běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	▪ rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy ▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)	- žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>tematické okruhy</u> - domov, rodina, volný čas, škola, tradice a zvyky, dny v týdnu, realie zemí příslušných jazykových oblastí + lexikální výrazy učebnicového souboru básničky, písničky - vyplní ve formuláři základní údaje - texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem <u>Gramatické jevy</u> - sloveso být - sloveso mít, mít rád - osobní a přivlastňovací zájmena - časování pravidelných sloves v přítomnosti - člen určitý, neurčitý – 1.pád - slovosled v oznamovací/ tázací větě - zápor ve větě „nicht“ - stupňování příslovčí –(1. a 3. stupeň), „gern/am liebsten“)	

NĚMECKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- žák rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám - žák vyslovuje problematické hlásky správně - žák reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu - žák rozlišuje rozdíly mezi českou a německou podobou znělosti v souvislé řeči - žák poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti (německé diftongy [eu, ei, ou], vokalizace [r] + [p, t, k] s nádechem <u>poslechová cvičení k tématům</u> - bydlení, nákupy, zvířata, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), počasí, příroda reálie zemí příslušných jazykových oblastí + texty - z učebnicového souboru <u>čtení s porozuměním k tématům</u> - bydlení, nákupy, zvířata, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, počasí, příroda - důležité zeměpisné údaje + texty z učebnicového souboru <u>slovní zásoba</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	EGS Evropa a svět nás zajímá - poznává jiné kultury - porovnává tradice a zvyky (práce na projektech)
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- žák čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou - žák čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech - používá základní čtenářské strategie	<u>čtení s porozuměním k tématům</u> - bydlení, nákupy, zvířata, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, počasí, příroda - důležité zeměpisné údaje + texty z učebnicového souboru	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných	- žák sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci - žák reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích - žák užívá vhodné fráze a ustálené výrazy v daných situacích		

témat	- žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života - žák dokáže používat jednoduché izolované fráze a věty o sobě, rodině, volném čase a dalších každodenních tématech.	tematické okruhy - bydlení, nákupy, zvířata, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, počasí, příroda reálie zemí příslušných jazykových oblastí + lexikální výrazy učebnicového souboru - vyplní ve formuláři základní údaje, texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy - žák se orientuje bezpečně ve slovníku učebnicového souboru - žák používá dvojjazyčný slovník - žák vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva - žák napíše věty v daných gramatických časech - žák používá základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)	Gramatické jevy - Skloňování podstatných jmen – akkusativ (člen určitý, neurčitý) - Způsobové sloveso (möchten, können) - Řadové číslovky - NOMINATIV + DATIV s předložkou „am“ - Časování nepravidelných sloves v přítomnosti - Předložky: dativ/akkusativ Vazba „es gibt“ - Rozkazovací	

NĚMECKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	- rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám - napodobuje správnou výslovnost - reaguje na oslovení, osloví, pozdraví,	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou	

DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a německou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	podobou slov ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti (reduzierte e, uzavřené samohlásky [o,u,ö,ü], rozdíl mezi českým [e:]a něm.[ä]... <u>poslechová cvičení k tématům</u> - jídlo, oblékání, dopravní prostředky, obec, lidské tělo, zdraví, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí - texty z učebnicového souboru	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech	<u>čtení s porozuměním k tématům</u> - jídlo, oblékání, dopravní prostředky, obec, lidské tělo, zdraví, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí - texty z učebnicového souboru <u>slovní zásoba</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>tematické okruhy</u> - jídlo, oblékání, dopravní prostředky, obec, lidské tělo, zdraví, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí - lexikální výrazy učebnicového souboru, básničky, písničky - práce se slovníkem	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o	▪ rozlišuje krátké a dlouhé německé	<u>Gramatické jevy</u> - Způsobové slovesa (müssen,	

sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	grafémy ▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)	dürfen, wollen) - Neosobní podmět „man“ - Číslovky řadové + časové předložky - Minulý čas pomocných sloves „sein“ a „haben“ – praeteritum - Souvětí souřadné se spojkou „deshalb“ - Minulý čas pravidelných sloves - PERFEKT - Slovosled ve větě – spojky – „weil, dass, wenn“	
--	---	--	--

NĚMECKÝ JAZYK – rozšířená výuka cizích jazyků – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ žák rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ žák reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ žák rozlišuje rozdíly mezi českou a německou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ žák poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy ▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a německou podobou znělosti	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov poslechová cvičení k tématům - přátelství -popis osoby - prázdniny - povolání - Plzeň – rodné město - média - Příroda, počasí - realie zemí příslušných	

	v souvislé řeči	jazykových oblastí - poslechy z učebnicového souboru	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- žák čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou - žák čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech - žák sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci - žák reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích	čtení s porozuměním k tématům - přátelství – popis osoby - prázdniny - povolání - Plzeň – rodné město - příroda, počasí - reálie zemí příslušných jazykových oblastí texty z učebnicového souboru slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů + lexikální výrazy učebnicového souboru	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- žák užívá vhodné fráze a ustálené výrazy v daných situacích - žák užívá vhodné fráze a ustálené výrazy v daných situacích - vytvoří dialog, soustředí se na nejdůležitější informace, pokládá jednoduché otázky a odpoví, musí se to však týkat známých tematických okruhů - popíše svými slovy všechny tematické okruhy - můj partner mluví pomalu a opakuje nebo to řekne jinak, aby mi pomohl formulovat mé myšlenek - domluví se v běžných situacích odpovídající úrovni A1 - žák dokáže vyprávět nebo podat popis v jednoduchém sledu myšlenek. Obsah vyprávění se týká každodenního života a oblastí zájmů	tematické okruhy - přátelství -popis osoby - prázdniny - povolání - Plzeň – rodné město - média - příroda, počasí - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem, výkladový slovník na začátečnické úrovni Gramatické jevy - způsobové slovesa (sollen, wissen) - minulý čas – perfekt pravidelných sloves	

	žáka v minulosti, přítomnosti nebo plánované budoucnosti.	- minulý čas – perfekt nepravidelných sloves - slovosled ve větě vedlejší - stupňování přídavných jmen, příslovčí	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ žák rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy ▪ žák se orientuje bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ žák používá dvojjazyčný slovník ▪ rozlišuje situace, kdy použít výkladový a dvojjazyčný slovník ▪ žák vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ žák napíše věty v daných gramatických časech ▪ napíše krátký text na dané téma související s projektem ▪ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)		

5.1.4 Vyučovací předmět: RUSKÝ JAZYK

Ruský jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2

Ruský jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je nabízen žákům, kteří nemají rozšířenou výuku cizích jazyků jako další cizí jazyk (možnost výběru z německého jazyka, ruského jazyka a konverzace v anglickém jazyce). Vzhledem k posilování významu vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky- viz tabulka). Je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Více jsou využívány počítače a internet, a to jak k procvičování dané látky, tak i pro pravidelnou výměnu e-mailů s vrstevníky z jiných zemí.

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Společný evropský referenční rámec		A1	A2
POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalogích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.

MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnou velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím používat řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky.
PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu cizí jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- ☒ žáci spolupracují na projektech se žáky z jiných zemí, při těchto aktivitách používají ruštinu jako reálný prostředek komunikace
- ☒ vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- ☒ pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- ☒ motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- ☒ učíme žáky pracovat s knihami s ruskými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- ☒ vedeme žáky, aby řešili úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scéně) použít
- ☒ učíme žáky pracovat na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se žáky z jiných zemí

Kompetence komunikativní

- ☒ vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v ruském jazyce, simulují reálné situace ze života
- ☒ umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci si pravidelně dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí
- ☒ učíme žáky pracovat s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- ☑ umožňujeme žákům řešit úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti, zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- ☑ navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- ☑ učíme žáky připravovat prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- ☑ vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu
- ☑ vedeme žáky spolupracovat na mezinárodních projektech, kde se učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem
- ☑ při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- ☑ zadáváme úkoly z reálných životních situací
- ☑ učíme žáky diskutovat na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření

Kompetence digitální:

- ☑ vedeme žáky vhodně vyhledávat digitální zdroje pro rozšiřování slovní zásoby
- ☑ učíme žáky napsat krátkou textovou zprávu pomocí digitálních technologií
- ☑ vedeme žáky vhodně volit webové portály pro vyhledávání informací k reáliím

RUSKÝ JAZYK – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	▪ rozumí známým každodenním výrazům ▪ rozumí jednoduchým textům z učebnice ▪ rozumí jednoduchým pokynům učitele, jeho jazyku i jazyku spolužáků ▪ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu	➤ poslech učebnicových textů s porozuměním: představení, seznámení, omluva, návštěva, rodina, zaměstnání, volný čas ➤ poslech rozšiřujících textů k reáliím a literatuře ➤ poslech hudebních ukázek ➤ intonace oznamovacích a tázacích vět zvolacích ➤ správné čtení nepřízvučného „o“	EGS Evropa a svět nás zajímá poznává jiné kultury porovnává tradice a zvyky (práce na projektech)

Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby ▪ čte s porozuměním jednoduché texty z učebnice, zpracuje je dle pokynů	➤ čtení s důrazem na správnou výslovnost „de, te, ne“, měkkého „a“, tvrdého „l“ ➤ poučení o přízvuku, užívání přízvučných a nepřízvučných slabik ➤ komunikace v jednoduchých každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představení)	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ zazpívá písničku, řekne básničku ▪ seznámí se, představí se, poděkuje, pojmenuje předměty na obrázcích, pojmenuje státy a národnosti ▪ sdělí základní údaje o sobě ▪ reaguje s dostatkem času na každodenní situace (odkud jsi...) ▪ reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu ▪ sestavuje samostatně rozhovory dle vzorce ▪ zapojí se do jednoduché konverzace ▪ sestavuje samostatně rozhovory dle vzorce ▪ zapojí se do jednoduché konverzace	➤ rozhovory podle učebnicového souboru s využitím slovní zásoby k jednotlivým tématům (představení, pozdravy, rodina, domov, volný čas, zaměstnání, počasí, kalendář, barvy, hodiny, příroda, číslovky, telefonování) ➤ užití správných tvarů sloves ve větách („žít“, „znat“, „byť“, „učit“, „govorit“) ➤ mluví o známých tematických okruzích (o sobě, pozdravy, představení, omluva, bydliště, věk atd.) ➤ písmena azbuky – postupný nácvik ➤ funkce jotovaných písmen ➤ psaní „ne“ u sloves ➤ pravopis jmen příslušníků národností ➤ psaní jednoduchých vět se základním sdělením (adresa, představení apod.) v oznamovacích a tázacích větách	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	▪ postupně se seznamuje s azbukou, začíná užívat slovník ▪ přiřazuje texty k obrázkům ▪ napíše jednoduché sdělení např. pozdrav na pohlednici ▪ napíše gramaticky správně jednoduchou větu např. blahopřání	<u>Gramatické jevy:</u> <u>SYNTAX:</u> - slovosled v oznamovacích větách - slovosled v tázacích větách - záporné věty <u>PODSTATNÁ JMÉNA</u> - 1.pád podstatných jmen v oslovení	

		- podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 <u>ZÁJMENA</u> tvary osobních a přivlastňovacích zájmen <u>SLOVESA</u> - časování sloves + zvrtná slovesa: být, mluvit, učit se, psát, číst, bydlet, znát, vidět, pracovat	
--	--	--	--

RUSKÝ JAZYK – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím ▪ poslouchá s porozuměním ▪ rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně ▪ rozumí obsahu a smyslu textu	➤ texty učebnicového souboru a autentické materiály ➤ (škola, město, nákupy, cestování, doprava, jídlo, realie) ➤ poslech rozšiřujících textů, hudebních ukávek ➤ texty v učebnici (škola, město, nákupy, cestování, doprava, jídlo, oblečení) ➤ vyhledání informací v textu ➤ práce s rozšiřujícími texty z alternativních učebnic a materiálů ➤ čte i texty s ojedinělými neznámými slovy s pomocí slovníku ➤ správná intonace vět ➤ výslovnost nepřízvučného „o“, „a“ ➤ výslovnost zvrtných slov ➤ básničky, písničky ➤ rozhovory se slovní zásobou	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují	▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby ▪ orientuje se v jednoduchém textu ▪ vyhledá informace v textu, vyhledá		

k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	odpověď na otázku ▪ zařadí do textu chybějící slova ▪ používá slovník	k probíraným tématům ➤ postupné rozšiřování slovní zásoby nových i známých tematických okruhů ➤ užívá vhodné ustálené fráze v komunikaci ➤ opakování azbuky ➤ zapisování jednotlivých sdělení ➤ tvorba vět a textů k probíraným tématům ➤ doplňování a dokončování textů ➤ jednoduchý projekt <u>Gramatické jevy:</u> <u>PODSTATNÁ JMÉNA</u> - nesklonná podstat.jména - skloňování podstatných jmen v jednotném a množném čísle <u>ČÍSLOVKY</u> - číslovky v 1. a 6. pádu <u>ZÁJMENA</u> - skloňování zájmen – kdo, co <u>PŘEDLOŽKY</u> - předložkové vazby odlišné od českého jazyka <u>SLOVESA</u> - časování: jet, pomáhat, vzít, koupit, zeptat se	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	▪ vyslovuje jasně a srozumitelně všechny hlásky ve známých lexikálních výrazech a větách ▪ zazpívá písničku, říká básničky a říkánky ▪ ústně sdělí údaje o sobě, rodině, každodenních situacích, ▪ ústně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu ▪ dokončí příběh s jiným závěrem ▪ obměňuje krátké texty v ústní podobě ▪ v řeči užívá jednotné a množné číslo ▪ užívá známé fráze v konverzaci ▪ zapojuje se do konverzace o známých tématech		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ přiřazuje texty k obrázkům ▪ zapisuje jednoduché informace ▪ písemně sdělí údaje o sobě, rodině, každodenních situacích ▪ napíše pozdrav, pohlednici, krátký dopis ▪ písemně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu ▪ napíše jednoduché sdělení za správného použití gramatických		

	struktur vět ▪ dbá na správnost pravopisu slov ▪ obměňuje krátké texty v písemné podobě ▪ v textu užívá jednotné a množné číslo		
--	---	--	--

RUSKÝ JAZYK – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ rozumí jednoduchým pokynům a každodenním výrazům ▪ poslouchá s porozuměním texty se základními frázemi a věty ve spojení se známými tematickými okruhy ▪ umí odvodit význam slov z kontextu věty	➤ texty učebnicového souboru na dané téma (móda a oblékání, lidské tělo, zdraví a média) ➤ poslech rozšiřujících textů, hudebních ukázek ➤ čtení textů z učebnice se správnou výslovností a intonací ➤ četba alternativních materiálů ➤ písničky, básničky ➤ četba s pomocí slovníku ➤ rozhovory se slovní zásobou na daná témata (móda, oblékání, lidské tělo, zdraví a média)	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému	▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednodušší texty složené ze známé slovní zásoby ▪ rozumí obsahu a smyslu textu, vyhledá potřebnou informaci	➤ postupné rozšiřování slovní zásoby ➤ průběžné opakování a procvičování slovní zásoby ➤ užívání vhodných frází v komunikaci ➤ správná intonace vět ➤ básničky, písničky ➤ zapisování jednoduchých sdělení ➤ tvorba vět a textů k probíraným	

jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		tématům ➤ jednoduchý projekt ➤ doplňování a dokončování textů <u>Gramatické jevy:</u> <u>ČÍSLOVKY</u> - skloňování řadových - číslovek <u>PŘÍDAVNÁ JMÉNA</u> - skloňování přídavných jmen <u>SLOVESA</u> - časování vybraných sloves – vrátit se, čekat, oblékat se, muset <u>SYNTAX</u> - používání předložek a spojek	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	▪ ústně sdělí základní informace o sobě, rodině, každodenních situacích ▪ ústně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu ▪ sestaví jednoduché shrnutí obsahu ▪ zapojuje se do konverzace na známá témata ▪ domluví se v běžných situacích odpovídající úrovni A1		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ doplňuje v textu správné lexikální výrazy ▪ písemnou formou sděluje základní informace o sobě, rodině ▪ písemnou formou sděluje základní informace o každodenních situacích ▪ písemně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu ▪ správně používá základní gramatickou strukturu vět ▪ sestaví písemně jednoduché shrnutí obsahu ▪ napíše krátký text na téma související s projektem		

5.1.5 Vyučovací předmět: FRANCOUZSKÝ JAZYK

Francouzský jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2

Francouzský jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je nabízen žákům, kteří nemají rozšířenou výuku cizích jazyků jako další cizí jazyk (možnost výběru z francouzského jazyka, německého jazyka, ruského jazyka a konverzace v anglickém jazyce). Škola zařazuje francouzský jazyk od 7. ročníku v časové dotaci 6. hodin výuky. Vzhledem k posilování významu vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky-viz tabulka). Je kladen důraz na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Více jsou využívány počítače a internet především k procvičování dané látky.

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Společný evropský referenční rámec		A1	A2
POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalogích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.

MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnu velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím používat řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky.
PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu cizí jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- ☒ žáci spolupracují na projektech se žáky s jiných zemí, při těchto aktivitách používají němčinu jako reálný prostředek komunikace
- ☒ vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- ☒ pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- ☒ motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- ☒ umožňujeme žákům pracovat s knihami s německými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- ☒ umožňujeme žákům řešit úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít
- ☒ umožňujeme žákům pracovat na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se žáky z jiných zemí

Kompetence komunikativní

- ☒ vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v německém jazyce, simulují reálné situace ze života
- ☒ umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci si pravidelně dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí
- ☒ žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- ☑ žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti, zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- ☑ navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- ☑ vedeme žáky, aby připravovali prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- ☑ vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu
- ☑ žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem
- ☑ při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- ☑ zadáváme úkoly z reálných životních situací
- ☑ žáci diskutují na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření

Kompetence digitální

- ☑ vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- ☑ vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- ☑ vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- ☑ vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou	▪ rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ napodobuje správnou výslovnost ▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti ➤ jednoduchá sdělení – oslovení,	EGS Evropa a svět nás zajímá - poznává jiné kultury - porovnává tradice a zvyky (práce na projektech)

pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a francouzskou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	pozdrav, přivítání, představování, omluva ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>poslechové cvičení k tématům</u> - rodina, domov, - volný čas, sport - škola, tradice, zvyky - recyklace a ekologie - důležité zeměpisné údaje - texty z učebnicového souboru	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech	<u>čtení s porozuměním k tématům</u> - rodina, domov - volný čas, sport - škola - tradice, zvyky - důležité zeměpisné údaje - texty z učebnicového souboru	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku	<u>slovní zásoba</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (domov, rodina, volný čas, škola, tradice a zvyky, kalendářní rok -dny v týdnu, měsíce, ekologie a recyklace) + lexikální výrazy učebnicového souboru básničky, písničky - vyplní ve formuláři základní údaje - texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší	<u>gramatické jevy:</u> <u>Syntax:</u>	

	smysl sdělení a porozumění)	- slovosled ve větě oznamovací, tázací <u>Slovesa:</u> - časování sloves v přítomnosti, slovesa zakončená na -er - slovesa avoir a être - zápor <u>Podstatná jména</u> - člen určitý/neurčitý <u>Přídavná jména</u> - rod přídavných jmen, tvar množného čísla <u>Zájmena</u> - on = nous <u>Číslovky</u> - základní číslovky 0-100	
--	-----------------------------	--	--

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ žák rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ žák vyslovuje problematické hlásky správně ▪ žák reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ žák rozlišuje rozdíly mezi českou a francouzskou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ žák poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti ➤ jednoduchá sdělení – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>poslechová cvičení k tématům</u> - lidské tělo, rodina, média,	

	to vztahuje na tyto tematické okruhy		oblečení, jídlo, bydlení, nákupy, orientace a popis cesty	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- žák čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou - žák čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech - používá základní čtenářské strategie	- kalendářní rok (svátky, roční období, hodiny) - důležité zeměpisné údaje + texty z učebnicového souboru		
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- žák sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci - žák reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích - žák užívá vhodné fráze a ustálené výrazy v daných situacích - žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života - žák dokáže používat jednoduché izolované fráze a věty o sobě, rodině, volném čase a dalších každodenních tématech.	čtení s porozuměním k tématům - lidské tělo, rodina, média, oblečení, jídlo, bydlení, nákupy, orientace a popis cesty - kalendářní rok (svátky, roční období, hodiny) - důležité zeměpisné údaje + texty z učebnicového souboru		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák rozlišuje francouzské grafémy - žák se orientuje bezpečně ve slovníku učebnicového souboru - žák používá dvojazyčný slovník - žák vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva - žák napíše věty v daných gramatických časech - žák používá základní gramatické	slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (lidské tělo, zdraví, jídlo, bydlení, nákupy, orientace a popis cesty, kalendářní rok – svátky, roční období, hodiny) + lexikální výrazy učebnicového souboru - vyplní ve formuláři základní údaje, texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem		
		Gramatické jevy: Syntax: zdvořilostní vazby (použití <i>tu/vous</i>) Slovesa:		

	struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)	- zvrtná slovesa - sloveso avoir, mettre, faire, prendre - časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase - rozkazovací způsob <u>Podstatná jména:</u> - člen určitý/neurčitý/dělivý <u>Zájmena:</u> - zájmena ukazovací nesamostatná, zájmena přivlastňovací <u>Předložky:</u> - předložky času a místa	
--	--	--	--

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ napodobuje správnou výslovnost ▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a francouzskou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti ➤ jednoduchá sdělení – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>poslechová cvičení k tématům</u> - oblékání a barvy, jídlo, dopravní prostředky, město,	

Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou - čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech	lidské tělo, povolání - volný čas, nákupy - škola, tradice, zvyky - důležité zeměpisné údaje - texty z učebnicového souboru čtení s porozuměním k tématům - oblékání a barvy, jídlo, dopravní prostředky, město, lidské tělo, povolání volný čas, nákupy - škola, tradice, zvyky - důležité zeměpisné údaje - texty z učebnicového souboru slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (domov, rodina, volný čas, škola, tradice a zvyky, kalendářní rok -dny v týdnu, měsíce) + lexikální výrazy učebnicového souboru, básničky, písničky - vyplní ve formuláři základní údaje, texty z učebnicového souboru, práce se slovníkem Gramatické jevy: <u>Syntax</u> – slovosled ve větě oznamovací, tázací, tázací výrazy - vazby <i>faire de/à, jouer de/à, aller à, venir de</i> <u>Slovesa:</u> časování sloves v přítomnosti - sloveso vouloir a pouvoir - blízká budoucnost - minulý čas složený <u>Zájmena</u> – on=tout le monde	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci - používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí - žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života - zazpívá písničku, říká básničku		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozlišuje francouzské grafémy - orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru - používá dvojjazyčný slovník - vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva - mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší		

	smysl sdělení a porozumění)	- COD/COI <u>Číslovky</u> – 0-milion, výrazy množství <u>Předložky</u> : předložky v časových a místních údajích	
--	-----------------------------	---	--

5.1.6 Vyučovací předmět: ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Španělský jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2

Škola zařazuje španělský jazyk od 7. ročníku v časové dotaci 6. hodin výuky. Vzhledem k posilování významu vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky – viz tabulka). Je kladen důraz na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Více jsou využívány počítače a internet, a to k procvičování dané látky v jazykových dovednostech poslech, čtení a psaní.

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Společný evropský referenční rámec		A1	A2
POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.

	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalogích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.
MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnu velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím používat řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky.
PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu cizí jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- ☒ žáci spolupracují na projektech se žáky z jiných zemí, při těchto aktivitách používají němčinu jako reálný prostředek komunikace
- ☒ vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- ☒ pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- ☒ motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- ☒ umožňujeme žákům pracovat s knihami s německými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- ☒ umožňujeme žákům řešit úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných lidí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít
- ☒ umožňujeme žákům pracovat na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se žáky z jiných zemí

Kompetence komunikativní

- ☑ vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v německém jazyce, simulují reálné situace ze života
- ☑ umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci si pravidelně dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí
- ☑ žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- ☑ žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti, zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- ☑ navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- ☑ vedeme žáky, aby připravovali prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- ☑ vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu
- ☑ žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem
- ☑ při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- ☑ zadáváme úkoly z reálných životních situací
- ☑ žáci diskutují na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření

Kompetence digitální

- ☑ vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- ☑ vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- ☑ vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- ☑ vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým	▪ rozumí každodenním výrazům	➤ zvuková a grafická podoba jazyka –	EGS Evropa a svět nás zajímá

pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	a jednoduchým větám ▪ napodobuje správnou výslovnost ▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky ➤ jednoduchá sdělení – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- poznává jiné kultury - porovnává tradice a zvyky
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech	slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku	tematické okruhy - číslovky - abeceda - škola - rodina - popis osoby - volný čas - realie zemí příslušných jazykových oblastí + lexikální výrazy učebnicového souboru básničky, písničky	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	▪ žák rozlišuje většinu španělských grafémů ▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ žák používá základní gramatické	- vyplní ve formuláři základní údaje - texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem Gramatické jevy	

	struktury a typy vět	- sloveso být - sloveso mít, mít rád - sloveso jmenovat se - kvantifikátory - časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přítomném čase	
--	----------------------	--	--

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ žák rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám ▪ žák vyslovuje problematické hlásky správně ▪ žák reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ žák poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy - barvy - měsíce, datum - počasí - cestování, dovolená - povolání - reálie zemí příslušných jazykových oblastí + lexikální výrazy učebnicového souboru - vyplní ve formuláři základní	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	▪ žák čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ žák čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech ▪ používá základní čtenářské strategie		
Mluvení			

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- žák sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci - žák reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích - žák užívá vhodné fráze a ustálené výrazy v daných situacích - žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života - žák dokáže používat jednoduché izolované fráze a věty o sobě, rodině, volném čase a dalších každodenních tématech.	údaje, texty z učebnicového souboru - práce se slovníkem <u>Gramatické jevy</u> - rozdíly mezi slovesy „haber“ „ser“ a „estar“ - určitý a neurčitý člen - kvantifikátory - přivlastňovací zájmena - předpřítomný čas - přítomný čas k určení budoucnosti - tázací zájmena - budoucí čas s užitím „ir a „	
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák rozlišuje španělské grafémy - žák se orientuje bezpečně ve slovníku učebnicového souboru - žák používá dvojazyčný slovník - žák vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva - žák napíše věty v daných gramatických časech - žák používá základní gramatické struktury a typy vět		

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou	- rozumí každodenním výrazům a jednoduchým větám - napodobuje správnou výslovnost	➤ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky	

výslovností, a reaguje na ně DCJ 9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ 9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	▪ reaguje na oslovení, osloví, pozdraví, rozloučí se, představí se, omluví se a reaguje na omluvu ▪ rozlišuje rozdíly mezi českou a španělskou podobou znělosti v souvislé řeči ▪ poslouchá s porozuměním jednoduché věty, často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se to vztahuje na tyto tematické okruhy	➤ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>slovní zásoba</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>tematické okruhy</u> - město - dům - tělo, zdraví - sport - zábava - realie zemí příslušných jazykových oblastí - lexikální výrazy učebnicového souboru, básničky, písničky - práce se slovníkem <u>Gramatické jevy</u> - Předložky místa - Rozdíly mezi „haber“ a „estar“ - Minulý čas prostý – časování pravidelných sloves - Seznámení se a procvičování minulého času nedokonavého - Kladný rozkaz	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	▪ čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou ▪ čte s porozuměním známé výrazy a jednoduché věty, např. na plakátech či prospektech		
Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	▪ sestaví se spolužákem rozhovor na dané téma, předvede konverzaci ▪ používá jednoduché obraty a věty, aby popsal lidi, které zná a sdělil, kde bydlí ▪ žák prokáže porozumění krátkým textům, které se vztahují k tématům z běžného života ▪ zazpívá písničku, říká básničku		
Psaní			

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ rozlišuje španělské grafémy ▪ orientuje se bezpečně ve slovníku učebnicového souboru ▪ používá dvojjazyčný slovník ▪ vyhledá i další gramatické jevy dle probíraného učiva ▪ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět		
--	--	--	--

5.2 Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Matematika**

5.2.1 Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4	3+1	4

Ve třídách s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů je na druhém stupni předmět vyučován v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	4+2	4+1	3+2	4+1

Přidané vyučovací hodiny budou využity k procvičení a upevnění učiva. Více času bude věnováno procvičování, prohlubování učiva, praktickému odvozování.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, ne znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. tematický okruh: **Čísla a početní operace** na 1. stupni prohlubuje na 2. stupni tematický okruh **Čísla a proměnná**
2. tematický okruh: **Závislosti, vztahy a práce s daty**
3. tematický okruh: **Geometrie v rovině a prostoru**
4. tematický okruh: **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Ve vyučovacím předmětu matematika jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ zařazujeme do vyučování úlohy z praktického života
- ☒ nabízíme různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahujeme zajímavosti výuky
- ☒ vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů(početní operace, algoritmy, matematické symboly, termíny), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe.

Kompetence k řešení problémů

- ☒ nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života
- ☒ podporujeme nalézání různých variant řešení zadaných úloh, možnost diskuse řešitelnosti daných úloh
- ☒ umožňuje žákům hodnotit výsledky své práce, hovořit o nich, reagovat na upozornění učitele
- ☒ podporujeme rozvoj kreativity při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- ☒ předkládáme žákům úlohy s využitím matematické symboliky
- ☒ nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- ☒ pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- ☒ samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- ☒ stanovíme pravidla pro práci skupiny a samostatné práce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- ☒ vedeme žáky ke schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh
- ☒ zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- ☒ zařazujeme vhodné činnosti pro dosažení zručnosti žáků
- ☒ vyžadujeme od žáků zodpovědnost a bezpečnost v přístupu k zadaným úkolům

Kompetence digitální

- ☒ vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- ☒ vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- ☒ motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- ☒ klademe důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů

MATEMATIKA – 1. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace: M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	▪ zapíše číslo 0 – 20, rozliší číslice tiskací a psací ▪ orientuje se na číselné ose ▪ doplní chybějící čísla v řadě ▪ podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně ▪ řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel ▪ spočítá prvky daného souboru do 20ti ▪ vytvoří skupinu s daným počtem prvků ▪ sčítá odčítá v oboru 0 – 20 ▪ řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky ▪ řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu : o x – více (méně) v oboru do 20ti	přirozená čísla ➤ čísla 0 – 20 ➤ čtení a psaní čísel zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) ➤ orientace na číselné ose ➤ porovnávání čísel vztahy větší, menší, rovno ➤ znaménka <, >, =, +, - vlastnosti početních operací s čísly, písemné algoritmy početních operací ➤ sčítání a odčítání v oboru do 20ti s přechodem desítky ➤ rozdíl čísel s přechodem desítky ➤ počítání předmětů v daném souboru ➤ vytvoření souboru s daným počtem prvků ➤ řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel	
Závislosti a vztahy: M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	▪ doplňuje tabulky, pracuje s daty	➤ jednoduchá tabulka, práce s daty, statistika	
Geometrie v rovině a v prostoru: M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	▪ orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole ▪ porovná předměty podle velikosti,	základní útvary v rovině ➤ geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned za, nahoře, dole ➤ souměrnost ➤ menší, větší, stejný, nižší, vyšší,	

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	používá pojmy ▪ rozezná geometrické tvary : trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ▪ rozezná krychli, kvádr, válec, kouli; pomocí stavebnice sestrojí jejich modely ▪ uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí	široký, úzký ➤ rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh základní útvary v prostoru ➤ tělesa: krychle, kvádr, válec, koule ➤ skládání obrazců z geometrických tvarů ➤ stavění staveb ze stavebnice ➤ plán staveb	
--	--	--	--

MATEMATIKA – 2. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace: M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	▪ sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9,...) ▪ spočítá prvky souboru do 100 (včetně) ▪ vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 ▪ sčítá a odčítá dvojčíselné a jednocíselné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku ▪ užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh ▪ řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 ▪ řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o x méně, o x více, v oboru do 100 ▪ řeší slovní úlohy s porovnáváním	přirozená čísla, vlastnosti početních operací s čísly ➤ čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 ➤ součet a rozdíl čísel ➤ sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 ➤ sčítání a odčítání násobků deseti ➤ řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání ➤ počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny	

	čísel do 100 ▪ orientuje se na číselné ose ▪ porovná čísla do 100, používá symboly ▪ užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ▪ dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ▪ chápe násobek jako opakované sčítání ▪ řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) ▪ řeší slovní úlohy na násobení a dělení ▪ řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x – krát více, x – krát méně ▪ rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda ▪ čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídání, oběda, večere, délku	číselná osa ➤ řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel násobilka, písemné algoritmy početních operací ➤ názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů ➤ násobení jako opakované sčítání ➤ násobek, činitel, záměna činitelů ➤ násobilky 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek ➤ vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek ➤ řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek ➤ řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x- krát, x-krát více ➤ orientace v čase, den - 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund	
Závislosti a vztahy: M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	▪ doplňuje tabulky, pracuje s daty ▪ orientuje se v čase - hodiny ▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	➤ jednoduché tabulky, práce s daty ➤ orientace v čase ➤ statistika	
Geometrie v rovině a v prostoru:		základní útvary v rovině	

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	▪ kreslí křivé a rovné čáry ▪ pracuje s pravítkem ▪ rozezná geometrická tělesa v praxi ▪ sestrojí model krychle, kvádrů, koule, válce ▪ narýsuje úsečku ▪ změří délku úsečky (m, dm, cm)	➤ práce s pravítkem ➤ úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar základní útvary v prostoru ➤ kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec ➤ modelování těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy ➤ plán staveb délka úsečky ➤ rýsování úseček ➤ jednotky délky a jejich převody (centimetr, decimetr, metr) ➤ délka úsečky, měření délky úsečky ➤ označení bodů a úseček	
--	---	---	--

MATEMATIKA – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace: M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené	▪ čte a píše trojčíselná čísla ▪ vytváří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1000 ▪ zakresluje obraz daného čísla na číselné ose ▪ porovnává čísla do 1000 ▪ řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy o n- více (méně) ▪ písemně sčítá a odčítá dvě dvojčíselná čísla	přirozená čísla ➤ obor přirozených čísel 0 – 1 000 ➤ číselná řada ➤ rozklad čísla v desítkové soustavě číselná osa ➤ zápis čísla v desítkové soustavě ➤ číselná osa ➤ porovnávání čísel pomocí číselné osy operace s přirozenými čísly ➤ součet a rozdíl čísel ➤ sčítání a odčítání násobků sta	OSV řešení problému a rozhodovací dovednosti - rozezná problém a řeší jej s pomocí učitele

početní operace	▪ provádí kontrolu svého výpočtu ▪ provádí předběžný odhad výsledku řešení ▪ zaokrouhluje číslo ▪ automaticky užívá spoje všech násobílek ▪ násobí pamětně dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech ▪ dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek ▪ určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech ▪ čte a sestavuje tabulku násobků ▪ užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.) ▪ užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh ▪ řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným ▪ provádí odhad výsledku ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů n-krát více, n-krát méně	➤ zaokrouhlování čísel ➤ počítání s použitím závorek násobilka, písemné algoritmy početních operací ➤ násobilka ➤ násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 100 ➤ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	
Závislosti, vztahy a práce s daty: M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	▪ orientuje se v čase - hodiny ▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ▪ doplňuje číselné řady	závislosti a jejich vlastnosti ➤ určování hodin ➤ popis jednoduchých závislostí z praktického života ➤ jednoduché tabulky ➤ doplňování číselných řad ➤ řádek, sloupec	

Geometrie v rovině a v prostoru: M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	▪ narýsuje přímku, polopřímku ▪ dokáže pracovat s rovinnými útvary ▪ pomocí stavebnice nebo jiných materiálů sestrojí modely tvaru kvádrů, krychle a podobně ▪ převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 ▪ provádí odhad délky, vzdálenosti ▪ označí průsečík dvou přímek ▪ měří délku úsečky s přesností na milimetry ▪ sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr	základní útvary v rovině ➤ lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka ➤ čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru ➤ kvádr, krychle ➤ plán staveb délka úsečky ➤ jednotky délky a jejich převody (km, m, dm, cm, mm) vzájemná poloha dvou přímek ➤ průsečík dvou přímek ➤ označí bod, krajní bod úsečky ➤ změří úsečku s přesností na milimetry ➤ sestrojí úsečku dané délky	
---	--	--	--

MATEMATIKA – 4. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace: M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru	▪ využívá závorky ▪ počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících ▪ porovná čísla do 1 000 000 ▪ zaokrouhlí čísla na tisíce ▪ rozdělí celek na částí, запиše zlomkem	přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky ➤ řešení jednoduchých nerovnic ➤ porovnávání čísel do 1 000 000 ➤ zaokrouhlování čísel tisíce ➤ celá čísla ➤ desetinná čísla ➤ zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho	

přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis formou zlomku	▪ vyznačí číslo na číselné ose ▪ rozkládá čísla v desítkové soustavě ▪ písemně sčítá a odčítá ▪ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ▪ provádí kontrolu pomocí kalkulačky ▪ seznamuje s rovnicemi a nerovnicemi ▪ písemně dělí jednociferným dělitelem (zná algoritmus dělení) ▪ zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1 000 a některá jednoduchá čísla	znázornění (teploměr, model) ➤ číselná osa ➤ zápis čísel v desítkové soustavě, vlastnosti početních operací s čísly ➤ sčítání a odčítání čísel v určeném oboru ➤ vztahy mezi sčítáním a odčítáním – komutativnost ➤ násobení a dělení v daném oboru ➤ asociativnost ➤ základy rovnic o jedné a dvou neznámých písemné algoritmy početních operací ➤ písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem ➤ pořadí číselných výkonů ➤ římské číslice	
Závislosti, vztahy a práce s daty: M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	▪ sestavení jednoduchého diagramu ▪ zjistí údaje z diagramu	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády ➤ diagram, zjišťování údajů z diagramu ➤ kombinatorika, statistika	
Geometrie v rovině a v prostoru: M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí	▪ narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem ▪ nakreslí síť krychle a kvádrů ve čtvercové síti ▪ vymodeluje krychli a kvádr ▪ určuje obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník)	základní útvary v rovině ➤ kružnice ➤ rýsování kružnice ➤ trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru ➤ kvádr, krychle – síť, modelování kvádrů a krychle obvod a obsah obrazce ➤ obvod obrazce ➤ obsah čtverce a obdélníku ve	

čtvercové síť a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- sečtením délek jeho stran - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou - pozná souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním	čtvercové síti - převody jednotek obsahu vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, průsečík - kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek - kolmice, kolmost, rýsování kolmic osově souměrné útvary - osa souměrnosti, souměrné tvary - souměrné útvary ve čtvercové síti, jejich konstrukce	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy: M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulku, čtverce - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností - řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení	- číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost - slovní úlohy	

MATEMATIKA – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace: M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru	- zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností	přirozená čísla zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - čtení a zápis čísel větších než milion - zobrazování přirozených čísel na číselné ose - porovnávání přirozených čísel - užití číselné osy - zaokrouhlování přirozených čísel na	

přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	▪ pamětně dělí a násobí přirozená čísla v jednoduchých případech ▪ sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (sčítaná a odčítaná čísla mají nejvíce dvě číslice různé od nuly) ▪ pamětně sčítá tři až čtyři přirozená čísla ▪ písemně odčítá dvě přirozená čísla ▪ písemně násobí až čtyřciferným činitelem ▪ písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem ▪ řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly ▪ zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1 000 a některá jednoduchá čísla ▪ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ▪ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ▪ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí jej na číselné ose ▪ porozumí znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky ➤ zobrazování přirozených čísel na číselné ose vlastnosti početních operací s čísly ➤ pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel ➤ pamětní násobení a dělení přirozených čísel ➤ užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) ➤ provádění odhadů a kontroly výsledků písemné algoritmy početních operací ➤ užití písemných algoritmů ➤ užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a dvojciferným dělitelem ➤ řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony ➤ římské číslice zlomky ➤ přirozená čísla ➤ celá čísla ➤ desetinná čísla ➤ zlomky	
Závislosti, vztahy a práce s daty: M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché	▪ doplňuje řady čísel, doplňuje tabulku	závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády ➤ dosazování za proměnou	

tabulky a diagramy	- čte a sestavuje sloupcový diagram - sestavuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	- čtení a sestavování tabulek různých závislostí - čtení a sestavování sloupcových diagramů - zakreslování jednoduchých grafů závislosti např. průběh jízdy autem, změna teploty během dne apod.	
Geometrie v rovině a v prostoru: M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky M-5-3-03 sestojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- narýsuje obdélník, čtverec - narýsuje pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník - rýsuje rovnoběžky a kolmice - vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrch kváдру a krychle - vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce - zná a umí převádět jednotky obsahu (cm², mm², m², ha) - řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce	základní útvary v rovině - kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - rýsování pravoúhlého trojúhelníku, obdélníku a čtverce - rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - výpočty povrchů kváдру a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn - modelování těles – určování spotřeby jednotkových krychlí obvod a obsah obrazce - výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce - odhady obvodu, obsahu - užití a převody jednotek obsahu - řešení úloh z praxe	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy: M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž	- doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulku, čtverce	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce	

řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	▪ rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností ▪ řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení	➤ prostorová představivost	
---	--	-----------------------------------	--

MATEMATIKA 6. – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a proměnná: M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	▪ vysvětlí pojem desetinné číslo ▪ znázorní desetinné číslo na číselné ose ▪ přečte a zapíše desetinné číslo ▪ porovná desetinná čísla ▪ zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností ▪ sčítá a odčítá desetinná čísla ▪ násobí desetinná čísla ▪ dělí desetinná čísla číslem přirozeným i číslem desetinným ▪ při řešení složitějších úloh používá kalkulačku ▪ vysvětlí základní pojmy: množina, podmnožina ▪ určí množinu výčtem prvků ▪ uvede základní vlastnosti množiny ▪ určí průnik a sjednocení dvou množin ▪ vysvětlí pojmy prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel ▪ rozloží číslo složené na součin prvočinitelů ▪ určí podle znaků dělitelnosti, čím je číslo dělitelné ▪ určí nejmenší společný násobek (n) a největší společný dělitel (D) ▪ řeší slovní úlohy s využitím n a D ▪ řeší náročnější slovní úlohy vedoucí k využití vlastností dělitelnosti	desetinná čísla ➤ rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ➤ čtení a zápis desetinných čísel ➤ desetinná čísla na číselné ose ➤ porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel ➤ sčítání a odčítání desetinných čísel ➤ násobení desetinných čísel ➤ dělení desetinného čísla číslem přirozeným a číslem desetinným ➤ převody jednotek délky a hmotnosti s využitím desetinných čísel ➤ složitější slovní úlohy základní množinové pojmy ➤ množina, prvek, podmnožina ➤ zápis množiny ➤ sjednocení množin ➤ průnik množin dělitelnost přirozených čísel ➤ prvočíslo, číslo složené ➤ rozklad čísla na prvočinitele ➤ násobek, dělitel ➤ čísla soudělná a nesoudělná ➤ nejmenší společný násobek ➤ největší společný dělitel ➤ kritéria dělitelnosti (2,3,4,5,6,8,10,25,100) ➤ řešení náročnější slovních úloh	OSV řešení problému a rozhodovací dovednosti - vyhledává a samostatně řeší problém - zvládá učební problémy vázané na látku předmětů

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy; modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	přirozených čísel ▪ vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady ▪ znázorní celé číslo na číselné ose ▪ porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti ▪ určí číslo opačné ▪ sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla ▪ určí absolutní hodnotu čísla ▪ vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla ▪ převede zlomek na desetinné číslo a naopak ▪ graficky znázorní zlomek ▪ znázorní zlomek na číselné ose ▪ převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla ▪ rozšíří a zkrátí zlomek ▪ porovná zlomek podle velikosti ▪ sčítá a odečítá zlomky se stejným jmenovatelem ▪ sčítá a odečítá zlomky ▪ násobí a dělí zlomky ▪ provádí početní operace v oboru racionálních čísel ▪ objasní pojmy poměr ▪ provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování ▪ vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem ▪ počítá slovní úlohy z praxe s využitím poměru ▪ řeší slovní úlohy s využitím trojčlenky ▪ vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy, dovede přepočítat měřítko	celá čísla ➤ čísla celá – kladná, záporná, nula ➤ uspořádání celých čísel na číselné ose ➤ absolutní hodnota čísla ➤ čísla navzájem opačná ➤ sčítání a odčítání celých čísel ➤ násobení a dělení celých čísel zlomky a racionální čísla ➤ pojmy: zlomek, desetinný zlomek, smíšené číslo, nepravý zlomek, převrácený zlomek, racionální číslo ➤ vyjádření části celku pomocí zlomku ➤ převádění zlomku na desetinná čísla a naopak ➤ převádění smíšeného čísla na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo ➤ rozšiřování a krácení zlomků ➤ sčítání a odčítání zlomků ➤ násobení a dělení zlomků ➤ složený zlomek ➤ slovní úlohy s početními operacemi se zlomky poměr ➤ měřítko, úměra, trojčlenka, slovní úlohy ➤ poměr, postupný poměr ➤ krácení a rozšiřování poměru ➤ měřítko plánu a mapy procenta ➤ procento, základ, počet procent, procentová část ➤ výpočet procentové části	
---	--	---	--

	▪ vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent ▪ vypočítá jedno procento z daného základu ▪ použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je ▪ sestaví a čte diagramy a grafy s užitím procent ▪ aplikuje základy jednoduchého úrokování ▪ aplikuje základy složeného úrokování ▪ provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení ▪ určí druhou mocninu reálných čísel a druhou odmocninu nezáporných reálných čísel ▪ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu ▪ určí druhé mocniny a odmocniny pomocí matematických tabulek a kalkulačky ▪ запиše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ ▪ určí třetí mocninu a odmocninu ▪ pracuje s mocninou se záporným celým mocnitelem ▪ vysvětlí pojem číselný výraz a určí jeho hodnotu ▪ rozumí pojmu výraz s proměnnou ▪ dokáže do výrazu za proměnnou dosadit dané číslo ▪ určuje hodnotu výrazu ▪ provádí početní operace s výrazy s proměnnou ▪ matematizuje jednoduché reálné situace	➤ výpočet počtu procent ➤ výpočet základu ➤ jednoduché úrokování ➤ složené úrokování ➤ promile ➤ slovní úlohy z praxe ➤ diagramy a grafy s užitím procent mocniny a odmocniny ➤ druhá mocnina a její vlastnosti ➤ druhá odmocnina a její vlastnosti ➤ určení druhé mocniny a odmocniny pomocí matematických tabulek a kalkulačky ➤ zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deset ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ ➤ třetí mocnina a odmocnina ➤ mocniny se záporným celým mocnitelem ➤ reálná čísla výrazy ➤ číselný výraz ➤ určování hodnot číselného výrazu ➤ proměnná ➤ výrazy s proměnnými ➤ dosazování do výrazu konkrétních čísel za proměnnou ➤ pravidla pro sčítání, odčítání, násobení výrazů s proměnnou ➤ zápis slovního textu pomocí výrazu	
--	--	---	--

	s využitím proměnných ▪ zná rozdíl mezi pojmem jednočlen, dvojčlen, mnohočlen ▪ provádí početní operace s mnohočleny ▪ upravuje výrazy pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ ▪ provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ a vytýkáním ▪ určuje hodnotu výrazu ▪ určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl ▪ provádí početní operace ($\cdot$, $:$) s lomenými výrazy ▪ provádí početní operace (+, -) s lomenými výrazy ▪ upraví složený lomený výraz a dále ho zjednoduší ▪ používá pojmy rovnost, rovnice, kořen rovnice ▪ dokáže řešit lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ▪ provádí zkoušku správnosti svého řešení ▪ analyzuje a řeší jednoduché problémy z praxe pomocí lineárních rovnic ▪ vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli ▪ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav v oboru R	mnohočleny ➤ jednočlen, dvojčlen, mnohočlen ➤ sčítání, odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenu jednočlenem, násobení mnohočlenu mnohočlenem ➤ vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ a jejich užití ➤ rozklad mnohočlenu na součin – vytýkáním a pomocí vzorců lomené výrazy ➤ obor proměnné ➤ krácení a rozšiřování lomených výrazů ➤ početní operace ($\cdot$, $:$) s lomenými výrazy ➤ početní operace (+, -) s lomenými výrazy, složený lomený výraz rovnice ➤ lineární rovnice ➤ rovnost, rovnice, kořen rovnice ➤ ekvivalentní úpravy lineárních rovnic ➤ zkouška správnosti výpočtu ➤ řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli ➤ slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic soustava dvou rovnic se dvěma neznámými ➤ řešení soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací ➤ slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic	
--	---	---	--

		se dvěma neznámými	
Závislosti, vztahy a práce s daty: M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	▪ znázorní bod v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ určí polohu bodu v rovině ▪ přečte z grafu požadované údaje ▪ vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data ▪ porovnává soubory dat ▪ vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam ▪ aplikuje výpočet aritmetického průměru ve slovních úlohách z praxe ▪ <i>je schopen užívat pojmy, statisticky soubor, kvalitativní, kvantitativní znak, četnost, modus, medián, aritmetický průměr</i> ▪ <i>provádí statistická šetření a zapisuje je pomocí tabulky nebo diagramu</i> ▪ zná a používá pojmy definiční obor funkce, obor hodnot funkce ▪ určuje základní vlastnosti funkcí – rostoucí, klesající ▪ rozliší přímou a nepřímou úměrnost ▪ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ▪ dokáže sestavit graf funkce ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ▪ <i>vysvětlí pojem kvadratická funkce, pozná kvadratickou funkci</i>	závislosti a data ➤ pravoúhlá soustava souřadnic ➤ určování polohy bodu v rovině ➤ souřadnice bodu v rovině ➤ příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti ➤ nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky ➤ četnost znaku, aritmetický průměr ➤ zápis zjištění údajů do tabulky ➤ slovní úlohy ➤ aritmetický průměr a jeho využití ➤ <i>kvantitativní nebo kvalitativní znak</i> ➤ <i>určování četnosti hodnot daného znaku</i> ➤ <i>výpočet aritmetického průměru, mediánu a modu a jejich užití v praxi</i> ➤ <i>čtení a sestavování sloupcového a kruhového diagramu</i> funkce ➤ definiční obor funkce, obor hodnot funkce ➤ pojmy závislá proměnná, nezávislá proměnná ➤ graf funkce ➤ funkce klesající, rostoucí ➤ lineární funkce $y = ax + b$, kde $a, b \in R$, graf lineární funkce, vliv koeficientů a, b na graf funkce	

		➤ přímá úměrnost jako funkce dána předpisem $y = kx$, kde $k \in R, k \neq 0$ ➤ graf přímé úměrnosti ➤ grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ➤ nepřímá úměrnost jako funkce dána předpisem $y = \frac{k}{x}$, kde $k \neq 0, x \in R - \{0\}$ ➤ graf nepřímé úměrnosti. ➤ řešení slovních úloh pomocí funkcí ➤ kvadratická funkce dána předpisem $y = ax^2, a \in R, a \neq 0$, graf kvadratické funkce	
Geometrie v rovině a v prostoru: M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 určuje velikosti úhlu měřením a výpočtem M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	▪ narýsuje a označí přímku, polopřímku, úsečku dané délky ▪ narýsuje a označí kružnici, kruh ▪ určí, zda lze sestrojit trojúhelník užitím trojúhelníkové nerovnosti ▪ narýsuje trojúhelník ▪ rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý) ▪ rozliší druhy trojúhelníků ▪ podle délek stran (rovnoramenný, obecný) ▪ sestrojí šestiúhelník, osmiúhelník ▪ popíše vlastnosti šestiúhelníku, osmiúhelníku ▪ vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků ▪ uvede věty o shodnosti trojúhelníků ▪ sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu	rovinné útvary ➤ přímka, polopřímka, úsečka, úhel, kružnice ➤ rýsování kolmic a rovnoběžek ➤ trojúhelník, trojúhelníková nerovnost ➤ druhy trojúhelníků ➤ vnitřní a vnější úhly trojúhelníka ➤ vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) ➤ pravidelné mnohoúhelníky ➤ čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) ➤ pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce ➤ shodné útvary v rovině ➤ shodnost trojúhelníků – věty sss,	

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti; určí středově a osově souměrný útvar M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	▪ umí použít a zná Ludolfovo číslo ▪ užívá pojmy kruh, kružnice, zná rozdíl těchto pojmů ▪ odhadne a vypočítá obsah a obvod ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k užítí obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice ▪ používá pojem oblouk kružnice a určí jeho délku ▪ používá pojem kruhová výseč a určí její velikost ▪ analyzuje vzájemnou polohu dvou kružnic, kružnice a přímky ▪ užívá pojmy středná, tečna, sečna, vnější a vnitřní dotyk, bod dotyku ▪ dokáže určit podobné útvary v rovině, určí a použije poměr podobnosti, sestrojí podobný obraz danému vzoru ▪ rozdělí úsečku dané délky v daném poměru. ▪ užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami ▪ určí vnitřní úhly trojúhelníka, jsou-li dány velikosti dvou dalších vnitřních úhlů ▪ popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka – stupeň, minuta ▪ rozliší druhy úhlů ▪ narýsuje a rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý ▪ narýsuje úhel dané velikosti, změří úhel úhloměrem ▪ sestrojí dvojice vedlejších a vrcholových úhlů a popíše jejich vlastnosti ▪ sestrojí dvojice souhlasných a střídavých úhlů a popíše jejich vlastnosti ▪ sečte a odečte dvojice úhlů početně, graficky	sus, usu ➤ konstrukce trojúhelníků ➤ kružnice, kruh ➤ Ludolfovo číslo ➤ Thaletova věta ➤ výpočty obsahu a obvodu kruhu, délka kružnice ➤ slovní úlohy z praxe vedoucí k užítí S a o kruhu, délky kružnice ➤ oblouk kružnice a jeho délka ➤ kruhová výseč a její velikost ➤ podobnost., poměr podobnosti., podobnost trojúhelníků, praktické zmenšování a zvětšování útvarů v daném poměru ➤ věty o podobnosti trojúhelníků ➤ dělení úsečky v daném poměru ➤ poměr stran v podobných trojúhelnících metrické vlastnosti v rovině ➤ úhel a jeho velikost ➤ druhy úhlů ➤ jednotky velikosti úhlu (stupně, minuty) ➤ úhel dané velikosti, úhloměr ➤ rýsování úhlu dané velikosti ➤ úhly vedlejší a vrcholové ➤ úhly souhlasné a střídavé ➤ sčítání a odčítání úhlů (početní i grafické) ➤ násobení a dělení úhlu dvěma ➤ vzdálenost bodu od přímky ➤ základní pojmy v pravoúhlém	
--	---	---	--

	▪ násobí a dělí úhel dvěma ▪ určí, zda lze sestrojit trojúhelník užitím trojúhelníkové nerovnosti ▪ vysvětlí pojem odvěsny, přepona v pravoúhlém trojúhelníku, Pythagorova věta ▪ provádí výpočty délek stran trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty a užívá ji v příkladech z praxe ▪ využívá základy goniometrie při řešení reálných situací ▪ určí jednotky obsahu, převede jednotky ▪ rozliší a popíše krychli a kvádr ▪ zakreslí síť kvádru a krychle ve čtvercové síti ▪ vypočítá povrch krychle a kvádru dosazením do vzorce ▪ popíše kolmý hranol ▪ vypočítá objem a povrch hranolu ▪ načrtne a sestrojí síť válce ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch válce ▪ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), sestrojuje je ▪ analyzuje jejich vlastnosti, vypočítává jejich objem a povrch, sestrojuje jejich síť ▪ řeší složitější slovní úlohy na tělesa ▪ sestrojí osu úsečky ▪ sestrojí osu úhlu ▪ sestrojí výšky, těžnice, střední příčky trojúhelníka ▪ určí těžiště a průsečík výšek ▪ sestrojí kružnici opsanou a vepsanou ▪ určí vlastnosti útvarů v osově souměrnosti ▪ sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osově souměrnosti, určí osu	trojúhelníku – odvěsny, přepona ➤ Pythagorova věta a její důkaz ➤ příklady z praxe řešené pomocí Pythagorovy věty ➤ základy goniometrie prostorové útvary ➤ kvádr, krychle ➤ jednotky obsahu ➤ povrch krychle a kvádru ➤ síť krychle a kvádru ve čtvercové síti ➤ kolmý hranol, hranol trojboký, čtyřboký, víceboký ➤ objem a povrch hranolu ➤ válec - základní pojmy a vlastnosti ➤ konstrukce sítě válce ➤ výpočty objemu a povrchu válce ➤ řešení slovních úloh z praxe o S a V válce ➤ síť jehlanu, výpočet objemu a povrchu jehlanu ➤ výpočet objemu a povrchu kužele ➤ výpočet objemu a povrchu koule ➤ řešení složitější slovní úloh na tělesa konstrukční úlohy ➤ osa úsečky, osa úhlu ➤ výšky, těžnice, střední příčky trojúhelníka ➤ těžiště, průsečík výšek ➤ kružnice opsaná, vepsaná ➤ osová souměrnost ➤ středová souměrnost	
--	---	--	--

	souměrnosti ▪ rozpozná útvar osově souměrný ▪ určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti ▪ sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové souměrnosti ▪ určí střed souměrnosti ▪ sestrojí obraz útvaru posunutí, otočení ▪ dodržuje zásady správného rýsování ▪ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakterizaci útvaru a k řešení polohových a nepolohových úloh ▪ sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky	➤ středově souměrný útvar ➤ otočení, posunutí ➤ konstrukce tečny v daném bodě ➤ množiny bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice) ➤ zákl. pravidla přesného rýsování ➤ pojem množina všech bodů dané vlastnosti a jejich konstrukce ➤ využití množin všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh ➤ konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků ➤ rozbor, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	▪ doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje ▪ doplní početní tabulku, čtverce ▪ rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností ▪ řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení ▪ číselné a logické řady ▪ číselné a obrázkové analogie ▪ aplikuje jednoduché základy výrokové logiky	➤ doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu ➤ rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností ➤ řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení ➤ číselné a logické řady ➤ číselné a obrázkové analogie, ➤ logické a netradiční geometrické úlohy ➤ jednoduché základy výrokové logiky	

Kurzívou je označené rozšiřující učivo.

5.3 Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Informatika**
- **Počítačová praktika**

5.3.1 Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika je vyučován od 4. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět informatika na 1. stupni začíná od 4. třídy a na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na 1. stupeň. Ve 4. až 5. ročníku je vyučována 1 hodina týdně. Žáci se od 4. ročníku seznamují s konkrétními informacemi výpočetní techniky a učí se ovládat a zdokonalovat se v PC programech. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Bez problémů umí využívat výukové programy. Učí se vyhledávat na internetu informace a ty pak zpracovávat, součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování si dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Na 2. stupni informatika navazuje svým vzdělávacím programem 1 hodinou týdně v každém ročníku. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Poznáváním toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování. V 6. ročníku se žáci zdokonalují v programech, které už znají z 1. stupně a učí se je využívat při samostatné práci a projektech a seznamují se s programovacím jazykem. V 7. až 8. ročníku navazují na zkušenosti s programovacím jazykem a rozšiřují si praktické zkušenosti, sestavení a programování robota za využití robotické stavebnice. V 9. ročníku dochází k upevňování a prohlubování znalostí s programováním, žáci znalosti informatiky využívají při řešení problémů a realizacích samostatné práce a projektů. Na žácích většinou je, jakou formu si zvolí a jak budou postupovat, takže i slabší žáci mají možnost překvapit. Takovou výukou dosahujeme toho, že tito žáci pociťují úspěch a jsou kladně motivováni k dalšímu učení. Při výuce je možné používat i další nové textové, tabulkové a grafické programy (freewary, sharewary a další). Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu.

Ve vyučovacím předmětu informatika jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace
- ☒ nabízíme žákům možnost si volit postup, formu odpovídající věku a zkušenostem pro zpracování daných úkolů
- ☒ umožňujeme žákům samostatně vyhledávat informace pro svou práci a umět je zhodnotit

Kompetence k řešení problémů

- ☒ umožňujeme žákům vyhledávat na internetu informace, které využívá k řešení problémů
- ☒ učíme žáky pracovat samostatně a své řešení problému prezentovat

Kompetence komunikativní

- ☒ umožňujeme žákům využívat komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- ☒ učíme žáky při práci ve skupině být aktivní, podílet se na utváření pravidel
- ☒ nabízíme žákům pomoc a využít pomoc ostatních
- ☒ nabízíme žákům vybírat si formy a metody práce pro splnění zadaného úkolu a tím dosahujeme zajímavosti výuky

Kompetence občanské

- ☒ učíme žáky chápat a respektovat principy zákonů v informační technologii a společenských norem a uvědomovat si svá práva a povinnosti

Kompetence pracovní

- ☒ vyžadujeme respektovat pravidla určená pro práci s počítačem a přídatnými zařízeními
- ☒ umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci

Kompetence digitální

- ☒ učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, roboty
- ☒ umožňujeme žákům se samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- ☒ učíme žáky vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- ☒ umožňujeme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah za pomoci digitálních prostředků
- ☒ učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- ☒ učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- ☒ učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

INFORMATIKA – 4. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Data, informace a modelování I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	data, informace ➤ sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy kódování a přenos dat ➤ využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	OSV řešení problému a rozhodovací dovednosti - vyhledává problém
Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ sestaví robota podle návodu ▪ sestaví program pro robota ▪ oživí robota, otestuje jeho chování ▪ najde chybu v programu a opraví ji ▪ upraví program pro příbuznou úlohu ▪ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ▪ pomocí programu ovládá senzor ▪ používá opakování, události ke spuštění programu	řešení problému krokováním ➤ postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy a výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu programování ➤ experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí kontrola řešení ➤ ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním	
Digitální technologie I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým	▪ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ▪ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým	hardware software ➤ digitální zařízení a jejich účel prvky v uživatelském rozhraní ➤ spouštění, přepínání a ovládání aplikací	

propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	propojením souvisejí ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ▪ pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí ▪ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ▪ edituje digitální text, vytvoří obrázek ▪ přehraje zvuk či video ▪ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ▪ používá krok zpět ▪ řeší úkol použitím schránky ▪ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ▪ u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst ▪ dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením ▪ v textu rozpozná osobní údaje ▪ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	➤ uložení dat, otevírání souborů počítačové sítě ➤ propojení technologií, (bez)drátové připojení ➤ internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat bezpečnost ➤ pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením ➤ uživatelské účty, hesla	
---	---	---	--

INFORMATIKA – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Data, informace a modelování:	▪ pomocí grafu znázorní vztahy mezi	data, informace	MV

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	objekty ▪ pomocí obrázku znázorní jev ▪ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	➤ sběr a záznam dat s využitím tvaru, obrazu a zvuku ➤ hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů modelování ➤ model jako zjednodušené znázornění skutečnosti ➤ využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	interpretace vztahu mediálních sdělení - stanoví analytický přístup k obsahu sdělení, umožňuje kritický odstup stavba mediálních sdělení - poznává roli médií v demokratické společnosti fungování a vliv médií ve společnosti - hodnotí vliv médií na každodenní život občana tvorba mediálního sdělení - používá internet pro tvorbu různých sdělení
Algoritmizace a programování: I-5-2-01 sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program – pro ovládání postavy; - řídící chování postavy; - pro řízení pohybu a reakcí postav ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ▪ používá události ke spuštění činnosti postav ▪ vytvoří a použije nový blok ▪ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ▪ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ ovládá více postav pomocí zpráv	řešení problému krokováním ➤ příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy ➤ přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu ➤ sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci programování ➤ experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí ➤ události, sekvence, opakování, podprogramy ➤ sestavení programu kontrola řešení ➤ porovnání postupu s jiným a diskuse o nich ➤ ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním ➤ nalezení chyby a oprava kódu ➤ nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	

Informační systémy: I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ▪ určí, jak spolu prvky souvisí ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	systémy ➤ skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení ➤ příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka ➤ části systému a vztahy mezi nimi práce se strukturovanými daty ➤ shodné a odlišné vlastnosti objektů ➤ řazení prvků dat do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam ➤ tabulka a její struktura ➤ záznam, doplnění a úprava záznamu	
---	---	---	--

INFORMATIKA – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Data, informace a modelování I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	▪ najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) ▪ odpoví na základě dat v tabulce ▪ rozpozná zakódované informace ▪ zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady ▪ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ▪ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ▪ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ▪ zjednoduší zápis textu a obrázku,	kódování a přenos dat ➤ různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti ➤ standardizované kódy ➤ bit, byte, násobné jednotky ➤ jednoduché šifry a jejich limity	MV fungování a vliv médií ve společnosti - hodnotí vliv médií na každodenní život občana

	pomocí kontrolního součtu ověří úplnost jeho zápisu ▪ ke kódování využívá i binární čísla		
Algoritmizace a programování I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vyberte z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ▪ po přečtení programu vysvětlí co vykoná ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování ▪ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	algoritmizace ➤ dekompozice úlohy, problému ➤ tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu programování ➤ nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly kontrola ➤ ověření programu ➤ nalezení chyby ➤ úprava programu	
Informační systémy I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí jejich funkčnost, případně navrhne její úpravu	▪ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ▪ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva ▪ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ▪ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	informační systémy ➤ informační systém ve škole ➤ uživatelé, činnosti, práva návrh a tvorba evidence dat ➤ formulace požadavků ➤ struktura tabulky ➤ práce se záznamy ➤ kontrola správnosti hromadné zpracování dat ➤ filtrování a řazení dat	

	▪ navrhne tabulku pro záznam dat ▪ propojí data z více tabulek či grafů		
--	--	--	--

INFORMATIKA – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Data, informace a modelování I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	▪ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ▪ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ▪ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ▪ pomocí orientovaných grafů řeší problémy ▪ vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	data, informace ➤ získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači ➤ proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat modelování ➤ schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf ➤ základní grafové úlohy	MV tvorba mediálního sdělení - používá internet pro tvorbu různých sdělení
Algoritmizace a programování I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho	▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ▪ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ používá podmínky pro ukončení opakování a větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ▪ spouští program myší, klávesnicí,	algoritmizace ➤ tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu programování ➤ nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné kontrola ➤ ověření algoritmu, programu (například opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu	

možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ interakcí postav ▪ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	➤ tvorba programů (například příběhy, simulace); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu	
Digitální technologie I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	▪ naistaluje a odinstaluje aplikaci ▪ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ▪ vybere vhodný formát pro uložení dat ▪ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ▪ porovná různé metody zabezpečení účtů ▪ spravuje sdílení souborů ▪ pomocí modelu znázorní cestu emailové zprávy ▪ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	hardware a software ➤ datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ➤ správa souborů ➤ instalace aplikací počítačové sítě ➤ služby a význam počítačových sítí ➤ struktura a principy internetu ➤ metody zabezpečení přístupu k datům ➤ role a přístupová práva řešení technických problémů ➤ postup při řešení problému s digitálním zařízením: nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	

INFORMATIKA – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Algoritmizace a programování I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota ▪ upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ▪ vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ▪ přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ▪ ovládá výstupní zařízení a senzory robota ▪ vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	algoritmizace ➤ dekompozice úlohy, problému programování ➤ nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné kontrola ➤ ověření algoritmu, programu (například kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu ➤ tvorba programů (například roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu	MKV multikulturalita - aplikuje své jazykové znalosti, zdůvodní nutnost celoživotního vzdělávání
Informační systémy I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci	▪ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ▪ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ▪ řeší problémy výpočtem s daty ▪ přepíše do tabulky dat nový záznam ▪ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ▪ používá filtr na výběr dat z tabulky,	informační systémy ➤ struktura dat ➤ ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti návrh a tvorba evidence dat: ➤ formulace požadavků ➤ struktura tabulky, typy dat ➤ práce se záznamy, pravidla a omezení ➤ kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel	

se záznamy v evidenci dat	▪ sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ▪ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	➤ úprava požadavků, tabulky či pravidel hromadné zpracování dat ➤ velké soubory dat ➤ funkce a vzorce, práce s řetězci ➤ řazení, filtrování, vizualizace dat ➤ odhad závislostí	
---------------------------	---	--	--

INFORMATIKA – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Algoritmizace a programování I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ řeší problémy sestavením algoritmu ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ▪ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ▪ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ▪ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	algoritmizace ➤ tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu programování ➤ nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné kontrola ➤ ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu ➤ tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
Digitální technologie	▪ pojmenuje části počítače a popíše, jak	hardware a software	

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	spolu souvisí ▪ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ▪ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ▪ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ▪ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ▪ na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ▪ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ▪ diskutuje o cílech a metodách hackerů ▪ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ▪ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	➤ operační systémy: funkce, typy, typické využití ➤ datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ➤ komprese a formáty souborů ➤ správa souborů ➤ instalace aplikací ➤ fungování nových technologií kolem žáka počítačové sítě ➤ typy, služby a význam počítačových sítí ➤ fungování sítě: klient, server, switch, IP adresa ➤ struktura a principy internetu ➤ web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač ➤ princip cloudových aplikací ➤ role a přístupová práva řešení technických problémů ➤ postup při řešení problému s digitálním zařízením: nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení bezpečnost ➤ útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ➤ zabezpečení digitálních zařízení a dat: aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, zálohování a archivace dat digitální identita ➤ digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení	
---	---	---	--

		a trvalost (nesmazatelnost) dat	
		➤ fungování a algoritmy sociálních sítí	

5.3.2 Vyučovací předmět: POČÍTAČOVÁ PRAKTIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět počítačová praktika je vyučován od 6. - 7 ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.
Počet hodin	0+1	0+1

Na 2. stupni se předmět počítačová praktika vyučuje 1 hodinou týdně v 6. a 7. ročníku. V 6. ročníku se žáci zdokonalují v programech, které už znají z 1. stupně a učí se je využívat při samostatné práci a projektech. V 7. ročníku se žáci zdokonalují v programech Office a vyhledávají informace na internetu a ty pak zpracovávají, při řešení problémů a realizacích samostatné práce a projektů. Na žácích většinou je, jakou formu si zvolí a jak budou postupovat, takže i slabí žáci mají možnost překvapit. Takovou výukou dosahujeme toho, že tito žáci pocítují úspěch a jsou kladně motivováni k dalšímu učení. Při výuce je možné používat i další nové textové, tabulkové a grafické programy. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu.

Ve vyučovacím předmětu počítačová praktika jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu počítačová praktika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace
- nabízíme žákům možnost si volit postup, formu odpovídající věku a zkušenostem pro zpracování daných úkolů
- umožňujeme žákům samostatně vyhledávat informace pro svou práci a umět je zhodnotit

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vyhledávat na internetu informace, které využívá k řešení problémů
- učíme žáky pracovat samostatně a své řešení problému prezentovat

Kompetence komunikativní

- ☑ umožňujeme žákům využívat komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- ☑ učíme žáky při práci ve skupině být aktivní, podílet se na utváření pravidel
- ☑ nabízíme žákům pomoc a využít pomoc ostatních
- ☑ nabízíme žákům vybírat si formy a metody práce pro splnění zadaného úkolu a tím dosahujeme zajímavosti výuky

Kompetence občanské

- ☑ učíme žáky chápat a respektovat principy zákonů v informační technologii a společenských norem a uvědomovat si svá práva a povinnosti

Kompetence pracovní

- ☑ vyžadujeme respektovat pravidla určená pro práci s počítačem a přídatnými zařízeními
- ☑ umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci

Kompetence digitální

- ☑ učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- ☑ umožňujeme žákům se samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- ☑ učíme žáky vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- ☑ učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitní výsledky své práce
- ☑ učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

POČÍTAČOVÁ PRAKTIKA – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Informační systémy I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů ▪ komunikuje prostřednictvím internetu ▪ při vyhledávání informace na internetu, používá jednoduché a vhodné cesty	internet ➤ společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) ➤ metody a nástroje vyhledávání informací ➤ formulace požadavku při vyhledávání na internetu hodnota a relevance informací a informačních zdrojů	OSV hodnoty, postoje, praktická etika - respektuje druhé - vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti

Digitální technologie I-9-4-01 diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	▪ napíše text a opraví chyby ▪ provede nastavení vzhledu stránky ▪ označí různé texty do bloku pomocí myši a klávesových zkratk ▪ vloží do dokumentu obrázek a zformátuje obrázek ▪ textový dokument uloží a vytiskne ▪ označí různé texty do bloku a zarovnává text ▪ vytvoří jednoduchou tabulku a provede formát tabulky ▪ vysvětlí, k čemu se tabulkový editor používá a vysvětlí pojem buňka ▪ předvede základní operace s buňkami ▪ vytvoří graf ▪ předvede základní operace s buňkami ▪ vytvoří tabulku, zformátuje tabulku ▪ vysvětlí, k čemu se prezentační editor používá ▪ vytvoří jednoduchou prezentaci a spustí ji	textový editor Word ➤ nastavení vzhledu stránky ➤ formátování odstavců ➤ formát písma ➤ vkládání obrázků ➤ navrhnout tabulku ➤ formát tabulky tabulkový editor Excel, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce ➤ druhy buněk ➤ vkládání a editace dat ➤ tvorba a úprava grafu ➤ tvorba a úprava tabulky prezentace informací (prezentační programy) ➤ prezentační editor PowerPoint ➤ vytvoření snímku ➤ formát písma	
---	---	--	--

POČÍTAČOVÁ PRAKTIKA – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Informační systémy I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje	▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů	internet ➤ společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování,	MV fungování a vliv médií ve společnosti - hodnotí vliv médií na každodenní

jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	▪ komunikuje prostřednictvím internetu ▪ při vyhledávání informace na internetu, používá jednoduché a vhodné cesty	distribuce informací) ➤ metody a nástroje vyhledávání informací ➤ formulace požadavku při vyhledávání na internetu hodnota a relevance informací a informačních zdrojů	život občana
Digitální technologie I-9-4-01 diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	▪ pracuje s dokumenty ▪ upravuje dokumentu ▪ používá vyhledávání a nahrazování textu ▪ používá kontrolu pravopisu ▪ vytvoří a upraví tabulky ▪ používá funkce ▪ vytvoří a upraví graf ▪ vytvoří jednoduchou prezentaci, vloží animace a spustí ji ▪ prezentuje svou práci	textový editor Word ➤ práce s dokumenty (vlastnosti, ukládání) ➤ úpravy dokumentu tabulkový editor Excel, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce ➤ tvorba a úprava tabulky ➤ tvorba a úprava grafu ➤ základní funkce prezentace informací (prezentační programy) ➤ prezentační editor PowerPoint ➤ animace	

5.4 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Člověk a svět

5.4.1 Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět člověk a svět je vyučován v 1. – 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2+1	3+1

Charakteristické pro předmět člověk a svět je jeho prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Učivo vyučovacího předmětu Člověk a svět doplňuje vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

1. tematický okruh **Místo, kde žijeme** – žáci se učí poznávat nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v obci a společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi a k zemím Evropské unie. Důraz je také kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).
2. tematický okruh **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost. Celý tematický okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
3. tematický okruh **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Navštěvují společně památky, muzea, knihovny a jiné kulturní stánky.

4. tematický okruh **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.
5. tematický okruh **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných situací, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Ve vyučovacím předmětu člověk a svět jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu člověk a svět jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ žáky vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- ☒ umožňujeme jim poznávání podstaty zdraví i příčiny nemocí
- ☒ upevňujeme jejich preventivní chování
- ☒ učíme je orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- ☒ pomáháme jim řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- ☒ motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- ☒ upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- ☒ umožňujeme žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- ☒ pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- ☒ učíme je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi a pod., využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- ☒ pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech
- ☒ vedeme je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- ☒ učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- ☒ umožňujeme jim přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- ☒ podporujeme u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování vlastních závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

- ☑ podporujeme práci žáků ve skupinách
- ☑ motivujeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazu a jejich předcházení
- ☑ žáky vedeme k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- ☑ učíme je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat
- ☑ vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených pravidel soužití

Kompetence občanské

- ☑ učíme žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům
- ☑ motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody
- ☑ vedeme žáky k respektování pravidel
- ☑ učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- ☑ učíme je používat různé materiály, nástroje a vybavení
- ☑ zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- ☑ motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- ☑ vedeme žáky k využívání digitálních map a navigací
- ☑ dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- ☑ pomocí digitálních technologií umožňujeme žákům názornější porozumění přírodním jevům, které nelze pozorovat v reálných podmínkách

ČLOVĚK A SVĚT – 1. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	▪ učí se orientovat v místě svého bydliště ▪ orientuje se v nejbližším okolí školy a zvládne bezpečně cestu do školy a zpět	domov ➤ prostředí domova, orientace v místě bydliště škola ➤ prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	OSV rozvoj schopností poznávání - respektuje životní role poznávání lidí - komunikuje s ostatními
Lidé kolem nás		rodina	

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebou různých povolání a pracovních činností	▪ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině ▪ seznamuje se s významem a potřebou různých povolání a pracovních činností	➤ postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy soužití lidí ➤ komunikace, mezilidské vztahy ➤ pravidla slušného chování ➤ hospodaření, kapesné	
Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, zná dny v týdnu a měsíce	orientace v čase a časový řád ➤ režim dne, předměty denní potřeby, kalendáře, roční období	
Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	▪ učí se pozorovat a popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	životní podmínky ➤ co potřebují k životu rostliny, zvířata, člověk ochrana přírody ➤ seznámení s konkrétními činnostmi pro ochranu přírody (třídění odpadu atd.)	
Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	▪ upevňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky ▪ určí základní části lidského těla ▪ rozliší lidské smysly ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi	péče o zdraví, zdravá výživa ➤ hygiena, denní režim, ➤ pohybový režim ➤ lidské tělo – stavba těla, základní části ➤ naše smysly, zdravé zuby osobní bezpečí ➤ bezpečné chování v rizikovém prostředí ➤ krizové situace	

ČLOVĚK A SVĚT – 2. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme: ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	▪ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště ▪ přiměřeně svému věku se chová na ulici, hřišti, v parku, dopravních prostředcích ▪ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce ▪ zná dopravní prostředky v obci a bezpečně je používá k přesunům ▪ projevuje zájem o významná místa v obci ▪ popisuje základní činnosti ve škole ▪ vytváří si svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku, snaží se dodržovat základní režimové návyky v průběhu dne a týdne	domov ➤ orientace v místě bydliště město, místní krajina ➤ její části ➤ poloha v krajině ➤ význačné budovy ➤ světové strany ➤ minulost a současnost města škola ➤ činnosti ve škole, riziková místa a situace	OSV poznávání lidí - učí se hledat pozitiva na ostatních lidech, výhod v jejich odlišnostech kooperace a kompetice - zastává různé role při skupinové práci - cvičí se v dovednostech pro etické zvládání soutěže a konkurence MKV kulturní diferenciac - respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuálních zvláštností. EVMV ekosystémy - poznává různá životní prostředí
Lidé kolem nás: ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebou různých povolání a pracovních činností	▪ pojmenovává základní povinnosti a úkoly členů rodiny ▪ různých situacích uplatňuje základní pravidla slušného chování ▪ chápe nevhodnost neslušných a hrubých a urážlivých výrazů a nepoužívá je v rozhovoru ▪ dokáže upozornit na nevhodné chování a diskutovat o něm ▪ přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, domácím	rodina ➤ život a funkce rodiny ➤ zaměstnání soužití rodiny ➤ komunikace ➤ soužití lidí různých národností ➤ svátky v různých zemích	

	zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku	právo a spravedlnost ➤ práva a povinnosti žáků školy ➤ základní lidská práva a práva žáka
Lidé a čas: ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	▪ určuje čas podle hodin a kalendáře ▪ dodržuje pravidelné denní činnosti ▪ orientuje se v čase, rozeznává rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	orientace v čase a časový řád ➤ určování času, kalendář ➤ denní režim ➤ pravidelné opakování některých činností současnost a minulost v našem životě ➤ proměny způsobu života ➤ průběh lidského života ➤ státní svátky a významné dny
Rozmanitost přírody: ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná změny v přírodě v průběhu ročních období ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	▪ popisuje změny přírody v jednotlivých ročních obdobích, chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí ▪ pozná a popíše nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí ▪ rozlišuje rostliny a živočichy podle jejich přirozeného životního prostředí	Vesmír a Země ➤ den a noc, roční období ➤ voda – výskyt, vlastnosti a skupenství vody, oběh vody v přírodě rostliny a živočichové ➤ stavba těla u některých nejznámějších druhů ➤ životní potřeby a projevy ➤ rostliny a živočichové a jejich životní prostředí
Člověk a jeho zdraví: ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	▪ určí základní části lidského těla ▪ orientuje se v etapách průběhu lidského života a v lidských potřebách a životních projevech ▪ uplatňuje návyky osobní hygieny ▪ učí se respektovat své tělo – vhodně odpočívat, pít, jíst ▪ seznamuje se s projevy běžných nemocí a způsobem léčby ▪ přiměřeně se chová při stolování (dbá	lidské tělo ➤ životní potřeby člověka ➤ rozdíl mezi mužem a ženou ➤ vývoj jedince ➤ orgánové soustavy péče o zdraví, zdravá výživa ➤ denní režim, pitný režim ➤ zdravá strava, zdravé zuby ➤ nemoc, drobné úrazy a poranění ➤ první pomoc osobní bezpečí

	na hygienu) ▪ v případě potřeby přivolá pomoc (dospělou osobu; policii, záchranáře, hasiče)	➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce ➤ krizové situace ➤ násilí v médiích	
--	--	---	--

ČLOVĚK A SVĚT – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme: ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	▪ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce ▪ orientuje se v obci, určí základní směry do jiných částí obce a umístění význačných budov a objektů ▪ zhodnotí význam některých míst v obci, projevuje úctu a ohleduplnost k památným místům v obci ▪ rozezná světové strany na mapě a chápe význam barev na mapě ▪ vyhledává a určuje na mapě dominanty kraje	město, místní krajina ➤ části města ➤ poloha v krajině ➤ minulost a současnost města okolní krajina (místní oblast, region) ➤ zemský povrch a jeho tvary ➤ vodstvo na pevnině ➤ působení lidí na krajinu a životní prostředí ➤ světové strany mapy obecně zeměpisné a tematické ➤ obsah, grafika, vysvětlivky ➤ plán, orientační body	OSV mezilidské vztahy - rozvíjí spolupráci ve skupině VDO občanská společnost a škola - zapojuje se do školní/třídní samosprávy - řídí se podle daných pravidel, objasňuje důležitost pravidel a norem ve škole MV práce v realizačním týmu - posoudí svoji úlohu v pracovním kolektivu
Lidé kolem nás: ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	▪ rozlišuje i širší příbuzenské vztahy ▪ uplatňuje zásady slušného chování ve škole i mimo školu jako výraz reprezentace rodiny ▪ rozlišuje různá povolání (především u lidí ve svém okolí), uvědomuje si jejich význam ▪ zhodnotí dobrou a špatnou práci, odsuzuje ničení výsledků práce	rodina ➤ příbuzenské a mezigenerační vztahy ➤ práce fyzická a duševní soužití lidí ➤ mezilidské vztahy, komunikace ➤ obchod, firmy, zájmové spolky ➤ principy demokracie kultura ➤ podoby a projevy kultury ➤ kulturní instituce	

	▪ přiměřeně komunikuje – odpovídá na otázky, ptá se na vše, co jej zajímá ▪ řeší problémy nenásilným způsobem ▪ respektuje právo druhých na soukromí	základní globální problémy ➤ nesnášenlivost mezi lidmi ➤ globální problémy přírodního prostředí	
Lidé a čas: ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	▪ používá kalendář, sleduje data významných výročí (rodinných i státních) – popíše co se s nimi pojí ▪ porovnává minulost a přítomnost, popisuje památky dokladující rozdíly/shody	regionální památky ➤ péče o památky ➤ lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty a pověsti ➤ minulost kraje a předků ➤ současnost a minulost v našem životě ➤ průběh lidského života	
Rozmanitost přírody: ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	▪ popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě jejich pozorování ▪ provádí elementární pokusy s různými látkami za použití jednoduchých pomůcek – dodržuje pravidla bezpečnosti ▪ popíše význam vody, vzduchu, půdy pro člověka – ukáže na příkladech	látky a jejich vlastnosti ➤ třídění látek ➤ změny látek a skupenství ➤ vlastnosti látek voda a vzduch ➤ výskyt, vlastnosti a formy vody ➤ oběh vody v přírodě ➤ proudění vzduchu, význam pro život půda ➤ vznik půdy a její význam Vesmír a Země ➤ sluneční soustava rostliny, houby a živočichové	

	▪ rozeznává rostliny a živočichy podle příslušnosti do určitých skupin ▪ popíše základní rozdíly mezi těmito skupinami (dřeviny, byliny, houby; savci, ptáci, plazy, ryby, obojživelníci, hmyz) ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy	➤ znaky života, životní potřeby ➤ stavba těla u nejznámějších druhů ➤ význam v přírodě a pro člověka životní podmínky ➤ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi ochrana přírody ➤ ochrana a tvorby životního prostředí, ➤ likvidace odpadů	
Člověk a jeho zdraví: ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	▪ určuje nejdůležitější orgánové soustavy člověka a orientuje se v jejich funkci ▪ popíše rozdíly mezi mužem a ženou, rozdíly během vývoje jedince ▪ seznamuje se sociálními rolmi v rodině – právy a povinnostmi jednotlivých členů ▪ orientuje se ve zdravé výživě – popíše zdravý jídelníček ▪ seznamuje se s různými druhy škodlivých a návykových látek	lidské tělo ➤ životní potřeby člověka ➤ stavba těla, základní funkce a projevy ➤ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ➤ růst a vývoj jedince ➤ orgánové soustavy ➤ zdravé zuby péče o zdraví, zdravá výživa ➤ první pomoc ➤ zdravý životní styl návykové látky a zdraví ➤ odmítání návykových látek osobní bezpečí ➤ bezpečné chování v silničním provozu a v krizových situacích situace hromadného ohrožení	

ČLOVĚK A SVĚT – 4. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme: ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	▪ konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek ▪ vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR ▪ s pomocí map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky, významné zemědělské, průmyslové a chráněné oblasti místní krajiny a místní oblasti ▪ na základě znalostí charakteru místního regionu uvede významné atraktivitu cestovního ruchu a střediska rekreace v regionu ▪ uvede některé významné podniky a služby v regionu ▪ popíše hlavní atraktivitu cestovního ruchu v jednotlivých regionech ▪ charakterizuje stav životního prostředí v regionu ▪ uvede významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich místa ▪ vysvětlí význam regionálních tradic	město, místní krajina ➤ její části ➤ poloha v krajině ➤ minulost a současnost města, význačné budovy ➤ dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) ➤ zemský povrch a jeho tvary ➤ vodstvo na pevnině ➤ rozšíření půd, rostlinstva a živočichů ➤ vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí ➤ orientační body ➤ světové strany regiony ČR ➤ vybrané oblasti ČR ➤ surovinové zdroje ➤ výroba, služby a obchod	OSV sebezpoznání a sebepojetí - poznává své kořeny, buduje si svou národní identitu - rozvíjí své sebevědomí VDO občan, občanská společnost a stát - projevuje úctu k vlasti a k zákonům - chápe pojem demokracie EGS Evropa a svět nás zajímá - popíše rodinné příběhy a osobní zážitky EVMV ekosystémy - rozlišuje základní ekosystémy, pozoruje je a popisuje základní podmínky života - pozorování vyvozuje důležité podmínky pro život, respektuje je a napomáhá jejich ochraně vztah člověka k prostředí - aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí v obci a jejím okolí - seznamuje se s největšími problémy zatěžujícími životní prostředí a posuzuje možnosti jejich řešení

	a symbolů ▪ pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám ▪ orientuje se v mapě ČR ▪ rozlišuje pojmy vlast a cizina ▪ správně popíše státní symboly ČR	mapy obecně zeměpisné a tematické ➤ obsah, grafika, vysvětlivky naše vlast ➤ domov, krajina, národ ➤ základy státního zřízení a politického systému ČR ➤ státní správa a samospráva ➤ státní symboly ➤ armáda ČR	
Lidé kolem nás: ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	▪ dodržuje pravidla pro soužití ve škole, ve třídě ▪ je ochoten pomáhat znevýhodněným a slabším lidem ▪ rozpoznává netolerovatelné chování – upozorní na něj ▪ respektuje právo na soukromí a na soukromé vlastnictví ▪ používá peníze ▪ popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR ▪ rozlišuje kulturní a etnické odlišnosti	soužití lidí ➤ mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie ➤ pomoc nemocným, sociálně slabým chování lidí ➤ vlastnosti lidí ➤ pravidla slušného chování ➤ ohleduplnost, etické zásady ➤ předcházení konfliktům vlastnictví ➤ soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek ➤ rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti právo a spravedlnost ➤ základní mezilidská práva a práva dítěte ➤ práva a povinnosti žáků školy ➤ protiprávní jednání a korupce ➤ právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	

		kultura ➤ podoby a projevy kultury ➤ kulturní instituce základní globální problémy ➤ významné sociální problémy ➤ nesnášenlivost mezi lidmi ➤ projevy diskriminace, rasismus ➤ globální problémy přírodního prostředí	
Lidé a čas: ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	▪ popíše rozdíl mezi pověstmi a historickou skutečností ▪ popíše způsob života lidí na českém území od pravěku po dobu habsburské monarchie ▪ začlení správně časově a místně nejvýznamnější osobnosti a události	orientace v čase a časový řád ➤ dějiny jako časový sled událostí ➤ kalendáře, letopočet ➤ generace současnost a minulost v našem životě ➤ proměny způsobu života ➤ státní svátky a významné dny regionální památky ➤ péče o památky ➤ lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti ➤ minulost kraje a předků ➤ domov, vlast, rodný kraj	
Rozmanitost přírody: ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje	▪ rozeznává vybrané jedovaté a jedlé	látky a jejich vlastnosti ➤ třídění látek	

propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	druhy hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté rostliny, léčivky, běžné plevely; nejznámější druhy živočichů ▪ cíleně pozoruje přírodniny, přírodní jevy a pořídí zápis ▪ rozlišuje základní orgány rostlin, jejich funkce ▪ rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, pole, louka, zahrada) a uvede jejich charakteristiku (žijící organismy, vztahy mezi nimi) ▪ vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody (získávání potravy, úkryty) ▪ popíše některé základní práce v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví ▪ změří hmotnost tělesa, změří teplotu, čas ▪ využívá v praxi kompas a magnety ▪ orientuje se v základních nerostech a horninách, vysvětlí vznik půdy ▪ popíše změny v přírodě během dne a roku	➤ změny látek a skupenství, vlastností, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek nerosty a horniny, půda ➤ některé hospodářsky významné horniny a nerosty ➤ zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby a živočichové ➤ znaky života ➤ životní potřeby a projevy ➤ průběh a způsob života ➤ výživa ➤ stavba těla u některých nejznámějších druhů ➤ význam v přírodě a pro člověka životní podmínky ➤ rozmanitost podmínek života na Zemi ➤ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi rovnováha v přírodě ➤ význam, vzájemné vztahy mezi organismy ➤ základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ➤ odpovědnost lidí ➤ ochrana a tvorba životního prostředí ➤ ochrana rostlin a živočichů ➤ likvidace odpadů ➤ živelné pohromy a ekologické katastrofy	
Člověk a jeho zdraví: ČJS-5-5-06 uplatňuje základní	▪ chrání své zdraví dodržováním	péče o zdraví, zdravá výživa ➤ hygiena, denní režim	

dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	základních hygienických zásad, některých zdravotně preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života ▪ rozpoznává možné nebezpečí ohrožující zdraví ▪ zná své právo na bezpečí ▪ chová se obezřetně a tak, aby předcházel nebezpečným situacím	➤ správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy ➤ pitný režim ➤ nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) situace hromadného ohrožení osobní bezpečí ➤ bezpečné chování v rizikovém prostředí ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ➤ krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) ➤ brutalita a jiné formy násilí v médiích ➤ služby odborné pomoci	
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme: ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map;	▪ popíše polohu České republiky v Evropě ▪ orientuje se na mapách střední Evropy a Evropy ▪ určí a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky ▪ popíše polohu sousedních států České republiky, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou	regiony ČR ➤ Praha a vybrané oblasti ČR ➤ surovinové zdroje ➤ výroba, služby a obchod Evropa a svět ➤ kontinenty ➤ evropské státy, EU ➤ cestování	OSV seberegulace a sebeorganizace - zvládá projevy svých individuálních povahových vlastností, učí se argumentovat, přiměřeně se prosazovat i přistoupit na argumenty jiných VDO formy participace občanů v politickém životě - porovnává a rozlišuje systémy

vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	vyspělost ▪ vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států České republiky ▪ vyjmenuje a vyhledá na mapách evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu ▪ vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi	mapy obecně zeměpisné a tematické ➤ obsah, grafika, vysvětlivky	demokratické a totalitní principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - poznává a uvědomuje si pravidla MKV lidské vztahy - chápe právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci - udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich odlišnosti multikulturalita - učí se naslouchat ostatním
Lidé kolem nás: ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	▪ dodržuje pravidla pro soužití ve škole ▪ sestaví (společně s ostatními) pravidla pro skupinovou práci, kontroluje je a dodržuje je ▪ respektuje druhé lidi – jejich odlišnosti, názory – respektuje jejich právo na názor, na soukromé vlastnictví ▪ řeší problémy nenásilným způsobem ▪ upozorní na netolerovatelné chování, adekvátně zasáhne ▪ je ohleduplný k výtvarům jiných lidí ▪ chápe hodnotu peněz ▪ jednoduše popíše/vysvětlí příčiny a důsledky některých největších problémů životního prostředí, vyhledává potřebné informace	soužití lidí ➤ mezilidské vztahy, komunikace ➤ obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve ➤ pomoc nemocným, sociálně slabým ➤ společný „evropský dům“ chování lidí ➤ vlastnosti lidí ➤ pravidla slušného chování ➤ zvládání vlastní emocionality ➤ rizikové situace, rizikové chování vlastnictví ➤ soukromé, veřejné, osobní, společné ➤ hmotný a nehmotný majetek ➤ hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení ➤ banka jako správce peněz, úspory, půjčky právo a spravedlnost ➤ základní mezilidská práva a práva dítěte ➤ práva a povinnosti žáků školy ➤ protiprávní jednání a korupce	EVMV vztah člověka k prostředí - aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí v obci a jejím okolí - seznamuje se s největšími problémy zatěžujícími životní prostředí a posuzuje možnosti jejich řešení

		➤ právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot kultura ➤ podoby a projevy kultury ➤ kulturní instituce ➤ masová kultura a subkultura základní globální problémy ➤ významné sociální problémy ➤ problémy konzumní společnosti ➤ nesnášenlivost mezi lidmi ➤ globální problémy přírodního prostředí	
Lidé a čas: ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	▪ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ▪ využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí, galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek ▪ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	orientace v čase a časový řád ➤ čas jako fyzikální veličina ➤ dějiny jako časový sled událostí ➤ kalendáře, letopočet ➤ generace současnost a minulost v našem životě ➤ proměny způsobu života ➤ státní svátky a významné dny regionální památky ➤ péče o památky ➤ lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti ➤ minulost kraje a předků ➤ domov, vlast, rodný kraj	

	▪ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		
Rozmanitost přírody: ČJS-5-4-01 objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	▪ vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru ▪ uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus ▪ ukáže pohyb Země a jeho důsledky na glóbu ▪ aktivně se zapojuje v činnostech podporujících ochranu životního prostředí ▪ na konkrétních živelních pohromách (globálních problémech) popíše negativní vliv člověka na přírodu	Vesmír a Země ➤ sluneční soustava ➤ den a noc ➤ roční období životní podmínky ➤ podnebí a počasí ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ➤ odpovědnost lidí ➤ ochrana a tvorba životního prostředí ➤ ochrana rostlin a živočichů ➤ likvidace odpadů ➤ živelné pohromy a ekologické katastrofy riziko v přírodě ➤ rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné událostmi způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ➤	
Člověk a jeho zdraví: ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na	▪ popíše stavbu a funkce povrchu těla člověka, jeho trávicí soustavy a řídicích soustav ▪ uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus ▪ popíše základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy; uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců	lidské tělo ➤ životní potřeby člověka ➤ stavba těla, základní funkce a projevy ➤ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ➤ základy lidské reprodukce ➤ vývoj jedince partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy ➤ rodina, vztahy v rodině	

oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	v období puberty ▪ popíše jednotlivé etapy lidského života ▪ účelně si plánuje svůj čas – práci i odpočinek (za pomoci rodičů a učitele) ▪ vyhýbá se rizikovým činnostem a vyvaruje se rizikovému chování ▪ dokáže poskytnout první pomoc u lehčích poranění seznamuje se s faktem, že časopisy a filmy pro dospělé ne vždy zobrazují skutečnost – záměrně je nečte ani nesleduje ▪ popíše správný postup při vyhlášení stavu hromadného ohrožení, chová se podle pokynů i při simulačních cvičeních	➤ partnerské vztahy, osobní vztahy ➤ etická stránka vztahů ➤ etická stránka sexuality péče o zdraví, zdravá výživa ➤ nemoc, drobné úrazy a poranění ➤ prevence nemocí a úrazů ➤ první pomoc při drobných poraněních ➤ osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika ➤ reklamní vlivy návykové látky a zdraví ➤ odmítání návykových látek ➤ hrací automaty a počítače osobní bezpečí ➤ bezpečné chování v rizikovém prostředí ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ➤ krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) ➤ brutalita a jiné formy násilí v médiích ➤ služby odborné pomoci situace hromadného ohrožení ➤ chování v situacích hromadného ohrožení	
--	---	--	--

5.5 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Občanská výchova

Oba předměty se vzájemně prolínají, a tím zároveň probíhá důležitá integrace získaných poznatků a vědomostí žáků.

5.5.1 Vyučovací předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Výuka dějepisu navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Preferujeme tematické celky týkající se učiva českých a evropských dějin s důrazem na regionální a místní dějiny. Národní dějiny jsou vyučovány v kontextu s historií Evropy a celého světa. Důraz je kladen na pochopení příčin a následků historických událostí a jevů a jejich sepětí s vývojem současné společnosti. Cílem je rozvoj a posílení historického vědomí jedince tak, aby byly zachovány a využity historické zkušenosti pro budoucnost. Žák poznává dějiny z hlediska času i prostoru. Učivo je uspořádáno v chronologicky řazených celcích. Podstatný význam je přikládán dějinám 19. a 20. století, neboť bezprostředně souvisejí se současností. Součástí výuky jsou exkurze a projekty k některým tematickým celkům, z nichž vybrané budou realizovány napříč všemi ročníky 2. stupně. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Rozvržení učiva v konkrétních ročnících:

6. ročník

- Člověk v dějinách
- Počátky lidské společnosti
- Nejstarší civilizace

- Kořeny evropské kultury

7. ročník

- Křesťanství a středověká Evropa
- Objevy a dobývání, počátky nové doby

8. ročník

- Modernizace společnosti

9. ročník

- Moderní doba
- Rozdělený a integrující svět

Ve vyučovacím předmětu dějepis jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu dějepis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- ☒ vedeme žáky k pochopení probíraného učiva v časových i prostorových souvislostech
- ☒ učíme žáky vyhledávat a třídit informace o historii dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- ☒ seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- ☒ učíme žáky vnímat podstatu významných historických i současných společenských problémů v jejich souvislostech

Kompetence komunikativní:

- ☒ učíme žáky výstižně a souvisle formulovat své názory na vývoj společnosti; umět své názory obhájit
- ☒ nabízíme jim využívat dostupné komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální:

- ☒ učíme je diskutovat
- ☒ vytváříme pozitivní atmosféru ve třídě
- ☒ umožňujeme žákům vcítění se do života lidí v různých historických obdobích

Kompetence občanské:

- ☒ seznamujeme žáky s naší kulturní tradicí a historickým dědictvím a učíme je chránit je
- ☒ učíme je projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní:

- ☒ vedeme je k práci s názornými pomůckami

- ☒ učíme je poznávání významu ochrany kulturních a historických památek a motivujeme je k podílení se na jejich ochraně
- ☒ podporujeme rozvoj myšlení a nacházení nových řešení při realizaci projektů

Kompetence digitální:

- ☒ učíme žáky využívat k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály a výukové pořady
- ☒ učíme žáky volit pro vyhledávání historického zdroje vhodné digitální technologie, volit výstižné klíčové slovo
- ☒ vedeme žáky využívat digitální technologie ke zkvalitnění výsledků své práce

DĚJEPIS – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Člověk v dějinách: D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	▪ uvede jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat ▪ orientuje se v dějepisné mapě (vyhledává na mapě, čte z mapy) ▪ vyhledává informace (navštíví knihovnu, muzeum apod.) ▪ zaznamená správně údaje na časové přímce	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny ➤ historické prameny a instituce (muzea, archivy, knihovny, galerie) historický čas a prostor ➤ časové přímky a historické mapy	
Počátky lidské společnosti: D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	▪ rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka ▪ popíše způsob lovu, zbraně a nástroje ▪ vysvětlí způsob života v rodové společnosti ▪ objasní vznik náboženství a umění ▪ ukáže na dějepisné mapě oblasti vzniku zemědělství ▪ objasní využívání kovů člověkem ▪ sestaví srovnávací tabulku o vývoji	člověk a lidská společnost v pravěku ➤ vývojové typy člověka ➤ období přisvojovacího a výrobního hospodářství (počátky zemědělství a řemesel) ➤ naše území v pravěku	

	člověka a uveďte některá archeologická naleziště u nás popíše vývoj na našem území v době železné	střední Evropa a její styky s antickým Středomořím vývoj na našem území – Keltové, germánské kmeny	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury: D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- vysvětlí vznik starověkých států a zdůvodní jejich vznik v povodí velkých řek subtropického pásu - objasní pojem městské státy - popíše způsob života ve starověkých státech - uvede příklady přínosu starověkých států dnešnímu světu - pracuje s dějepisnými mapami a časovými přímkami - srovnává vývoj starověkých států a střední Evropy - vysvětlí pojmy: antika, báje, epos, demokracie - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých městských států - rozliší spartskou a aténskou výchovu - objasní způsob vlády v městských státech - převypráví řecký epos nebo báji - zdůvodní příčiny kolonizace - vyvodí příčiny a zhodnotí důsledky řecko-perských a peloponéských válek - uvede příklady řecké vzdělanosti, vědy a umění - objasní vzestup a pád Alexandra Velikého	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ➤ Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína – hospodářský, sociální a kulturní vývoj ➤ Židé a judaismus antické Řecko a Řím ➤ doba mykénská a homérská, městské státy, kultura a umění, řecko-perské války, peloponéské války, Makedonie ➤ antický Řím (období království, republiky, císařství, římská vzdělanost a věda – hospodářský, sociální a politický vývoj)	

	▪ popíše život v starém Římě a doloží vznik impéria ▪ vysvětlí úlohu křesťanství ▪ <i>uvede příklady významných osobností</i> ▪ objasní význam římské kultury a vzdělanosti		
--	--	--	--

DĚJEPIS – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Křesťanství a středověká Evropa: D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik christianizace a vzniku států D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	▪ popíše změny v Evropě po stěhování národů ▪ pojmenuje a na mapě ukáže významné nové evropské státy, stručně popíše jejich vznik a vývoj ▪ popíše postavení jednotlivých společenských vrstev ▪ rozpozná základní znaky románského kulturního stylu a uvede příklady významných památek románské kultury, zejména v ČR ▪ vysvětlí význam a přínos křesťanství ve středověku ▪ na příkladech doloží vliv církve na život středověkého člověka ▪ <i>na příkladech doloží odlišnosti západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</i> ▪ popíše počátky a vývoj českého státu a	raný středověk ▪ stěhování národů a jeho důsledky pro Evropu ▪ Franská říše – Francie, Německo – Svatá říše římská, Anglie ▪ severané, Slované ▪ středověká společnost ▪ kultura raného středověku – architektura, výtvarné umění, vzdělanost a literatura, hudba ▪ křesťanství ▪ papežství, císařství ▪ státy ve východní Evropě, jejich vývoj a specifika, křížové výpravy ▪ Sámova říše	

	jeho vliv na evropský vývoj vrcholný a pozdní středověk - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě a uvede příklady řemesel - popíše vývoj významných států na národů v Evropě, posoudí události stoleté války - vysvětlí papežské schizma a uvede důvody kritiky církve	- Velká Morava - Čechy v době knížecí - první čeští králové - společnost – venkov, město - Svatá říše římská, Francie, Anglie - problémy papežství a církve	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby: D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede a příklady významných kulturních památek D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- uvede důvody hledání nových cest, na mapě ukáže objevné plavby, shrne význam objevných plaveb a jejich důsledky, vysvětlí pojem kolonie - popíše vývoj českého státu, posoudí význam vlády posledních Přemyslovců a Karla IV., uvede významné panovníky - zhodnotí úlohu reformátorů a Jana Husa, popíše způsob boje husitů a výsledek husitského hnutí, zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad - rozpozná základní znaky gotické kultury a uvede <i>představitel</i> a příklady významných kulturních památek, zejména v ČR	- zámořské objevy a počátky dobývání světa - poslední Přemyslovci, Lucemburkové na českém trůně - doba husitská, doba poděbradská, Jagellonci - kultura vrcholného a pozdního středověku – architektura, výtvarné umění, vzdělanost a literatura, hudba	

	raný novověk ▪ popíše společnost v období raného novověku a postavení jednotlivých vrstev společnosti, vysvětlí pojem manufaktura ▪ popíše významné události ve vývoji mocenských a náboženských center Evropy, porovná vývoj v zemích západní a východní Evropy, orientuje se na dějepisné mapě ▪ vysvětlí příčiny reformace ▪ a mapě ukáže změny ve vývoji českého státu a jeho začlenění do Habsburské monarchie ▪ vysvětlí spojitost antické a renesanční kultury, vysvětlí pojmy renesance a humanismus ▪ vysvětlí úlohu českých stavů, průběh stavovského povstání a třicetileté války, zhodnotí význam J. A. Komenského	▪ stavy, manufaktury, používání peněz ▪ Španělsko, Nizozemí, Rusko, Osmanská říše ▪ reformace a její důsledky - Německo, Francie, Anglie ▪ vláda Ferdinanda I., Maxmiliána II., Česká konfese, Rudolf II ▪ kultura na počátku novověku, renesance a humanismus ▪ příčiny třicetileté války, české stavovské povstání, průběh a důsledky třicetileté války zejména pro české země	
--	---	---	--

DĚJEPIS – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Modernizace společnosti: D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	▪ objasní pojmy baroko a osvícenství ▪ popíše barokní památky se zaměřením na regionální dějiny ▪ určí hlavní etapy revoluce, události a osobnosti a uvede všechny podstatné změny ve společnosti, nové myšlenky doby ▪ na historické mapě ukáže evropské země před napoleonskými válkami a po Vídeňském kongresu ▪ objasní význam vzniku USA ▪ uvede podstatu průmyslové revoluce a zdůvodní vznik průmyslové společnosti, srovná hospodářskou vyspělost států a doloží nerovnoměrnost hospodářského vývoje ▪ stanoví předpoklady, úkoly a cíle Národního obrození, posoudí úlohu buditelů ▪ sestaví přehled národně osvobozeneců, stanoví příčiny, popíše průběh revoluce 1848 a zhodnotí její význam ▪ vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa ▪ stanoví příčiny, popíše průběh a určí důsledky občanské války pro další vývoj USA	barokní kultura a osvícenství ➤ barokní památky v plzeňském kraji Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA ➤ Velká francouzská revoluce (situace ve Francii před revolucí, začátek revolučních událostí, fáze revoluce, důsledky pro Francii a šíření myšlenek v Evropě a ve světě) ➤ napoleonské období, vliv na Evropu a svět ➤ Vídeňský kongres ➤ válka za nezávislost, vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka, národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa ➤ počátky a rozvoj národního obrození revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů ➤ rok 1848 v Evropě a v Čechách ➤ osvobozeneců hnutí v evropských zemích ➤ sjednocení Itálie a Německa ➤ občanská válka v USA ➤ vznik Rakouska – Uherska a hospodářský ➤ politický a kulturní vývoj v českých zemích (osobnost císaře Františka	

	▪ posoudí postavení našich zemí v habsburské monarchii ▪ vysvětlí pojmy: parlament, ústava, volební právo, liberalizmus, konzervatismus, socialismus, občanská práva	Josefa) politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva ➤ charakteristika rakouského politického života ➤ občanská práva a parlament ➤ politika českého měšťanství ➤ T. G. Masaryk kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus ➤ mezinárodní vztahy před začátkem 1. sv. války a vznik vojenských bloků)	
Moderní doba: D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	▪ popíše vztahy mezi velmocemi ▪ vyhledá příčiny, popíše průběh války a posoudí důsledky	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky ➤ hlavní příčiny, způsob válčení, nové zbraně, významné bitvy ➤ situace na území Čech v době války ➤ důsledky války	

DĚJEPIS – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Moderní doba: D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich	▪ rozezná odlišnosti vývoje v evropských zemích, vysvětlí důsledky ▪ posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	EGS jsme Evropané - sestaví přehled vzniku a vývoje evropských i světových institucí - porovná počátky hospodářského,

nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	▪ popíše boj o samostatnost Československa, uvede formy odboje a hlavní představitele ▪ rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň naší země a její mezinárodní postavení ▪ vysvětlí pojmy: hospodářská krize, komunismus, fašismus, nacismus (i s jejich vlivem na mezinárodní vztahy) ▪ na příkladech zhodnotí vývoj meziválečné kultury ▪ s použitím mapy uvede hlavní události rozhodující bitvy a postup spojenců za 2. světové války ▪ uvede důsledky Mnichovské dohody pro další vývoj u nás i v Evropě ▪ popíše život v protektorátu a uvede hlavní odbojové organizace ▪ zhodnotí důsledky 2. světové války	➤ Pařížská mírová konference, Versailleský systém ➤ kultura meziválečného období první československá vláda a prezident ➤ další významné osobnosti Československa mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět ➤ světová hospodářská krize, vývoj v SSSR, Itálii a Německu druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích ➤ začátek války, napadení SSSR ➤ vstup USA do války, významné bitvy, ➤ otevření druhé fronty, osvobození Evropy domácí a zahraniční odboj ➤ Mnichovská dohoda ➤ protektorát Čechy a Morava ➤ exilová vláda, hlavní odbojové organizace ➤ vyhlazení Lidic a Ležáků fašisty ➤ SNP a květnové povstání českého lidu ➤ osvobození českého lidu politické, mocenské a ekonomické důsledky války	politického a vojenského sjednocování Evropy
Rozdělení a integrující se svět: D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky		studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných	

vzniku bipolárního světa; uveďte příklady střetávání obou bloků D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	▪ vysvětlí pojmy: studená válka, vojenské bloky, velmoci ▪ na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický ▪ sestaví přehled hlavních událostí 50. – 90. let v Evropě a ve světě ▪ posoudí vnitřní i mezinárodní postavení Československa ▪ objasní politický převrat v roce 1948 i s jeho důsledky ▪ posoudí závislost ČSSR na SSSR ▪ objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 ▪ s pomocí mapy uveďte změny související s rozpadem koloniálního systému ▪ sleduje tisk a vyhledává informace ▪ sestaví přehled nevýznamnějších objevů, vynálezů a uměleckých děl a jejich autorů	supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ➤ poválečné rozdělení světa ➤ Marshallův plán ➤ vznik OSN 1945 ➤ Norimberský tribunál, Postupimská konference, poválečný vývoj v západní Evropě, v Německu, v USA) ➤ vznik NATO, Varšavské smlouvy vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí), vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik Československo ➤ obnova ČSR, únor 1948, vytvoření totalitního režimu ➤ politické procesy 50. let, znárodnování průmyslu, kolektivizace zemědělství, pokusy o reformu ➤ okupace 1968, normalizace ➤ sametová revoluce – osobnost Václava Havla, pád komunistického režimu), vznik ČR rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	
--	---	---	--

Kurzívou je označené rozšiřující učivo.

5.5.2 Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět občanská výchova je vyučován v 6. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	0	0	1+1

Výuka občanské výchovy navazuje na znalosti osvojené v předmětu prvouka a vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Vyučovací předmět se zabývá mnohostrannou skutečností lidské minulosti, současnosti i budoucnosti. Vytváří občanské a právní vědomí žáků a vede je k aktivní účasti na životě společnosti. Klademe důraz na orientaci žáků v sociální realitě a jejich aktivní začleňování do různých společenských vztahů a vazeb, na sebepoznání a pochopení jejich postavení v různých typech kolektivů, na respektování odlišností druhých, na porozumění základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě a na fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopad na každodenní život člověka. Učivo občanské výchovy doplňuje vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Součástí výuky jsou exkurze a projekty k některým tematickým celkům, z nichž vybrané budou realizovány napříč všemi ročníky 2. stupně.

Rozvržení učiva v konkrétních ročnících:

6. ročník

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec

9. ročník

- Úvod do typologie států, význam státu
- Státní zřízení
- Hospodářská politika státu
- Úvod do právního minima
- Rozšíření právního povědomí
- Svět globalizace

Ve vyučovacím předmětu občanská výchova jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- ☒ vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- ☒ seznamujeme je s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- ☒ učíme žáky vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji a porovnávat je s podobnými či naopak odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- ☒ učíme je porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti a vyvozovat závěry
- ☒ vedeme je ke spontánnímu nacházení správné cesty k řešení konfliktů mezi lidmi

Kompetence komunikativní:

- ☒ vedeme je k výstižnému a souvislému formulování svých názorů, k vyjadřování vlastních myšlenek, citů a postojů
- ☒ učíme žáky pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- ☒ vedeme je k obhajování vlastních názorů
- ☒ umožňujeme jim využívat dostupné komunikační prostředky a technologie
- ☒ učíme je využívat různorodé zdroje informací společenského a společenskovedního charakteru

Kompetence sociální a personální:

- ☒ motivujeme žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- ☒ učíme je diskutovat
- ☒ spoluvytváříme pozitivní atmosféru ve třídě
- ☒ vedeme je k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost

Kompetence občanské:

- ☒ učíme žáky přijímat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- ☒ učíme je respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- ☒ vedeme je k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- ☒ motivujeme je k vytváření úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům

Kompetence pracovní:

- ☒ pomáháme jim nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další občanský rozvoj
- ☒ učíme je chápat cíl a riziko podnikání
- ☒ vedeme žáky k získávání základních znalostí pro realizaci podnikatelského záměru

Kompetence digitální

- ☒ vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- ☒ vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- ☒ podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY, MPV
Člověk ve společnosti VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance	▪ podílí se na sestavení pravidel chování žáků ve třídě (ve škole) ▪ orientuje se ve školním řádu, řádu odborných učeben a řádu školní jídelny ▪ uvede, kde jsou vnitřní předpisy umístěny a vysvětlí jejich význam ▪ rozlišuje pojmy: bydliště, rodiště; obec, radnice (obecní úřad) a zastupitelstvo ▪ uvede aktuální jméno starosty městského úřadu a jméno hejtmána svého kraje ▪ je schopen vyhledat informace o úředních dnech a hodinách ▪ nakreslí jednoduchý plánec městské čtvrti Plzeň Doubravka ▪ vytvoří propagační materiál o Plzni (historické a kulturní památky, slavné osobnosti – současné i minulé, známé plzeňské produkty výroby) ▪ vysvětlí pojmy: vlastenectví, nacionalismus, rasismus, xenofobie a extremismus ▪ uvede přítomnost národnostních menšin na území ČR ▪ do mapy ČR zakreslí místa nevýznamnějších národních památek i přírodních zajímavostí	naše škola ➤ život ve škole ➤ práva a povinnosti žáků ➤ význam a činnost žákovské samosprávy ➤ společná pravidla a normy ➤ vklad vzdělání pro život naše obec, region, kraj ➤ důležité instituce ➤ zajímavá a památná místa ➤ významní rodáci ➤ místní tradice ➤ ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku naše vlast ➤ pojem vlasti a vlastenectví ➤ zajímavá a památná místa ➤ co nás proslavilo ➤ významné osobnosti ➤ státní symboly ➤ státní svátky a významné dny kulturní život	VDO občanská společnost a škola - zdůvodní význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - spolupodílí se na tvorbě pravidel občan, občanská společnost a stát - zdůvodní význam občanské společnosti - aplikuje základní principy a hodnoty demokratické společnosti v praxi

ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	▪ objasní pojmy: kultura a umění ▪ vyjmenuje druhy umění ▪ rozlišuje jednotlivé umělecké slohy a jejich typické prvky ▪ rozlišuje kulturní instituce a upřesní jejich lokalizaci v Plzni ▪ vyhledá informace o aktuálním kulturním dění ve městě ▪ objasní pojmy: solidarita, lidskost, sociální nerovnost, tolerance ▪ respektuje sociokulturní odlišnosti a odmítá projevy rasizmu a extremismu	➤ rozmanitost kulturních projevů ➤ kulturní hodnoty ➤ kulturní tradice ➤ kulturní instituce ➤ masová kultura ➤ prostředky komunikace lidská setkání ➤ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi ➤ rovnost a nerovnost ➤ rovné postavení mužů a žen ➤ lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi ➤ potřební lidé ve společnost vztahy mezi lidmi ➤ osobní a neosobní vztahy ➤ mezilidská komunikace ➤ konflikty v mezilidských vztazích ➤ problémy lidské nesnášenlivosti zásady lidského soužití ➤ morálka a mravnost ➤ svoboda a vzájemná závislost ➤ pravidla chování	
Člověk jako jedinec VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování	▪ umí vysvětlit pojmy: charakter, vlastnosti člověka, sebehodnocení, empatie a emoce ▪ zamýšlí se nad smyslem a podstatou vlastního života ▪ vyhledá příběhy lidí z různými osudy a porovná je a najde klady a zápory obou typů ▪ sestaví žebříček životních hodnot	podobnost a odlišnost lidí ➤ projevy chování ➤ rozdíly v prožívání, myšlení a jednání ➤ osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti ➤ charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka ➤ vnímání, prožívání, poznávání a	

cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	a vysvětlí jeho pořadí ▪ napíše důvody nebo události, které by mohly změnit smysl života člověka a zároveň ho motivovat k dosažení vyšších životních cílů	posuzování skutečností, sebe i druhých lidí ➤ systém osobních hodnot, sebehodnocení ➤ stereotypy v posuzování druhých lidí osobní rozvoj ➤ životní cíle a plány ➤ životní perspektiva ➤ adaptace na životní změny, sebezměna ➤ význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	
--	--	--	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Stát a právo – 1. část VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-06 objasní význam právní	▪ orientuje se v Ústavě ČR ▪ rozlišuje pravomoci jednotlivých složek státní moci v ČR a zároveň uvede příklady institucionálního zastoupení ▪ chápe význam soudů ve společnosti ▪ uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) a uvede příklady jejich činnosti a spolupráce ▪ objasní úkoly institucí a orgánů podílejících se na správě obcí a krajů ▪ vysvětlí podstatu voleb do	právní základy státu ➤ Ústava ČR ➤ složky státní moci (legislativa, exekutiva, justikativa) ➤ jejich orgány a instituce ➤ obrana státu právní řád České republiky ➤ význam funkce právního řádu ➤ orgány právní ochrany občanů, soustava soudů (ústavní a obecné	VDO formy participace občanů v politickém životě - rozlišuje jednotlivé druhy voleb - popíše význam územních samosprávných celků (obec, kraj) principy demokracie jako formy vlády a způsobu - porovná a rozliší systémy demokratické a totalitní - doloží fungování demokracie na konkrétních příkladech MKV lidské vztahy - vysvětlí možnosti vzájemného obohacování různých kultur, ale

úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	zastupitelstev a Parlamentu ČR, demonstruje činnost voliče ve volební místnosti ▪ vysvětlí pojmy: demokracie, totalita, politický pluralismus ▪ na příkladech objasní výhody demokratického řízení státu pro dennodenní život občanů a průběžně dokládá zprávami z médií (tisk, televize, internet) ▪ objasní pojmy: rasismus, antisemitismus, xenofobie ▪ uvede příklady porušování lidských práv ▪ vysvětlí pojmy: diskriminace, nezávislost ▪ vyjmenuje základní světová náboženství a charakterizuje je ▪ posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a uvede příklady režimů, kde jsou utlačovány	soudnictví, hierarchie soudů v ČR) ➤ právní norma, předpis, publikování právních předpisů státní správa a samospráva ➤ orgány a instituce státní správy a samosprávy (kraje a obce) ➤ jejich úkoly principy demokracie ➤ znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu ➤ politický pluralismus ➤ význam a formy voleb do zastupitelstev lidská práva ➤ základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana ➤ úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech ➤ poškozování lidských práv, šikana, diskriminace ➤ náboženství (pojetí a význam nejznámějších náboženství, hnutí a sekty)	i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti - rozpozná rasové předsudky a diskriminaci a také jejich důsledky princip sociální smíru a solidarity - zdůvodní aktuální stav solidarity u člověka jako takového - srovná projevy solidarity v ČR s okolním světem - vysvětlí podstatu lidských práv a jejich dodržování
Stát a právo – 2. část VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná	▪ rozliší nejčastější typy a formy států a vyhledá konkrétní příklady	právní základy státu ➤ znaky státu, typy a formy státu ➤ státní občanství ČR	

jejich znaky VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	▪ na příkladech objasní význam právní úpravy důležitých právních vztahů, pracovní poměr, živnost, manželství atd. ▪ uvede, které právní úkony je způsobilý provádět a jaké jsou jejich právní důsledky ▪ vyjmenuje příklady protiprávního jednání a jeho možné důsledky ▪ respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	protiprávní jednání ➤ druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost ➤ porušování předpisů v silničním provozu ➤ porušování práv k duševnímu vlastnictví právo v každodenním životě ➤ důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající ➤ základní práva spotřebitele ➤ styk s úřady	
Člověk, stát a hospodářství VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a	▪ rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví (hmotné a duševní), uvede příklady ze svého okolí ▪ objasní potřebu jejich právní ochrany ▪ vyloží podstatu fungování trhu ▪ objasní pojmy nabídka a poptávka ▪ orientuje se v systému příjmu a	majetek, vlastnictví ➤ formy vlastnictví ➤ hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana ➤ hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví principy tržního hospodářství ➤ nabídka, poptávka, trh ➤ tvorba ceny, inflace ➤ podstat fungování trhu	

její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	výdejů státu		
Mezinárodní vztahy, globální svět VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	▪ jasně objasní podstatu, význam, výhody a nevýhody evropské integrace a uvede příklady ▪ charakterizuje vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů ▪ vyhledá požadované informace k EU ▪ objasní pojem globalizace a nastíní klady a zápory	evropská integrace ➤ podstata, význam, výhody ➤ Evropská unie a ČR globalizace ➤ projevy ➤ významné globální problémy	

Finanční gramotnost (peníze, hospodaření) je zpracována formou projektů jako kapitola 8 ŠVP.

5.6 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních zákonitostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- schopnosti klást si a správně formulovat otázky a hledat na ně adekvátní odpovědi o průběhu a příčinách různých přírodních procesů
- vyvozování patřičných závěrů ze získaných informací a poznatků
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí, v rámci udržitelného rozvoje
- zvládnutí krizových životních situací

5.6.1 Vyučovací předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	1+1	1+1

Ve třídách s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů je na druhém stupni vyučován v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1+1	2	1+2	1+1

Jedna vyučovací hodina navíc bude využita k procvičení a upevnění učiva 6. a 8. ročníku. Více času bude věnováno experimentálnímu ověřování učiva ve formě pokusů a projektů.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojování základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje u žáků rozvoj schopností abstraktního myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních sešitů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: atomy, skupenství a vlastnosti látek, radioaktivita
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení schopností a dovedností, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat – komunikace a kooperace (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie a jejich efektivní využívání v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, princip výroby el. energie, klady a zápory jaderné energetiky a její využití, vztah člověka a prostředí (EV)
- vede k využívání médií jako zdroje informací, umožňuje pochopení cílů a rozvíjí komunikační schopnosti, přispívá k využívání vlastních schopností k práci v realizačním týmu (MV)

Ve vyučovacím předmětu fyzika jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- ☒ vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ☒ vyžadujeme používání odborné terminologie
- ☒ vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- ☒ podporujeme nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů:

- ☒ zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci snaží o nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu k jeho řešení a vyhodnocení získaných dat
- ☒ podporujeme u žáků nalezení různých variant řešení úkolů v praxi

Kompetence komunikativní:

- ☒ práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskuzi
- ☒ vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální:

- ☒ využíváme skupinového vyučování k vedení žáků ke spolupráci při řešení problémů
- ☒ navozujeme situace k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti a ochotě pomoci

Kompetence občanské:

- ☒ vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, k ochraně životního prostředí
- ☒ podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie ve svém osobním životě

Kompetence pracovní:

- ☒ vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup při plnění zadaných úkolů
- ☒ vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami, přístroji a zařízeními

Kompetence digitální:

- ☒ podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- ☒ učíme žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- ☒ vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- ☒ vysvětlujeme význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi a riziky jejich využívání

FYZIKA 6. – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Látky a tělesa: F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	▪ rozlišuje látka pevné, kapalně, plynné ▪ nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalných, plynných a pevných látek ▪ chápe význam pojmu těleso ▪ pozná rozdíl mezi atomem a molekulou ▪ popíše stavbu atomu ▪ charakterizuje pojem neustálý neuspořádaný pohyb částic ▪ měří různými délkovými měřidly ▪ výsledek měření vyjadřuje číselnou hodnotou a jednotkou ▪ používá násobky a díly jednotky metr ▪ odhaduje přesnost měření ▪ určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny ▪ pomocí odměrného válce změří objem tělesa, používá jednotky objemu ▪ určí hmotnost tělesa vážením ▪ používá různé jednotky hmotnosti ▪ určí hustotu látky výpočtem z naměřených veličin hmotnosti a objemu ▪ uvede značku a jednotky hustoty látek (kg/m^3, g/cm^3) ▪ vyhledává hustoty látek v tabulkách ▪ uvede značku a jednotky času ▪ odhadne a změří dobu trvání děje ▪ uvede značku a základní jednotku teploty	vlastnosti látek a těles ➤ látky(tělesa) pevné, kapalně a plynné ➤ částicová stavba látek - atom, molekula, složení atomu ➤ vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - tvar, stlačitelnost ➤ difúze, Brownův pohyb měření fyzikálních veličin ➤ měření délky, objemu, hmotnosti pevných a kapalných těles – fyzikální jednotky, měřidla ➤ hustota látky ➤ měření času – jednotky času a měření času ➤ měření teploty těles - změny objemu pevných, kapalných a plynných těles při zahřívání nebo ochlazování, jednotky teploty, měření teploty těles	OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti - vyhledává a samostatně řeší problém EVM vztah člověka k prostředí - orientuje se v grafech

	▪ změří teplotu a zapíše výsledek ▪ rozlišuje kladné a záporné hodnoty teploty ▪ určí rozdíl teplot z naměřených hodnot ▪ změří změny teploty s časem a zaznamená je tabulkou a grafem ▪ uvede příklady teplotní roztažnosti pevných látek, kapalin a plynů		
Pohyb těles; síly F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-03 určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	▪ rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu ▪ objasní pojem trajektorie, vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou ▪ uvede, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme ▪ popíše pohyb přímočarý, křivočarý, posuvný a otáčivý ▪ rozezná, na základě předložených (změřených) hodnot dráhy a odpovídajících hodnot času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný ▪ uvede, jak značíme rychlost (km/h, m/s) ▪ experimentálně určí rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby, používá vztah $v = s/t$ ▪ vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu ▪ v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe navzájem působí silou a jaký je účinek vzájemného působení	pohyby těles ➤ klid a pohyb těles - trajektorie a dráha ➤ rozdělení pohybů – pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý, rovnoměrný a nerovnoměrný ➤ rychlost- jednotky rychlosti, její výpočet a měření ➤ výpočet dráhy a času - grafické znázornění rychlosti a dráhy pohybu síla ➤ vzájemné silové působení, znázornění a měření síly ➤ účinky síly - pohybové a deformační ➤ gravitační, třecí a tlaková síla ➤ znázornění, výpočet, jednotky, využití v praxi ➤ skládání a rozkládání sil - skládání dvou sil stejného či opačného směru ➤ těžiště a stabilita těles - těžiště a rovnováha sil	

	▪ změří velikost síly siloměrem ▪ znázorní sílu graficky ▪ určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti ▪ určí směr gravitační síly pomocí olovnice ▪ určí výslednici sil působících v jedné přímce ▪ rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze ▪ odhadne polohu těžiště a experimentálně jej určí ▪ rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní ▪ v jednoduchém případě změří třecí sílu ▪ porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch ▪ uvede příklady působení klidové třecí síly ▪ rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení ▪ předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí ▪ porovná tlaky vyvolané různými silami ▪ určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu ▪ navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak		
--	--	--	--

Elektromagnetické a světelné děje F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	▪ uvede hlavní jednotku el. náboje na základě znalosti druhu náboje ▪ určí, zda se nabitá tělesa budou odpuzovat nebo přitahovat ▪ rozhodne, kdy se jedná o kladný (záporný) iont a neutrální atom ▪ vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa ▪ popíše elektrické pole pomocí siločar ▪ sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného el. obvodu ▪ na základě experimentu rozhodne, zda je daná látka vodič nebo izolant ▪ uvede jednotku proudu a napětí ▪ měří el. proud ampérmetrem a el. napětí voltmetrem ▪ charakterizuje vedení el. proudu v kovech, v kapalinách, v plynech a v polovodičích ▪ vysvětlí rozdíl mezi polovodičem typu P a N ▪ popíše použití polovodičových součástek ▪ uvede, že odpor závisí na délce, teplotě, obsahu průřezu a materiálu vodiče ▪ uvede jednotku el. odporu ▪ objasní podstatu reostatu a používá ho k regulaci proudu ▪ určuje el. odpor ze změřeného el. napětí a el. proudu $R = U / I$ ▪ určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin	elektromagnetické děje ➤ el. jevy – el. náboj, el. pole ➤ el. napětí a el. proud stejnosměrný - el. obvod, měřicí přístroje, chemické zdroje napětí ➤ vodiče a izolanty el. proudu ➤ el. odpor vodiče - regulace proudu a napětí v el. obvodu, ochrana el. obvodů před zkratem a přetížením ➤ sériové a paralelní zapojení ➤ příkon a energie el. proudu - tepelné účinky el. proudu, spotřeba el. energie v domácnosti ➤ magnetické pole trvalého magnetu a Země - magnetické póly, indukční čáry ➤ cívka s proudem v magnetickém poli – pravidlo pravé ruky, elektromagnet ➤ elektromagnetická indukce - střídavý proud (napětí) a jeho základní charakteristika – graf, perioda, frekvence ➤ transformace stejnosměrného napětí ➤ stejnosměrný elektromotor ➤ bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními světelné jevy ➤ světlo a světelné zdroje - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, šíření, stín, zatmění Slunce a Měsíce ➤ odraz světla - zákon odrazu, zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem ➤ lom světla - zákon lomu, čočky (spojka, rozptylka) ➤ rozklad bílého světla hranolem
--	---	--

	▪ na jednotlivých vodičích ▪ při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro el. práci a výkon $P = U \cdot I, W = U \cdot I \cdot t$ ▪ ověří existenci magnetického pole v daném místě ▪ charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnet. pole na těleso ▪ uvede druhy magnetických pólů (severní, jižní) u daného magnetu ▪ uvede a načrtne průběh indukčních čar ▪ charakterizuje magnetické pole Země ▪ určí druh daného magnetického pólu u konkrétní cívky s proudem ▪ popíše či načrtne průběh indukčních čar u cívky s proudem ▪ vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a pojmy indukovaný proud, napětí ▪ charakterizuje střídavý proud a princip jeho vzniku ▪ rozliší stejnosměrný proud od střídavého ▪ charakterizuje periodu, kmitočet střídavého proudu (napětí) ▪ uvede vztah mezi periodou a frekvencí $f = 1/T$ ▪ objasní podstatu stavby a funkce transformátoru ▪ užívá vztah $\frac{N_2}{N_1} = \frac{U_2}{U_1}$ ▪ uvede konkrétní příklady otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem ▪ objasní podstatu složení a funkce		
--	---	--	--

	stejnoseměrného elektromotoru ▪ rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží ▪ rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průsvitné či neprůhledné ▪ uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích ▪ objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce ▪ vysvětlí vznik stínu a zatmění Slunce a Měsíce ▪ využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problémů a úloh ke konstrukci obrazu rovinným zrcadlem ▪ pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé ▪ pokusem najde ohnisko dutého zrcadla a určí jeho ohniskovou vzdálenost ▪ zobrazí daný předmět dutým zrcadlem ▪ uvede příklady využití kulových zrcadel ▪ na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, kdy dochází k lomu od kolmice ▪ dokáže pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světél ▪ objasní princip zobrazení předmětu čočkou ▪ rozpozná spojku a rozptylku ▪ objasní funkci lidského oka ▪ vysvětlí, proč nosíme brýle		
--	--	--	--

Mechanické vlastnosti tekutin F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	▪ porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin ▪ používá vztah $p_h = h \cdot \rho \cdot g$ pro výpočet hydrostatického tlaku ▪ předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně ▪ vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení ▪ objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny ▪ určí velikost a směr vztlakové síly v konkrétních situacích ▪ určí, z porovnání velikostí gravitační a vztlakové síly působících na těleso v kapalině, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat ▪ pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence ▪ porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku ▪ provede měření atmosférického tlaku ▪ objasní pojem vztlaková síla v atmosféře, uvede příklady praktického využití	mechanické vlastnosti kapalin a plynů ➤ tlak v kapalinách a plynech – hydrostatický tlak a jeho výpočet, spojené nádoby, Pascalův a Archimédův zákon	
Energie F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-6-02 zhodnotí výhody a nevýhody	▪ uvede jednotku práce a výkonu ▪ používá vztah $W = F \cdot s$ pro práci či vztah $P = W / t$ pro výkon ▪ objasní souvislost mezi konáním	energie ➤ mechanická práce a výkon ➤ pohybová a polohová energie a její přeměny, zákon zachování energie ➤ vnitřní energie tělesa a její souvislost	

využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	práce a pohybovou, resp. polohovou energii tělesa ▪ co do velikosti porovná pohybové energie těles na základě znalosti jejich rychlostí či hmotností ▪ užívá vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou energii tělesa ▪ určí ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) E_p pokles (vzrůst) E_k ▪ charakterizuje vnitřní energii tělesa ▪ porovná vnitřní energie těles ze znalosti teploty těles ▪ charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně ▪ rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) ▪ uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, sublimace, desublimace) látek ▪ charakterizuje souvislost skupenských přeměn se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek ▪ vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách ▪ vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny ▪ charakterizuje nasycenost vzduchu vodní párou a objasní jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu ▪ charakterizuje jadernou energii ▪ uvede příklady přirozených a umělých radionuklidů ▪ uvede základní typy radioaktivního	s teplotou tělesa - změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou ➤ změny skupenství látek - tání a tuhnutí, vypařování, var, kapalnění ➤ jaderná energie - jaderné záření, štěpná a termojaderná reakce, jaderná elektrárna, využití jaderné energie ➤ výroba el. energie a její vlivy na životní prostředí - přenosová soustava, elektrárna ➤ zdroje el. energie – obnovitelné (vodní, větrná, sluneční elektrárna), neobnovitelné (jaderná, tepelná elektrárna)	
---	---	---	--

	- záření a způsoby ochrany před ním ▪ charakterizuje štěpení jádra atomu ▪ vysvětlí řetězovou reakci ▪ uvede hlavní části jaderné elektrárny ▪ vysvětlí princip jaderného reaktoru ▪ uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu el. energie (přenosové vedení, transformátory, elektrárny) ▪ uvede hlavní části jednotlivých druhů elektráren ▪ dokáže posoudit pozitivní a negativní vlivy výroby el. energie na životní prostředí		
Zvukové jevy F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	▪ charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch ▪ charakterizuje šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování zředování prostředí, spojený s přenosem energie ▪ objasní odraz zvuku a vysvětlí vznik ozvěny ▪ charakterizuje tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním těles - uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka	zvukové jevy ➤ vznik a šíření zvuku – zdroje zvuku, šíření zvuku v různých prostředích, rychlost šíření zvuku, odraz zvuku na překážce a zvuková ozvěna ➤ tón, barva zvuku, hlasitost zvuku, hluk a ochrana před ním	
Vesmír F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	▪ uvede, že sluneční soustava je tvořena ▪ uvede Sluncem, osmi planetami, měsíci planet, planetkami, meteory a kometami	vesmír ➤ sluneční soustava a její složení - charakteristika pohybů planet ve sluneční soustavě, oběžná doba planety ➤ Slunce	

	▪ vyhledá základní charakteristiky o Slunci a planetách v tabulkách ▪ vysvětlí pojem oběžná doba planety, hvězdný a sluneční den, světelný rok ▪ orientuje se v mapě hvězdné oblohy a využívá ji k orientaci na obloze ▪ vysvětlí heliocentrismus a geocentrismus	➤ astronomické jednotky - hvězdný den, sluneční den, světelný rok ➤ orientace na obloze podle význačných nebeských objektů (planet, hvězd, souhvězdí), mapa oblohy ➤ základní představy o struktuře vesmíru a jeho vývoji	
--	--	---	--

5.6.2 Vyučovací předmět: CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	8.	9.
Počet hodin	2	2

Samostatný vyučovací předmět chemie vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy, např. s matematikou, přírodopisem, fyzikou, zeměpisem, výchovou ke zdraví, českým, anglickým a německým jazykem. Chemie je realizována jako ucelený přehled vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody. Vede žáky k poznávání jejich každodenního života z tohoto hlediska.

Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Dále jsou vedeni k ochraně vlastního zdraví i k ochraně přírody s důrazem na environmentální výchovu. Učební předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakci se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti. Aby si uvědomili význam uplatnění chemie v budoucnosti a vyvodili si nezbytnost ochrany životního prostředí i vlastního zdraví.

Chemie je vyučována v klasických vyučovacích hodinách. Během probírání jednotlivých témat doplňují teoretickou výuku praktická cvičení. Pro doplnění základního učiva lze použít videí, různých besed a exkurzí, včetně krátkodobých cílených projektů. V hodinách chemie se používají tyto formy výuky: výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové řešení – jednotlivci i skupiny, praktický nácvik dovedností. Dále práce na školních projektech, samostatná práce žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací (učebnice, internet, encyklopedie) a praktické ověřování získaných teoretických znalostí (včetně problémových úvah s environmentálním podtextem). Netradiční formou jsou diskuse skupin zastánců a odpůrců na skutečná praktická aktuální témata, náměty z environmentální výchovy a výchovy k myšlení v globálních souvislostech.

Ve vyučovacím předmětu chemie jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- ☑ nabízíme žákům řadu aktivačních metod i tradičních postupů, které jim přiblíží problematiku různých oborů chemie, včetně bezpečného zacházení s chemickými látkami a jejich aplikaci v nejrůznějších oblastech života
- ☑ předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou chemizace, environmentalistiky a globalizace, vedeme je k jejich pravidelnému využívání a hledání souvislostí pro sebe i společnost
- ☑ vedeme žáky k operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojení do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváření komplexního pohledu na přírodní jevy

Kompetence k řešení problémů:

- ☑ vedeme žáky k porovnávání teoretických poznatků a vlastních praktických zkušeností o chemických látkách, jejich vlastnostech, používání a jejich vlivu na životní prostředí i zdraví lidí
- ☑ nabádáme žáky k samostatnému pozorování chemických dějů a vlastností látek, provádění experimentů i řešení praktických úkolů, včetně vyhodnocování výsledků svého pozorování, vyvozování závěrů a souvislostí
- ☑ předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování, řešení úkolů a hledání stávajících i objevování nových souvislostí v rámci zdraví a jeho ochrany, bezpečnosti práce, environmentální výchovy

Kompetence komunikativní:

- ☑ nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů, vzorců, schémat i obrazových materiálů, souvisejících se stavbou atomů, molekul, prvků, směsí, sloučenin a chemickými technologiemi výroby i přírodních jevů
- ☑ podporujeme naslouchání druhým, porozumění jejich vyjádření, vhodnou reakci, zapojení se do diskuse, obhájení svého názoru a vhodnou argumentaci
- ☑ vedeme žáky k formování a prezentaci vlastního názoru na problematiku používání přírodních a uměle vytvořených látek, zvláště pak zdraví ohrožujících, jedů, zíravin, drog a omamných látek, včetně výrobků běžně používaných v domácnostech na bázi chemických technologií

Kompetence sociální a personální:

- ☑ vytváříme možnost spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivnit kvalitu společné práce
- ☑ umožňujeme se podílet na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské:

- ☑ nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností v souvislosti se zdravím a ochranou životního prostředí, a to včetně řešení modelových situací a jejich vlastních zkušeností z běžného života, kdy se jednalo o ochranu vod, ovzduší a bezpečnost při práci s chemikáliemi

- ☑ vedeme žáky k orientaci v základních ekologických souvislostech a enviromentálních problémech, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

- ☑ vedeme k osvojení si dovedností spojených s prováděním jednoduchých chemických pokusů, pozorováním vlastností látek při chemických reakcích či vysvětlování chemických dějů
- ☑ umožňujeme poznávání zásad bezpečnosti práce s chemikáliemi, zejména běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami, zároveň dbáme na to, aby žáci dokázali poskytnout první pomoc při nehodách či úrazech způsobených těmito látkami

Kompetence digitální:

- ☑ umožňujeme získávání nových poznatků formou badatelsky orientované výuky s využitím digitálních zařízení a aplikací
- ☑ podporujeme využívání digitálních technologií za účelem zaznamenání a vyhodnocení průběhu experimentu, usnadnění práce, zefektivnění či zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků
- ☑ vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, ke zvolení odpovídajícího postupu a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

CHEMIE – 8. - 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pozorování, pokus a bezpečnost práce CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	▪ zařadí chemii mezi přírodní vědy ▪ uvede, čím se chemie zabývá ▪ rozliší fyzikální tělesa a látky ▪ uvede příklady chemických dějů ▪ rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek ▪ pracuje bezpečně s různými látkami a přípravky	chemie jako věda ➤ vymezení předmětu chemie vlastnosti látek ➤ hustota ➤ rozpustnost ➤ tepelná a elektrická vodivost ➤ vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek zásady bezpečné práce ➤ ve školní pracovně (laboratoři) i běžném životě nebezpečné látky a přípravky ➤ H-věty, P-věty ➤ varovné piktogramy a jejich význam	OSV hodnoty, postoje, praktická etika - vytváří si povědomí o kvalitách typů odpovědnosti, spolehlivosti EVM ekosystémy - objasní cyklus oxidu uhličitého a kyslíku
Směsi CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	▪ uvede příklady směsí z běžného života	směsi ➤ směsi, složky směsí ➤ směsi různorodé, stejnorodé	

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	▪ rozliší různorodé a stejnorodé směsi ▪ rozliší různé druhy různorodých směsí ▪ správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ▪ ovládá výpočet složení roztoků, připraví roztok daného složení ▪ navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě ▪ sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci ▪ uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí ▪ uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi ▪ vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda ▪ prokáže znalost složení vzduchu ▪ aplikuje správnou metodu k oddělení složek vzduchu ▪ označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu ▪ uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu	(roztoky) ➤ druhy různorodých směsí ➤ složení roztoků – hmotnostní zlomek, koncentrace ➤ oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda ➤ destilovaná, pitná, odpadní ➤ výroba pitné vody ➤ čistota vody vzduch ➤ složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
Částicové složení látek a chemické prvky CH-9-3-01 používá pojmy atomy a molekula ve správných souvislostech CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na	▪ používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech ▪ slovně popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů ▪ používá značky a názvy vybraných chemických prvků	částicové složení látek ➤ atomy, molekuly ➤ atomové jádro, elektronový obal ➤ protony, neutrony, elektrony, valenční elektrony chemické prvky ➤ názvy, značky	

jejich možné vlastnosti	▪ vyhledá v tabulkách protonové číslo prvku a vysvětlí jeho význam ▪ používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech ▪ ze vzorce chemické sloučeniny odvodí kvalitativní a kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule) ▪ rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi ▪ popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti ▪ uvede příklady praktického využití vybraných kovů ▪ uvede základní složky vybraných slitin kovů a příklady využití těchto slitin ▪ uvede příklady praktického využití vybraných nekovů	➤ protonové číslo ➤ periodická soustava prvků chemické sloučeniny ➤ chemická vazba ➤ vznik iontů chemické prvky ➤ kovy a nekovy (vlastnosti) ➤ vlastnosti a použití významných kovů ➤ slitiny ➤ vlastnosti a využití významných nekovů	
Chemické reakce CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	▪ uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě ▪ rozliší výchozí látky a produkty ▪ zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce ▪ využije zákona o zachování hmotnosti k vyčíslení jednoduchých chemických rovnic ▪ rozliší mezi reakcemi reakce redoxní	chemické reakce ➤ chemická reakce, chemická rovnice ➤ výchozí látky a produkty ➤ úpravy (vyčíslení chemických rovnic) ➤ zákon zachování hmotnosti redoxní reakce ➤ oxidace a redukce ➤ elektrolýza a její využití při výrobě kovů a nekovů ➤ galvanické články ➤ koroze	

	- vysvětlí pojmy: oxidace, redukce - objasní, co je podstatou elektrolýzy a galvanického článku a uvede příklady praktického využití - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany před korozi - provede jednoduché výpočty s využitím vztahů pro n, M, m - posoudí vlivy na rychlost chemické reakce	chemické výpočty - látkové množství - molární hmotnost faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, reakční povrch, koncentrace, katalýza	
Anorganické sloučeniny CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 orientuje se ve stupnicích pH, měří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- zapiše z názvů vzorce oxidů, sulfidů, halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - bezpečně ředí roztoky kyselin, rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - zapiše z názvu vzorce vybraných kyselin, hydroxidů a naopak ze vzorců názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů - bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše	oxidy - pravidla chemického názvosloví, oxidační číslo - názvosloví oxidů - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů sulfidy - význam, názvosloví halogenidy - názvosloví, vlastnosti kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků - bezpečnost práce a první pomoc při práci s kyselinami a hydroxidy - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných hydroxidů neutralizace soli - vlastnosti a příprava	

	- je chemickými rovnicemi ▪ uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi ▪ rozliší, které látky patří mezi soli ▪ provede jednoduché přípravy solí ▪ zapíše z názvu vzorce vybraných solí a naopak ze vzorců názvy ▪ popíše vlastnosti a použití vybraných solí v praxi ▪ popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) ▪ vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití	➤ názvosloví vybraných solí ➤ vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí ➤ hnojiva ➤ tepelně zpracované materiály: cementy, vápno, sádra, keramika	
Organické sloučeniny CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	▪ rozliší anorganické a organické sloučeniny ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití ▪ uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu ▪ uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití ▪ rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ▪ rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami ▪ uvede, jak postupovat při vzniku požáru ▪ rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků ▪ na příkladech vzorců známých	uhlovodíky ▪ příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků zdroje uhlovodíků ➤ ropa, uhlí, zemní plyn paliva ➤ fosilní a průmyslově vyráběná paliva ➤ hoření, hořlaviny, význam tříd nebezpečnosti ➤ hašení, hasící prostředky deriváty uhlovodíků ➤ příklady v praxi významných alkoholů, karboxylových kyselin přírodní látky ➤ zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, a vitamínů	

	derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou skupinu) ▪ rozliší a запиše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků ▪ uvede vlastnosti a příklady vybraných derivátů uhlovodíků ▪ rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy		
Chemie a společnost CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	▪ doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka ▪ na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování živ. prostředí a jak tomu předcházet	chemický průmysl v ČR ➤ chemické výrobky ➤ rizika v souvislosti s životním prostředím ➤ recyklace surovin, koroze plasty a syntetická vlákna ➤ vlastnosti, použití likvidace detergenty, pesticidy, insekticidy hořlaviny léčiva a návykové látky	

5.6.3 Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět přírodopis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	1

Samostatný vyučovací předmět přírodopis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru přírodopis v RVP ZV. Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy např. s fyzikou, zeměpisem, chemií, výtvarnou výchovou, výchovou ke zdraví, českým, anglickým či německým jazykem. Přírodopis jako vyučovací předmět přináší ucelený pohled na přírodu, především na vztahy a souvislosti v přírodě probíhající. Mezi jeho hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáka na přírodu v celé její rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek pro sebe obohacování a zdokonalování.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 8 tematických okruhů:

1. tematický okruh: **Obecná biologie a genetika**
2. tematický okruh: **Biologie hub**
3. tematický okruh: **Biologie rostlin**
4. tematický okruh: **Biologie živočichů**
5. tematický okruh: **Biologie člověka**
6. tematický okruh: **Neživá příroda**
7. tematický okruh: **Základy ekologie**
8. tematický okruh: **Praktické poznávání přírody.**

Přírodopis je vyučován v klasických vyučovacích hodinách v učebně přírodopisu, v počítačové učebně, na školní zahradě nebo v okolí školy. Výuka je doplněna různými exkurzemi a projekty. V hodinách přírodopisu se používají tyto formy výuky – výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové řešení, práce na školních projektech, samostatná příprava žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací, terénní výuka. Kromě frontální výuky s využitím tradičních pomůcek se uplatňují i formy výuky ve dvojicích či skupinách i různé individuální formy práce. Z netradičních vyučovacích metod, forem a postupů vyučující může volit školní diskuse, problémové pojetí výuky, školní přírodopisné projekty, projekty zahrnující více předmětů atp. Při výuce jsou využívány učebnice, pracovní listy, pomůcky – přírodniny, modely, atlasy, mapy, encyklopedie, přírodopisné časopisy, internet atp. Dalšími významnými pomůckami jsou interaktivní tabule, mikroskopy, mobilní aplikace aj. Žáci se snaží klást otázky, na které vyhledávají příslušné odpovědi. Objevují nové souvislosti a využívají mezipředmětových vazeb. Jsou vedeni ke srozumitelnému vyjadřování nabytých vědomostí a k pozitivnímu vztahu k prostředí a k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu.

Ve vyučovacím předmětu přírodopis jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- ☒ klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- ☒ vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků ekologického přírodopisu
- ☒ umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- ☒ podporujeme formování komplexního pohledu na přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů:

- ☒ podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- ☒ motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- ☒ dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní:

- ☒ vedeme žáky k týmové práci při řešení obsáhlejších úkolů
- ☒ zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální:

- ☒ vedeme k sebehodnocení
- ☒ samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- ☒ stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské:

- ☒ vychováváme environmentálně myslícího jedince
- ☒ vedeme k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a pohlížení na ně komplexně
- ☒ klademe důraz na poskytování účinné pomoci (podle svých možností) a zodpovědné chování v krizových situacích

Kompetence pracovní:

- ☒ podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- ☒ vedeme k dodržování řádů v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- ☒ vedeme k úctě k práci

Kompetence digitální:

- ☒ vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- ☒ rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- ☒ vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- ☒ při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

HLAVNÍ OKRUHY – OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obecná biologie a genetika: P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	▪ vysvětlí pojmy: parazitismus, symbióza, predátor, rozkladač ▪ rozpozná konkrétní způsob výživy u vybraných druhů rostlin a živočichů ▪ popíše průběh dýchání rostlin a rozezná způsoby dýchání u jednotlivých skupin živočichů ▪ objasní význam a průběh fotosyntézy u rostlin, rozliší organické a anorganické látky ▪ vysvětlí pohlavní a nepohlavní rozmnožování ▪ popíše přímý či nepřímý vývin vybraných bezobratlých živočichů, objasní pojmy živorodost a vejcorodost ▪ vysvětlí význam půdních bakterií	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam ➤ výživa rostlin a živočichů ➤ dýchání rostlin a živočichů ➤ růst rostlin – fotosyntéza, organické látky a anorganické látky ➤ rozmnožování rostlin ➤ opylení, oplození ➤ vývin nižších a vyšších rostlin ➤ vývin živočichů ➤ reakce na podněty ➤ názory na vznik života viry a bakterie ➤ výskyt bakterií v půdě, jejich význam ➤ rozdělení bakterií člověku prospěšných a pro člověka škodlivých	
Biologie hub: P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	▪ popíše stavbu těla vybraných hub ▪ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ▪ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	houby bez plodnic ➤ základní charakteristika ➤ pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi ➤ stavba hub s plodnicemi – houby lupenaté a rourkaté ➤ výskyt a výživa vybraných druhů hub ➤ význam hub pro konkrétní ekosystém	

	▪ popíše význam a výskyt vybraných druhů lišejníků	➤ zásady sběru ➤ rozdělení hub podle požitelnosti ➤ konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky ➤ výskyt a význam vybraných druhů	
Biologie rostlin: P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	▪ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů ▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	fyziologie rostlin ➤ základní princip fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin ➤ poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin ➤ jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	
Biologie živočichů: P-9-4-02 rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	▪ rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▪ pozoruje živočichy v jejich přirozeném prostředí a objasní jejich přizpůsobení podmínkám prostředí	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla ➤ živočišná buňka ➤ tkáně, orgány, orgánové soustavy jednotlivých skupin bezobratlých živočichů ➤ organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ➤ rozmnožování jednotlivých skupin bezobratlých živočichů a prvků	

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ▪ popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	vývoj, vývin a systém živočichů ➤ významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí, strunatci rozšíření, význam a ochrana živočichů ➤ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy ➤ péče o vybrané domácí živočichy ➤ chov domestikovaných živočichů ➤ živočišná společenstva projevy chování živočichů	
Základy ekologie: P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	▪ uvede příklady výskytu konkrétních organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců ve vybraných ekosystémech, zhodnotí jejich význam ▪ rozliší vybrané chráněné rostliny a živočichy, objasní správné chování člověka v přírodě	organismy a prostředí ➤ vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím ➤ populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy ➤ potravní řetězce ➤ rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí ➤ globální problémy a jejich řešení ➤ chráněná území	
Praktické poznávání přírody: P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	▪ používá mikroskop a lupu pro pozorování ▪ provede jednoduché laboratorní úkony při pozorování rostlin ▪ užívá atlasy a klíče pro určování rostlin a živočichů	praktické metody poznávání přírody ➤ pozorování lupou a mikroskopem ➤ zjednodušené určovací klíče a atlasy ➤	

PŘÍRODOPIS – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY – OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obecná biologie a genetika: P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	▪ vysvětlí pojmy: parazitismus, symbióza, predátor, rozkladač ▪ rozpozná konkrétní způsob výživy u vybraných druhů rostlin a živočichů ▪ popíše průběh dýchání rostlin a rozezná způsoby dýchání u jednotlivých skupin živočichů ▪ objasní význam a průběh fotosyntézy u rostlin, rozliší organické a anorganické látky ▪ vysvětlí pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin; popíše květ, plod ▪ popíše vývin vybraných nižších a vyšších rostlin ▪ popíše přímý či nepřímý vývin vybraných živočichů, objasní pojmy živorodost a vejcorodost ▪ rozliší organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ▪ objasní způsob života jednobuněčných organismů ▪ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam ➤ výživa rostlin a živočichů ➤ dýchání rostlin a živočichů ➤ růst rostlin – fotosyntéza, organické látky a anorganické látky ➤ rozmnožování rostlin ➤ vývin nižších a vyšších rostlin ➤ vývin živočichů ➤ reakce na podněty viry a bakterie ➤ výskyt virů ➤ výskyt bakterií a jejich význam pro člověka – využití bakterií ➤ praktické využití	EVM základní podmínky života - ekosystémy-biodiverzita - vysvětlí význam biodiverzity, posoudí ohrožení a ochranu rozmanitosti přírody ve světě a u nás
Biologie rostlin: P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až	▪ popíše a určí význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin	anatomie a morfologie rostlin ➤ stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	

k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů - rozlišuje základní skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - u důležitých zástupců rostlin určí jejich hospodářský význam	fyziologie rostlin - základní princip fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin - jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	
Biologie živočichů: P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - popíše jejich rozmnožování - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - pozoruje živočichy v jejich přirozeném prostředí a objasní jejich přizpůsobení podmínkám prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka - tkáň, orgány, orgánové soustavy jednotlivých skupin živočichů - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - rozmnožování jednotlivých skupin živočichů vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –strunatci - vývoj a vývin strunatců rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	

	▪ i pro člověka ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	➤ péče o vybrané domácí živočichy ➤ chov domestikovaných živočichů ➤ živočišná společenstva projevy chování živočichů	
Základy ekologie: P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	▪ uvede příklady výskytu konkrétních organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců ve vybraných ekosystémech, zhodnotí jejich význam ▪ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému ▪ rozliší vybrané chráněné rostliny a živočichy, objasní správné chování člověka v přírodě	organismy a prostředí ➤ vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím ➤ populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy ➤ potravní řetězce ➤ rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí ➤ globální problémy a jejich řešení, chráněná území ➤ chráněné druhy rostlin a živočichů v jednotlivých ekosystémech	
Praktické poznávání přírody: P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	▪ používá mikroskop a lupu pro pozorování ▪ provede jednoduché laboratorní úkony při pozorování rostlin ▪ užívá atlasy a klíče pro určování rostlin a živočichů	praktické metody poznávání přírody ➤ pozorování lupou a mikroskopem ➤ zjednodušené určovací klíče a atlasy ➤ založení herbáře a sbírek	

PŘÍRODOPIS – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY – OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obecná biologie a genetika: P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - objasní pojmy: gen, křížení, genetika	dědičnost a proměnlivost organismů - pohlavní a nepohlavní rozmnožování - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací - gen, křížení	OSV rozvoj schopností poznávání - pozoruje mikroskopem - vytváří mikroskopický preparát - porovnává a vyvozuje závěry
Biologie živočichů: P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných strunatců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - objasní rozmnožování jednotlivých skupin strunatců - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - pozoruje živočichy v jejich přirozeném prostředí a objasní jejich přizpůsobení podmínkám prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, stavba živočišné buňky, funkce jednotlivých organel - tkáň, orgány, orgánové soustavy strunatců - rozmnožování strunatců vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –strunatci - vývoj a vývin strunatců rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů - živočišná společenstva projevy chování živočichů	

	prostředí		
Biologie člověka: P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	▪ objasní vznik nového jedince od početí po stáří ▪ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vysvětlí jejich vztahy ▪ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	fylogeneze a ontogeneze člověka ➤ rozmnožování člověka – vývin nového jedince, průběh lidského života anatomie a fyziologie ➤ stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla ➤ orgány, orgánové soustavy ➤ vyšší nervová činnost nemoci, úrazy a prevence ➤ příčiny, příznaky ➤ praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí ➤ závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	

PŘÍRODOPIS – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY – OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obecná biologie a genetika: P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	▪ rozliší základní projevy a podmínky života ▪ uvede příklady názorů na vznik života ▪ uvede příklady dědičnosti	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam ➤ výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin ➤ reakce na podněty ➤ názory na vznik života dědičnost a proměnlivost organismů	OSV rozvoj schopností poznávání - pozoruje mikroskopem - vytváří mikroskopický preparát - porovnává a vyvozuje závěry

	- v praktickém životě ▪ objasní pojmy: gen, křížení, genetika	➤ podstata dědičnosti a přenos dědičných informací ➤ gen, křížení	
Neživá příroda: P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochrana před nimi	▪ objasní vznik Země ▪ popíše stavbu Země ▪ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ▪ vysvětlí praktický význam vybraných nerostů a hornin ▪ popíše příčiny a důsledky vnitřních i vnějších geologických procesů ▪ popíše složení, vlastnosti a význam půdy ▪ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ▪ uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi ▪ uvede význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	Země ➤ vznik a stavba Země nerosty a horniny ➤ vznik a vlastnosti nerostů ➤ kvalitativní třídění hornin ➤ praktický význam a využití zástupců nerostů a hornin, určování jejich vzorků vnější a vnitřní geologické procesy ➤ příčiny a důsledky půdy ➤ složení, vlastnosti a význam půdy vývoj zemské kůry a organismů na Zemi ➤ geologické změny ➤ vznik života ➤ výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí podnebí a počasí ve vztahu k životu ➤ význam vody a teploty prostředí pro život ➤ ochrana a využití přírodních zdrojů ➤ význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život ➤ vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	

	▪ popíše příčiny vzniku mimořádných událostí a přírodních světlových katastrof ▪ jmenuje nejčastější mimořádné přírodní katastrofy ČR	mimořádné události způsobené přírodními vlivy ➤ příčiny vzniku mimořádných událostí ➤ přírodní světové katastrofy ➤ nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
Základy ekologie: P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	▪ objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	organismy a prostředí ➤ vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím ➤ populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy ➤ potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí ➤ globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
Praktické poznávání přírody: P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	▪ používá mikroskop a lupu pro pozorování	praktické metody poznávání přírody ➤ pozorování lupou a mikroskopem ➤ zjednodušené určovací klíče	

5.6.4 Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	1+1	2	1

Samostatný vyučovací předmět zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Zeměpis také úzce spolupracuje s dalšími vyučovacími předměty, především s přírodopisem a dějepisem. Mezipředmětovými vztahy je vázán na fyziku, chemii, výtvarnou výchovu, občanskou výchovu, informatiku, český jazyk a cizí jazyky, matematika apod.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 7 tematických okruhů:

1. tematický okruh: **Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie**
2. tematický okruh: **Přírodní obraz Země**
3. tematický okruh: **Regiony světa**
4. tematický okruh: **Společenské a hospodářské prostředí**
5. tematický okruh: **Životní prostředí**
6. tematický okruh: **Česká republika**
7. tematický okruh: **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**

Žáci získávají a rozšiřují si poznatky a dovednosti o vztazích mezi člověkem a jeho prostředím. Tyto znalosti a dovednosti aplikují do své práce. Seznamují se se životem lidí v návaznosti na přírodu nejen v České republice, ale i v jednotlivých regionech světa. Žáci se učí orientovat v současném světě a získávají důležité informace o globálních problémech lidstva. V praktické části získávají dovednosti pro práci s mapami a informačními materiály, učí se orientovat v problému a vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Žáci jsou vedeni ke spolupráci se spolužáky a k zažívání úspěchů z vlastní činnosti.

V hodinách zeměpisu se používají tyto formy výuky – výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové vyučování, práce na školních projektech, samostatná příprava žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací. Nedílnou součástí je i terénní výuka. Při výuce jsou využívány učebnice, pracovní listy, pomůcky (globus, atlasy, mapy atd.), geografické časopisy, encyklopedie a internet. Vyučovací předmět zeměpis využívá většinou samostatnou odbornou učebnu, některé formy výuky se uskutečňují také v odborné počítačové učebně. Žáci pracují v těchto učebnách na zadaných úkolech v kolektivu celé třídy, ve skupinách i individuálně.

Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení, zeměpisných exkurzí a školních projektech ve vybraných lokalitách.

Výuka vyučovacího předmětu nabízí řadu tradičních i inovačních metod, forem a postupů ve výuce. Kromě frontální výuky s využitím tradičních pomůcek (globus, mapy, atlasy, videosnímky, katalogy, časopisy, encyklopedie atd.) se uplatňují i formy výuky ve dvojicích či skupinách a různé individuální formy výuky. Z netradičních vyučovacích metod, forem a postupů vyučující může volit např. školní diskuse, problémové pojetí výuky, školní zeměpisné projekty, besedy s experty (manažeři firem, novináři, geografové) atd. V hodinách zeměpisu se žáci učí klást otázky, na které vyhledávají příslušné odpovědi. Objevují nové souvislosti a využívají mezipředmětových

vazeb. Odpovědi vyhledávají v tisku, na internetu, v odborných příručkách, encyklopediích atd. Dále zpracovávají referáty, což vede žáky k samostatnosti, k využívání digitálních kompetencí a k propojování získaných vědomostí. Žáci jsou vedeni k srozumitelnému vyjadřování nabytých vědomostí a k pozitivnímu vztahu k prostředí a k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu.

Ve vyučovacím předmětu zeměpis jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu zeměpis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- ☒ klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, s mapou a vyhledávání informací
- ☒ vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných zeměpisných termínů, symbolů a znaků
- ☒ umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- ☒ podporujeme formování komplexního pohledu na zeměpis jako přírodovědný i společenskovední obor

Kompetence k řešení problémů:

- ☒ podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- ☒ motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- ☒ dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní:

- ☒ vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do diskuse a k vhodné argumentaci
- ☒ nabízíme využití informačních a komunikačních prostředků s okolním světem
- ☒ zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální:

- ☒ vedeme k sebehodnocení
- ☒ samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- ☒ stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování
- ☒ umožňujeme zapojení do týmové práce při řešení obsáhlejších úkolů

Kompetence občanské:

- ☒ podněcujeme respektování odlišností a přesvědčení druhých, schopnost empatie
- ☒ seznamujeme žáky s národními tradicemi a ochranou kulturního a historického dědictví
- ☒ preferujeme znalost základních principů environmentální problematiky a rozhodování se v zájmu ochrany přírody

Kompetence pracovní:

- ☒ vedeme k úctě a ochraně životního prostředí
- ☒ vedeme k dodržování řádů v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- ☒ při terénní práci podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, vedeme k úctě k práci

Kompetence digitální:

- ☒ vedeme k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, vedeme k jejich využívání při učení i zapojení do života školy
- ☒ podněcujeme k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, vedeme k volbě vhodného postupu, způsobu a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- ☒ motivujeme k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

ZEMĚPIS – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-01 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	▪ vyhledá a přiměřeně roztrídí informace z různých zdrojů ▪ používá základní geografické pojmy ▪ orientuje se a vyhledává v atlase dle zeměpisné sítě ▪ používá glóbus ▪ vysvětlí pojmy plán, mapa, měřítko mapy a výpočet skutečných vzdáleností ▪ orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách a plánech, aktivně s nimi pracuje	Komunikační geografický a kartografický jazyk ➤ základní zdroje geografických informací a statistických dat ➤ kartografické produkty, jejich využití ➤ výškopis a polohopis, ➤ legenda ➤ pojmy: vrstevnice, nadmořská a relativní výška ➤ poledníky, rovnoběžky ➤ zeměpisná délka, šířka Geografická kartografie a topografie ➤ glóbus jako model Země, jeho měřítko ➤ zeměpisné souřadnice ➤ mapa, plán – měřítko, obsah ➤ orientace v mapě a v plánu	EGS Evropa a svět nás zajímají - vliv lidí na krajinu a životní prostředí
Přírodní obraz Země Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky	▪ popíše tvar Země s pomocí glóbu ▪ objasní postavení Slunce ve vesmíru, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi	Země jako vesmírné těleso ➤ pohyby Země – střídání ročních období, střídání dne a noci ➤ pásmový čas, časová pásma na Zemi	

a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	▪ pomocí glóbu předvede názorné otáčení Země kolem zemské osy ▪ určí délku otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce a zhodnotí důsledky pohybů Země ▪ porozumí časovým pásmům ▪ objasní a nakreslí stavbu zemského tělesa ▪ porozumí pojmu litosféra, zemětřesení, sopečná činnost, magma a láva ▪ vyjádří základní představu o vzniku pohoří a popíše zvětrávání ▪ rozlišuje typy krajiny ▪ objasní pojmy počasí, podnebí ▪ vymezí jednotlivé podnebné pásy ▪ vysvětlí pojmy vítr, uragán, tajfun, hurikán, tornádo ▪ popíše oběh vody v přírodě ▪ vyhledá na mapě světa jednotlivé oceány a popíše jejich význam ▪ vysvětlí rozdíl mezi průlivem a průplavem a vyhledá na mapě světa ▪ znázorní vodní tok a jeho části od pramene k ústí ▪ vysvětlí rozdíl mezi přírodními a umělými vodními nádržemi ▪ popíše vznik a složení půd na Zemi ▪ rozliší půdní typ a druh ▪ vyhledá rozmístění tropických deštných pralesů, savan, pouští, polopouští, subtropické krajiny, stepí a lesostepí, lesů, tunder, polárních	Krajinná sféra ➤ stavba zemského tělesa ➤ litosféra, zemětřesení, sopečná činnost ➤ horotvorná činnost a zvětrávání ➤ typy krajiny ➤ atmosféra ➤ hydrosféra ➤ pedosféra Systém přírodní sféry na planetární úrovni ➤ geografické pásy, geografická (šířková pásma), výškové stupně ➤ tropické deštné lesy ➤ savany	
--	---	--	--

	pustin a uvede charakteristické znaky dané oblasti, popíše základní faunu a floru ▪ vyhledá vysoká pohoří a vysvětlí důvody měnící se krajiny v závislosti na měnící se nadmořské výšce	➤ pouště a polopouště ➤ subtropické krajiny ➤ stepi a lesostepi ➤ lesy mírného pásu ➤ tundry a polární krajiny ➤ výškové stupně v krajině Systém přírodní sféry na regionální úrovni ➤ přírodní oblasti	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-02 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	▪ určí hlavní světové strany ▪ pohybuje se v terénu podle mapy ▪ zobrazuje krajinu do jednoduchého náčrtku	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze ➤ určování hlavních světových stran ➤ pohyb podle mapy, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ➤ živelní pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

ZEMĚPIS – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Regiony světa Z-9-3-01 lokalizuje na mapách	▪ pojmenuje a vyhledá v atlase a na	Světadíly, oceány, makroregiony světa, modelové regiony světa	

světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	▪ mapě světa oceány a světadíly ▪ zhodnotí geografickou polohu jednotlivých světadílů ▪ vyhledá v atlase a na mapě významné místopisné pojmy jednotlivých světadílů ▪ popíše a zhodnotí přírodní poměry jednotlivých světadílů ▪ charakterizuje obyvatelstvo jednotlivých světadílů ▪ zhodnotí hospodářský potenciál jednotlivých světadílů a lokalizuje oblasti cestovního ruchu ▪ vyhledá v atlase a na mapách vybrané státy jednotlivých světadílů ▪ vyhledá jednotlivé státy Evropy, určí jejich hlavní a další významná města, popíše geografickou polohu ▪ podá stručný geografický přehled vybraných modelových států jednotlivých světadílů	➤ světadíly a oceány ➤ Evropa ➤ Afrika ➤ Austrálie a Oceánie ➤ Amerika ➤ Asie ➤ Antarktida a Arktida	
---	---	--	--

ZEMĚPIS – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Česká republika Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní	▪ určí zeměpisnou polohu ČR v rámci Evropy a celého světa ▪ vymezí rozlohu, tvar a hranice ČR v evropském kontextu ▪ objasní vznik pohoří v ČR	Česká republika ➤ zeměpisná poloha ČR v rámci Evropy a v rámci světa ➤ rozloha, tvar a hranice ČR ➤ geologie – vznik jednotlivých pohoří ČR	EGS objevujeme Evropu a svět - rozvíjí vědomosti potřebné pro porozumění odlišností mezi národy - rozvíjí samostatné uvažování a

poměry místního regionu Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	v evropském i světovém kontextu, vymezí surovinové zdroje ČR ▪ rozpozná a vyjmenuje významné geomorfologické a hydrologické útvary v ČR a ukáže je na mapě ▪ porovná klima jednotlivých klimatologicky odlišných regionů ČR, vysvětlí příčiny rozdílů ▪ hodnotí jednotlivé typy a druhy půd vyskytující se v ČR v souvislosti s jejich lokalizací ▪ hodnotí lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu ▪ uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států ▪ lokalizuje na mapách a stručně charakterizuje jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ▪ určí zeměpisnou polohu v rámci kraje, České republiky i Evropy ▪ vyjmenuje kritéria pro vymezení Plzeňského kraje ▪ zhodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry Plzně	➤ geomorfologie ČR – nejznámější pohoří, nížiny, jejich lokalizace v rámci ČR ➤ hydrologie – významné řeky, přehradní nádrže, rybníky, jezera, podpovrchová voda v ČR ➤ klimatologie ČR – rozdíly v klimatu jednotlivých oblastí, příčiny rozdílů ➤ pedologie – typy a druhy půd vyskytující se v jednotlivých oblastech ČR ➤ obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry ➤ rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství ➤ transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady ➤ hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu regiony České republiky ➤ územní jednotky státní správy a samosprávy ➤ krajské členění ➤ kraj místního regionu místní region ➤ zeměpisná poloha Plzně, kritéria pro vymezení Plzně a Plzeňského kraje ➤ základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika Plzně a plzeňského kraje	využívá znalostí o EU EVM lidské aktivity a problémy životního prostředí - snaží se komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat a obhajovat své názory
--	--	---	--

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	▪ plánuje trasu, dopravu a obsah výletu ▪ popisuje jednotlivá místa v Plzeňském kraji ▪ charakterizuje dané oblasti na základě zjištěných informací, které třídí a zpracovává	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze ➤ plánování výletů v rámci ČR za použití dostupných informací z různých informačních zdrojů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ➤ živelní pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	
--	---	---	--

ZEMĚPIS – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Regiony světa Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti	▪ vyhledá v mapách světa významné prvky členitosti ▪ určí podnebné pásy ▪ určí úmoří a vyhledá v atlase a mapách významné řeky a jezera ▪ vyhledá a pojmenuje vegetační pásma ▪ zařadí příklady fauny a flóry ▪ vyhledá nejhustěji a řídce zalidněné oblasti ▪ vyhledá v atlase a v mapách základní státy a další místopisné pojmy ▪ popíše přírodní poměry jednotlivých oblastí ▪ zhodnotí hospodářský význam dané	Opakování světadílů Evropa, Afrika, Amerika, Austrálie, Asie v libovolném pořadí - orientace na mapě	

	oblasti ▪ podá stručný geografický přehled vybraného modelového státu		
Společenské a hospodářské prostředí Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	▪ vyhledá počet obyvatel v současném světě a určí nejpočetnější státy ▪ vyhledá nejhustěji zalidněná území na Zemi a nedotčené oblasti Země ▪ vysvětlí pojmy emigrace a imigrace ▪ rozlišuje základní rasy, lokalizuje hlavní světové jazyky a jejich územní rozšíření ▪ rozlišuje sídla podle velikosti ▪ posoudí funkci měst ▪ posoudí vzájemnou propojenost osídlení ▪ vyhledá na plánu města Plzně jednotlivé zóny podle funkčního využití ▪ zhodnotí význam zemědělství, popíše různé druhy zemědělství ▪ s pomocí map vyhledá hlavní zemědělské oblasti světa ▪ zhodnotí význam rybolovu a vyhledá na mapách hlavní rybolovné oblasti ▪ rozlišuje základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví ▪ rozlišuje nerostné suroviny dle jejich využití ▪ zvažuje problémy spojené s těžebním i energetickým průmyslem ▪ rozlišuje základní odvětví zpracovatelského průmyslu ▪ rozlišuje dopravu podle funkce, podle druhu dopravního prostředku	obyvatelstvo světa ➤ počet obyvatel v současném světě a nejpočetnější státy ➤ nejhustěji zalidněná území na Zemi a nedotčené oblasti Země ➤ emigrace, imigrace ➤ základní rasy ➤ hlavní světové jazyky ➤ sídla podle velikosti ➤ funkce měst ➤ propojenost osídlení ➤ jednotlivé zóny Plzně podle funkčního využití světové hospodářství ➤ světové zemědělství ➤ hlavní zemědělské oblasti světa ➤ rostlinná výroba ➤ živočišná výroba ➤ rybolov ➤ světová průmyslová výroba ➤ těžební a energetický průmysl ➤ zpracovatelský průmysl ➤ doprava	

	▪ zhodnotí význam služeb ▪ rozlišuje typy cestovního ruchu a zhodnotí význam pro hospodářství ▪ na mapách vyhledá hlavní světové oblasti cestovního ruchu ▪ porovná státy světa na základě podobných a odlišných znaků (poloha, rozloha, tvar území, počet obyvatel, svrchovanost, státní zřízení, vnitřní uspořádání, politický systém, hospodářská vyspělost a úroveň) ▪ uvede názvy hlavních mezinárodních organizací ▪ vyhledá nově vzniklé státy koncem 20. století a počátkem 21. století	➤ služby obyvatelstvu ➤ cestovní ruch a rekreace regionální společenské, politické a hospodářské útvary ➤ politická mapa současného světa ➤ příklady rozdělení na menší územně správní celky ➤ mezinárodní organizace ➤ nově státy na mapě světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy ➤ aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa ➤ sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
Životní prostředí Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika	▪ rozliší a popíše přírodní krajiny a kulturní krajiny ▪ vyjmenuje vnější a vnitřní krajínotvorné činitele ▪ na příkladech vysvětlí poškozování krajiny a životního prostředí ▪ zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich obnovitelnosti a vyčerpatelnosti ▪ posoudí vliv kvality životního prostředí na zdraví obyvatelstva	krajina ➤ vzhled přírodní a kulturní krajiny a jejich charakteristické znaky ➤ krajinné složky, ekosystém, biomy, ➤ funkce a vzhled krajiny ➤ vnější a vnitřní krajínotvorní činitelé vztah příroda a společnost ➤ přírodní zdroje z hlediska jejich obnovitelnosti a vyčerpatelnosti ➤ globální, ekologické a environmentální problémy lidstva	

přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	▪ uvede nejznámější chráněná území přírody v ČR (NP), lokalizuje je na mapách a objasní jejich důležitost	➤ ochrana životního prostředí	
---	---	---	--

5.7 Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

5.7.1 Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován v 1.– 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Předmět hudební výchova je vyučován na obou stupních základního vzdělávání s časovou dotací 1 hodiny týdně pro 1. – 9. ročník. Výuka probíhá v polo odborných učebnách. Bývají do ní začleňovány krátkodobé projekty. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova žáka ovlivňuje, rozvíjí jeho osobnost, a především jeho hudebnost. Snaží se rozvíjet receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti žáků, a to zejména vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými aktivitami. Upozorňuje na společenské funkce hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně je vede k jejich rozlišení. Seznamuje žáky s národní hudební kulturou a kulturou jiných zemí. Zdůrazňuje schopnost hudebního umění minulosti i dneška působit na žáka emocionálně. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních (práce s hlasem), instrumentálních (hry na jednoduché hudební nástroje), hudebně pohybových (tanec, gesta) a poslechových činností (vnímání, interpretace, rozpoznávání žánrů) k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Umožňuje žákům hudebně se realizovat a vyjádřit tak své pocity a najít si svůj vlastní hudební styl. Učební osnovy 6. až 9. ročníku budou zpracovány v tematických plánech jednotlivých ročníků.

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáka k celoživotnímu zájmu o hudbu a kulturu jako takovou
- ☒ učíme ho v širších souvislostech vyhledávat a třídit informace s hudební tematikou, rozumět a využívat hudební terminologii

Kompetence k řešení problémů

- ☒ posilujeme žákovu sebedůvěru při aktivních hudebních činnostech
- ☒ kladně ho motivujeme
- ☒ poukazujeme na jeho zlepšení

Kompetence komunikativní

- ☒ učíme žáka formulovat vlastní myšlenky a názory, naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně a slušně na ně reagovat, zapojovat se do diskuze, obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat
- ☒ pracujeme s různými typy textů, notových a obrazových materiálů a záznamů
- ☒ poukazujeme na to, že hudba je možným prostředkem komunikace mezi lidmi i národy

Kompetence sociální a personální

- ☒ dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- ☒ vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- ☒ učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- ☒ vedeme žáka k vytvoření kladného vztahu ke kulturním a historickým hodnotám, k uměleckým dílům
- ☒ snažíme rozvíjet jeho smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- ☒ při praktických hudebních činnostech se učíme správně zacházet s hudebními nástroji a materiály
- ☒ dodržujeme při tom stanovená pravidla
- ☒ využíváme znalosti z jiných oborů, učíme se hledat souvislosti

Kompetence digitální

- ☒ seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- ☒ vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta
- ☒ využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dílem), umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby dostupnými digitálními technologiemi a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	vokální činnosti ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu c1 – a1; ➤ hudební rytmus – realizace písni ve dvoučtvrťovém a třičtvrtěovém taktu ➤ intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v dur, hudební hry (rytmizace a melodizace jednoduchých říkadel) ➤ záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón; instrumentální činnosti ➤ hra na hudební nástroje – užití nástrojů Orffova instrumentáře ➤ záznam instrumentální melodie – zápis rytmu jednoduchého motivu hudebně - pohybové činnosti ➤ pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem (taneční doprovod písně) ➤ orientace v prostoru poslechové činnosti ➤ kvality tónu – délka, síla, barva, výška ➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie barva ➤ hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj;	- hudební pozdravy - zvuky a tóny - hlasová hygiena (dechová cvičení, obličejová gymnastika, artikulační cvičení) - W.A. Mozart – Turecký pochod - deklaráce textu s pohybovým vyjádřením - hra na tělo - melodie vzestupná a sestupná - Camille Saint - Saëns – Slon - barvy zvuků, barvy tónů - percepční činnosti – ozvučné trubice boomwhackery (BW) - krátký a dlouhý tón - hudební nástroje - I. Hurník – Jak se kontrabas zamiloval - Zápis rytmu - Vivaldi- Čtvero ročních období - Orffovy nástroje	OSV psychohygiena - zpěvem a hudebními činnostmi trénuje pozitivní naladění mysli

	➤ hudební styly a žánry – pochod ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je hudba, proč je taková)		
--	---	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	vokální činnosti: ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu c1 – h1 ➤ hudební rytmus – realizace písni ve dvoučtvrťovém a tříčtvrťovém taktu ➤ intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v dur a moll, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď) ➤ záznam vokální hudby – zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linky), zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně; instrumentální činnosti: ➤ hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ➤ rytmitizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hry – ozvěna, odpověď ➤ záznam instrumentální melodie – čtení	- hudební pozdravy - hlasová hygiena (dechová cvičení, obličejová gymnastika, artikulační cvičení) - taktování, dirigent - Česká státní hymna - Polka – B. Smetana – Luisina polka - naukové jevy a percepční činnosti – ozvučné trubice boomwhackery (BW) - notový zápis - hra na tělo – rytmus - menuety J. S. Bach, G. F. Händel - hudební nástroje - p- piano, mf- mezzoforte, f – forte - fanfára - koledy – J. J. Ryba – Česká mše vánoční - noty a pomlky - valčík – P. I. Čajkovskij - deklamace textu - A. Vivaldi – Čtvero ročních dob - I. Hurník – O hluchém bubnu - písně Z. Svěráka a J. Uhlíře - A. Dvořák – Rej skřítků	

	a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku hudebně-pohybové činnosti: ➤ pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý a třídobý takt, taneční hry se zpěvem (taneční doprovod písně) ➤ orientace v prostoru poslechové činnosti: ➤ kvality tónu – délka, síla, barva, výška ➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva ➤ hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; ➤ hudební styly a žánry – ukolébavka ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je hudba, proč je taková)		
--	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná tempové a dynamické	vokální činnosti: ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu a tvorba tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, dynamicky odlišený zpěv ➤ hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ➤ intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v dur a moll, hudební hry (ozvěna, otázka –	- noty c1 – c2, půlové, čtvrté, celé noty a pomlky - hrátky s říkadly - hra na hudební otázku a odpověď - F. Mendelssohn – Bartholdy – Svatební pochod - dynamika zesilování a zeslabování - hudební termíny – legato a staccato - L. Janáček – Lašské tance - vánoční hudba – J. J. Ryba	

změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	odpověď) ➤ záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně, nota jako grafický znak pro tón instrumentální činnosti ➤ hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ➤ rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma ➤ záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku hudebně pohybové činnosti: ➤ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ➤ pohybové vyjádření hudby – pantomima a reakce na změny v proudu znějící hudby ➤ orientace v prostoru poslechové činnosti: ➤ kvality tónů ➤ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie,	- rytmický, instrumentální doprovod - percepční činnosti - ozvučné trubice boomwhackery (BW) - J. J. Ryba – Česká mše vánoční, koledy - polkový a valčíkový krok - A. Dvořák – symfonie č. 9 – Z Nového světa - orchestr, dělení nástrojů - P. I. Čajkovskij – Labutí jezero - písně Z. Svěráka a J. Uhlíře - J. Strauss – Na krásném modrém Dunaji - Synkopa – Beskyde, Beskyde - Česká státní hymna	
---	--	---	--

	dynamické změny v hudebním proudu ➤ hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ➤ hudební styly a žánry – hudba taneční apod. ➤ hudební formy – malá písňová forma ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření		
--	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	vokální činnosti ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ➤ hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ➤ dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový dvojhlas ➤ intonace a vokální projev – diatonické postupy v dur a moll, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) ➤ záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, notový zápis jako opora při realizaci písně, nota jako grafický znak pro tón instrumentální činnosti ➤ hra na hudební nástroje – reprodukce	- Znam já jeden krásný zámek, forma a,b,a - noty a, h - Dvořák - Devátá - taktování 2/4 - indiánská hudba - čtyřdobý takt - Hdyž sem šel vod Domažlic - Smetana - Vltava - dynamika - crescendo a decrescendo - Ach není tu, není, forma a,b,a, ukázat hudebně vyjadřovací prostředky - koncert - dva významy - Čajkovskij - klavírní koncert b moll - rytmické ostinato a píseň Išla Marina - metronom - Beethoven - Symfonie č. 8 - posuvky - předznamenání - kánony	

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ➤ rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry, jednoduchá písňová forma ➤ záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku hudebně pohybové činnosti ➤ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ➤ pohybové vyjádření hudby – pantomima ➤ orientace v prostoru poslechové činnosti ➤ kvality tónů ➤ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, dynamické změny v hudebním proudu ➤ hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas ➤ hudební styly a žánry – hudba taneční apod. ➤ hudební formy – malá písňová forma ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření ➤ hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas ➤ hudební styly a žánry – hudba taneční	- Ó, řebíčku nebo Voděnka studená - pohybový doprovod zvolené písně - půlová pomlka - rytmická hra Milostpán a milostslečna - variace - Brahms - Variace na Haydnovo téma Valčík - třídobý tanec, dirigování na tři - nástrojové skupiny - Mysliveček - Oktet pro dechové nástroje - komorní hudba - Vánoce v hudbě - Ryba, pastorely, koledy - Janáček - Pilky - Toemba- moll tónina, hra na tělo - partitura, dynamika, klíče, skupiny nástrojů - Stará archa - hudební barvy - Penderecki- Jakubovo probuzení - V tom píseckém černém lese, nácvik dvojhlasu - Haydn - Symfonie S úderem kotlů - Míša 2/4, pohybový doprovod - Boleslav, Boleslav - Ten chlumecký zámek - Janáček - Symfonieta - Novák - Slovácká suita - Hory, doly, černý les, forma a,b - Píseň lidová a umělá	
--	---	---	--

	apod. ➤ hudební formy – malá písňová forma interpretace hudby – slovní vyjádření		
--	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	vokální činnosti ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ➤ hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ➤ dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový dvojhlas ➤ intonace a vokální projev – diatonické postupy v dur a moll, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) ➤ záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, notový zápis jako opora při realizaci písně, nota jako grafický znak pro tón instrumentální činnosti ➤ hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ➤ rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba přede her,	- Bejvávalo, kánon, instrumentální doprovod - pomocné linky, jiné oktávy, ukázat na klavíru - Vivaldi - Concerto in D - Avignonský most 2/4, pohybový doprovod - rytmus, metrum, takt písně - lidová muzika - akord - tónika, dominant, akordické značky, jednoduchý doprovod na kytaru - hudební věta, malá hudební forma dvoudílná - Bach - Toccata a fuga d moll - Pentatonické muzicírování - hra na skladatele - U panského dvora, forma a,b - italsko - český slovníček hudebních pojmů - vesele nebo smutně - dur a moll - Kdyby byl Bavorov 2/4, forma a,b,a, polkový rytmus, pohybový doprovod, Orff.doprovod	

	meziher a doher s využitím tónového materiálu písňe, hudební doprovod, hudební hry, jednoduchá písňová forma ➤ záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku hudebně pohybové činnosti ➤ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ➤ pohybové vyjádření hudby – pantomima ➤ orientace v prostoru poslechové činnosti ➤ kvality tónů ➤ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, dynamické změny v hudebním proudu ➤ hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas ➤ hudební styly a žánry – hudba taneční apod. ➤ hudební formy – malá písňová forma ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření	- rondo - Pějme píseň dokola - Gossec - Rondo - Žádný neví $\frac{3}{4}$, rytmický doprovod - hra Krabičkové rondo - Torrelli Sonáta pro trubku - rytmizace říkadla - Ráda, ráda $\frac{3}{4}$, dvojhlas - pomlka celá - Gershwin - Koncert pro klavír - koledy, pastorely, J.J.Ryba, Spiritual kvintet - Beethoven - Egmont - Tři Tamboři 6/8, akord. Doprovod, divadlo - Bubeníci - Orff.instruentář - Mozart - Don Giovanni, menuet - Čtyři koně jdou $\frac{3}{4}$,pohybový doprovod, forma a,b,a - Hymna, Fidlovačka, pozor na text - Na rozloučení, Strč prst - Musorgskij - Obrázky z výstavy - Smetana - Proč bychom se netěšili - Bizet - Carmen - Týnom, tánom 2/4, mollová tónina - taktování 4/4	
--	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	➤ správně dýchá, nasazuje tón, frázuje ➤ zpívá legato, staccato, scat, falzet ➤ jednohlas, jednoduchý dvojhlas (Já, písnička I.), ➤ rozpozná počet hlasů v ukázce ➤ rozpozná durovou a mollovou tóninu ➤ vytleská, vybubnuje, deklamuje zadaný rytmický úsek (zkouší rapovat), vyjádří svoji náladu rytmem hrou na tělo ➤ vyzná se v notovém zápisu a dokáže se podle něj řídit – zná noty, rozpozná takt ➤ reprodukuje předebrané tóny a kratší melodické úseky, dokáže převést tóny z nezpěvné polohy do své zpěvné ➤ učí se vnímat a oceňovat práci a zpěv ostatních (kánon) ➤ zná hudební žánry využívající zpěv – opera, opereta, muzikál, rocková opera ➤ ví, co je árie, recitativ, libreto, operní předehra, vánoční hudba ➤ zkouší vymyslet vlastní rytmický doprovod k lidovým i umělým písním	vokální činnosti zásady pěvecké hygieny - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, náprava hlasové nedostatečnosti, jednohlasý a vícehlasý zpěv, techniky vokálního projevu v teorii i jejich individuálním využití při zpěvu. intonace - durové a mollové tóniny hudební rytmus - reprodukce rytmických etud, odhalování vzájemných souvislostí v hudebních dílech orientace v notovém záznamu melodie rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, krátkých melodických celků, převádění melodie z nezpěvné melodie do zpěvné reflexe vokálního projevu - pěvecký projev vlastní i ostatních, transpozice melodie. teoretické znalosti - teoretické poznatky o lidském hlasu - pojmy opera, opereta, muzikál koleda, pastorela	MV tvorba mediálních sdělení - umí pracovat s různými zdroji informací (práce s PC, orientace v katalogu...) – vnímá autora mediálních sdělení. - hledá, získává, zpracovává a předává informace získané z různých zdrojů etnický původ

	➤ dokáže poslouchat a soustředit se na reprodukovanou hudbu všech hudebních stylů ➤ vyzná se v hudebních nástrojích, jejich rozdělení, znacích, způsobu tvoření tónu, obsazení v symfonickém orchestru ➤ vnímá koncertní a studiové nahrávky koncertů se sólovými nástroji	teoretické znalosti - pozná podle zvuku, obrázku hudební nástroje, zná obsazení symfonického orchestru a jiných menších těles - dokáže vysvětlit rozdíl mezi vokální a instrumentální, symfonickou a komorní hudbou	
	➤ vytváří vlastní rytmičné doprovody ➤ pracuje s nástroji Orfeova instrumentáře	instrumentální činnosti hra na hudební nástroje - reprodukce melodických motivů, témat, vlastní nástrojová improvizace s využitím Orfeových nástrojů a počítače	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	➤ dokáže poslouchat a soustředit se na reprodukovanou hudbu všech hudebních stylů ➤ rozpozná hudební styly artificiální a nonarteficiální hudby – popíše jejich znaky, význam pro společnost ➤ umělecké slohy – jejich charakteristik, životy nejvýznamnějších představitelů	hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - orientace v prostoru – pamětní uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách teoretické znalosti - takt polky, valčíku	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	➤ rozpozná hudební styly artificiální a nonarteficiální hudby – popíše jejich znaky, význam pro společnost ➤ rozlišuje umělecké slohy – jejich charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů	hudební dílo a autor - skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost). teoretické znalosti - hudební styly a žánry – chápání jejich	

		funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	➤ učí se stavbu a práci hlasivek, rozdělení pěveckých hlasů ➤ poslouchá výrazové prostředky užívané v díle hudebních skladatelů ➤ chápe vztah mezi hudbou, filmem a dalšími druhy umění	poslechové činnosti orientace v hudebním prostoru a analýza hudebních děl - odhalení výrazových prostředků, významných sémantických prvků (zvukomalba, pohyby melodie) důležitých pro pochopení hudebního díla - způsoby hudebního záznamu interpretace znějící hudby - slovní charakteristika hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	

5.7.2 Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován v 1.– 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	2	2	2	1	1	1

Výtvarná výchova přivádí děti k aktivaci smyslového vnímání, k estetickému cítění a rozumovému i citovému hodnocení skutečnosti a jevů. Tvořivými činnostmi umožňuje prohloubení prožitku poznávání. Rozvíjí smyslovou citlivost žáků a uplatňuje jejich subjektivitu. Upozorňuje je též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Učí žáka zacházet s linií, barvou, tvarem, poznávat jejich vlastnosti v ploše a prostoru. Seznamuje ho se základními výtvarnými postupy, materiály a nástroji a s jejich vyjadřovacími možnostmi. Pěstuje u žáků vztah k výtvarné kultuře, navazuje hlubší kontakty s uměním prostřednictvím výtvarných činností. Žák by měl získat podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a poznat možnosti a způsoby, jak vizuálně obrazně vyjádření nabídnout ostatním. Subjektivní výtvarná výpověď je novou cestou komunikace. Učební osnovy 1. až 5. ročníku budou zpracovány v tematických plánech jednotlivých ročníků.

Vyučují si ve všech ročnících vybírá z nabídky okruhů, forem a technik práce, zařazuje další témata dle nabídky soutěží a dalších projektů.

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ porovnáváme různé práce žáků, vedeme je k hodnocení a pěstujeme u nich estetické cítění a vkus
- ☒ seznamujeme je se znaky výtvarných uměleckých slohů a s význačnými umělci.

Kompetence k řešení problému

- ☒ při společné diskusi poukazujeme na zlepšení, motivujeme žáky pochvalou, prezentujeme žákovské práce
- ☒ vedeme žáky k sebehodnocení
- ☒ posilujeme žákovu sebedůvěru, navrhuje mu možné postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jeho práce.

Kompetence komunikativní

- ☒ učíme žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování, seznamujeme je s ilustracemi v dětských knihách
- ☒ využíváme jejich propojení s literární výchovou a čtením
- ☒ povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli přiměřenou formou vyjádřit své názory, zapojujeme je do výzdoby třídy a školy
- ☒ nabízíme jim vizuálně obrazná vyjádření jako možný prostředek komunikace.

Kompetence sociálně personální

- ☒ dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- ☒ vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- ☒ učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí.

Kompetence občanské

- ☒ nabízíme žákovi různé náměty k řešení rozličných situací, pomáháme mu při výběru řešení
- ☒ seznamujeme ho s kulturním a historickým dědictvím, poukazujeme na jeho hodnoty
- ☒ volíme takové výtvarné činnosti, které jsou šetrné k životnímu prostředí, třídíme výtvarný odpad.

Kompetence pracovní

- ☒ vytváříme základní pracovní návyky, stanovujeme pravidla bezpečnosti při práci.

Kompetence digitální

- ☒ vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- ☒ vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- ☒ vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ linie, tvary, objemy ➤ barevné kvality ➤ textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru uspořádání objektů do celků	PODZIM svět přírody - podzim v lese, na poli, na zahradě, u vody (barvy podzimu, podz. listy, stromy, květiny, podz. nálady, počasí, experimentování s barvami, barvy teplé, studené) - práce na poli, na zahradě, sklizeň ovoce, zeleniny	EVM lidské aktivity a problémy životního prostředí - přispívá k utváření zdravého životního stylu

VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vyjadřuje je VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil	➤ uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ➤ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ➤ umělecká tvorba, fotografie, film, tiskopisy, televize, elektronická média, reklama Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ➤ manipulace s objekty ➤ akční tvar malby a kresby ➤ pohyb těla a jeho vnímání v prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření ➤ jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty ➤ ilustrace textů ➤ volná malba ➤ animovaný film ➤ fotografie ➤ komiks přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ➤ hledisko jejich vnímání ➤ hledisko jejich motivace, založené na smyslovém vnímání	- pavoučí síť/babí léto/ - kompozice z přírodnin – koláže z listů, semen, suchých plodů, těstovin, koření - otisky listů, peří, struktura kůry svět člověka - zážitky z prázdnin - ilustrace pohádky, básně, textu, beseda nad ilustrací, pohádkové bytosti svět věcí - dekor - rytmus, řazení v pásu – záložka, koberec (běhoun), šála, čepice, rukavice ZIMA zimní svátky - Mikuláš, čert, anděl - Vánoční přání, novoročenky - Vánoce u nás doma i ve světě svět přírody - ptáci a zvířata v zimě (krmítko, krmelec, stopy na sněhu) - zimní nálady, rampouchy, sněhová vločka svět člověka - zimní sporty, soutěže, závody, olympiády - karneval, karnevalová maska - portrét spolužáka (sourozence, rodičů, ...) - já a moje nejmilejší hračka - já a moje tělo svět věcí - skládání papíru, konfeta - ozdoby na vánoční stromek a výzdoba - dekor – rytmus, řazení v ploše –
---	--	--

	Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci ➤ jeho utváření a zdůvodňování ➤ odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje ➤ jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ➤ v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností proměny komunikačního obsahu ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	prostírání, návrh balicího papíru, látky, džbán, váza, květináč JARO jarní svátky - Velikonoce – velikonoční kraslice, zajíček, velikonoční přání svět přírody - jarní květiny, rozkvetlé stromy, jarní nálady - domácí zvířata a jejich mláďata svět člověka - naše obec – doprava ve městě, jízdní kolo, památky ve městě, třídění odpadů, ochrana přírody svět věcí - kresba vlny, tkaniny, klubíčka, linie vlasů - kresba boty, aktovky, klíče LÉTO svět přírody - rozkvetlá louka, květiny - motýli (osová symetrie, monotyp) - koloběh vody v přírodě, voda kolem nás svět člověka - já a moje rodina - svátek dětí celého světa - hry a život dětí v jiných částech světa - zážitky z výletů /ZOO, hrady, zámky/ - prázdninová očekávání svět věcí - kresba struhadla, stolní lampy, kávomlýnku TECHNIKY PRÁCE <u>kresba</u> - tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, dřívkem, voskovkou, pastelkou,	

		pastelem <u>malba</u> - temperou, vodovou barvou, akvarelem <u>plastická a prostorová tvorba</u> - prostorové hry se stavebnicovými prvky, průmyslové odpady <u>kombinované techniky</u> - otisky materiálu /víčka, muchlaný papír/, rozmývání barvy, roztírání a rozmývání pastelu, vosková barva nepřijímá vodu barva - experimentování s barvami – zapouštění do vlhkého podkladu, rozfoukávání barevných skvrn brčkem a jejich dotváření, barvy základní-podvojně, světlé-tmavé, studené-teplé, husté řídké, dotváření bar. skvrny, barevný akcent	
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-3-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-3-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-3-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ linie, tvary, objemy ➤ barevné kvality ➤ textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru uspořádání objektů do celků	PODZIM svět přírody - podzim v lese, na poli - kresba a malba zátiší, práce na poli - kompozice z přírodnin - kresba v plenéru svět člověka - zážitky z prázdnin - ilustrace textu	EGS objevujeme Evropu a svět - utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti - rozvíjí schopnost srovnávat odlišné kulturní a náboženské tradice MKV etnický původ

vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-3-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy VV-3-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-3-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	➤ uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ➤ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ➤ umělecká tvorba ➤ fotografie, film, tiskopisy ➤ televize, elektronická média, reklama	- pohádkové bytosti svět věcí - dekor – rytmus (utěrka, šála, čepice) ZIMA zimní svátky - vánoční přání, novoročenky - Vánoce ve světě svět přírody - zimní nálady (rampouchy, sněhová vločka) - kresba, malba ptáků a zvířat svět člověka - zimní sporty, olympiády - karneval, karnevalová maska - já a moje tělo (kresba podle předlohy) svět věcí - dekor – rytmus, návrh balicího papíru - návrh džbánu JARO - jarní svátky - Velikonoce, kraslice svět přírody - jarní nálady - rozkvetlé stromy - mláďata svět věcí - malba věcí denní potřeby - malba životního prostředí svět člověka - ochrana přírody - naše obec - doprava ve městě LÉTO svět přírody - koloběh vody v přírodě, voda kolem nás	- poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních skupin - získává informace o různých etnických a kulturních skupinách
---	---	---	---

		- květiny – osová symetrie - motýli – barevný experiment svět člověka - já a moje rodina - svátek dětí celého světa - prázdninová očekávání, zážitky z výletů TECHNIKY PRÁCE <u>kresba</u> - perokresba - kresba tužkou, uhlem, pastelem <u>malba</u> - temperou, akvarelem <u>plastická a prostorová tvorba</u> - stavebnicové prvky - ekohry <u>kombinované techniky</u> - otisky materiálů barva - experimentování (malba na sklo, hedvábí) každoroční projekty školy: - Vánoce, Velikonoce - Den Země, Den Dětí, soutěže	
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů;	prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality	ve světě přírody - barvy přírody(míchání studených a teplých barev)	

uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly, „zaznamenává podněty z představ a fantazie	➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu ➤ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ➤ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	- přírodniny – ovoce, zelenina, plody, listy, houby... - otisky přírodnin - dekorační látka, tapeta - morfologie růstu - přírodní děje (např. skupenství vody, drak ve větru, vlny na moři, jaké dnes bude počasí) - školní zahrada - krajina - požár v lese - živočichové, organismy (šnek ztratil domeček, motýli) - duha - Slunce, Země naš svět - ilustrace- bajka, pohádka - textilní maňásci - scéna pro loutkové divadlo - hračky, objekty- např. zátky od PET lahví (Robinsonův ostrov) - vytváření sbírek - Vánoce – přání - co u nás voní na Vánoce - štedrovečerní kapr - ozdoby - Velikonoce- malovaná vajíčka - přání - Den matek – tkané papírové srdíčko jako ozdoba do květináče - dárky pro prvňáčky papírová zvířátka - předměty kolem nás - tužky rostou na tužkovníku - robot (asambláž) člověk - jsem Martin, po tátovi mám...	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	typy vizuálně obrazných vyjádření ➤ hračky, objekty, ilustrace textů ➤ volná malba, socha, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	- naše třída na školní fotografii - já a škola – pocity - co mi dělá potíže - náš předek lidoop (proměna v současného člověka) - existuje yetti – masky, obří stopy - Egypt - kudy teče řeka Nil - Řecko, Řím - tematické práce – lunapark, cirkus - vynálezece - komunikace – obrázkové písmo (Egypt) formy práce - dlouhodobé a krátkodobé projekty - individuální práce, kolektivní práce - práce v terénu techniky práce <u>kresba</u> - kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem - perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy <u>malba</u> - malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu <u>grafika</u> - rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu - monotyp, protisk, hra s otisky - tisk z šablony, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla - počítačová grafika <u>plastická a prostorová tvorba</u> - papír, sádra, modelína - stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky <u>soudobé výtvarné postupy</u>	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci ➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování kunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu		

	➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	- nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postup	
--	---	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu ➤ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) ➤ smyslové účinky vizuálně	ve světě přírody - přirozené a umělé ekosystémy, cizokrajné ekosystémy (oceán, poušť, savana, tundra...) - přírodniny – řezy - herbář - proměny v ročních obdobích - dopis přírodě - prales - masožravé rostliny, orchideje - Země, planeta života (vznik nových kontinentů, mapy...) - pohádka o vzniku Země - ZOO - plazi - ptáci člověk - bytosti z mýtů (Mínotauros, bludiště – řád ve výtvarné geometrii, Ariadnina nit, Babylonská věž, Noemova archa...) - pohled do davu lidí - jméno jako totem - sportovci, sporty	

	obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	- i z hezké dívky se může stát čarodějnice - zobrazování chuťových vjemů (kyselost citronu...) - cukrárna - komunikace – když se hádáme	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	typy vizuálně obrazných vyjádření ➤ hračky, objekty, ilustrace textů ➤ volná malba, socha, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	náš svět - ilustrace, ilustrátoři - výroba dekorativních papírů - vlašťovky (otisky, prostorové práce) - zkáza Titaniku (comics) - hra na restaurátory - vlastnosti věcí, věci všedního dne - zobrazení hranatých předmětů – perspektiva - zvuky hudebních nástrojů - autíčka - kde mě bota tlačí - Vánoce – přání - barevné vánoční ladění - dárky vlastní výroby - ozdoby - vizovické pečivo - čas vánočních svíček - svícny - Velikonoce – malovaná vajíčka - přání - Den matek – dekorace - dárky pro prvňáčky -papírová zvířátka - umění Velkomoravské říše, románské umění, gotika, renesance techniky práce <u>kresba</u> - kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační	osobní postoj v komunikaci		

účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	- perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy <u>malba</u> - malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu <u>grafika</u> - rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu - monotyp, protisk, hra s otisky - tisk z šablon, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla - počítačová grafika <u>plastická a prostorová tvorba</u> - papír, sádra, modelína - stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky <u>soudobé výtvarné postupy</u> - nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postupy	
---	---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

HLAVNÍ OKRUHY OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly, zaznamenává	prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	ve světě přírody - podzimní zátiší - krajina (letecký pohled na krajinu, omezený krajinný motiv – blízká krajina, zákoutí s několika archt. Detaily - proměna krajiny podle naší nálady – omezená barevnost, krajina mých snů) - přírodní náměty (dřevo, kůra – písmo lesa, tkáně rostlin, schránky mořských	MV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich - umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů

podněty z představ a fantazie	➤ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) ➤ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	živočichů - savci (vytváření vlastního zvěrokruhu) člověk - člověk ve výtvarném umění, - člověk v zrcadle dějin - stavba a funkce těla - pohybové studie lidské postavy, vyjádření základních proporcí postavy - zobrazování detailů lidského obličeje – oko, ústa, nos, ucho - oko – do srdce okno - portrét - rodokmen - vybledlé vzpomínky - ruce (ruka člověka a mimozemšťana, co o mně prozradí moje ruka, otisk mého palce) - mediální hvězdy (plakát, vstupenka, přebal CD - oblečení z netradičních materiálů, šperky, netradiční líčení) - móda - komunikace (písmo, mobilní telefony, dopisy, když se hádáme) - dva, kteří se mají rádi naš svět - cesty – naše třída, naše čtvrt' - deska pro stolní hry - logo - značka - reklamní leták - radostná událost všedního dne - období baroka, klasicismu, romantismu - Vánoce – přání	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i	typy vizuálně obrazných vyjádření ➤ hračky, objekty, ilustrace textů ➤ volná malba, socha, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr,		

z osobních zkušeností a prožitků	uplatnění a interpretace přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	- barevné vánoční ladění (výzdoba) - dárčky vlastní výroby - ozdoby - vizovické pečivo - čas vánočních svíček - svícny - Svatý Valentýn – - přání, dárky - Velikonoce- malovaná vajíčka - přání - Den matek – dekorace - dárky pro prvňáčky -papírová zvířátka	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci ➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	techniky práce <u>kresba</u> - kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem - perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy <u>malba</u> - malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelů <u>grafika</u> - rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu - monotyp, protisk, hra s otisky - tisk z šablon, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla - počítačová grafika <u>plastická a prostorová tvorba</u> - papír, sádra, modelína - stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky <u>soudobé výtvarné postupy</u> - nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné	

		postupy	
--	--	---------	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NABÍDKA OKRUHŮ, FOREM A TECHNIK PRÁCE	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu ➤ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) ➤ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film,	ve světě přírody - přírodní náměty (nerosty, krystaly(PŘ 9)- studijní kresby - růst kamene - kalendář – vyjádření ročního období - písmo lesa - pokusy s čarou - vzhled krajiny (linie) naš svět - jak vznikl svět - sluneční soustava - modrá planeta - pohyb kontinentů - sopky - noční obloha, zvěrokruh - čmáranice - předměty kolem nás (zátiší) - lodička - kompozice - kontrast - můj týden – dny mají své barvy - výtvarná parafráze uměleckého díla - moje město Plzeň - architektura kolem nás	

	tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	typy vizuálně obrazných vyjádření ➤ hračky, objekty, ilustrace textů ➤ volná malba, socha, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	- bydlení je hra - prostředí kolem nás - design - reklamní leták – cestovní ruch - reklamní předmět - kultura 20. stol. - Písmo, užitá grafika - Vánoce, přání - barevné vánoční ladění (výzdoba) - vánoční zmatek - dárečky vlastní výroby, ozdoby - vizovické pečivo - čas vánočních svíček - svícny - Svatý Valentýn – přání, dárky, tajemné vzkazy - Velikonoce – výzdoba - Den matek – dekorace - dárky pro prvňáčky -papírová zvířátka člověk - svatby, osobní číslo - detaily lidského obličej - sport, sportovci - kultura různých národů - vybledlé vzpomínky techniky práce <u>kresba</u> - kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem - perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy <u>malba</u> - malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelů <u>grafika</u> - rytá kresba, odkrývaná technika na	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci ➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně		

	vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření	voskovém podkladu - monotyp, protisk, hra s otisky - tisk z šablon, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla - počítačová grafika <u>plastická a prostorová tvorba</u> - papír, sádra, modelína - stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky <u>soudobé výtvarné postupy</u> - nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postupy	
--	--	---	--

5.8. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Výchova ke zdraví**
- **Tělesná výchova**

5.8.1 Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je vyučován v 8. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Ročník	8.
Počet hodin	1

Vzdělávací obsah je rozdělen na 6 tematických okruhů:

- tematický okruh **Vztahy mezi lidmi a formy soužití**
- tematický okruh **Změny v životě člověka a jejich reflexe**
- tematický okruh **Zdravý způsob života a péče o zdraví**
- tematický okruh **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**
- tematický okruh **Hodnota a podpora zdraví**
- tematický okruh **Osobnostní a sociální rozvoj**

Ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a učíme je dávat do obecných souvislostí
- ☒ učíme žáky vyhledávat a třídit informace samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- ☒ vedeme je k chápání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k řešení problémů

- ☒ vedeme žáky k samostatnému řešení problému na základě získaných dovedností
- ☒ snažíme se u žáků o pochopení významu kontroly dosažených výsledků
- ☒ vybízíme žáky k uvědomění si, že problém může mít více správných řešení

Kompetence komunikativní

- ☒ podporujeme žáky k vyjadřování svého názoru a naslouchání názorům druhých
- ☒ vedeme je ke komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- ☒ vybízíme žáky k otevřené diskusi k podpoře zdravých životních návyků

Kompetence sociální a personální

- ☒ učíme žáky spolupracovat uvnitř kolektivu
- ☒ samostatným řešením přiměřených úkolů umožňujeme dosažení pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- ☒ vedeme žáky ke schopnosti poskytnutí první pomoci v rámci svých možností
- ☒ a zodpovědnému chování v krizových situacích
- ☒ vedeme žáky k dodržování pravidel zdravého životního stylu
- ☒ vybízíme žáky k respektování individuality každého člověka

Kompetence pracovní

- ☒ umožňujeme přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli, učíme je stanovovat si
- ☒ kritéria hodnocení vlastní práce
- ☒ vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- ☒ vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví
- ☒ učíme žáky běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- ☒ vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY – OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	▪ uvede příklady formálních a neformálních skupin ▪ chápe lidské vlastnosti důležité pro partnerský život, jak jsou právně ošetřeny vztahy mezi manžely a mezi rodiči a dětmi ▪ chápe možnosti rodičovství z hlediska zralosti psychické i sociální ▪ ve skupině se spolužáky vysvětlí důvody, proč člověk potřebuje společnost jiných lidí ▪ se spolužáky sestaví pravidla chování žáků ve třídě ▪ na konkrétních příkladech vysvětlí význam dodržování pravidel chování ▪ uvede konkrétní příklady spolupráce ve svém okolí (mezi příbuznými, obyvateli obce, ve škole, v zájmových kroužcích)	vztahy ve dvojicích ➤ kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity ➤ rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV seberegulace a sebeorganizace - v rámci režimu dne organizuje své činnosti a chování psychohygiena - orientuje se v oblasti tělesné a duševní hygieny - dodržuje pravidla zdravého životního stylu
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje;	▪ objasní etapy vývoje lidského jedince a jejich typické znaky, pojmy: puberta, adolescence ▪ chápe příklady generačních konfliktů, jejich důsledky a možnosti jejich řešení ▪ uvede zásady zodpovědného	dětství, puberta, dospívání ➤ tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví	

kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuálního chování ve vztahu ke zdraví, etice, morálce a životním cílům mladých lidí ▪ pamatuje si kontakt na nejbližší pedagogicko-psychologickou poradnu, krizové centrum a na linku důvěry	➤ zdraví reprodukční soustavy, , sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	▪ uvede šest základních zásad zdravé výživy ▪ sestaví podle zásad zdravé výživy jídelníček pro svou rodinu ▪ rozpozná příčiny a chápe nebezpečí poruch příjmu potravy ▪ vysvětlí pojem: zdravý životní styl ▪ ve skupině se spolužáky napíše soupis důvodů pro a proti kouření, ▪ sepiše kladné a záporné účinky alkoholu na člověka ▪ dodržuje zásady osobní a intimní hygieny ▪ vysvětlí pojmy: promiskuita, venerologické choroby, AIDS, virus HIV, bezpečný sex, ▪ uvede příklady přenosu nákaz jejich	výživa a zdraví ➤ zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ➤ kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena ➤ zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví ochrana před přenosnými chorobami ➤ základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se	

	prevence ▪ vysvětlí pojem: biologické hodiny, biorytmus, chronobiologie ▪ uvede na příkladech, jak lze efektivně pracovat se svými biorytmy ▪ objasní význam pojmů: denní rytmus, režim dne ▪ uvede příklady vhodně a nevhodně využitého volného času ▪ se svými spolužáky sestaví přehled sportovních činností a koníčků jednotlivých žáků ve třídě (skupině) ▪ sestaví si vyvážený režim dne chápe význam pohybu pro zdraví, uplatňuje pohybový režim ▪ chápe význam zdravotní preventivní a lékařské péče a odpovědnosti v sexuálních vztazích	zvířaty denní režim ➤ vyváženost pasivních a odpočinkových aktivit ochrana před přenosnými chorobami ➤ základní cesty přenosu nákazy a jejich prevence ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před a úrazy ➤ prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ➤ preventivní a léčebná péče ➤ odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah	▪ vysvětlí pojem: stres, uvede jeho příčiny a možnosti odstranění ▪ seznámí se s využitím různých technik k překonávání únavy, stresu a posilování duševní odolnosti ▪ vysvětlí příčiny vzniku civilizačních chorob, zdravotní rizika, význam	stres a jeho vztah ke zdraví ➤ kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti civilizační choroby ➤ zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	

k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	zdravotní prevence a zdravého životního stylu ▪ na několika příkladech objasní vztah nesprávné výživy a kouření k civilizačním chorobám ▪ objasní pojmy: tvrdé drogy, měkké drogy, objasní, v čem spočívá jejich nebezpečí ▪ poukáže na nebezpečí vzniku rozličných závislostí, vyvodí možnosti řešení problému ▪ v denním tisku vyhledá příklady trestných činů hrubě narušujících občanské soužití ▪ vysvětlí pojem: šikana, uvede příklady šikanování a vhodné způsoby, jak tomuto jevu čelit ▪ objasní formy sexuálního zneužívání dětí, v případě krizové situace je schopen komunikovat se službami odborné pomoci (PPP, linka důvěry apod.) ▪ uvede tři významy slova: komunikace ▪ předvede různé způsoby a prostředky komunikace v modelových situacích ▪ uvede, ve kterých vnitřních normách školy jsou upravena pravidla chování žáků a pracovníků školy a práva a povinnosti žáků a jejich rodičů ▪ dbá na dodržování pravidel chování,	auto-destruktivní závislosti ➤ zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu) skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita ➤ šikana a jiné projevy násilí ➤ formy sexuálního zneužívání dětí ➤ kriminalita mládeže ➤ komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace ➤ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ➤ bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního	
--	---	--	--

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	jedná v souvislosti se svými právy a povinnostmi ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a pravidla silničního provozu ▪ uvede konkrétní příklady nezákonného a manipulativního jednání médií, extremistických skupin, sekt apod. ▪ orientuje se v otázkách obecného ohrožení a jednání v krizových situacích ▪ v situaci ohrožující zdraví jedince nebo skupiny obyvatel kontaktuje tísňovou linku, integrovaný záchranný systém	provozu včetně zvládání agresivity ➤ postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) manipulativní reklama a informace ➤ reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí ➤ klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Projektový den – Ochrana člověka za mimořádných situací	
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	▪ uspořádá lidské potřeby ve správném pořadí, doplní konkrétní příklady ▪ prokáže na konkrétních příkladech přímou souvislost mezi tělesnou, duševní a sociální složkou zdraví a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ▪ sestaví si měsíční plán zdravého životního stylu a alespoň jeden týden podle něj zkusí žít, o svých úspěších a neúspěších napíše krátkou zprávu ▪ zajímá se o své životní prostředí a chová se k němu šetrně ▪ uvede, jaké jsou základní podmínky každé spolupráce a na příkladech	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci ➤ složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy ➤ prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví ➤ podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	

	doloží důsledky porušení těchto podmínek aktivně se účastní programů podpory zdraví		
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života - uvede základní projevy lidského života z hlediska psychologie - vysvětlí pojem: asertivní jednání, - uvede některé zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat - využívá různých způsobů a prostředků komunikace v modelových situacích - uvede několik příkladů tzv. vyšších citů - vysvětlí pojmy: afekt, citový cynismus, uvede příklady ze života - respektuje názory druhých, aktivně naslouchá, vede dialog - jedná asertivně, podporuje dobré vztahy mezi spolužáky - má schopnost empatie - napiše deset důvodů, které by mohly změnit smysl života člověka, seřadí tyto události od „nejméně silné“ po „nejvíce silnou“	sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí – utvářet vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování psychohygiena - v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování - Projekt Výchova ke zdraví	

	▪ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, uvede své možnosti, jak může pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení		
--	--	--	--

5.8.2 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2	2	2	3	2	2

Vyučovací předmět Tělesná výchova je ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy vyučován v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2+2	3+1	2+2	2+1

Rozšířená výuka Tělesné výchovy splňuje výstupy předmětu Tělesná výchova a v rozšiřujících hodinách jednotlivých ročníků upevňuje a rozšiřuje dovednosti, fyzickou zdatnost a připravuje žáky na sportovní soutěže.

Při výuce hodnotíme pokrok žáka, bereme v úvahu jeho fyzické možnosti a předpoklady. Přihlížíme ke snaze o zlepšení a aktivitě. Vedeme žáky k dodržování zásad jednání a chování fair play.

Využíváme kvalitně vybavenou tělocvičnu, pohybovou učebnu a venkovní prostory (tartanové hřiště, atletický ovál, Špitálský les). Během školního roku se žáci v rámci výuky tělesné výchovy účastní mnoha školních i mimoškolních sportovních aktivit. Součástí hodin tělesné výchovy mohou být následující kurzy: turistický – v 5. ročníku, lyžařský – v 7. ročníku, cykloturistický – v 8. ročníku a vodácký – v 9. ročníku. V rámci těchto kurzů se žáci učí základní pravidla turistiky a pobytu v přírodě. Pro jednotlivé kurzy jsou zpracovány metodiky. Na základě doporučení lékaře může škola nabídnout žákům možnost navštěvovat Zdravotní tělesnou výchovu (jen ZdrTV, nebo kombinace ZdrTV a TV). Učební osnovy 1. až 9. ročníku budou zpracovány v tematických plánech jednotlivých ročníků.

Vzdělávací obsah je realizován v tematických celcích:

tematický celek: **Pohybové a sportovní hry**

tematický celek: **Atletika**

tematický celek: **Gymnastika**

tematický celek: **Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ)**

tematický celek: **Zdravotní cvičení, relaxace**

tematický celek: **Kondiční formy cvičení, pohybové hry**

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k označení svých nedostatků a určení jejich příčin
- ☒ vedeme žáky ke schopnosti samostatně se připravit na pohybovou činnost, zhodnotit kvalitu organizace svého pohybového režimu a podíl spolužáka na prováděné pohybové aktivitě

Kompetence k řešení problémů

- ☒ vytváříme modelové situace umožňující orientaci a nabízející řešení problémové situace
- ☒ motivujeme žáky k jednání v duchu fair-play, k čestnému soupeření a naplňování olympijské myšlenky

Kompetence komunikativní

- ☒ podporujeme u žáků sebevědomé vystupování, vybízíme je ke kritické diskusi, hodnocení, obhajobě svých názorů
- ☒ učíme žáky orientovat se ve strategii hry, domlouvat se na taktice v herní činnosti, vzájemně spolupracovat
- ☒ motivujeme žáky k využití svých zkušeností a fantazie

Kompetence sociální a personální

- ☒ uskutečňujeme se žáky práci ve skupinách, dvojicích či samostatně
- ☒ vedeme žáky k uvědomění si svého podílu na společné práci, projevovat se dle svých schopností, získaných dovedností a fyzické zdatnosti

Kompetence občanské

- ☒ učitel hodnotí výsledek, ale i cestu k jeho získání, vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat na své chyby a možnosti jejich odstranění
- ☒ vedeme žáky k toleranci postupů druhých a získávání vzájemné úcty a respektu
- ☒ motivujeme žáky ke snaze dosáhnout lepších výkonů, stanovení vlastního cíle, zdokonalování svých dovedností
- ☒ vybízíme žáky ke sportovním aktivitám

Kompetence pracovní

- ☒ učíme žáky porozumět svým právům a povinnostem vyplývajícím z role hráče, organizátora, rozhodčího nebo diváka a svá práva uplatňovat

- ☒ napomáháme žákům předvídat možnosti úrazu a přizpůsobovat své jednání dané situaci předvídá možnost úrazu a přizpůsobuje své jednání dané situaci

Kompetence digitální

- ☒ seznamuje žáky s informačními technologiemi použitelnými v tělesné výchově
- ☒ seznamuje žáky s novými aplikacemi a jejich využití v tělesné výchově (měření, kroků, tepu...)
- ☒ uvědomuje si nebezpečí zneužití dat

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	▪ chápe, že pohyb je vhodný pro zdraví ▪ je si vědom svých pohybových předností a nedostatků ▪ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži ▪ seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cvičeními ▪ zná zásady správného držení těla ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se ▪ umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc ▪ uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví ➤ pohybový režim žáků ➤ délka a intenzita pohybu příprava organismu ➤ příprava před pohybovou činností ➤ uklidnění po zátěži ➤ napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti ➤ správné držení těla, správné zvedání zátěže ➤ průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV ➤ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ➤ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech ➤ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ➤ bezpečnost v šatnách a umývárkách	

	▪ ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky ▪ zná některé pohybové hry ▪ uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností ▪ umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní ▪ ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly ▪ zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní ▪ ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze ▪ umí kotoul vpřed, prosté skoky snožmo z trampolínky a zvládá základy gymnastického odrazu ▪ ví, že cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost ▪ umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance	➤ bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ➤ první pomoc v podmínkách TV Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry ➤ netradiční pohybové hry a aktivity ➤ využití hraček ➤ pohybová tvořivost základy gymnastiky ➤ průpravná cvičení ➤ cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti akrobacie rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ➤ kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem	
--	---	--	--

	▪ zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) ▪ umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem ▪ umí 2 – 3 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu ▪ ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka ▪ zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny ▪ zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ▪ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem ▪ zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu (za pomoci učitele, rodičů) ▪ zúčastní se základní plavecké výuky ▪ dodržuje hygienu plavání ▪ zvládá základní plavecké dovednosti ▪ umí pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě ▪ uvědomuje si, že nejnebezpečnější je	➤ základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem ➤ jednoduché tance základy atletiky ➤ rychlý běh ➤ motivovaný vytrvalý běh ➤ skok do dálky nebo do výšky ➤ hod míčkem základy sportovních her ➤ manipulace s míčem či jiným náčiním ➤ spolupráce ve hře ➤ průpravné hry, utkání ➤ herní činnosti jednotlivce plavání ➤ hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu (plavání probíhá na 1. ZŠ Plzeň –	
--	--	--	--

	plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil ▪ ví, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností ▪ ví, jaké jsou zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat ▪ umí splývat, potápět se ▪ hraje hry ve vodě a nebojí se vody ▪ umí využít svoji sílu	mají vlastní ŠVP pro plaveckou školu) průpravné úpoly ➤ přetahy a přetlaky	
	▪ používá základní tělocvičné názvosloví ▪ reaguje na tělocvičné povely a signály a gesta učitele ▪ zná základní pojmy označující tělocvičné náčiní ▪ podřizuje se organizaci při TV ▪ zná a chová se podle pravidel fair play ▪ zná olympijské symboly a ideály ▪ ovládá pravidla osvojovaných her a dodržuje je ▪ zná základní pomůcky pro měření sportovních výkonů	komunikace v TV ➤ základní tělocvičné názvosloví ➤ smluvené povely, signály organizace při TV ➤ základní organizace prostoru zásady jednání a chování ➤ fair play ➤ olympijské ideály, symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností ➤ hry, závody, soutěže měření a posuzování pohybových dovedností	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybových činnostech základní osvojované	▪ zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu ▪ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, správné držení těla ▪ orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití ▪ účastní se cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinace pohybu ▪ volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ▪ dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí ▪ dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech ▪ zvládá postup při řešení úrazů spolužáků	Činnosti ovlivňující zdraví: význam pohybu pro zdraví ➤ pohybový režim žáků ➤ délka a intenzita pohybu příprava organismu ➤ příprava před pohybovou činností ➤ uklidnění po zátěži ➤ napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti ➤ správné držení těla, správné zvedání zátěže ➤ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem ➤ rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při Tv: ➤ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ➤ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech ➤ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ➤ bezpečnost v šatnách a umývárkách ➤ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek ➤ první pomoc v podmínkách Tv	

tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchovy a bezpečnosti	▪ zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ▪ využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti ▪ zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného náradí a náčiní ▪ zvládá kotoul vpřed, vzad, průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu a jednoduché přeskoky ▪ zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu ▪ orientuje se v základních lidových tancích ▪ koordinuje svoji sílu při společné činnosti ▪ orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů ▪ zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 50 m, vytrvalý běh na 10 minut ▪ ovládá skok do dálky s rozběhem ▪ spojuje hod míčkem s rozběhem ▪ ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, spolupracuje ve hře ▪ zná pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, přehazovaná, ringo	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry ➤ s různým zaměřením ➤ netradiční pohybové hry a aktivity ➤ pohybová tvořivost základy gymnastiky ➤ průpravná cvičení ➤ akrobacie ➤ cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ➤ kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ➤ základy estetického pohybu ➤ vyjádření melodie a rytmu pohybem ➤ jednoduché tance průpravné úpoly ➤ přetahy a přetlaky základy atletiky ➤ rychlý běh ➤ motivovaný rychlý běh ➤ skok do dálky nebo do výšky ➤ hod míčkem základy sportovních her ➤ manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ➤ herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry ➤ utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	
--	--	---	--

	▪ zúčastní se základní plavecké školy ▪ zná hygienu plavání ▪ zvládá jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany	plavání ➤ hygiena plavání ➤ adaptace na vodní prostředí ➤ základní plavecké dovednosti ➤ jeden plavecký způsob (plavecká technika) prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím (plavání probíhá na 1. ZŠ Plzeň – mají vlastní ŠVP pro plaveckou školu) bruslení ➤ podle zimních podmínek	
	▪ ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností ▪ orientuje se v prostoru a činnostech ve známém prostředí ▪ dbá pokynů vyučujícího ▪ dodržuje zásady bezpečnosti ▪ zná zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály ▪ ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží, závodů ▪ je schopen změřit výkon spolužáka ▪ umí vyhledat důležité informace o	Činnosti podporující pohybové učení komunikace v Tv ➤ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ➤ smluvené povely, signály organizace při Tv ➤ základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování ➤ fair play ➤ olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností ➤ hry, závody, soutěže měření a posuzování pohybových dovedností ➤ měření výkonů ➤ základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech	

	sportu		
--	--------	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Činnost ovlivňující zdraví: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	▪ zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu ▪ dovede odlišit rozdílnost rekreačního a výkonnostního sportu ▪ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, jednoduché kondiční programy, cviky na uklidnění po zátěži, správné držení těla ▪ manipuluje s jednoduchými a věku odpovídajícími zátěžemi ▪ orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití ▪ volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ▪ dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí ▪ dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech ▪ zná základy první pomoci	význam pohybu pro zdraví ➤ rekreační a výkonnostní sport ➤ sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost ➤ rozvoj ZOZ ➤ kondiční programy ➤ manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ➤ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ➤ v nestandardním prostředí ➤ první pomoc při sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách ➤ improvizované ošetření poranění a odsun raněného	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	▪ zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ▪ využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti ▪ zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného náradí a náčiní ▪ zvládá přiměřeně svým schopnostem sestavu se čtyřmi akrobatickými prvky ▪ předvede přeskok přes kozu roznožmo či skrčmo ▪ zacvičí jednoduchou sestavu na hrazdě a na kruzích a osvojí si techniku šplhu ▪ dívky předvedou jednoduchou sestavu na kladině s dvěma přechody ▪ zvládá cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, základy estetického pohybu ▪ orientuje se v základních lidových tancích a základech sebeobrany ▪ orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů ▪ zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh na 12 minut ▪ průpravná cvičení pro překážkový běh ▪ ovládá skok do dálky s rozběhem ▪ ovládá hod míčkem nebo granátem s rozběhem	pohybové hry ➤ s různým zaměřením ➤ netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika ➤ akrobacie ➤ přeskoky ➤ cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem ➤ základy rytmičké gymnastiky ➤ cvičení s náčiním ➤ kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tanec úpoly ➤ základy sebeobrany ➤ základy juda, aikido, karate atletika ➤ rychlý běh ➤ vytrvalý běh na dráze a v terénu ➤ základy překážkového běhu ➤ skok do dálky nebo do výšky ➤ hod míčkem nebo granátem ➤ vrh koulí sportovní hry	
---	---	--	--

	▪ osvojuje si techniku vrhu koulí ▪ ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, střelbu na koš, chytání a zpracování míče ▪ spolupracuje ve hře a používá jednoduché herní kombinace a systémy ▪ zná pravidla sportovních her – kopaná, házení, košíková ▪ používá základní techniku pohybu na lyžích, hry na sněhu ▪ uvědomuje si nebezpečí pobytu v horách a nepodceňuje ho	➤ herní činnosti jednotlivce ➤ herní kombinace ➤ herní systémy ➤ utkání podle pravidel žákovské kategorie lyžování, snowboarding ➤ lyžařský výcvik	
Činnosti podporující pohybové učení: TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy;	▪ ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností ▪ využívá při hrách smluvené povely, signály atd. ▪ spolupracuje při osvojování pohybových činností ▪ orientuje se v prostoru a činnostech při nestandardních podmínkách ▪ umí použít sportovní výstroj a výzbroj (dle podmínek školy) a umí se o ně starat ▪ dodržuje zásady jednání a chování fair play ▪ zná olympijské ideály ▪ dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hrách, soutěžích, závodech ▪ je schopen změřit výkon spolužáka a	komunikace v TV ➤ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ➤ smluvené povely, signály, gesta, značky ➤ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností ➤ v nestandardních podmínkách ➤ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu ➤ významné soutěže a sportovci ➤ olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností ➤ her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	provést jeho zápis ▪ rozpozná chyby a umí posoudit výkon spolužáka ▪ umí vyhledat důležité informace o sportu	➤ měření, evidence, vyhodnocování	
---	--	-----------------------------------	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – rozšířená výuka – 6. – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Činnost ovlivňující zdraví: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	▪ dovede odlišit rozdílnost rekreačního a výkonnostního sportu ▪ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, jednoduché kondiční programy, cviky na uklidnění po zátěži, správné držení těla ▪ předvede testovací cviky a zdravotně zaměřená cvičení ▪ volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ▪ dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí ▪ dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech	zdravotně orientovaná zdatnost ➤ rozvoj ZOZ ➤ testovací cviky prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ➤ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení ➤ strečink, dechová cvičení	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	▪ zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ▪ zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného nářadí a náčiní ▪ zvládá přiměřeně svým schopnostem sestavu se čtyřmi akrobatickými prvky ▪ předvede přeskok přes kozu roznožmo či skrčmo ▪ zacvičí jednoduchou sestavu na hrazdě a na kruzích a osvojí si techniku šplhu ▪ orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů ▪ zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh na 12 minut ▪ průpravná cvičení pro překážkový běh ▪ ovládá skok do dálky s rozběhem ▪ ovládá hod míčkem nebo granátem s rozběhem ▪ osvojuje si techniku vrhu koulí ▪ ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, střelbu na koš, chytání a zpracování míče ▪ spolupracuje ve hře a používá jednoduché herní kombinace a systémy ▪ zná pravidla sportovních her – kopaná, házení, košíková ▪ používá základní techniku pohybu na lyžích, hry na sněhu	pohybové hry ➤ s různým zaměřením ➤ netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika ➤ akrobacie ➤ přeskoky ➤ cvičení na nářadí kondiční formy cvičení ➤ kondiční formy cvičení pro daný věk žáků atletika ➤ rychlý běh ➤ vytrvalý běh na dráze a v terénu ➤ skok do dálky nebo do výšky ➤ hod míčkem nebo granátem ➤ vrh koulí sportovní hry ➤ herní činnosti jednotlivce ➤ herní kombinace ➤ herní systémy ➤ utkání podle pravidel žákovské kategorie	
---	---	--	--

Činnosti podporující pohybové učení: TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	▪ uvědomuje si nebezpečí pobytu v horách a nepodceňuje ho ▪ ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností ▪ využívá při hrách smluvené povely, signály atd. ▪ orientuje se v základech grafického zápisu pohybu ▪ spolupracuje při osvojování pohybových činností	kommunikace v TV ➤ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ➤ smluvené povely, signály, gesta, značky ➤ základy grafického zápisu pohybu ➤ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech pravidla osvojovaných pohybových činností ➤ her, závodů, soutěží	
--	--	---	--

5.8.3 Vyučovací předmět: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova. Jeho prvky jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Je určen pro žáky od 1. do 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k označení svých nedostatků a určení jejich příčin
- ☒ vedeme žáky ke schopnosti samostatně se připravit na pohybovou činnost, zhodnotit kvalitu organizace svého pohybového režimu a podíl spolužáka na prováděné pohybové aktivitě

Kompetence k řešení problémů

- ☒ vytváříme modelové situace umožňující orientaci a nabízející řešení problémové situace
- ☒ motivujeme žáky k jednání v duchu fair-play, k čestnému soupeření a naplňování olympijské myšlenky

Kompetence komunikativní

- ☒ podporujeme u žáků sebevědomé vystupování, vybízíme je ke kritické diskusi, hodnocení, obhajobě svých názorů
- ☒ učíme žáky orientovat se ve strategii hry, domlouvat se na taktice v herní činnosti, vzájemně spolupracovat
- ☒ motivujeme žáky k využití svých zkušeností a fantazie

Kompetence sociální a personální

- ☒ uskutečňujeme se žáky práci ve skupinách, dvojicích či samostatně
- ☒ vedeme žáky k uvědomění si svého podílu na společné práci, projevovat se dle svých schopností, získaných dovedností a fyzické zdatnosti

Kompetence občanské

- ☒ učitel hodnotí výsledek, ale i cestu k jeho získání, vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat na své chyby a možnosti jejich odstranění
- ☒ vedeme žáky k toleranci postupů druhých a získávání vzájemné úcty a respektu
- ☒ motivujeme žáky ke snaze dosáhnout lepších výkonů, stanovení vlastního cíle, zdokonalování svých dovedností
- ☒ vybízíme žáky ke sportovním aktivitám

Kompetence pracovní

- ☒ učíme žáky porozumět svým právům a povinnostem vyplývajícím z role hráče, organizátora, rozhodčího nebo diváka a svá práva uplatňovat
- ☒ napomáháme žákům předvídat možnosti úrazu a přizpůsobovat své jednání dané situaci

Kompetence digitální

- ☒ učíme žáky si uvědomovat negativní dopad zneužití dat na tělesné a duševní zdraví své i ostatních
- ☒ vedeme žáky, že při sdílení informací v digitálním prostředí musí jednat bezpečně, eticky a s ohledem na možné negativní následky

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. – 3. ročník			
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá cvičení související s vlastním oslabením	▪ zná zásady správného držení těla ▪ získává správné návyky dle svého zdravotního oslabení ▪ správně vnímá pocity při cvičení ▪ chápe škodlivost nevhodného cvičení ▪ naučí se základní techniku cvičení a speciální cviky pro samostatné cvičení	činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ➤ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) speciální cvičení ➤ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení všeobecně rozvíjející pohybové činnosti ➤ pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
4. – 5. ročník			
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním	▪ zná zásady správného držení těla ▪ získává správné návyky dle svého	činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ➤ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence,	

počtu opakování ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	zdravotního oslabení ▪ správně vnímá pocity při cvičení ▪ chápe škodlivost nevhodného cvičení ▪ zařazuje pravidelně a samostatně vyrovnávací cvičení naučí se základní techniku cvičení a speciální cviky pro samostatné cvičení	pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) speciální cvičení ➤ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení všeobecně rozvíjející pohybové činnosti ➤ pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
6. – 9. ročník			
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotních oslabení	uplatňuje správné způsoby držení těla ▪ získává správné návyky dle svého zdravotního oslabení ▪ správně vnímá pocity při cvičení ▪ chápe škodlivost nevhodného cvičení ▪ zařazuje pravidelně a samostatně vyrovnávací cvičení naučí se základní techniku cvičení a speciální cviky pro samostatné cvičení dle svého zdravotního oslabení	činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ➤ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné následky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) speciální cvičení ➤ oslabení podpůrně pohybového aparátu (A) ➤ oslabení vnitřních orgánů (B) ➤ oslabení smyslových a nervových funkcí (C) všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	

		➤ pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV	
--	--	--	--

5.9 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Praktické činnosti**

5.9.1 Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět praktické činnosti je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	0+2	1+1	1+1	1+1

Ve třídách s rozšířenou výukou jsou vyučovány praktické činnosti na 2. stupni v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	1	1	1

Cílové zaměření tohoto předmětu vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, nářadí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci. Žáci jsou vedeni k pochopení práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu).

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na 4 tematické okruhy:

1. tematický okruh: **Práce s drobným materiálem**
2. tematický okruh: **Konstrukční činnosti**
3. tematický okruh: **Pěstitelské práce**
4. tematický okruh: **Příprava pokrmů**

Na 2.stupni se dělí na 4 tematické okruhy:

1. tematický okruh: **Práce s technickými materiály**
2. tematický okruh: **Pěstitelské práce a chovatelství**
3. tematický okruh: **Příprava pokrmů**
4. tematický okruh: **Svět práce** (tematický okruh Svět práce je povinný pro 8. a 9. ročník)

Do vzdělávacího předmětu pracovní činnosti jsou začleněna průřezová témata (viz. přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí , používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učíme žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat a vyvozovat závěry
- vedeme žáky ke zdokonalování a k hodnocení výsledků jejich práce
- pracujeme s pojmy a informacemi z praxe tak, aby bylo možné je propojovat a třídit a použít v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce
- přiměřenou náročností úkolů vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problému

Kompetence komunikativní

- učíme žáky popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné technologie
- umožňujeme žákům využívat různé typy textů, záznamů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňujeme žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

- ☑ učíme žáky respektovat tradice a kulturní a historické dědictví, seznamujeme je s technikami lidové tvorby

Kompetence pracovní

- ☑ vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- ☑ vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- ☑ učíme žáky správně a zodpovědně zacházet s pracovními pomůckami dbáme na dodržování bezpečnosti při práci
- ☑ představujeme žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

- ☑ vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- ☑ motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 1. – 3. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Práce s drobným materiálem: ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vytváří přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem a kartonem, modelovacími hmotami, textilem - pro činnost si vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat je - ovládá jednoduché pracovní postupy	vlastnosti materiálu - přírodniny - modelovací hmota - papír a karton - textil, drát, fólie pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	
Konstrukční činnosti: ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové) sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce: ČSP-3-3-01 provádí pozorování	poznává pěstitelský materiál, náradí a	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa	

přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	pomůcky a správně s nimi pracuje ▪ provádí pozorování a pokusy	rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě ➤ okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
Příprava pokrmů: ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	▪ upraví rodinný stůl pro každodenní stolování, pro rodinnou oslavu ▪ u stolu se chová společensky	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni ➤ historie a význam	

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 4. – 5. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Práce s drobným materiálem: ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-3-5-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-3-5-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem	▪ naplánuje svou zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku, organizuje ji ▪ vybírá vhodný materiál, pomůcky a nástroje, připraví si pracovní místo ▪ přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu ▪ udržuje pořádek na pracovním místě ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a	vlastnosti materiálu ➤ přírodniny ➤ modelovací hmota ➤ papír a karton ➤ textil, drát, fólie pracovní pomůcky a nástroje ➤ funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	

k použitému materiálu ČSP-3-5-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	hygieny ▪ rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovaného materiálu ▪ určuje vlastnosti materiálu		
Konstrukční činnosti: ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	▪ ovládá jednoduché pracovní postupy ▪ je schopen pracovat podle návodu ▪ provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ➤ sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce: ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	▪ provádí jednoduché pěstitelské činnosti ▪ provádí pozorování a pokusy ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
Příprava pokrmů: ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	▪ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ▪ provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čistícími prostředky ▪ samostatně připraví snídani, svačinu, jednoduché pohoštění	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování technika v kuchyni ➤ historie a význam	

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	▪ společensky se chová u stolu ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny		
---	---	--	--

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 6. – 7. ročník

HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pěstitelské práce, chovatelství: ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	▪ provádí jednoduché pěstitelské činnosti ▪ používá vhodné pracovní postupy a pomůcky pro pěstování rostlin ▪ využívá a pěstuje květiny pro výzdobu ▪ dodržuje zásady bezpečnosti práce ▪ uvede příklady ovocných rostlin, vysvětlí způsob pěstování vybraných druhů ▪ uvede příklady zeleniny, vysvětlí způsob pěstování vybraných druhů ▪ uvede příklady léčivých rostlin, jejich účinky a jejich využití v praxi ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	základní podmínky pro pěstování ➤ půda její zpracování ➤ výživa rostlin ➤ ochrana rostlin a půdy okrasné rostliny ➤ základy ošetřování pokojových květin ➤ pěstování vybraných okrasných dřevin a květin ➤ květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) ➤ řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny ➤ druhy ovocných rostlin ➤ způsob pěstování ➤ uskladnění a zpracování zelenina ➤ osivo, sadba, výpěstky ➤ podmínky a zásady pěstování ➤ pěstování vybraných druhů zeleniny léčivé rostliny, koření ➤ pěstování vybrané rostliny ➤ rostliny a zdraví člověka ➤ léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté ➤ rostliny jako drogy a jejich zneužívání	OSV kreativita - rozvíjí rysy kreativity při řešení praktických i teoretických úkolů kooperace a kompetice - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci

		➤ alergie chovatelství ➤ chov zvířat v domácnosti ➤ podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu ➤ kontakt se známými a neznámými zvířaty	
Příprava pokrmů: ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	▪ orientuje se v základním vybavení ▪ dodržuje bezpečnost práce s domácími spotřebiči ▪ je schopen poskytnout první pomoc při úrazech vzniklých v kuchyni ▪ připraví jednoduché pokrmy splňující zásady zdravé výživy ▪ zná zásady přípravy pokrmů za studena ▪ dokáže ve skupině naplánovat pokrm a správně vybrat a nakoupit potřebné potraviny ▪ dodržuje základní principy stolování a společenského chování	kuchyně ➤ základní vybavení ➤ udržování pořádku a čistoty ➤ bezpečnost a hygiena provozu příprava pokrmů ➤ výběr, nákup, skladování potravin, sestavování jídelníčku ➤ příprava pokrmů za studena ➤ základní způsoby tepelné úpravy ➤ základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů potraviny ➤ výběr, nákup, skladování ➤ skupiny potravin ➤ sestavování jídelníčku úprava stolu a stolování ➤ jednoduché prostírání ➤ obsluha a chování u stolu ➤ slavnostní stolování v rodině ➤ zdobné prvky a květiny na stole	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. – 9. ročník			
HLAVNÍ OKRUHY, OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Práce s technickými materiály ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	▪ orientuje se v dílenském nářadí a dokáže si vybrat vhodný nástroj pro zvolenou práci. ▪ jednotlivé kroky a pracovní postupy si rozmyslí předem. ▪ rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovaného materiálu ▪ určuje vlastnosti materiálu ▪ volí vhodný materiál pro zvolenou činnost, hospodárně s ním zachází	Práce s technickými materiály ➤ vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ➤ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ➤ jednoduché pracovní operace a postupy ➤ organizace práce, důležité technologické postupy ➤ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ➤ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
Svět práce: ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	▪ orientuje se v náplni vybraných profesí ▪ posoudí své možnosti při volbě vhodného povolání	trh práce ➤ povolání lidí ➤ druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů ➤ charakter a druhy pracovních činností ➤ požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní ➤ rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace ➤ základní principy a vlivy ➤ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle ➤ tělesný a zdravotní stav ➤ osobní vlastnosti a schopnosti	

		➤ sebehodnocení ➤ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb podnikání ➤ druhy a struktura organizací ➤ nejčastější formy podnikání ➤ drobné a soukromé podnikání možnosti vzdělávání ➤ náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení ➤ informace a poradenské služby zaměstnání ➤ pracovní příležitosti v obci (regionu) ➤ způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele ➤ problémy nezaměstnanosti, úřady práce ➤ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
--	--	---	--

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně při výuce i mimo ni po celý rok. Výchoziskem pro hodnocení a klasifikaci žáka je zákon 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků, v platném znění a školní vzdělávací program ve svých východiscích, cílech a klíčových kompetencích a předmětech z hlediska výstupů. Žák je hodnocen podle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu schváleného pedagogickou radou.

6.1.1 Cíle hodnocení

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o svém životě a svém profesním uplatnění.

Základní otázkou pro hodnocení „úspěšnosti“ žáka je to, nakolik je žák po ukončení základního vzdělání vybaven klíčovými kompetencemi a jak je dokáže v dalším životě využívat. Vzhledem k tomu, že na tuto otázku nelze v době vzdělávání žáka ve škole odpovědět, je cílem hodnocení dosažení dílčích kompetencí, které vedou ke kompetencím klíčovým.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získá informace o tom, jak danou problematiku zvládá a jak zachází s tím, co se naučil. Zároveň dostává návod, jak se zlepšit. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu.

Významným cílem pedagogické práce je oslabování vnější motivace, tj. motivace známkou, a posilování vnitřní motivace, jejímž základem je sebehodnocení žáka. Hodnocení se má stát motivací pro další vzdělávání žáka.

6.1.2 Způsoby hodnocení

Výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka je plně v pravomoci učitele. Metody a formy evaluace uvedené u jednotlivých vyučovacích předmětů jsou pro vyučujícího pouze doporučením. Při výběru vhodné formy by měl vyučující vždy zvážit její motivační dopad na žáka s ohledem na jeho individualitu. Žák je hodnocen podle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu schváleného pedagogickou radou.

Výstupy hodnocení:

- klasifikace
- slovní hodnocení
- kombinace obou způsobů
- sebehodnocení žáka

6.1.3 Pravidla pro hodnocení a klasifikaci prospěchu

- 📖 žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, včetně nepovinných předmětů
- 📖 klasifikační stupeň určí učitel příslušného předmětu; klasifikace předmětu nesouvisí s klasifikací chování
- 📖 v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- 📖 při hodnocení a klasifikaci učitel sleduje:
 - v jaké míře a kvalitě žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání
 - v jaké míře a kvalitě si žák osvojuje poznatky a dovednosti
 - pílí žáka a jeho přístup ke vzdělávání
 - jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti
 - jak žák ovládá základní komunikační prostředky
 - jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení
 - jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce
 - jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu svého vzdělávání a jsou významné pro jeho rozhodování a jednání v dalším životě
 - jak se žák projevuje a jaké má vlastnosti (spolehlivost, odpovědnost, snaha, spolupráce, vstřícnost, tolerance, zachovávání pravidel kulturního chování a soužití)
- 📖 obsah zkoušek a písemných kontrolních prací musí odpovídat učivu požadovanému učebními osnovami a tematickými plány pro příslušné období, vyloženému a procvičenému do doby před konáním zkoušky
- 📖 jednotlivé zkoušky a písemné kontrolní práce je nutno rovnoměrně rozvrhnout na dobu celého pololetí; písemnou kontrolní práci může žák v jednom dnu konat pouze jednu, vyučující termín předem oznámí žákům a označí jej v třídní knize (písemná práce není orientační zkouška v délce do 20 minut)
- 📖 pro hodnocení a klasifikaci se využívá různých druhů a forem zkoušek, jejichž klasifikace má různou váhu, celkové hodnocení žáka tedy nelze určit matematickým průměrem
- 📖 počet zkoušek se řídí hodinovou dotací daného předmětu, žák 2. až 9. ročníku musí být během pololetí klasifikován nejméně dvakrát, z toho u teoretických předmětů jednou z ústní zkoušky. Toto ustanovení v plném znění platí pro předměty s jednohodinovou týdenní dotací a v případě dlouhodobé nemoci žáka i v ostatních předmětech; v předmětech s dvouhodinovou týdenní dotací musí být žák klasifikován alespoň dvakrát za čtvrtletí; nejméně jednou za pololetí z ústní zkoušky; v předmětech s vyšší týdenní hodinovou dotací bude počet klasifikovaných zkoušek úměrně vyšší
- 📖 zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, není přípustné individuální přezkoušení po vyučování v kabinetech (výjimkou je diagnostikovaná vývojová porucha, kdy tento způsob doporučí ve zprávě z vyšetření psychologa)
- 📖 při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů
- 📖 výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací, popř. praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů
- 📖 hodnocení průběhů a výsledků vzdělávání musí být jednoznačné, srozumitelné žákovi i jeho rodičům, odpovídat kritériím stanoveným klasifikačním řádem, věcné a všestranné
- 📖 učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka
- 📖 veškerá klasifikace všech zkoušek je zaznamenávána v evidenci vyučujícího, klasifikace významnějších zkoušek je zaznamenávána do žákovských knížek a v elektronické podobě ve Škole Online

- 📖 souhrnná klasifikace za pololetí je zaznamenávána:
 - v evidenci vyučujícího
 - v katalogovém listu žáka
 - na vysvědčení
- 📖 o klasifikaci jsou prokazatelným způsobem informováni zákonní zástupci žáka třídním učitelem a učitelem jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky a Školy Online
 - před koncem každého čtvrtletí
 - kdykoli na požádání zákonných zástupců žáka
- 📖 v případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem

6.1.4 Stupně hodnocení prospěchu

- 📖 výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu
 - 1 – výborný
 - 2 – chvalitebný
 - 3 – dobrý
 - 4 – dostatečný
 - 5 – nedostatečný

6.1.5 Kritéria hodnocení

Žákovy výkony jsou posuzovány komplexně, v souladu se specifikací předmětu

- 📖 **stupeň 1 – výborný** – žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném nebo kratším čase, s výrazným podílem samostatné práce jen s minimální pomocí učitele, projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti, řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly, při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv
- 📖 **stupeň 2 – chvalitebný** – žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele, je schopen samostatně pracovat, projevuje zřetelně zájem o výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky, při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv
- 📖 **stupeň 3 – dobrý** – žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele, samostatné práce je schopen jen částečně, projevuje částečně zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti, jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky, svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu
- 📖 **stupeň 4 – dostatečný** – žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupů, samostatné práce není téměř schopen, projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti, jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky, svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit

- 📖 **stupeň 5 – nedostatečný** – žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele, samostatné práce není schopen, o výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem, na výuku se nepřipravuje, své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; neprojevuje snahu zlepšit tento stav

6.1.6 Zásady pro používání slovního hodnocení

- 📖 o slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem Školské rady a po projednání v pedagogické radě
- 📖 třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na jinou školu
- 📖 je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání
- 📖 u žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- 📖 výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k jeho věku
- 📖 slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet neúspěchům žáka a jak je překonávat

6.1.7 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně

3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky nevyjadřuje příliš přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
Píle a zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

6.1.8 Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a LMP

6.1.8.1 Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze stanovené diagnózy a doporučení školského poradenského zařízení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech
- způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími
- při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl
- při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

- 📖 důraz klade učitel na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkon
- 📖 při klasifikaci hodnotí učitel jevy, které žák zvládl
- 📖 klasifikace musí být provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, návodem, jak překonávat mezery, jak prohlubovat úspěšnost atd.
- 📖 při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení
- 📖 v případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby zahrnovalo posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat

6.1.8.2 Hodnocení a klasifikace žáků s lehkým mentálním postižením

- 📖 hodnotit žáka podle jeho funkčního stupně možností, nikoliv podle známek
- 📖 způsob klasifikace je součástí individuálního vzdělávacího plánu
- 📖 stanovit cíle pomocí individuálního vzdělávacího plánu a vytvořit seznam zvládnutých cílů a cílů nutných ke splnění
- 📖 spolupráce speciálních pedagogů a učitelů – pravidelné konzultace
- 📖 v písemném projevu prodloužení času na vypracování odpovědi
- 📖 v ústním projevu umožnit žákovi dostatek času na zpracování odpovědi
- 📖 zadání musí být jasné, dobře čitelné a jednoduché
- 📖 pro písemné odpovědi žáků je možné využít počítač
- 📖 dát žákovi dostatek příležitostí, aby se projevil, prezentoval svoje vědomosti
- 📖 vyvarovat se užívání nevhodné zkušební techniky, které žáka zatěžují nebo stresují

6.1.9 Hodnocení a klasifikace žáků mimořádně nadaných

- 📖 způsob hodnocení a klasifikace je součástí individuálního vzdělávacího plánu
- 📖 odvíjí se od schopností žáka, důvodů k integraci žáka, specifikace chování a sociálních vztahů

6.1.10 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 📖 sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků,
- 📖 sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků,
- 📖 chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení,
- 📖 při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál,
- 📖 při školní práci je žák veden k tomu, aby se vyjádřil ke svým výkonům a výsledkům,
- 📖 známky nejsou jediným zdrojem motivace.

Podrobně jsou pravidla pro hodnocení žáků zpracována v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

7 Multikulturní výchova – projekt

I.stupeň

Očekávané cíle a výstupy:

Žáci

- si uvědomí propojenost současného světa
- najdou a popíší cestu jednotlivých potravin a předmětů k sobě domů
- spolupracují se skupinou
- samostatně tvoří – připravují si doma vlastní práci
- nesou za svou práci zodpovědnost
- dokáží svou práci prezentovat

Metodický přehled

Klíčové kompetence	k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, digitální
Mezipředmětové vztahy	Člověk a svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Matematika
Výukové metody a formy práce	hra, diskuze, vyprávění, myšlenkové mapování, skupinová práce, samostatná práce
Pomůcky	potraviny nebo předměty z domova, karton, barvy, lepidlo, časopisy

Cílová skupina:

- všichni žáci v průběhu 4. – 5.ročníku

Zadání:

- projekty v rámci předmětu Člověk a svět

Realizace:

- každý má za úkol vybrat si tři potraviny a tři věci z domova a připravit si informace o jejich původu, přinést si také texty z časopisů nebo internetu (možné vyhledat ve škole)
- diskuze ve třídě vybraných potravinách a výrobcích
- odkud pochází
- jejich cesta k nám
- skupinová práce – vypracovat na papír cestu jedné potraviny nebo výrobku
- prezentace práce

II.stupeň

Očekávané cíle a výstupy:

Žáci

- se seznámí s národnostními menšinami na našem území v minulosti i v současnosti, poznají jejich zvyky, kulturu, náboženství
- pochopí možnost vzájemného obohacení různých kultur a etnik
- pracují s literárními texty, novinovými články, dobovými dokumenty, filmovým materiálem, využívají pracovní listy
- se učí rozpoznávat nebezpečí rasizmu, antisemitismu, xenofobie
- se poučí z minulosti – holocaustu

Metodický přehled

Klíčové kompetence	k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, digitální
Mezipředmětové vztahy	Dějepis, Občanská výchova, Výtvarná výchova, Český jazyk, Matematika
Výukové metody a formy práce	diskuze, vyprávění, myšlenkové mapování, filmová projekce, skupinová práce, samostatná práce
Pomůcky	potraviny nebo předměty z domova, karton, barvy, lepidlo, časopisy

Cílová skupina:

- všichni žáci 8. tříd

Zadání

- projekt bude mít celkem 10 částí rozdělených do 6. až 9. ročníků
- část se uskuteční formou besed a projektových dnů ve škole
- některé aktivity proběhnou ve formě exkurzí

Realizace:

6. ročník

Slovenský den

- projektový den ve škole
- jazyk, kultura, historie, hudba, kuchyně, geografie, vzájemné vztahy

7. ročník

Den jazyků

- projektový den

8. ročník

Národnostní problematika – dějepis

- střední Evropa a Rakousko – Uhersko
- vztahy Češi – Němci – Židé
- beseda – „Národnostní menšiny u nás“ (knihovna Doubravka)
- návštěva synagogy (Plzeň nebo Praha – Židovské vzdělávací středisko)
- v případě zájmu dvoudenní exkurze do Brna – Muzeum romské kultury (pavilon Antropos)

9. ročník

Národnostní problematika - dějepis

- národnostní problematika 1. republiky
- holocaust Židů za druhé světové války (Památník Terezín – exkurze, promítání filmů – Všichni moji blízcí)
- beseda s Policií ČR – extremismus a rasismus

8 Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Projektové dny Finanční gramotnost jsou vyučovány od 6. – 9. ročníku. Žákům poskytují finanční vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium na střední škole, pro orientaci v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Při projektových dnech projektu finanční gramotnost jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- ☒ vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání – připravujeme je na celoživotní učení
- ☒ ve výuce rozvíjíme intelektuální schopnost žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku
- ☒ rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení

Kompetence k řešení problémů

- ☒ podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- ☒ vedeme žáky k provádění rozboru problémové úlohy, návrhu plánu řešení a vyhodnocení řešení
- ☒ na modelových příkladech učíme žáky používat správný algoritmus řešení problému
- ☒ podporujeme žáky při řešení problému netradičními způsoby

Kompetence komunikativní

- ☒ vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- ☒ učíme žáky využívat při komunikaci internet, odbornou literaturu a jiné komunikační zdroje

Kompetence sociální a personální

- ☒ podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- ☒ učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu

Kompetence občanské

- ☒ respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- ☒ vedeme žáky k utváření přátelské otevřené atmosféry ve třídě

Kompetence pracovní

- ☒ důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel
- ☒ chválíme kvalitně odvedenou práci

Kompetence digitální

- ☒ učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; vedeme k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

- ☒ vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupu, způsobu a prostředku, který odpovídá konkrétní situaci a účelu

FINANČNÍ GRAMOTNOST – 6. ročník		FINANČNÍ GRAMOTNOST – 7. ročník	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Majetek, vlastnictví ➤ formy vlastnictví; ➤ hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; ➤ hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Hospodaření ➤ rozpočet domácnosti
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Hospodaření ➤ rozpočet domácnosti	VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Hospodaření ➤ úvěry, splátkový prodej, leasing
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Peníze ➤ formy placení		
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Banky a jejich služby ➤ aktivní a pasivní operace		

FINANČNÍ GRAMOTNOST – 8. ročník		FINANČNÍ GRAMOTNOST – 9. ročník	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Peníze ➤ formy placení	VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Hospodaření ➤ úvěry, hypotéky
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Banky a jejich služby ➤ úročení, ➤ pojištění,	VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Banky a jejich služby ➤ produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Banky a jejich služby ➤ produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Hospodaření ➤ rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; ➤ význam daní
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Principy tržního hospodářství ➤ nabídka, poptávka, trh; ➤ tvorba ceny, inflace; ➤ podstata fungování trhu		

9 DOPRAVNÍ VÝCHOVA

1. stupeň ZŠ

Vymezení problematiky dopravní výchovy – charakteristika, cíle

- chodci a cyklisté jsou nejzranitelnější účastníci silničního provozu, proto je třeba zvýšit ochranu dětí a žáků na pozemních komunikacích, je to jedna z priorit dopravní politiky Ministerstva dopravy ČR a je jí věnována zvýšená pozornost. Smrtelná a těžká zranění dětí poznamenávají život celých rodin na dlouhou dobu. Proto je v základních školách efektivní realizace témat týkajících se prevence bezpečnosti v silničním provozu obzvláště významná
- problematika je rozdělena do více vzdělávacích oblastí, výuka bude probíhat především v rámci předmětu Člověk a svět
- výstupy na konci prvního stupně se prakticky ověřují v 5. ročníku na dopravním hřišti (čtyři hodiny v průběhu jednoho měsíce)

2. stupeň ZŠ

Vymezení problematiky dopravní výchovy – charakteristika, cíle

- základním smyslem zařazení dopravní problematiky na 2. stupni je další rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování
- cílem je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni, rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky
- problematika je rozdělena do více vzdělávacích oblastí, výuka bude probíhat především v rámci předmětu Občanská výchova a Výchova ke zdraví
- výstupy na konci druhého stupně se ověřují pomocí testů při projektovém dni Den zdraví

10 Distanční výuka

Pravidla pro distanční vzdělávání v některých mimořádných situacích jsou stanovena ve školském zákoně.

Zákonem je stanovena povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem.

Zákonem je stanovena povinnost dětí, žáků nebo studentů se tímto způsobem vzdělávat.

Případné změny budou zaznamenány dodatkem k tomuto dokumentu.

Povinnost školy vzdělávat distančním způsobem

Škola je povinna vzdělávat distančním způsobem z důvodu:

krizových opatření vyhlášených po dobu krizového stavu podle krizového zákona

mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví nebo krajské hygienické stanice podle zákona o ochraně veřejného zdraví

nařízení karantény, kdy není možná osobní přítomnost většiny (více než 50 %) dětí nebo žáků z nejméně jedné třídy.

Distanční vzdělávání škola uskutečňuje podle příslušného RVP A ŠVP v míře odpovídající okolnostem.

Škola nemá povinnost vzdělávat distančním způsobem:

pokud ředitel školy vyhlásí ředitelské volno

pokud MŠMT schválí změnu v organizaci školního roku

pokud je žákům nařízena karanténa, ale nejde o většinu třídy

pokud jsou žáci nepřítomni z jiného důvodu (nemoc).

Povinnost žáka vzdělávat se distančním způsobem

Žáci jsou povinni vzdělávat se distančním způsobem ve výše vymezených případech.

Zapojení žáků, kteří nemají doma podmínky pro on-line výuku:

třídní učitelé informují zákonné zástupce žáků, u kterých se předpokládají komplikace, tom, že může dojít na distanční způsob vzdělávání a domluvit se s nimi na konkrétní formě komunikace pro tento případ

škola může zapůjčit notebook žákům, kteří nemají doma počítač

pokud žáci nemohou využívat zapůjčenou techniku, bude distanční výuka probíhat pomocí metod off-line výuky.

Příprava na distanční výuku

všichni zákonní zástupci budou e-mailem informováni o platformě, která bude využívána při on-line výuce

zákonným zástupcům bude zaslán e-mail s návodem, jak se mají přihlásit do aplikace MS Teams

žáci budou seznámeni s tím, jak aplikace MS Teams funguje

vyučující budou MS Teams dle možností a potřeb využívat i během prezenční výuky (zadávání úkolů, zveřejnění zápisků atd.), aby přechod na distanční výuku byl jednodušší

Žák se neúčastní distanční výuky

učitel se snaží zjistit důvody, proč se žák nezapojuje do výuky

učitel informuje třídního učitele o nezapojení žáka do výuky

třídní učitel spolupracuje se zákonnými zástupci žáka, snaží se ho zapojit do výuky

v závažnějších případech třídní učitel informuje ředitele školy o neúčasti žáka v distanční výuce

Absence:

asynchronní, off-line výuka

hodnotí se, zda žák práci odevzdal ve stanoveném termínu

synchronní výuka

za absenci je považováno nepřipojení se k on-line přenosu, pokud nebyl se zákonným zástupcem žáka domluven jiný způsob zapojení do výuky

Omlouvání absence

zákonný zástupce je povinen omluvit žáka do 3 kalendářních dnů (stejně jako u prezenční výuky)

Komunikace se zákonnými zástupci žáka

úkoly budou zadávány přes MS Teams

učitelé budou se zákonnými zástupci komunikovat prostřednictvím e-mailu (budou využívat pouze e-mailové adresy s doménou „zs22.plzen-edu.cz“)

v nutných případech využijí telefonický rozhovor

Organizace výuky při omezení přítomnosti ve školách

prezenční výuka

- prezenční výuka pokračuje, pokud je karanténa/izolace nařízena pouze omezenému počtu žáků, který nepřekročí více jak 50 % účastníků konkrétní třídy
- i během prezenční výuky bude nepřítomným žákům vyučující zasílat materiály, úkoly na dané období
- i při prezenční výuce bude využívána zvolená komunikační platforma a další digitální nástroje, aby měli všichni možnost seznámit se s nimi

smíšená výuka

- pokud je karanténa/izolace nařízena více než 50 % žáků konkrétní třídy, je škola povinna distančně vzdělávat žáky, kterým je zakázána osobní účast na prezenční výuce, ostatní žáci pokračují v prezenčním vzdělávání

distanční výuka

- pokud je zakázána osobní přítomnost minimálně jedné třídy, probíhá v této třídě distanční výuka
- pokud je zakázána přítomnost všem žákům školy, přechází na distanční výuku celá škola

Formy vzdělávání distančním způsobem

cíl distanční vzdělávání: nikdo nesmí zůstat mimo systém, každý musí pracovat s ohledem na své možnosti a podmínky

během distančního vzdělávání je potřeba, aby učitel monitoroval zapojování jednotlivých účastníků a poskytoval jim individuální konzultace a studijní oporu

konzultace: telefonický rozhovor, on-line chat, e-mail, osobní individuální konzultace

On-line výuka

způsob vzdělávání na dálku, který probíhá prostřednictvím internetu

synchronní

- učitel je s žáky propojen prostřednictvím komunikační platformy
- ve stejném čase na stejném virtuálním místě a pracuje na stejném úkolu

asynchronní

- žáci pracují v jimi zvoleném čase vlastním tempem na zadaných úkolech, v on-line prostoru se nepotkávají
- obě formy on-line výuky budou vhodně kombinovány, aby bylo dosaženo nejlepšího efektu

Off-line výuka

neprobíhá přes internet a k realizaci nepotřebujeme ve větší míře digitální technologie

jedná se především o: samostudium, plnění úkolů z učebnic, pracovních listů, plnění praktických úkolů (umělecká tvorba, tvorba vlastního portfolio)

bude především sloužit jako zpestření on-line výuky

Způsoby a pravidla hodnocení

způsob hodnocení přizpůsobí škola podmínkám žáka pro distanční vzdělávání (zázemí, materiální podmínky, speciální vzdělávací potřeby, zdravotní stav atp.)
učitelé poskytnou žákům v přiměřeném čase zpětnou vazbu a budou je motivovat k dalšímu pokroku
učitelé využívají při hodnocení práci s chybou a častěji formativní hodnocení než sumativní
při hodnocení budou dodržována pravidla stanovené školním řádem

Napliňování RVP a ŠVP

vzdělávání distančním způsobem se uskutečňuje podle platného školního vzdělávacího programu

krátkodobé zavedení distanční výuky

výuka bude zaměřena na témata, která jsou snadněji realizována distančním způsobem
ostatní témata budou přesunuta od období po návratu k prezenční výuce

dlouhodobý zákaz osobní přítomnosti ve školách (trvá déle než 2 týdny)

výuka bude zaměřena především na profilové předměty
výuka bude vycházet hlavně z očekávaných výstupů RVP

Interní evidence změn

interní evidence změn bude součástí dokumentace školy

bude zaznamenáno:

jaká témata byla realizována v plné šíři
jaká témata byla realizována v omezené podobě, částečně
jaká témata byla přesunuta do dalšího školního roku
jaká témata byla zcela vypuštěna

Distanční výuka na 1. stupni ZŠ

Distanční výuka na prvním stupni bude přizpůsobena možnostem žáků.

On-line výuka nebude probíhat v rozsahu obvyklého rozvrhu a nebude pouhým on-line přenosem frontálního učení.

Na prvním stupni bude docházet ke kombinování synchronních a asynchronních aktivit, distanční výuka bude zároveň doplňována prvky off-line výuky.

Vyučující se pravidelně bude setkávat s žáky při on-line hodině dle stanoveného rozvrhu, při které žákům jasně a srozumitelně zadá pokyny k samostatné práci, vysvětlí jednotlivé úkoly. On-line setkání bude kombinováno se samostatnou prací žáků.

Distanční výuka v 1. třídě má svá specifika, je potřeba, aby učitel vybíral vhodná témata k vzdělávání na dálku a přizpůsobit tematické plány okolnostem.

On-line výuka bude probíhat v předmětech český jazyk, matematika, člověk a svět a anglický jazyk.

Třídnická hodina bude vycházet z aktuálních potřeb každé třídy.

Výstupy ostatních vyučovacích předmětů budou naplňovány prostřednictvím projektů zadaných k samostatnému zpracování.

Distanční výuka na 2. stupni ZŠ

Distanční výuka na druhém stupni bude přizpůsobena možnostem žáků.

On-line výuka nebude probíhat v rozsahu obvyklého rozvrhu. Synchronní výuka by neměla nepřesáhnout denně 3 vyučovací hodiny za sebou.

Na druhém stupni bude docházet ke kombinování synchronních a asynchronních aktivit, distanční výuka bude zároveň doplňována prvky off-line výuky.

Pokud budou na distanční vzdělávání přecházet jednotlivé třídy budou vyučovány hlavní předměty podle stávajícího rozvrhu třídy.

Pokud bude na distanční vzdělávání přecházet celá škola, bude rozvrh distanční výuky zveřejněn na webových stránkách školy a ve Škole OnLine.

V tomto případě bude týdenní rozsah výuky zpravidla:

český jazyk – 3 hodiny týdně

anglický jazyk – 2 hodiny týdně

německý jazyk – 1 hodina týdně

matematika – 3 hodiny týdně

fyzika – 1 hodina týdně

chemie – 1 hodina týdně

dějepis – 1 hodina týdně

přírodopis – 1 hodina týdně

zeměpis – 1 hodina týdně

Rozvrh distanční výuky bude zveřejněn na webových stránkách školy a ve Škole OnLine.

Výstupy ostatních vyučovacích předmětů budou naplňovány prostřednictvím projektů zadaných k samostatnému zpracování.

11 Školní vzdělávací program přípravná třída

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu základní školy byl vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a při jeho tvorbě byly využity prvky školního vzdělávacího programu pro základní školu – 1. ročník. Základní vzdělávání se stává službou, která vychází z požadavků společnosti, očekávání rodičů a individuálních potřeb žáků. Přípravná třída nabízí možnost dětem s odkladem povinné školní docházky překlenout rok mezi předškolákem a školákem v prostředí základní školy a v malém kolektivu. V přípravné třídě klademe důraz na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů žáka. Převažuje činnostní a praktický charakter vyučování. Jsou voleny metody, které motivují k učení, k aktivitě a k poznávání.

Vzdělávací cíle

- 📖 vytvářet prostředí, kde se mohou děti všestranně rozvíjet podle svých individuálních možností a prospívat po stránce fyzické (tělesný rozvoj a zdraví) i psychické (spokojenost a pohoda)
- 📖 podněcovat zvědavost dětí, dávat jim prostor způsobem jim vlastním prozkoumávat svět okolo nich a zažít radost z poznávání a učení
- 📖 učit děti žít v kolektivu, respektovat pravidla, vnímat a respektovat druhé a poznávat další pozitivní hodnoty pro život ve společnosti
- 📖 vést děti k samostatnosti, sebeúctě a sebejistotě

Záměr výchovně – vzdělávacího programu přípravné třídy

- 📖 připravit děti k bezproblémovému nástupu do 1. třídy a předcházet neúspěšným začátkům ve vzdělávacím procesu
- 📖 cílevědomě a systematicky rozvíjet fyzické, psychické i sociální schopnosti a dovednosti dítěte, a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat aktivně a s uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, zejména v prostředí rodiny a školy
- 📖 přistupovat individuálně ke každému dítěti a přizpůsobit metody a formy práce k vyrovnání nedostatků v rozvoji učení, uspokojovat jejich specifické potřeby – zaměřit výuku na posilování těch nedostatků u konkrétních dětí, které byly příčinou jejich odkladu školní docházky
- 📖 úzce spolupracovat s rodinou, zapojit rodiče do výchovně vzdělávacího procesu, navazovat na práci pedagogické poradny a speciálního pedagogického centra
- 📖 vést děti k samostatnosti a posilování sebevědomí, k sebeovládání a k prodlužování záměrné pozornosti
- 📖 probudit u dětí zájem o prostředí, které je obklopuje, vnímat působení člověka na přírodu a naopak (základy ekologického myšlení)
- 📖 vytvářet kladné sociální postoje (prosociální chování), příjemnou atmosféru ve třídě
- 📖 podporovat vytváření přátelských vztahů, spolupráce a sounáležitosti s kolektivem

Výchovné a vzdělávací strategie – prostředky, metody

- 📖 používat ty, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a zájem poznávat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti (hry, prožitkové učení, přímé pozorování a experimentování v přírodě, práce s různými materiály, manipulace s předměty)
- 📖 vyvážit prostor pro didakticky zacílenou činnost s prostorem pro spontánní nápady a aktivitu dětí
- 📖 využívat situační učení založené na využívání a vytváření situací, které dětem poskytují srozumitelné a praktické situace ze života
- 📖 uplatňovat princip vzdělávací nabídky – individuální volby dítěte z nabídky činností a příležitostí
- 📖 střídat individuální a skupinové činnosti
- 📖 využívat aktuální dění v přírodě, vesnici, společnosti...

Ke splnění našich cílů využíváme tyto cesty:

- kladnou motivaci
- svobodnou tvůrčí práci
- vyučování v blocích a tematických celcích
- kooperativní vyučování
- diskuzní kruh
- prvky dramatické výchovy
- didaktické hry
- modelové situace

KOMPETENCE

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- (umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)
 - dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje
 - všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
 - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
 - získá elementární poznatky o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
 - klade otázky a hledá na ně odpovědi
 - učí se spontánně i vědomě
 - dokáže vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat; dokončí započatou práci
 - při zadané práci postupuje podle instrukcí a pokynů
 - je schopno hodnotit práci svoji i ostatních dětí

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- (podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)
- vhodnou motivací je podněcováno k řešení problémů
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí
- volí vhodný způsob řešení vedoucí k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- příznivě přijímá pochvalu za úspěch a za vynaložené úsilí

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- (vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)
- průběžně si rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji využívá
- samostatně vyjadřuje své myšlenky
- vyjadřuje se ve vhodně formulovaných větech
- chápe obsah sdělení a vhodně na něj reaguje
- umí vést dialog, efektivně komunikuje
- vyjadřuje a sděluje své prožitky, pocity a nálady
- využívá i mimoslovní způsob komunikace

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- (rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých)
- dítě si uvědomuje zodpovědnost za své chování a činy
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- pomáhá slabším
- odmítá negativní projevy chování
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel chování a řídí se jimi
- respektuje druhé, přijímá kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

- (připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti)
- plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti
- zná své silné a slabé stránky
- svobodně se rozhoduje, je si vědomo své odpovědnosti
- k plnění povinností přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- aktivně se zajímá se o dění kolem sebe

- chápe základní mravní hodnoty v rodině i ve společnosti
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe význam pojmu „zdravý životní styl“; přijímá zodpovědnost za své zdraví a život
- podílí se na ochraně životního prostředí

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

- (pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci)
- dítě má kladný vztah k manuálním činnostem
- umí objektivně posoudit výsledek své práce
- pracuje podle stanoveného postupu
- při práci je vytrvalé, soustředěné; zadaný úkol dokončí
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- při kolektivní práci vhodně komunikuje

Podmínky vzdělávání zohledňující speciální potřeby dětí

Přípravná třída je určena pro děti s odkladem povinné školní docházky (školní nezralost, logopedické vady, poruchy pozornosti) nebo pro předškoláky. Děti jsou do přípravné třídy přijímány na základě žádosti zákonného zástupce. Kritéria přijetí dítěte do přípravné třídy určuje a zveřejňuje ředitel školy. Děti i rodiče si mohou po dohodě prohlédnout prostory školy, navštívit vyučovací hodinu (např. při dnech otevřených dveří). Do třídy může docházet maximálně 15 dětí. Ve třídě s dětmi pracuje učitel 1.stupně. Dle aktuálních možností a potřeb může škola zajistit asistenta pedagoga. Pedagog spolupracuje s odborníky z PPP a SPC. Do třídy je možné integrovat i děti se zdravotním postižením, pokud toto postižení umožňuje pobyt v přípravné třídě a neomezuje její činnost.

Třída se nachází v pavilonu školní družiny. Je vybavena nábytkem, pomůckami, hračkami a také audiotechnikou, které splňují požadavky pro vzdělávání dětí předškolního věku. Třída má společné šatny a sociální zařízení s žáky mladšího školního věku (v době provozu školní družiny). Prostředí je vkusně a vhodně upravené, odpovídající věku dětí. Děti mohou využívat zrcadlový sál, k pobytu venku prostor školního hřiště a školní zahrady.

Přípravná třída je v provozu od 7:40 hodin do 11:40 hodin. Docházka do přípravné třídy je bezplatná a nezapočítává se do povinné školní docházky. Děti z přípravné třídy mají možnost od 6:00 do 17:00 hodin navštěvovat školní družinu. Zákonní zástupci mohou hradit dětem také stravování (svačina a oběd) ve školní jídelně za poplatek platný pro daný školní rok, který je zveřejněn na webových stránkách školy. Pro děti školní jídelna zajišťuje dopolední svačinu, oběd a pitný režim. Mezi jídly dodržujeme vhodné intervaly. Děti jsou vedeny k základům samostatného stolování a sebeobsluhy. Stolují ve školní jídelně.

Děti se mohou také zapsat do zájmových kroužků otevřených pro žáky nižších ročníků. Tyto kroužky jsou za poplatek. Předpokládají se i nadstandardní aktivity přípravné třídy jako je účast ve školních projektech, návštěva divadelních představení, muzeí, výstav, výlety, plavání a další aktivity.

Denní program

Obvyklý denní program umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Paní učitelka volí skladbu činností s ohledem na biologické procesy, střídá aktivity dětí s relaxací. Časy u obvyklého denního programu jsou pouze orientační, s ohledem na dobu pobytu venku. V denním programu se využívají hlavně řízené činnosti – okruhy učiva a pro relaxaci pohybové aktivity (ve třídě při hrách, ranní cvičení, pobyt venku na hřišti, zahradě nebo v lese).

Obvyklý denní program:

7:40 – 8:15	scházení dětí, přivítání, sebeobsluha, ukládání oblečení, spontánní hry dle zájmu dětí
8:15 – 9:00	skupinová nebo individuální práce s dětmi
9:00 – 9:30	zdravotní cvičení, řízené pohybové aktivity nebo taneční hry
9:30 – 10:00	hygiena, svačina
10:00 – 10:30	skupinová nebo individuální práce s dětmi, hry dle zájmu dětí /okruhy učiva/
10:30 – 11:00	pobyt venku (v případě příznivého počasí a stavu ovzduší), hry dle zájmu dětí, skupinová nebo individuální práce s dětmi (okruhy učiva), četba
11:00 – 11:40	skupinová nebo individuální práce s dětmi, hry dle zájmu dětí (okruhy učiva)
11:40 – 12:00	sebeobsluha, hygiena, oběd, odchod domů nebo do ŠD

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsahem vzdělávání je prohlubování návyků sebeobsluhy a hygieny, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, řečového projevu, utváření hrubé i jemné motoriky, cvičení soustředění, naslouchání, paměti, utváření základních matematických představ orientace v čase a prostoru, podpora hudebního, výtvarného projevu a tělesných dovedností. Veškeré aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti, podněcují u dětí radost z učení, zájem poznávat nové, porozumět sobě i světu, který je obklopuje. Způsob pedagogické péče je postaven na zvýšeném individuálním přístupu k jednotlivým dětem. Bude věnováno dostatečné množství času opakování jednotlivých aktivit vedoucích k upevňování poznatků a dovedností u každého žáka. Vzdělávací obsah je rozdělen do jednotlivých vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní

vzdělávání (Dítě a jeho tělo; Dítě a jeho psychika; Dítě a ten druhý; Dítě a společnost; Dítě a svět). Dle jednotlivých oblastí bude dále plánována konkrétní činnost učitele v tematických plánech. Vzdělávací obsah bude rozdělen do 6 integrovaných bloků, které budou dále strukturovány podle jednotlivých vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (viz tabulka Příloha č.1). Každý blok bude mít své téma vycházející z koloběhu roku, vše rozpracované do konkrétního učiva, které vede k formování konkrétních kompetencí žáků. Dle jednotlivých bloků bude dále plánována konkrétní činnost učitele odvíjející se od individuálních pokroků žáků. Bude věnováno dostatečné množství času opakování jednotlivých aktivit vedoucích k upevňování poznatků a dovedností u každého žáka.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Dítě a jeho tělo (biologická)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Fyzický rozvoj a pohybová koordinace 📖 zachovávat správné držení těla 📖 zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 📖 koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla 📖 vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru 📖 ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	▪ postaví se zpříma a udrží správné držení těla po dobu vnější kontroly ▪ běhá, skáče, udržuje rovnováhu na jedné noze ▪ vyrovnává svalové dysbalance v běžném pohybu ▪ otočí se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace ▪ zvládá nižší překážky, různé druhy lezení ▪ hází a chytá míč, udrží různé náčiní a nářadí ▪ pohybuje se bezpečně ve skupině dětí ▪ pohybuje se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) ▪ přizpůsobí či provede jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů ▪ pohybuje se dynamicky po delší dobu (např. běhá při hře 2 minuty a více) ▪ je pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě ▪ doprovází pohyb zpěvem (např. při pohybových	➤ lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) ➤ nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) ➤ jiné činnosti ▪ základní gymnastika ▪ turistika ▪ sezónní činnosti ▪ míčové hry apod. ➤ manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem ➤ činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním ➤ zdravotně zaměřené činnosti ▪ vyrovnávací cvičení ▪ protahovací cvičení ▪ uvolňovací cvičení

	hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)	
Jemná motorika, koordinace ruky a oka ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály	▪ tužku drží správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím ▪ pracuje se stavebnicemi, skládkami (staví z kostek, navléká korálky, skládá mozaiky) ▪ zaváže kličku ▪ zvládá výtvarné činnosti, provádí jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou) ▪ kreslí, maluje, modeluje, vytrhává, stříhá, lepí, vytváří objekty z přírodních i umělých materiálů ▪ zachází správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji	▪ dechová cvičení ▪ relaxační cvičení ➤ smyslové a psychomotorické hry ➤ konstruktivní a grafické činnosti ➤ hudební a hudebně pohybové hry a činnosti ➤ jednoduché pracovní činnosti ➤ sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. ➤ činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí ➤ příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků ➤ činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí ➤ příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů hrozících při ▪ při hrách ▪ pohybových činnostech ▪ dopravních situacích ▪ setkávání s cizími lidmi ➤ příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
Sebeobsluha zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony	▪ pečuje o osobní hygienu, samostatně zvládá pravidelné běžné denní úkony (např. používá toaletní papír a splachovací zařízení, myje si a utírá ruce, umí používat kapesník) ▪ samostatně se obléká, svléká, obouvá, zapíná knoflíky, zipy, zavazuje si tkaničky ▪ samostatně jí, používá příbor, nalije si nápoj, popř. polévku, používá ubrousek ▪ udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce	
Zdraví, bezpečí pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím,	▪ pojmenuje viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí)	

pohybem a sportem 📖 rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí 📖 mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy 📖 mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí 📖 chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami	▪ má poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách ▪ zná základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) ▪ uvědomuje si, co je nebezpečné ▪ projevuje bezpečný odstup vůči cizím osobám ▪ chová se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) ▪ zná a dodržuje základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci) ▪ ví, jak se vyhnout nebezpečí (je opatrný, obezřetný), kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat ▪ brání se projevům násilí	
--	---	--

Dítě a jeho psychika (psychologická)**Jazyk a řeč**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání 📖 správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči 📖 pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 📖 vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky,	▪ spontánně vypráví zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií ▪ vyslovuje všechny hlásky správně a mluví zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládá sílu a intonaci hlasu	➤ artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry ➤ hry se slovy ➤ slovní hádanky ➤ vokální činnosti

nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách 📖 vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat 📖 domluvit se slovy 📖 porozumět slyšenému 📖 sledovat a vyprávět příběh, pohádku 📖 připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti	▪ zná většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumí většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů) ▪ má přiměřeně bohatou slovní zásobu ▪ dokáže osvojená slova aktivně uplatnit v řeči ▪ používá větší množství slovních obrátů ▪ správně určuje a pojmenovává věci a jevy ve svém okolí ▪ dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokáže naslouchat druhým) ▪ vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah ▪ dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku ▪ umí komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) ▪ dorozumí se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) ▪ předá vzkaz ▪ chápe jednoduché hádanky a vtipy ▪ pozná a najde k sobě slova, která se rýmují, doplní chybějící slovo rýmu ▪ pozná a vyhledá slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) ▪ vyčlení hlásku na počátku a na konci slova	➤ společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace ▪ vyprávění zážitků, příběhů ▪ vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie ▪ sdělování slyšeného druhým apod. ➤ komentování zážitků a aktivit ➤ vyřizování vzkazů a zpráv ➤ samostatný slovní projev na určité téma ➤ poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů ➤ sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů ➤ vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo ➤ přednes ➤ recitace ➤ dramatizace ➤ zpěv ➤ grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen ➤ prohlížení a „čtení“ knížek ➤ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest ➤ činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
--	---	---

Poznávací schopnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Vnímání ☞ vnímat a rozlišovat pomocí smyslů ☞ vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího) ☞ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité	▪ zaregistruje změny ve svém okolí (všimne si a rozpozná, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku) ▪ rozliší zvuky a známé melodie, rozliší a napodobuje rytmus ▪ rozliší tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová) ▪ rozpozná odlišnosti v detailech (např. vyhledá a doplní chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalezne cestu v jednoduchém labyrintu, složí puzzle, hraje pexeso, domino, loto) ▪ rozliší známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké) ▪ rozliší hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu)	➤ přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte ➤ rozhovor o výsledku pozorování ➤ záměrné pozorování běžných objektů a předmětů ➤ určování a pojmenovávání vlastností objektů, jejich charakteristických znaků a funkcí ▪ velikost ▪ barva ▪ tvar ▪ materiál ▪ dotek ▪ chuť ▪ vůně ▪ zvuky ➤ motivovaná manipulace s předměty ➤ zkoumání vlastností předmětů ➤ konkrétní operace s materiálem ▪ třídění ▪ přiřazování ▪ uspořádání ▪ odhad ▪ porovnávání apod. ➤ spontánní hra, volné hry ➤ experimenty s materiálem a předměty ➤ smyslové hry ➤ nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti,
Pozornost, soustředěnost, paměť ☞ záměrně se soustředit a udržet pozornost ☞ vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ☞ naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si je zapamatovat a vybavit	▪ soustředěně poslouchá pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sleduje pozorně divadelní představení a následně ho reprodukuje), nenechá se vyrušit – neodbíhá od činnosti, pracuje v klidu (např. vyřeší labyrint) ▪ dokončí hru (neodbíhá od ní) i rozdělanou činnost ▪ uposlechne pokynu dospělého a řídí se jím ▪ zapamatuje si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukuje je	

	▪ přijme jednoduchou dramatickou úlohu ▪ zapamatuje si pohádku, děj, příběh a převypráví ho ▪ záměrně si zapamatuje a vybaví si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vypráví zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenuje květiny viděné na procházce) ▪ zapamatuje si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů) ▪ uplatňuje postřeh a rychlost	koncentrace pozornosti apod. ➤ námětové hry a činnosti ➤ hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii ▪ kognitivní ▪ imaginativní ▪ výtvarné ▪ konstruktivní ▪ hudební ▪ taneční ▪ dramatické aktivity ➤ řešení myšlenkových i praktických problémů ➤ hledání různých možností a variant ➤ hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti ▪ mechanické a logické ▪ obrazné a pojmové ➤ činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků ▪ vysvětlování ▪ objasňování ▪ odpovědi na otázky ➤ práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod. ➤ činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů ▪ písmena ▪ číslice ▪ piktogram ▪ značky ▪ symboly
Tvořivost, vynalézavost, fantazie 📖 vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)	▪ rozvíjí a obohacuje hru podle své představivosti a fantazie ▪ spontánně vypráví zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného ▪ dokončí příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) ▪ tvořivě využívá přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech ▪ experimentuje s materiály, poznává a využívá výrazové možnosti ▪ dokreslí chybějící části na obrázku, sestaví části v celek ▪ vytvoří jednoduchý model, stavbu, provede obměnu, tvoří dle vlastní představy, např. stavby z kostek ▪ využívá tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí	

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování 📖 zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité 📖 rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci	▪ pochopí význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku ▪ zná význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) ▪ sleduje očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenuje objekty zleva doprava, vyhledá první a poslední objekt ve skupině, vede čáru zleva doprava, shora dolů ▪ pozná napsané své jméno, podepíše se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označí své výtvary (např. použije nějaký symbol) ▪ napodobí základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)	▪ obrazce ➤ hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině ➤ činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou ▪ číselná řada ▪ číslice ▪ základní geometrické tvary ▪ množství apod. ➤ jejich smysluplné praktické aplikace ➤ činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
Časoprostorová orientace 📖 chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy 📖 orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	▪ rozliší vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět ▪ rozliší a používá základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko) a těchto pojmů běžně užívá ▪ orientuje se v řadě (např. první, poslední, uprostřed ▪ orientuje se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) ▪ rozlišuje základní časové údaje, uvědomí si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) ▪ rozlišuje roční období (jaro, léto, podzim, zima) i	

	jejich typické znaky	
Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat - přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit	- rozpozná geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumí a používá základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumí a používá základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) - porovná a uspořádá předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří) - třídí předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídí knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientuje se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenuje ji - chápe, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápe jednoduché souvislosti, nachází znaky společné a rozdílné, porovná, dle společných či rozdílných znaků (např. vybere všechny předměty vyrobené ze dřeva) - zobecňuje (vybere ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.),	
Řešení problémů, učení - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	slovně, výtvarně, technicky vyjádří svoje jednoduché „nápady“, experimentuje, některé problémy řeší cestou pokus – omyl	

📖 projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film 📖 vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení 📖 postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 📖 prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	▪ jednoduchý problém vyřeší samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradí, postupuje podle pokynů a instrukcí ▪ projevuje zájem o poznávání písmen a číslic, prohlíží si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela) ▪ přichází s vlastními nápady	
--	--	--

Sebepojetí, city, vůle

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Sebevědomí a sebeuplatnění 📖 odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory 📖 uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině 📖 vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci 📖 podílet se na organizaci hry, a činnosti	▪ zapojuje se do činností, komunikuje a kooperuje s dětmi i se známými dospělými, odmítne neznámé dospělé ▪ samostatně splní jednoduchý úkol, poradí si v běžné a opakující se situaci, cítí ze své samostatnosti uspokojení (je na ni hrdý) ▪ respektuje a přijímá přirozenou autoritu dospělých ▪ uvědomuje si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektuje je ▪ snaží se uplatnit své přání, obhájí svůj názor ▪ umí kooperovat, dohodnout se s ostatními ▪ přijímá roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) ▪ nebojí se požádat o pomoc, radu	➤ spontánní hra ➤ činnosti zajišťující spokojenost a radost ➤ činnosti vyvolávající veselí a pohodu ➤ činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné ➤ činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) ▪ samostatné vystupování ▪ vyjadřování ▪ obhajování vlastních názorů ▪ rozhodování ▪ sebehodnocení ➤ příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání ➤ cvičení organizačních dovedností

Sebeovládání a přizpůsobivost 📖 ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování 📖 uvědomovat si svoje možnosti a limity 📖 přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se sním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)	▪ reaguje přiměřeně dané situaci (odmítá agresi, přijímá vzory, umí se podřídít) ▪ odhadne, na co stačí, uvědomuje si, co mu nejde, co je pro ně obtížné ▪ hodnotí druhé, sebe hodnotí vzhledem k aktuální situaci a možnostem ▪ přijímá drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umí přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, je schopné se z něho poučit ▪ přizpůsobí se společenství, projevuje zájem o spolupráci	➤ estetické a tvůrčí aktivity ▪ slovesné ▪ výtvarné ▪ dramatické ▪ literární ▪ hudební ▪ pohybové a další ➤ sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte ➤ cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontroli a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) ➤ hry na téma rodiny, přátelství apod. ➤ výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) ➤ činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností ➤ záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní ▪ fyzické i psychické vlastnosti ▪ dovednosti ▪ schopnosti ▪ city ▪ vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem ➤ dramatické činnosti ▪ předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích ▪ mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod. ➤ činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k
Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy 📖 vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení 📖 uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky 📖 prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování 📖 těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním 📖 zachytit a vyjádřit své prožitky	▪ odloží splnění osobních přání na pozdější dobu ▪ odhadne, na co stačí ▪ uvědomuje si, co neumí a co se chce naučit (vyhledává příležitosti, umí požádat o pomoc) ▪ přijme povinnost ▪ soustředí se na činnost a samostatně ji dokončí ▪ plní činnosti podle instrukcí ▪ přiměřeně reaguje ve známých situacích, umí se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese ▪ projevuje se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhá druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) ▪ přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevuje pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) ▪ umí to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně	

	pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentuje obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) ▪ rozhoduje sám o sobě (o svém chování)	odlišení od ostatních
--	---	-----------------------

Dítě a ten druhý (interpersonální)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Komunikace s dospělým navazovat kontakty s dospělým	▪ navazuje kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) ▪ spolupracuje s dospělým ▪ respektuje dospělého, komunikuje s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) ▪ obrací se na dospělého o pomoc, radu atd. ▪ rozlišuje vhodnost oslovování i tykání a vykání	➤ běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým ➤ sociální a interaktivní hry ➤ hraní rolí ➤ dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry ➤ výtvarné hry a etudy ➤ společenské hry ➤ společné aktivity nejrozličnějšího zaměření ➤ kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách ➤ společná setkávání, povídání, sdílení ➤ aktivní naslouchání druhému ➤ aktivity podporující sblížení dětí ➤ aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi ▪ kamarádství ▪ přátelství ▪ vztahy mezi oběma pohlavími
Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem spolupracovat s ostatními	▪ aktivně komunikuje s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vypráví, povídá, poslouchá, naslouchá druhému) ▪ chápe a respektuje názory jiného dítěte, domlouvá se, vyjednává ▪ vyhledává partnera pro hru, domlouvá se, rozděluje a mění herní role, hru rozvíjí a obohacuje ▪ spolupracuje při hrách a aktivitách nejrozličnějšího zaměření, je ostatním partnerem ▪ vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí,	

	domluví se na společném řešení /4.7. ▪ využívá neverbální komunikaci (úsmev, gesta, řeč těla, apod.)	▪ úcta ke stáří apod. ➤ hry ➤ přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého ➤ činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě ➤ hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. ➤ činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina ▪ funkce rodiny ▪ členové rodiny a vztahy mezi nimi ▪ život v rodině ▪ rodina ve světě zvířat ▪ mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) ➤ hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých ➤ četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
Sociabilita 📖 uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 📖 uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 📖 respektovat potřeby jiného dítěte 📖 chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 📖 odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná	▪ obhajuje svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímá také názor druhého, dohodne se na kompromisním řešení ▪ všímá si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělí se s jiným dítětem o činnost, počká, vystřídá se) ▪ chápe, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené ▪ k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chová citlivě a ohleduplně (neposmívá se mu, pomáhá mu, chrání ho) ▪ nepříjemný kontakt a komunikaci dokáže odmítnout ▪ brání se projevům násilí jiného dítěte (nenechá si ubližovat, nenechá se šidit, brání se posmívání, ohradí se proti tomu) ▪ uvědomí si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) ▪ nabídne pomoc	

Dítě a společnost (sociálně – kulturní)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Společenská pravidla a návyky 📖 uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi 📖 vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat 📖 uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování	▪ umí ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci, ▪ chápe podstatu hry a její pravidla, dodržuje pravidla her a jiných činností, hraje spravedlivě, nepodvádí, umí i prohrávat ▪ zachází šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby ▪ rozlišuje společensky nežádoucí chování, vnímá co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy ▪ pochopí funkci rodiny a jejích členů	➤ běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování ➤ spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě ➤ různorodé společné hry a skupinové aktivity ➤ přípravy a realizace společných zábav a slavností ▪ oslavy výročí ▪ slavností v rámci zvyků a tradic ▪ sportovní akce, kulturní programy apod. ➤ tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. ➤ činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte ➤ receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti ▪ poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní ▪ sledování dramatizací, divadelních scének ➤ setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo školu ➤ hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí ▪ dítě ▪ dospělý ▪ rodič ▪ učitelka
Zařazení do třídy (do skupiny) 📖 pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat 📖 začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti 📖 adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy	▪ orientuje se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umí jim přizpůsobit své chování ▪ vnímá odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobí i své přístupy ▪ navazuje s dětmi vztahy, má ve skupině své kamarády, udržuje a rozvíjí s nimi přátelství ▪ cítí se plnohodnotným členem skupiny ▪ projevuje ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, váží si jejich práce i úsilí ▪ je schopné přistoupit na jiný názor porozumí potřebám druhých, přijme společné návrhy, podřídí	

	se rozhodnutí skupiny a přizpůsobí se společnému programu	▪ žák ▪ role dané pohlavím ▪ profesní role ▪ herní role
Kultura a umění 📖 vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky 📖 zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik 📖 vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální	▪ pozorně poslouchá a sleduje se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) ▪ vyjádří a zhodnotí prožitky v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění ▪ vyjádří se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností	➤ hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce ➤ aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost

Dítě a svět (environmentální)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Poznatky, sociální informovanost 📖 orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí 📖 osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi 📖 mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 📖 vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý	▪ orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště) ▪ mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno ▪ mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné	➤ přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety ➤ aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) ➤ poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit ▪ dopravní situace

a pozoruhodný	- svátky a události) ▪ mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur ▪ chápat základní pravidla chování pro chodce	▪ manipulace s některými předměty a přístroji ▪ kontakt se zvířaty ▪ léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky ▪ technické přístroje ▪ požár, povodeň a jiné nebezpečné situace
Adaptabilita ke změnám 📖 všimnout si změn a dění v nejbližším okolí 📖 porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim	▪ zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování ▪ vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat ▪ cítit oslavy narozenin, svátků, slavností	➤ hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích ➤ praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek ➤ přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí ➤ sledování rozmanitostí a změn ➤ práce s literárními texty, s obrazovým materiálem ➤ využívání encyklopedií a dalších médií ➤ praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ➤ pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů ▪ les ▪ louka ▪ rybník apod.) ➤ pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti ➤ činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
Vztah k životnímu prostředí 📖 rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat 📖 mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 📖 pomáhat pečovat o okolní životní prostředí	▪ znát, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí ▪ uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) ▪ všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. ▪ spolupřispívat k pohodě prostředí (cítil se spokojeně a bezpečně) ▪ být citlivý k přírodě	

INTEGROVANÉ BLOKY

Hrajeme si na školu

Charakteristika bloku

- hlavním tématem tohoto bloku je adaptace dětí na prostředí základní školy a postupné seznamování se vším, co je obklopuje při vstupu do neznámého prostředí

Hlavní cíle

- odstraňovat zábrany – trpělivé a laskavé zvládání adaptačního procesu
- vytvářet základní pravidla pro společnou práci
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním, ochrana soukromí
- osvojovat si poznatky hygieny a sebeobsluhy

Když fouká ze strnišť

Charakteristika bloku

- tento blok je zaměřen na podzimní období – děti se na základě vlastního pozorování nejbližšího okolí a přírodního prostředí seznamují s charakteristickými rysy podzimního období, získávají poznatky o přírodě a jejích proměnách, osvojují si poznatky o ochraně životního prostředí

Hlavní cíle

- vytvářet povědomí o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti a proměnách
- chápat důležitost ochrany přírody – zasahování člověka do přírodních dějů
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti – vnímání, naslouchání, vytváření pojmů, vyjadřování se

Když vločky tančí

Charakteristika bloku

- tento blok je zaměřen na vnímání kouzla zimní přírody, upevňování kladného vztahu k přírodě, ke zvířatům v lese
- část bloku zaujímají vánoční tradice – důraz na mezilidské vztahy

Hlavní cíle

- rozvíjet mravní a estetické vnímání, citění a prožívání
- rozvíjet schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- osvojovat si poznatky o těle, jeho zdraví, významu pohybových činností

Když všechno kvete

Charakteristika bloku

- tématem tohoto bloku je počátek jara – velké probuzení přírody, proměny v přírodních společenstvech – mláďata, rodina, děti se seznamují s jarními svátky, tradicemi - Velikonoce

Hlavní cíle

- přiblížit dětem jarní období – pozorování rostlin, návrat ptáků, mláďata
- seznamovat děti s jarními svátky – Velikonoce
- upevňovat pocit sounáležitosti s rodinou, s okolím a se společností.

Když sluníčko září

Charakteristika bloku

- tento blok zahrnuje konec jara a počátek léta, zaměřuje se na pozorování světa kolem nás – co děláme celý den, dopravní prostředky, bezpečnost při hrách

Hlavní cíle

- osvojovat si návyky zdravého životního stylu
- upevňovat kladný vztah k matce – Svátek matek
- prohlubovat poznatky o bezpečnosti při sportech, v dopravě

Brzy budou prázdniny

Charakteristika bloku

- tento blok je zaměřen na vnímání okolního světa – země, ve které žijí ČR – vlajka, hymna), prázdninová cestování, rozdíly

Hlavní cíle

- seznámit se s místem, prostředím, ve které dítě žije
- upevňovat poznatky o ČR, o cizích zemích, které děti navštívily na dovolených
- pozorovat neživou přírodu
- uvědomovat si rozdíly mezi městem a vesnicí

PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA ROZVOJE A UČENÍ DÍTĚTE (EVAULAČNÍ SYSTÉM)

Žáci přípravné třídy nejsou klasifikováni způsobem běžným na základní škole (stupně hodnocení prospěchu a chování, výchovná opatření apod.). Je kladen důraz na pozitivní motivaci a průběžné sledování a hodnocení individuálního vzdělávacího pokroku. Pedagog dětí průběžně diagnostikuje a hodnotí, aby při vyrovnávání případných nedostatků v rozvoji a učení dítěte bylo plně využito jeho individuálního potenciálu. Provádí vstupní, průběžnou a výstupní diagnostiku žáka, při níž sleduje, popisuje a vyhodnocuje rozvoj žákovy osobnosti a jeho vzdělávací pokroky. Dle získaných poznatků navrhuje a v průběhu přípravné třídy realizuje potřebná pedagogická opatření. Hlavním nástrojem diagnostikování je pravidelně zpracovávaný Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ, který slouží jako pozorovací schéma a poskytuje po celou dobu docházky dítěte do přípravné třídy dobrý přehled o jeho rozvoji a učení – viz Příloha č. 2. Mezi další diagnostické metody patří pozorování žáka, rozhovor, analýza žákových prací, didaktické hry a projekty. Každý žák má své portfolio, ve kterém učitelka shromažďuje jeho vytvořené práce. Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. Za 1. a 2. pololetí obdrží slovní hodnocení své práce, na konci školního roku ještě pochvalný list. O úspěších a pokrocích dětí jsou rodiče informováni na třídních schůzkách nebo při osobních konzultacích.

.

Příloha č. 1

Měsíc:		Téma:
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	OKRUHY ČINNOSTÍ
Dítě a jeho tělo		
Dítě a jeho psychika		
Dítě a ten druhý		
Dítě a společnost		
Dítě a svět		

Příloha č. 2

Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě základní školy (podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno a příjmení:	Datum narození:	Dítě navštěvovalo MŠ: ANO NE
Data jednotlivých záznamů:		Jméno učitelky:
Dítě má odloženou školní docházku: ANO NE	Vyšetření v poradně – kdy a kde:	
Závěr z poradny:		
Doporučení:		

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni ji dítě zvládá. **Hodnotíme podle stupnice 1 – 4.** Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

1 – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)

3 – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)

N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

2 – zvládá s vynaložením maximálního úsilí

4 – zvládá spolehlivě, bezpečně

Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
je dostatečně fyzicky vyspělé					
jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
samostatně se obléká					
je samostatné při jídle					
je samostatné při zvládání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
udržuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny apod.)					
dokáže se postarat o své věci					

Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
dovede vyřídit drobný vzkaz					
dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů nálad					
reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
dovede odložit přání na pozdější dobu					
dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
dokáže vyjednávat a dohodnout se					
dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
vyslovuje správně všechny hlásky					
mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
mluví gramaticky správně					
rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes atd.)					
užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
zná bezpečně pojmosloví tvarů a správně jich užívá					
dokáže správně pojmenovat barvy					

běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté					
---	--	--	--	--	--

Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji					
tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					

dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat slabiky)					
dokáže najít rozdíly mezi dvěma obrázky či mezi dvěma podobnými slovy					
dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
postřehne změny ve svém okolí					

Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 – 15 min.), neodbíhá od nich					
soustředí se i na ty činnosti, které pro ně nejsou aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si to po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dokáže přijmout úkol či povinnost					
dokáže postupovat podle pokynů					
zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					

dovede odlišit hru od systematické práce					
„nechá“ se získat pro záměrné učení					
neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě

Příloha č. 1**Postupné zahájení vzdělávání se ŠVP upraveným podle RVP ZV s novou vzdělávací oblastí Informatika od 1. 9. 2022**

ročník	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
1.							
2.							
3.							
4.	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné
5.	zahájení bez ná vaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6.	zahájení bez ná vaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4,5
7.	zahájení bez ná vaznosti	návaznost na 6	návaznost na 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6
8.	dobíhající výuka	návaznost na 7	návaznost na 6, 7	návaznost na 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7
9.	dobíhající výuka	dobíhající výuka	návaznost na 7, 8	návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 5, 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8

	řádné zahájení – výuka kompletně podle RVP ZV z roku 2021
	návaznost na vyšší než 4. ročník
	zahájení bez návaznosti (úprava výstupů)
	výuka dobíhající podle předchozího ŠVP (RVP ZV 2017)

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ:

Ve školním roce 2022/2023 bude zahájena výuka informatiky **kompletně** podle RVP ZV ve 4. ročníku.

V 5., 6. a 7. ročníku bude zahájena výuka **bez návaznosti na předchozí ročník** vzhledem k tomu, že podle předchozího ŠVP byl vyučován předmět Informatika a výpočetní technika v rozsahu 0,5 hodiny týdně ve 4. a v 5. ročníku a v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně v 6. ročníku. Lze proto v těchto ročnících využít výstupy z předchozího vzdělávání.

V 8. a v 9. ročníku bude výuka dobíhat v předmětu Informatika a výpočetní technika podle RVP ZV z roku 2017.

Ve školním roce 2022/2023 jsou upraveny výstupy předmětu Informatika pro žáky 5., 6. a 7. ročníku.

Očekávané výstupy 5. roč. 2022/2023

Data, informace a modelování:

- 📖 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- 📖 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji
- 📖 vyčte informace z daného modelu

Algoritmizace a programování:

- 📖 sestavuje symbolické zápisy postupů
- 📖 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- 📖 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- 📖 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy:

- 📖 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- 📖 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie

- 📖 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého
- 📖 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- 📖 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy 6. roč. 2022/2023

Data, informace a modelování

- 📖 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- 📖 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- 📖 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

Algoritmizace a programování

- 📖 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- 📖 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- 📖 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- 📖 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy

- 📖 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- 📖 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí jejich funkčnost, případně navrhne její úpravu

Digitální technologie

- 📖 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- 📖 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- 📖 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy 7. roč. 2022/2023

Data, informace a modelování

- 📖 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- 📖 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
- 📖 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- 📖 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

Algoritmizace a programování

- 📖 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- 📖 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- 📖 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- 📖 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy

- 📖 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- 📖 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí jejich funkčnost, případně navrhne její úpravu

Digitální technologie

- 📖 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- 📖 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

Ve školním roce 2023/2024 jsou upraveny výstupy předmětu Informatika pro žáky 8. ročníku

Očekávané výstupy 8. roč. 2023/2024

Algoritmizace a programování

- 📖 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- 📖 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- 📖 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- 📖 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy

- 📖 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- 📖 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

Digitální technologie

- 📖 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- 📖 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Ve školním roce 2024/2025 jsou upraveny výstupy předmětu informatika pro žáky 9. ročníku.

Očekávané výstupy 9. roč. 2024/2025

Algoritmizace a programování

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Digitální technologie

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení